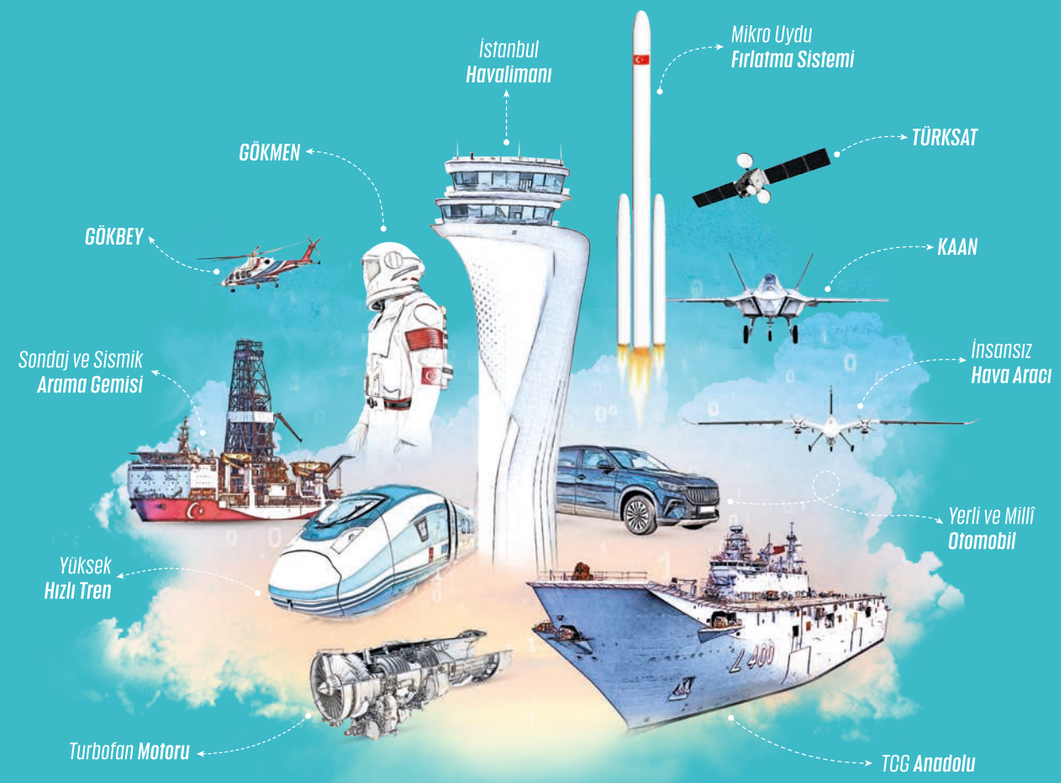
Bu kitaba sığmayan daha neler var!

eba
www.eba.gov.tr

Karekodu okut, bu kitapla ilgili EBA içeriklerine ulaş!

Teknoloji Yolculuğumuz

BU DERS KİTABI MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINCA ÜCRETSİZ OLARAK VERİLMİŞTİR.
PARA İLE SATILAMAZ.

ISBN: 978-975-11-7986-9

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin Beşinci Maddesinin İkinci Fıkrası Çerçevesinde Bandrol Taşıması Zorunlu Değildir.

GAZETECİLİK ALANI MİZANPAJ 11 Ders Materyali

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ | **GAZETECİLİK** ALANI

MİZANPAJ

11 DERS MATERYALİ

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ

GAZETECİLİK ALANI

MİZANPAJ

11
Ders Materyali

YAZARLAR

Abdullah ATAŞÇI
Esma MUTLUCAN AYDIN
Zümra KÜÇÜK

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI 9355
YARDIMCI VE KAYNAK KİTAPLAR DİZİSİ 3015

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Ders materyalinin metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

HAZIRLAYANLAR

Dil Uzmanı	Hüseyin KAPSON
Program Geliştirme Uzmanı	Nurgül KORTAN ELMAZ
Rehberlik Uzmanı	Cahide GÜRNAZ KAFALI
Ölçme ve Değerlendirme Uzmanı	Filiz İSNAÇ
Görsel Tasarım Uzmanı	İlknur BAL YÜCEL

ISBN: 978-975-11-7986-9

Millî Eğitim Bakanlığının 24.12.2020 gün ve 18433886 sayılı oluru ile Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğünce ders materyali olarak hazırlanmıştır.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

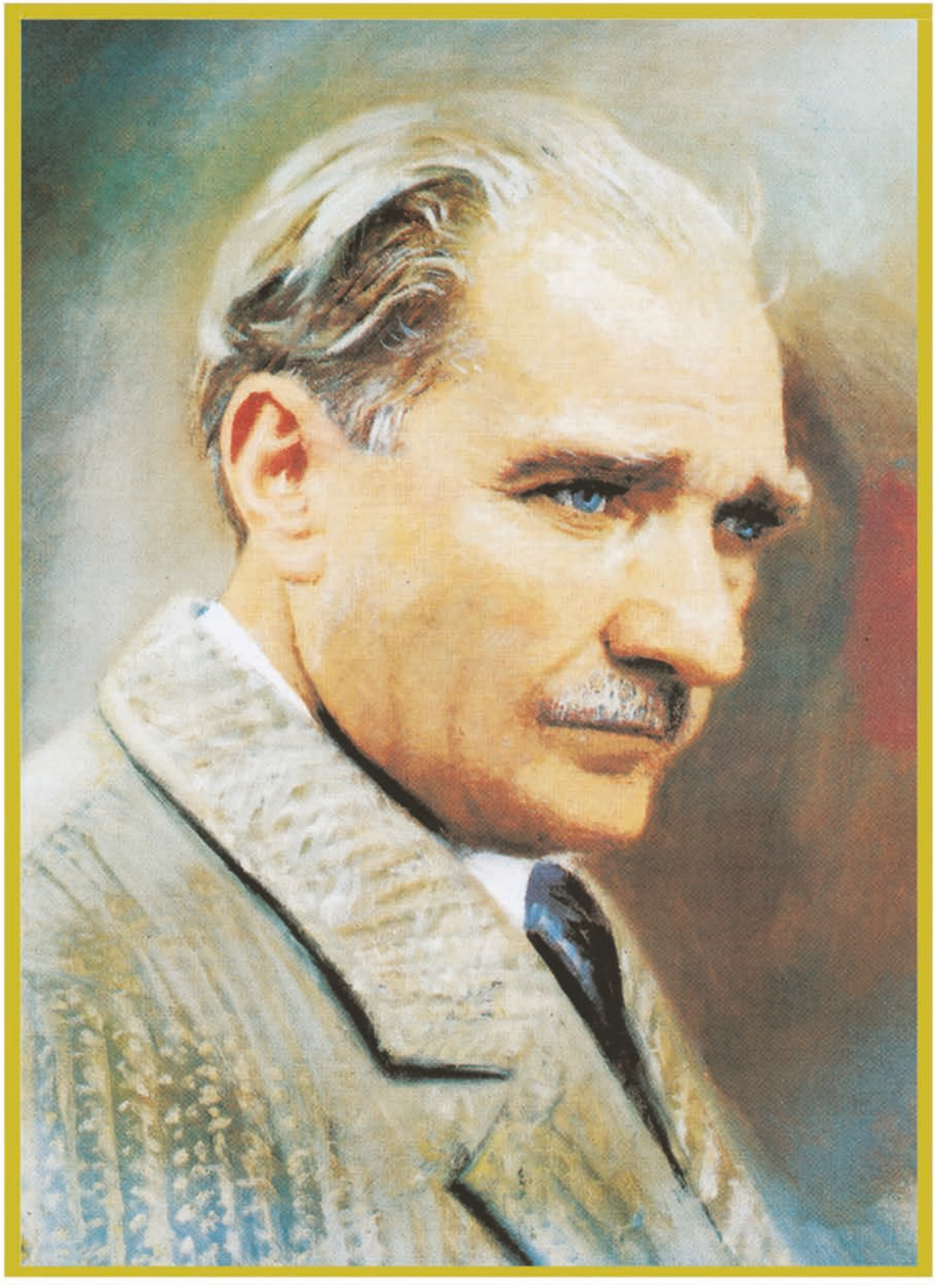
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

DERS MATERYALİNİN TANITIMI 12

1. ÖĞRENME BİRİMİ: BİLGİSAYARDA SAYFA DÜZENLEME

1.1. SAYFA AYARLARI 16

1.1.1. Temel Sayfa Ayarları 16
1.1.2. Yeni Sayfa Ekleme/Silme ve Sayfa Taşıma 19

1.1.2.1. Yeni Sayfa Ekleme/Silme 19
1.1.2.2. Sayfa Taşıma 20

1.1.3. Sayfanın Ekrandaki Görünümü 22
1.1.4. Cetvel Ayarları 23
1.1.5. Kılavuz Çizgileri 23
1.1.6. Sayfa Marj Ayarları 25

1.2. PENCERE VE PANELLER 26

1.2.1. Araçlar 26
1.2.2. Paletler 30

1.3. METİN DÜZENLEME 30

1.3.1. Metin Kutusu Araçları 30
1.3.2. Metin Kutusu Çerçeve Ayarları 35
1.3.3. Paragraf Stilleri 35
1.3.4. Karakter Stilleri 36
1.3.5. Metin Kutusu ve Metin Rengini Değiştirme 38

1.3.5.1. Metin Kutusu Rengini Değiştirme 38
1.3.5.2. Metin Rengini Değiştirme 39

1.3.6. Metin Oluşturma ve Metin Düzenleme 40

1.4. GÖRSEL DÜZENLEME 41

1.4.1. Resim Kutusu Araçları 42
1.4.2. Resim Kutusu Çerçeve Ayarları 43
1.4.3. Resim Kutusu Açma ve Görsel Ekleme Uygulamaları 44

1.5. NESNE DÜZENLEME 46

1.5.1. Nesneleri Döndürme ve Çoğaltma 46

1.5.1.1. Nesneleri Döndürme 46
1.5.1.2. Nesneleri Çoğaltma 46

1.5.2. Nesneleri Hizalama ve Gruplandırma 47
1.5.3. Dönüştürme 47
1.5.4. Tablo Oluşturma ve Düzenleme 49

1.5.4.1. Tablo Oluşturma 49
1.5.4.2. Tablo Düzenleme 50

1.5.5. Hücreleri Birleştirme ve Bölme 51
1.5.5.1. Hücreleri Birleştirme 51
1.5.5.2. Hücreleri Bölme 51

1.6. SAYFA ORGANİZASYONU 52

1.6.1. Sayfa Numaraları Ekleme 52

1.7. BASKIYA HAZIRLIK 55

1.7.1. Kayıt Formatları 55
1.7.2. Baskı Öncesi Ayarlar 56
1.7.3. Belgenin Farklı Formatlarda Kaydedilmesi 56
1.7.4. Belgeyi Yazdırma 57

1.8. TEK KONULU (İNFOGRAFİK) SAYFA DÜZENLEME 58

1.8.1. İnfografik Gazetenin Özellikleri 60
1.8.2. İnfografik Gazete Örnekleri 60

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 62

2. ÖĞRENME BİRİMİ: GAZETE MİZANPAJI

2.1. MİZANPAJ TASLAĞI 66

2.1.1. Dünyadan Gazete Mizanpaj Örneği 68
2.1.2. Ülkemizden Gazete Mizanpaj Örneği 69

2.2. METİN DÜZENLEMELERİ 71

2.2.1. Gazetecilik İlkelerine Uygun Haber Metni Düzenleme 71
2.2.2. Gazete Sayfa Düzeni Türleri 73
2.2.2.1. Büyüklüklerine Göre Sayfa Türleri 73
2.2.2.2. Biçimlerine Göre Sayfa Türleri 75

2.2.3. Başlıkların ve Haber Metninin Punto ve Karakter Özellikleri 83
2.2.4. Metin Düzenlemesi Yapılırken Karşılaşılan Sorunlar 89
2.2.5. Farklı Özelliklerdeki Gazete Örnekleri 92
2.2.6. Haber Metni Düzeltmesi 93

2.3. GAZETE SAYFA AYARLARI 95

2.3.1. İstenilen Sayfa Sayısı ve Ebatlarda Gazete Çalışma Sayfası Açma 95

2.4. BASILI ÖRNEKTEN GAZETE SAYFASI HAZIRLAMA 102

2.5. UZMANLIK ALANLARINA GÖRE İÇ SAYFA HAZIRLAMA 105

2.5.1. Haber Sayfası Mizanpaj Özellikleri 105
2.5.2. Spor Sayfası Mizanpaj Özellikleri 106
2.5.3. Magazin Sayfası Mizanpaj Özellikleri 108
2.5.4. Ekonomi Sayfası Mizanpaj Özellikleri 110
2.5.5. Kültür-Sanat Sayfası Mizanpaj Özellikleri 112

2.6. GAZETE ARKA SAYFASI HAZIRLAMA 114

2.6.1. Gazetelerde Arka Sayfanın Önemi 114
2.6.2. Gazete Arka Sayfasının Özellikleri 114
2.6.3. Farklı Tür ve Ebatlardaki Gazete Arka Sayfası Örnekleri 114

2.7. BİRİNCİ SAYFA HAZIRLAMA 118

2.7.1. Gazetelerde Birinci Sayfanın Önemi 118
2.7.2. Kitle Gazetesinin Özellikleri 119
2.7.3. Fikir Gazetesinin Özellikleri 120

2.8. GAZETE SAYFA ORGANİZASYONU 123

2.8.1. Tasarımı Farklı Formatlarda Kaydetme 124

2.9. E-GAZETE HAZIRLAMA 127

2.9.1. Gazete Taslağını E-Gazeteye Dönüştürme 127

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 130

3. ÖĞRENME BİRİMİ: DERGİ MİZANPAJI

3.1. DERGİ SAYFA AYARLARI 134

3.1.1. Dergi Tasarımı 134
3.1.2. Programı Açma ve Çalıştırma 135
3.1.3. Dergi Ebatları 136

3.2. BASILI ÖRNEKTEN DERGİ SAYFASI HAZIRLAMA 137

3.3. İÇ SAYFA HAZIRLAMA 144

3.4. FARKLI KONULARDA DERGİ ÖN KAPAĞI HAZIRLAMA 150

3.4.1. Dergi Ön Kapağının Önemi 150

3.5. FARKLI KONULARDA DERGİ ARKA KAPAĞI HAZIRLAMA 156

3.5.1. Dergi Arka Kapağının Önemi 156

3.6. MİZANPAJI YAPILMIŞ DERGİNİN SAYFA ORGANİZASYONU 160

3.6.1. Tasarımı Farklı Formatlarda Kaydetme 161

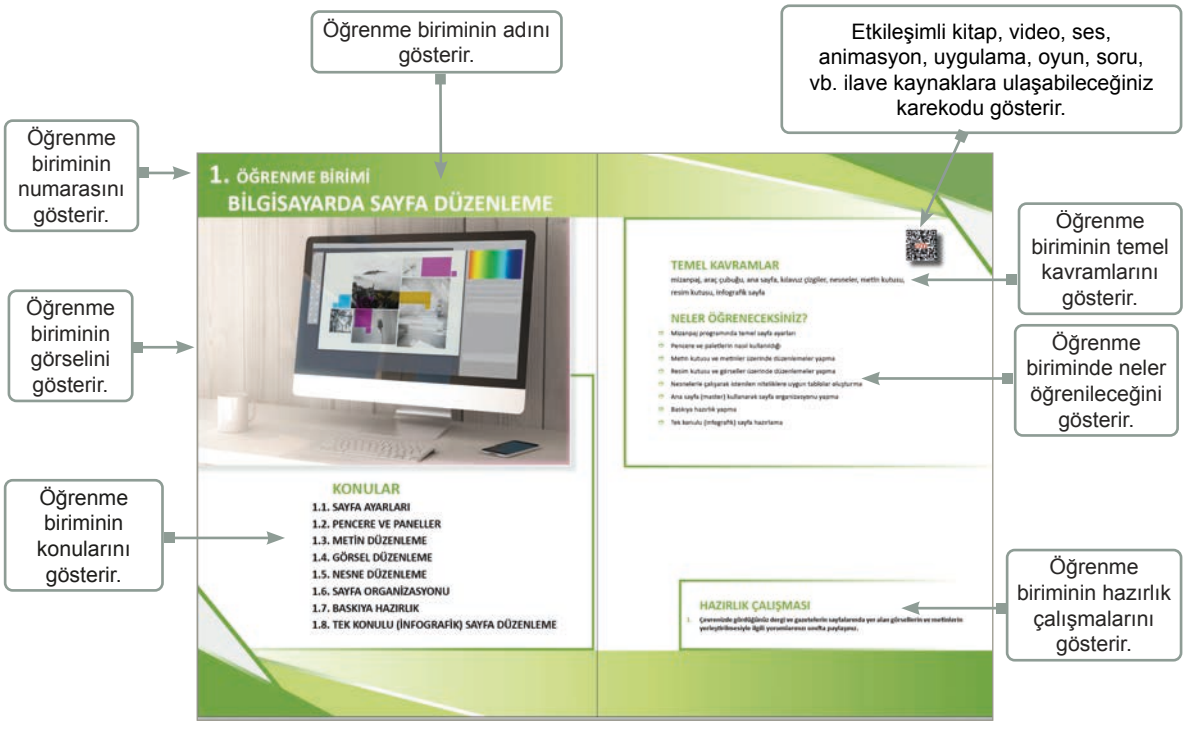
3.7. E-DERGİ HAZIRLAMA 162

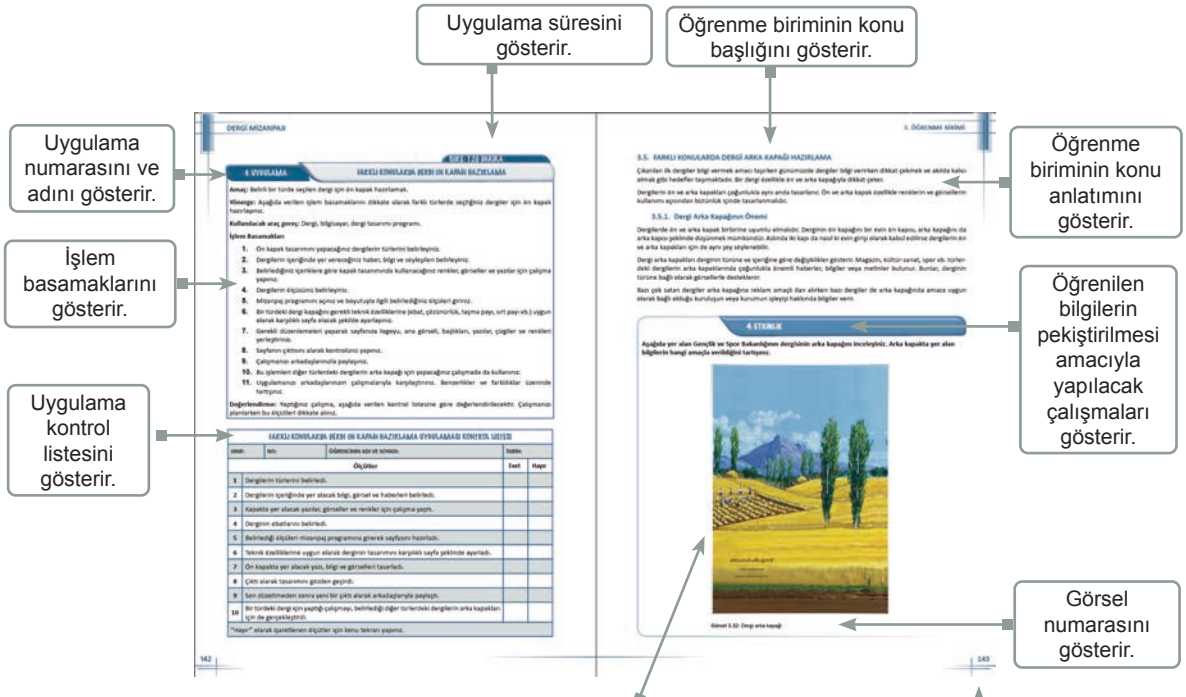
3.7.1. E-Derginin Önemi 162
3.7.2. Dergi Taslağını E-Dergiye Dönüştürme 164

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 162

CEVAP ANAHTARI 168

KAYNAKÇA 169

Öğrenme biriminin adını gösterir.
Etkileşimli kitap, video, ses, animasyon, uygulama, oyun, soru, vb. ilave kaynaklara ulaşabileceğiniz karekodu gösterir.
Öğrenme biriminin numarasını gösterir.
1. ÖĞRENME BİRİMİ
BİLGİSAYARDA SAYFA DÜZENLEME
Öğrenme biriminin temel kavramlarını gösterir.
TEMEL KAVRAMLAR
Öğrenme biriminin görselini gösterir.
NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?
Öğrenme biriminde neler öğrenileceğini gösterir.
Öğrenme biriminin konularını gösterir.
KONULAR
1.1. SAYFA AYARLARI
1.2. PENCERE VE PANELLER
1.3. METİN DÜZENLEME
1.4. GÖRSEL DÜZENLEME
1.5. NESNE DÜZENLEME
1.6. SAYFA ORGANİZASYONU
1.7. BASKIYA HAZIRLIK
1.8. TEK KONULU (İNFOGRAFİK) SAYFA DÜZENLEME
Öğrenme biriminin hazırlık çalışmalarını gösterir.
HAZIRLIK ÇALIŞMASI

Uygulama süresini gösterir.
Öğrenme biriminin konu başlığını gösterir.
Uygulama numarasını ve adını gösterir.
Öğrenme biriminin konu anlatımını gösterir.
İşlem basamaklarını gösterir.
Öğrenilen bilgilerin pekiştirilmesi amacıyla yapılacak çalışmaları gösterir.
Uygulama kontrol listesini gösterir.
Görsel numarasını gösterir.
Görseli gösterir.
Öğrenme biriminin sayfa numarasını gösterir.

Ders materyalinin cevap anahtarını gösterir.

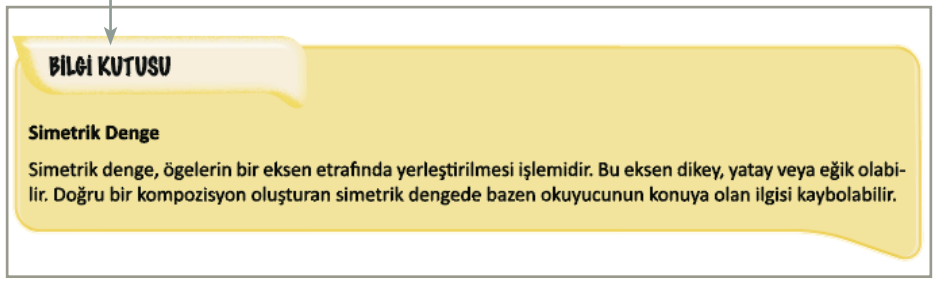

CEVAP ANAHTARI

1. ÖĞRENME BİRİMİ BİLGİSAYARDA SAYFA DÜZENLEME

A) Doğru-Yanlış		B) Boşluk Doldurma		C) Çoktan Seçmeli	
1	D	4	mizanpaj–sayfa düzenleme	7	E
2	D	5	nesne	8	E
3	Y	6	infografik	9	B

Bilgi kutusunu gösterir.

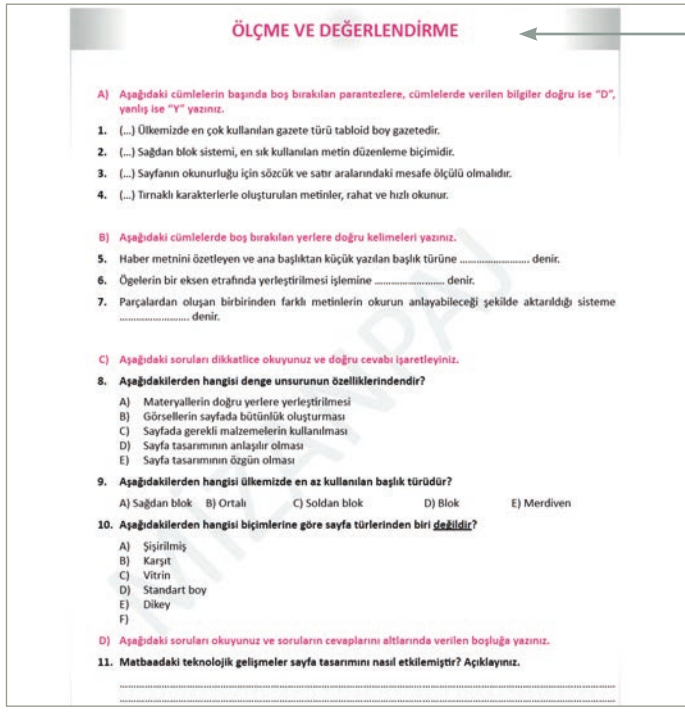

BİLGİ KUTUSU

Simetrik Denge

Simetrik denge, ögelerin bir eksen etrafında yerleştirilmesi işlemidir. Bu eksen dikey, yatay veya eğik olabilir. Doğru bir kompozisyon oluşturan simetrik dengede bazen okuyucunun konuya olan ilgisi kaybolabilir.

Öğrenme biriminin Ölçme ve Değerlendirme sorularını gösterir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A) Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

1. (...) Ülkemizde en çok kullanılan gazete türü tabloid boy gazetedir.
2. (...) Sağdan blok sistemi, en sık kullanılan metin düzenleme biçimidir.
3. (...) Sayfanın okunurluğu için sözcük ve satır aralarındaki mesafe ölçülü olmalıdır.
4. (...) Tırnaklı karakterlerle oluşturulan metinler, rahat ve hızlı okunur.

B) Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru kelimeleri yazınız.

5. Haber metnini özetleyen ve ana başlıktan küçük yazılan başlık türüne ..... denir.
6. Ögelerin bir eksen etrafında yerleştirilmesi işlemine ..... denir.
7. Parçalardan oluşan birbirinden farklı metinlerin okurun anlayabileceği şekilde aktarıldığı sisteme ..... denir.

C) Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru cevabı işaretleyiniz.

8. **Aşağıdakilerden hangisi denge unsurunun özelliklerindendir?**
   A) Materyallerin doğru yerlere yerleştirilmesi
   B) Görsellerin sayfada bütünlük oluşturması
   C) Sayfada gerekli malzemelerin kullanılması
   D) Sayfa tasarımının anlaşılır olması
   E) Sayfa tasarımının özgün olması
9. **Aşağıdakilerden hangisi ülkemizde en az kullanılan başlık türüdür?**
   A) Sağdan blok B) Ortalı C) Soldan blok D) Blok E) Merdiven
10. **Aşağıdakilerden hangisi biçimlerine göre sayfa türlerinden biri <u>değildir</u>?**
    A) Şişirilmiş
    B) Karşıt
    C) Vitrin
    D) Standart boy
    E) Dikey
    F)

D) Aşağıdaki soruları okuyunuz ve soruların cevaplarını altlarında verilen boşluğa yazınız.

11. **Matbaadaki teknolojik gelişmeler sayfa tasarımını nasıl etkilemiştir? Açıklayınız.**

.....

.....

Karekod, materyalde kullanılan genel ağ ve görsel kaynakça listesini gösterir.

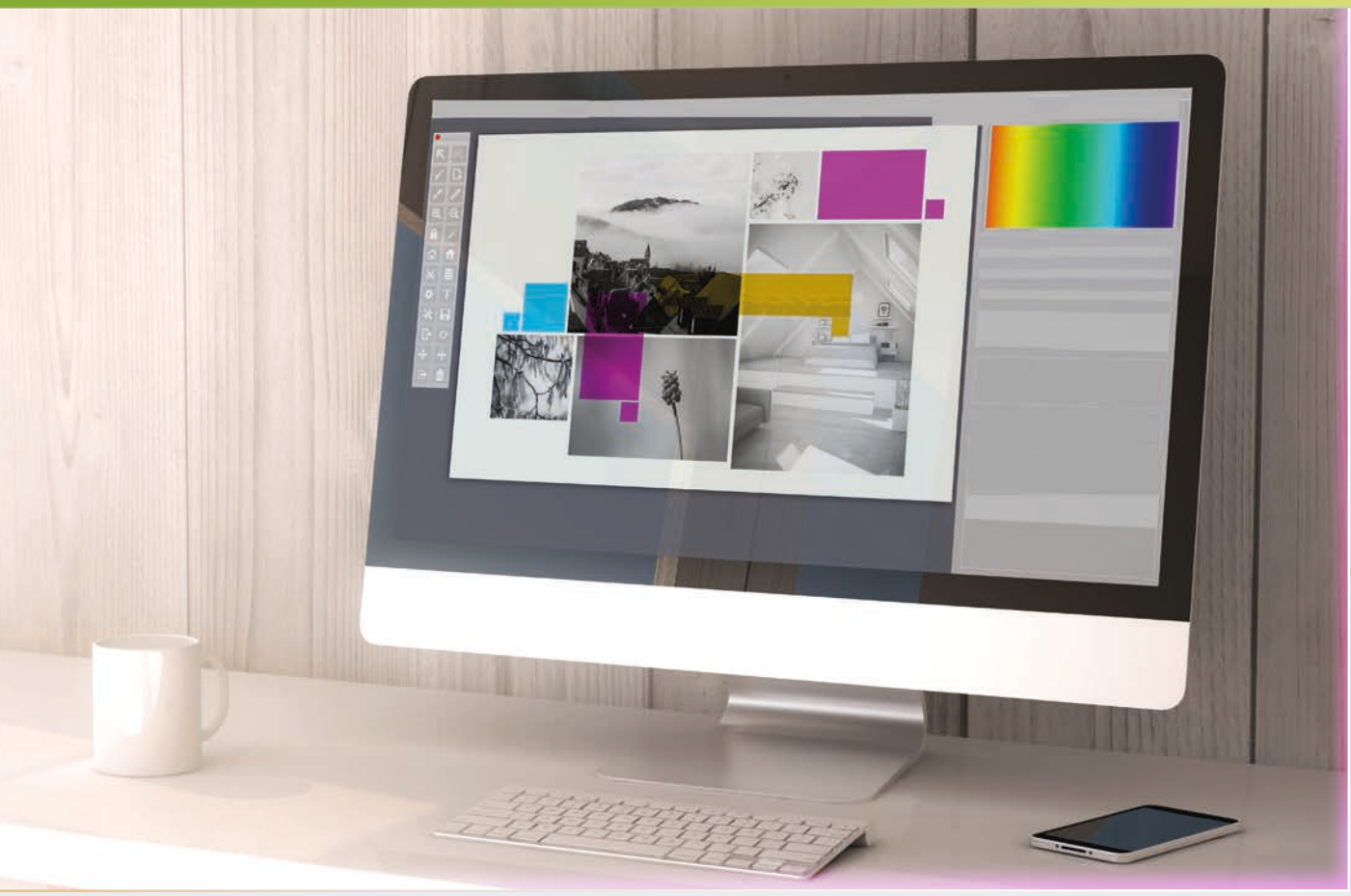

GENEL AĞ KAYNAKÇASI VE GÖRSEL KAYNAKÇASI

Materyalin genel ağ kaynakçası ve görsel kaynakçasına buradan ulaşılır.

Karekoda ulaşılamaması durumunda aşağıdaki linki kullanabilirsiniz.
http://kitap.eba.gov.tr/karekod/Kaynak.php?KOD=2065

1. ÖĞRENME BİRİMİ
BİLGİSAYARDA SAYFA DÜZENLEME

KONULAR

1.1. SAYFA AYARLARI

1.2. PENCERE VE PANELLER

1.3. METİN DÜZENLEME

1.4. GÖRSEL DÜZENLEME

1.5. NESNE DÜZENLEME

1.6. SAYFA ORGANİZASYONU

1.7. BASKIYA HAZIRLIK

1.8. TEK KONULU (İNFOGRAFİK) SAYFA DÜZENLEME

TEMEL KAVRAMLAR

mizanpaj, araç çubuğu, ana sayfa, kılavuz çizgiler, nesneler, metin kutusu, resim kutusu, infografik sayfa

NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

- Mizanpaj programında temel sayfa ayarları
- Pencere ve paletlerin nasıl kullanıldığı
- Metin kutusu ve metinler üzerinde düzenlemeler yapma
- Resim kutusu ve görseller üzerinde düzenlemeler yapma
- Nesnelerle çalışarak istenilen niteliklere uygun tablolar oluşturma
- Ana sayfa (master) kullanarak sayfa organizasyonu yapma
- Baskıya hazırlık yapma
- Tek konulu (infografik) sayfa hazırlama

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1. **Çevrenizde gördüğünüz dergi ve gazetelerin sayfalarında yer alan görsellerin ve metinlerin yerleştirilmesiyle ilgili yorumlarınızı sınıfta paylaşınız.**

1.1. SAYFA AYARLARI

Bilgisayarda sayfa düzenleme ya da mizanpaj; gazete, dergi ve diğer yayınlar için hazırlanan içeriğin düzenlenmesi, sayfalara yerleştirilmesi anlamına gelir. Bu süreçte içerik, okuyucuların habere erişmesi ve haberi anlaması için etkili bir şekilde sunulur.

Bilgisayarda sayfa düzenleme, yayıncılık araçları kullanılarak gerçekleştirilir. Bu araçlar; metin, görüntü, başlık, alt yazı, grafik ve diğer içerik unsurlarını düzenlemek, biçimlendirmek ve yerleştirmek için kullanılır. Bu sayede gazeteciler; metinleri, başlıkları ve resimleri uygun şekilde yerleştirerek okunabilirliği artırabilir; görsel hiyerarşi oluşturabilir ve haberleri okuyuculara daha etkili bir şekilde ulaştırabilir.

Yaygın olarak kullanılan bazı sayfa ayarı seçenekleri aşağıdaki gibi sıralanır:

a) **Kâğıt Boyutu:** Basılı bir yayında, sayfa ayarları genellikle kullanılan kâğıt boyutuna dayanır. Gazeteler ve dergiler için farklı kâğıt boyutları kullanılır.

b) **Kenar Boşlukları:** Sayfanın kenarlarında bırakılan boşluklardır. Kenar boşluklarıyla metin ve diğer içerik unsurlarının sayfa kenarlarına ne kadar yakın veya uzak olacağı belirlenir. Genellikle içeriğin okunabilirliğini ve görsel dengeyi sağlamak için dikkate alınır.

c) **Sütun Sayısı:** Sayfada yer alacak sütunlar, içeriğin düzenlenmesini ve okunabilirliği kolaylaştırır.

ç) **Başlık ve Alt Yazı Stilleri:** Sayfada yer alan başlıkların, alt başlıkların veya alt yazıların nasıl biçimlendirileceği başlık ve alt yazı stilleriyle belirlenir. Başlık tipi, boyutu, renk ve vurgulama gibi faktörler de sayfa ayarlarıyla belirlenebilir.

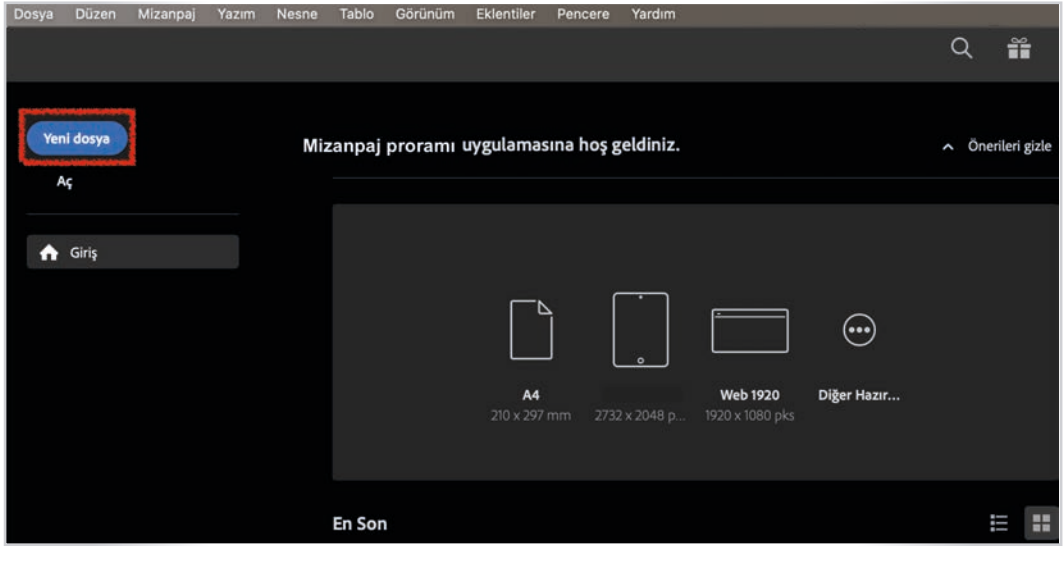
d) **Sayfa Numaraları:** Sayfaların, numaralandırılması için kullanılan stil ve konumu sayfa numaraları ile belirlenir. Sayfa numaraları, okuyucuların belgede gezinmelerini kolaylaştırır; içeriğin düzenli bir şekilde takip edilmesini sağlar.

e) **Yatay ve Dikey Yerleşim:** Sayfadaki içeriğin yatay mı yoksa dikey mi yerleştirileceği yatay veya dikey yerleşim ile belirlenir.

f) **İçerik Akışı:** Sayfadaki metin, resim ve diğer içerik unsurlarının nasıl akacağı içerik akışı ile belirlenir. İçerik akışı, okuyucuların belgeyi takip etmelerini kolaylaştırır ve içeriğin düzenli bir şekilde sunulmasını sağlar.

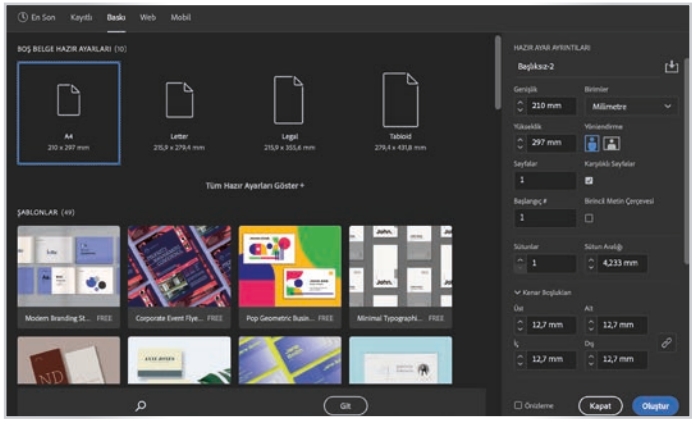
1.1.1. Temel Sayfa Ayarları

Sayfa tasarımına başlamak için öncelikle yeni belge oluşturmak gereklidir. Bunun için önce menüden **Dosya > Yeni > Belge** seçilir veya ana ekrandaki **Yeni Dosya** tıklanır (Görsel 1.1) ve Yeni Belge penceresinin açılması sağlanır. Bu işlem **Ctrl+N** kısayol komutuyla da yapılabilir.

Görsel 1.1: Yeni Dosya komutu

Açılan yeni sekmede sağ tarafta bulunan **Hazır Ayar Ayrıntıları** bölümünden, oluşturulacak olan sayfaların mizanpaj özellikleri belirlenir (Görsel 1.2). Burada seçilen özellikler, belge oluşturulduktan sonra da değiştirilebilmektedir. Programın sunduğu hazır seçenekler kullanılabileceği gibi mizanpaj özellikleri belirlenerek yeni bir belge oluşturulabilir.

Görsel 1.2: Yeni Belge penceresi

Hazır Ayar Ayrıntıları penceresinde şu işlemler yapılır:

a) **Genişlik** ve **Yükseklik** alanlarına açılmak istenen sayfa boyutları yazılır. (Genişlik görüntünün yatay, yükseklik ise dikey uzunluk değerini ifade eder.) Genişlik ve yükseklik birimi olarak istenilen ölçü birimi (piksel, milimetre, inç...) seçilebilir. Türkiye'de sayfa tasarımında birim olarak milimetre kullanıldığı için birim ölçüsü otomatik olarak milimetre olarak gelmektedir.

b) **Yönlendirme** sekmesinden, sayfanın dikey veya yatay olarak yönü belirlenir.

c) **Sayfalar** seçeneğine çalışmanın sayfa sayısı yazılır.

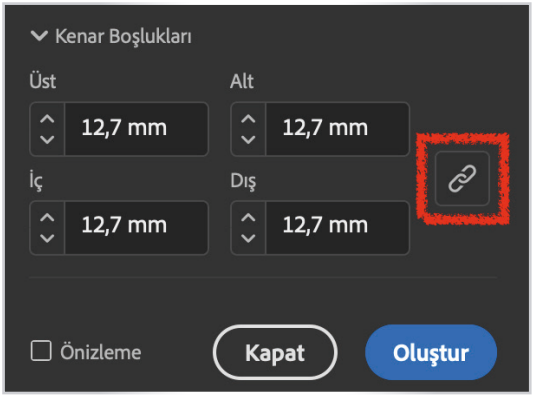
ç) **Başlangıç** seçeneğine çalışmaya hangi sayfadan başlanacağı yazılır.

d) **Karşılıklı Sayfalar** seçeneği, belge gazete ya da dergi sayfası olacaksa ve bu mizanpajda içerik bir sayfada başlayıp yan sayfada devam edecekse açık olarak işaretlenir. Aksi takdirde sayfalar hep alt alta açılacaktır.

e) **Sütunlar** bölümünden sayfada kaç sütun üzerinden çalışılacağı ayarlanır.

f) **Sütun Aralığı** bölümünden sütunlar arasındaki boşluğun ne kadar olacağı ayarlanır.

g) **Kenar Boşlukları** bölümünden sayfanın üst, alt, iç ve dış kenar boşlukları ayarlanır. Bu bölümde görülen zincir aktif hâle getirilirse bir boşluğa yazılan değerin aynısı diğer kısımlara da gelecektir (Görsel 1.3). Böylece tüm kenar boşlukları tek seferde eşit olarak ayarlanabilir.

Görsel 1.3: Tüm ayarları benzer hâle getirmeye yarayan zincir

ğ) **Oluştur** seçeneğine tıklanarak istenilen özellikteki sayfanın açılması sağlanır.

BİLGİ KUTUSU

Önizleme seçeneği aktif hâle getirilirse sayfa tam olarak oluşturulmadan önce arka plandan sayfanın nasıl görüneceği kontrol edilebilir.

SÜRE: 40 DAKİKA

1. UYGULAMA — YENİ SAYFA AÇMA

Amaç: Mizanpaj yapmak için sayfa ayarlarını belirleyip yeni sayfa açmak.

Yönerge: Bu uygulamada sizden yeni bir sayfa açmanız beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Kullanılacak Araç Gereç: Bilgisayar, mizanpaj programı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Bilgisayarınızda mizanpaj programını açınız.
3. Programda yeni sayfa açma basamağını tıklayınız.
4. A4 boyutunda, 3 sütunlu, sütunlar arası boşluğun 4 mm, kenar boşluklarının 12 mm olduğu tek sayfalı yeni bir belge açınız.
5. Çalışmanızı arkadaşlarınızla paylaşınız.

Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

YENİ SAYFA AÇMA UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ

SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:

	Ölçütler	Evet	Hayır
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.		
2	Bilgisayarında mizanpaj programını açarak hazır hâle getirdi.		
3	Programdaki işlem basamaklarını takip ederek belirlediği ölçülere uygun sayfa ayarlarını yaptı.		
4	Belirlediği sayfa ayarlarına göre yeni bir sayfa açtı.		
5	Çalışmasını sınıf arkadaşları ile paylaştı.		

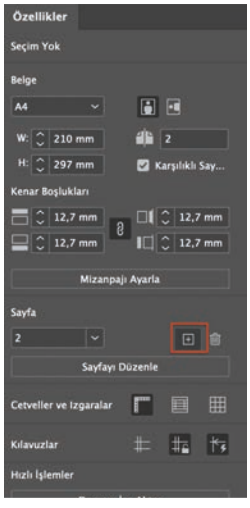
"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."

1.1.2. Yeni Sayfa Ekleme/Silme ve Sayfa Taşıma

İyi bir mizanpaj için sayfa yapısının amacına uygun bir şekilde planlanması gerekir. Çok sayfalı belgelerde çalışırken bazen araya sayfa eklemek ya da sayfa silmek gerekebilir.

1.1.2.1. Yeni Sayfa Ekleme/Silme

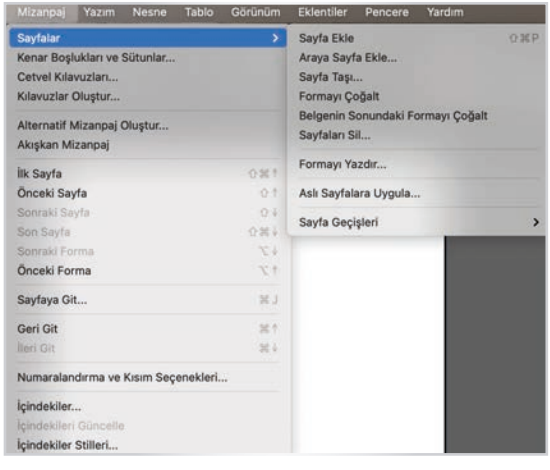
Çalışma ekranında mevcut dokümana sayfa eklemek, sayfa silmek veya mevcut sayfaları düzenlemek için **Özellikler** ve **Sayfalar** sekmeleri kullanılır (Görsel 1.4).

Görsel 1.4: Özellikler sekmesi

Sayfa ekleme işlemi aşağıdaki şekilde yapılır:

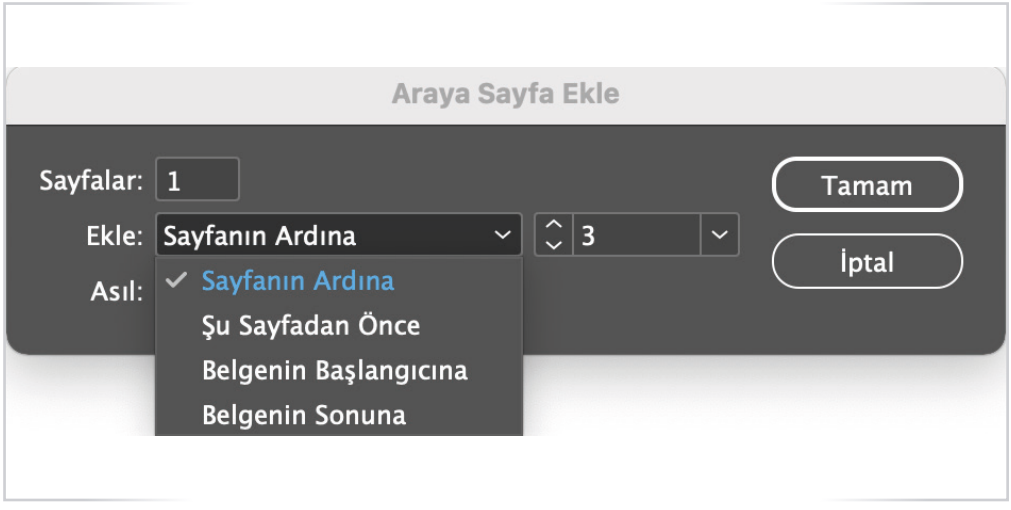
- **Özellikler** penceresindeki bu alanda + simgesi tıklanarak mevcut sayfanın özelliklerinde yeni bir sayfa eklenir (Görsel 1.5).
- Sayfa eklemenin bir diğer yolu da menüde bulunan **Mizanpaj** sekmesine tıklamaktır.
- **Sayfalar** kısmına tıklanarak sayfa ekleme işlemi yapılır.
- + seçeneğinin hemen yanında **Çöp Kutusu** seçeneği ile de seçili olan sayfa silinir.
- **Sayfa Düzenle** butonu tıklanarak mevcut sayfanın özellikleri düzenlenir. Örneğin tabloid boyda oluşturulmuş bir belge içerisine eklenen yeni sayfanın boyutu diğer sayfalardan farklı olarak ayarlanabilir.
- **Sayfa Düzenle** komutu ile açılan ayar penceresi görülür.

Görsel 1.5: Özellikler ve Sayfalar sekmesi

Araya Sayfa Ekleme

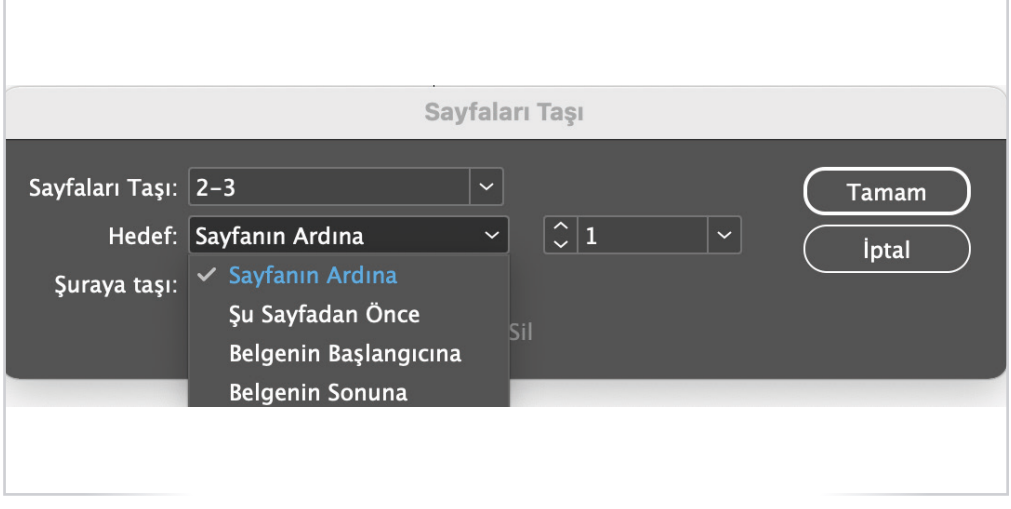
- Menüde bulunan **Mizanpaj** sekmesi tıklanır.
- Ardından **Araya Sayfa Ekle** seçeneği tıklanır (Görsel 1.6).
- Hangi sayfalar arasına sayfa ekleneceği seçilip, **Tamam** seçeneğine basılarak işlem sonlandırılır.

Görsel 1.6: Araya sayfa ekleme

1.1.2.2. Sayfa Taşıma

- Menüde bulunan **Mizanpaj** sekmesi tıklanır.
- Ardından **Sayfaları Taşı** seçeneği tıklanır (Görsel 1.7).
- Çalışma sayfasının nereye taşınacağı seçilip, **Tamam** seçeneğine basılarak taşıma işlemi tamamlanır.

Görsel 1.7: Sayfa taşıma

SÜRE: 120 DAKİKA

2. UYGULAMA

YENİ SAYFA EKLEME/SİLME VE SAYFA TAŞIMA

Amaç: Sayfa organizasyonu yapmak.

Yönerge: Bu uygulamada sizden yeni bir sayfa ekleme, taşıma ve silme işlemini yapmanız beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Kullanılacak Araç Gereç: Bilgisayar, mizanpaj programı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Mizanpaj programını açınız.
3. Çalışmanıza bir isim veriniz.
4. Çalışma belgenize dokuz sayfa ekleyiniz.
5. Çalışma sayfanızdan iki sayfa siliniz.
6. Üçüncü sayfayı beşinci sayfanın önüne taşıyınız.
7. Altıncı sayfa ile yedinci sayfa arasına sayfa ekleyiniz.
8. Belgenize, asıl sayfaya gelerek sayfa numarası ekleyiniz.
9. Sayfa numaralarını değiştiriniz.
10. Çalışmanızı arkadaşlarınızla paylaşınız.

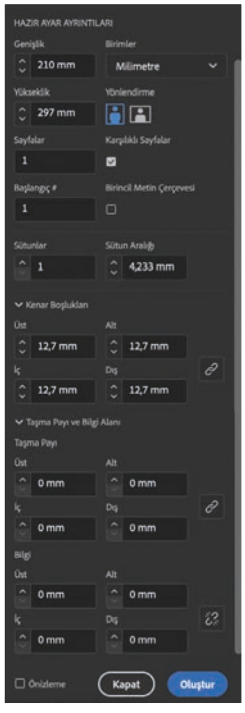
Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

YENİ SAYFA EKLEME/SİLME VE SAYFA TAŞIMA UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ

SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:	
	Ölçütler		**Evet**	**Hayır**
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.			
2	Mizanpaj programını açtı.			
3	Çalışmasına bir isim verdi.			
4	Çalışma belgesine dokuz sayfa ekledi.			
5	Çalışma sayfasından iki sayfa sildi.			
6	Üçüncü sayfayı beşinci sayfanın önüne taşıdı.			
7	Altıncı sayfa ile yedinci sayfa arasına sayfa ekledi.			
8	Belgede asıl sayfaya gelerek sayfa numarası ekledi.			
9	Sayfa numaralarını değiştirdi.			
10	Çalışmasını sınıf arkadaşları ile paylaştı.			
"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."				

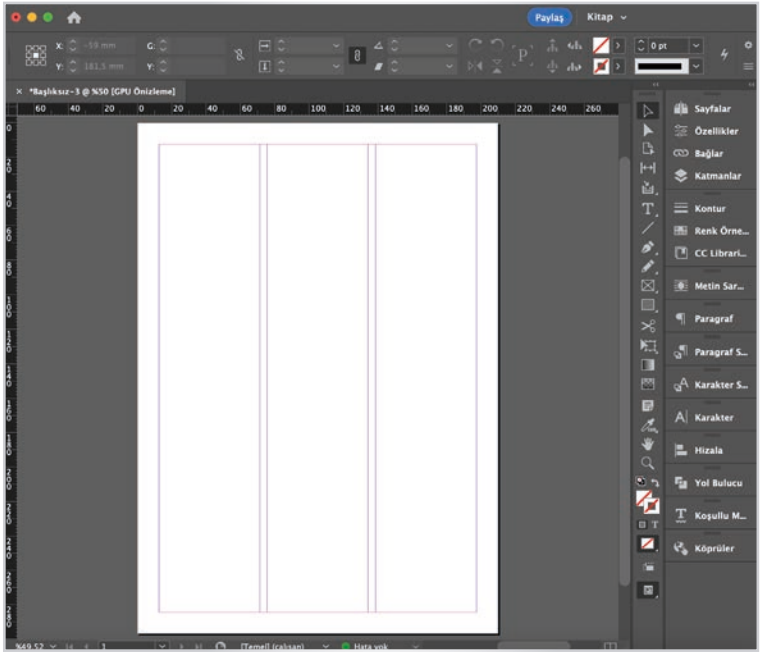
1.1.3. Sayfanın Ekrandaki Görünümü

Aşağıda hazır ayar ayrıntılarına girilen değerler yer almaktadır (Görsel 1.8). İstenildiğinde bu değerlere göre yeni bir sayfa açılabilir.

Görsel 1.8: Hazır ayar ayrıntıları

Bu ayarlara göre 3 sütunluk mizanpaj sayfası oluşturulduğunda belge görünümü Görsel 1.9'daki gibi olur. Bu görselin sağ kısmında mizanpaj özelliklerinin değiştirilebileceği ayar penceresi yer almaktadır. Tüm ayarlar, bu pencereden yeniden belirlenebilir. Buradan yeni sayfa eklenebilir veya silinebilir. **Sayfayı Düzenle** komutu ile sayfanın özellikleri değiştirilebilir.

Görsel 1.9: Sütunlara bölünmüş sayfa

1.1.4. Cetvel Ayarları

Cetvel ayarları, sayfanın boyutlarını, ölçülerini ve içeriğin hizalamasını belirlemek için kullanılır; tasarımın daha hassas ve düzenli hâle getirilmesine yardımcı olur. Tasarımda kullanılacak ölçü biriminin (inç, santimetre, piksel...) seçilebilmesi ve sayfa kenarlarına kılavuz çizgileri eklenebilmesini sağlar. Bu çizgiler, içerikleri düzgün bir şekilde hizalamak ve düzenlemek için referans noktaları olarak kullanılır. Metin kutuları, resimler ve diğer ögeler bu kılavuzlara göre konumlandırılabilir.

Cetvel ayarlarını kullanmak için şu işlem basamakları takip edilir:

- **Görünüm** menüsüne gidilir ve **Cetvel** seçeneği tıklanır. Alternatif olarak, **Ctrl+R** kısayolu da kullanılabilir.
- Cetvelin -belgedeki yerini ayarlamak için- ekranın üst veya sol kenarında görünmesi isteniyorsa **Cetvel** menüsündeki **Yatay Cetvel** veya **Dikey Cetvel** seçeneği işaretlenir.
- Cetvel birimini ayarlamak için **Düzen** menüsüne gidilir, **Cetvel** seçeneği tıklanır.
- Cetvelin, sıfır noktasını belirlemek için üzerindeki sıfır işareti sürüklenir. Belge üzerinde sıfır noktasının nerede olması isteniyorsa cetvelin üzerindeki sıfır işareti o noktaya sürüklenerek ayarlanabilir.
- Belirli bir nesnenin veya metin kutusunun boyutunu veya konumunu cetvelle ölçmek için **cetvele** tıklanarak sıfır noktasından ölçüm yapılmak istenen noktaya sürüklenir (Görsel 1.10).

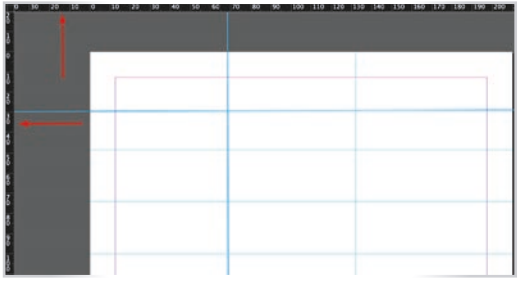
Görsel 1.10: Cetveller

1.1.5. Kılavuz Çizgileri

Kılavuz çizgileri, tasarım programlarında tasarımı düzenlemek ve hizalamak için kullanılan ve baskıda görünmeyen yardımcı çizgilerdir. Bu çizgiler sayesinde metin kutularını, resimleri ve diğer ögeleri aynı yükseklikte veya aynı yatay hizada, belirli bir düzen içerisinde yerleştirmek mümkündür.

Kılavuz çizgilerini oluşturmak için şu işlem basamakları takip edilebilir:

- **Görünüm** menüsüne gidilir ve **Kılavuzlar** seçeneği tıklanır.
- Kılavuz çizgileri eklenilmek istenilen yerde, yatay veya dikey olarak bir çizgi çizmek için **Kılavuz Ekle** seçeneği tıklanır.
- Kılavuz çizgilerini istenilen konuma eklemek için kılavuz çizgisi sürüklenir ve istenilen yere bırakılır. Yatay veya dikey kılavuz çizgileri sayfa üzerinde istenilen herhangi bir konuma yerleştirilebilir.
- Birden fazla kılavuz çizgisi eklemek için adımlar tekrarlanır ve diğer çizgiler istenilen yerlere yerleştirilir (Görsel 1.11).

Görsel 1.11: Kılavuz çizgileri oluşturma

BİLGİ KUTUSU

Kılavuz çizgilerini silmek veya gizlemek için kılavuz çizgisi seçilip Sil tuşuna basılabilir veya **Görünüm** menüsünden **Kılavuzları Gizle** seçeneği tıklanabilir. Gizlenen kılavuzları tekrar göstermek için **Görünüm** menüsünden **Kılavuzları Göster** seçeneği tıklanabilir.

SÜRE: 40 DAKİKA

3. UYGULAMA — ÖZEL ÇALIŞMA ALANI İÇİN KILAVUZ ÇİZGİLERİ OLUŞTURMA

Amaç: Sayfaya belirli sayıda ve düzende kılavuz çizgileri yerleştirmek.

Yönerge: Bu uygulamada sizden özel çalışma alanı için kılavuz çizgileri oluşturmanız beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Kullanılacak Araç Gereç: Bilgisayar, mizanpaj programı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Bilgisayarınızda mizanpaj programını açınız.
3. Programda A4 boyutunda tek sütundan oluşan yeni bir sayfa açınız.
4. Açılan yeni sayfada 4 dikey, 8 yatay kılavuz çizgisi oluşturunuz.
5. Kılavuz çizgilerinin birbirlerine olan mesafelerinin eşit olmasına dikkat ediniz.
6. Çalışmanızı arkadaşlarınızla paylaşınız.

Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, uygulama sonunda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

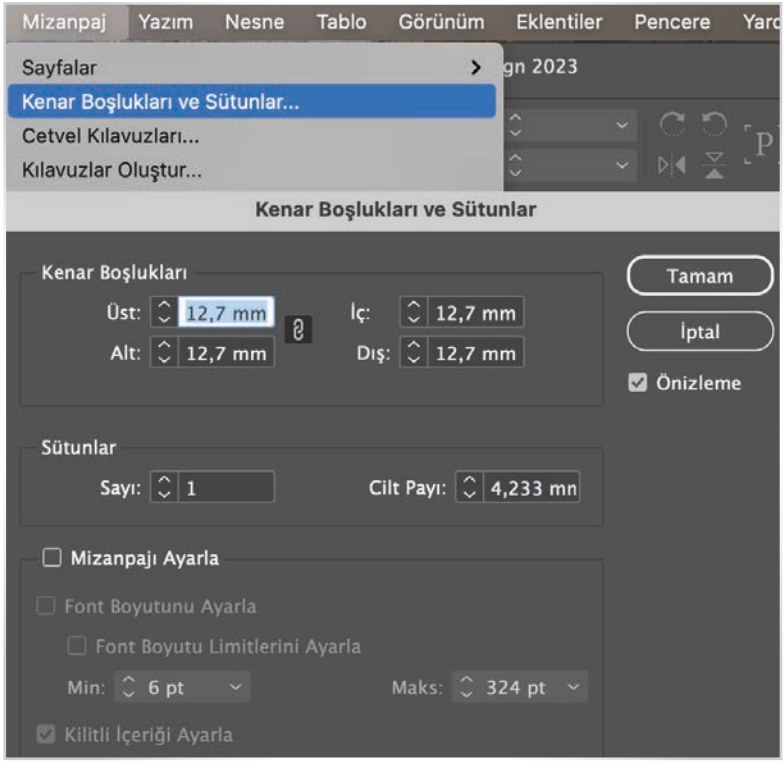
ÖZEL ÇALIŞMA ALANI İÇİN KILAVUZ ÇİZGİLERİ OLUŞTURMA UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ

SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:	
	Ölçütler		**Evet**	**Hayır**
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.			
2	Bilgisayarında mizanpaj programını açtı.			
3	Programda tek sütunlu, A4 boyutunda bir sayfa açtı.			
4	Sayfada istenilen sayıda kılavuz çizgisi oluşturdu.			
5	Kılavuz çizgilerinin birbirleriyle olan mesafelerini eşit olarak ayarladı.			
6	Çalışmasını sınıf arkadaşları ile paylaştı.			
"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."				

1.1.6. Sayfa Marj Ayarları

Sayfa marjları, tasarım programlarındaki belgelerin kenarlarında belirlenen boşluk bırakma alanlarıdır. Bu alanlar, belgenin içeriğini sayfa kenarlarından uzaklaştırarak tasarımın daha düzenli, estetik görünmesini ve okunabilir olmasını sağlar. Sayfa marjları belirlenirken içeriğin üst, alt, sol ve sağ kenarlardan ne kadar uzakta olacağı ayarlanabilir. Marj ayarlarıyla içeriğin, etrafında boş bir alan bırakılır ve tasarım içinde dengeli bir şekilde yerleşmesi sağlanır.

Sayfa oluşturulurken veya düzenlenirken **Mizanpaj** menüsünden **Kenar Boşlukları** ve **Sütunlar** seçeneğine tıklanarak marj ayarları yapılabilir (Görsel 1.12).

Görsel 1.12: Sayfa marj ayarı

BİLGİ KUTUSU

Sayfa marjı kullanma sebepleri şunlardır:

Okunabilirliği Sağlamak: Marjlar, metinlerin ve diğer içeriklerin sayfa kenarlarına çok yakın gitmesini önler. Bu, metinlerin daha rahat okunmasını sağlar. Eğer metin, sayfanın kenarlarına çok yakınsa okuma zor olabilir.

Profesyonel Olmak: Marjlar, tasarımı daha profesyonel hâle getirir. İçerikleri sayfa kenarlarından biraz uzaklaştırarak tasarımın daha düzenli ve dengeli görünmesini sağlar.

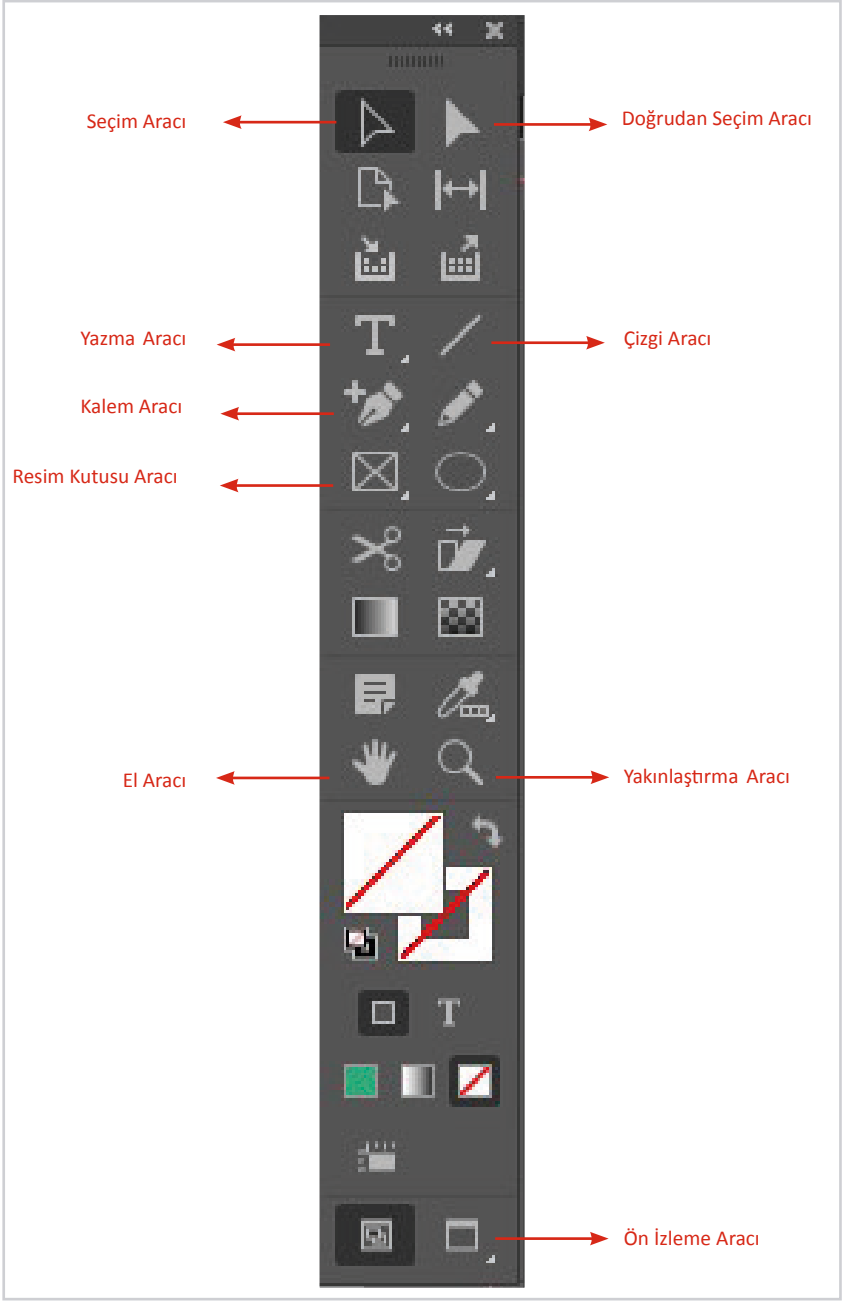
Kesim Alanlarını Belirlemek: Gazete veya dergi baskıya gönderilirken marjlar, kesim alanları ve katlama bölgeleri için kullanılır. İçeriklerin kesim sırasında zarar görmesini engeller.

1.2. PENCERE VE PANELLER

Sayfa tasarımı yapılırken kullanılan mizanpaj programının araç çubuğu her zaman çalışma penceresinde açık olarak bulunur. Çünkü sayfa tasarlanırken buradaki araçların bir kısmı sürekli kullanılan araçları bünyesinde barındırır. İkincisi ise farklı işlevlere sahip paletlerdir. Paletler tasarımın özelliğine göre açılıp kapatılır ancak araç çubuğu tasarım esnasında sürekli olarak kullanıldığı için genellikle açık durumda kalmalıdır.

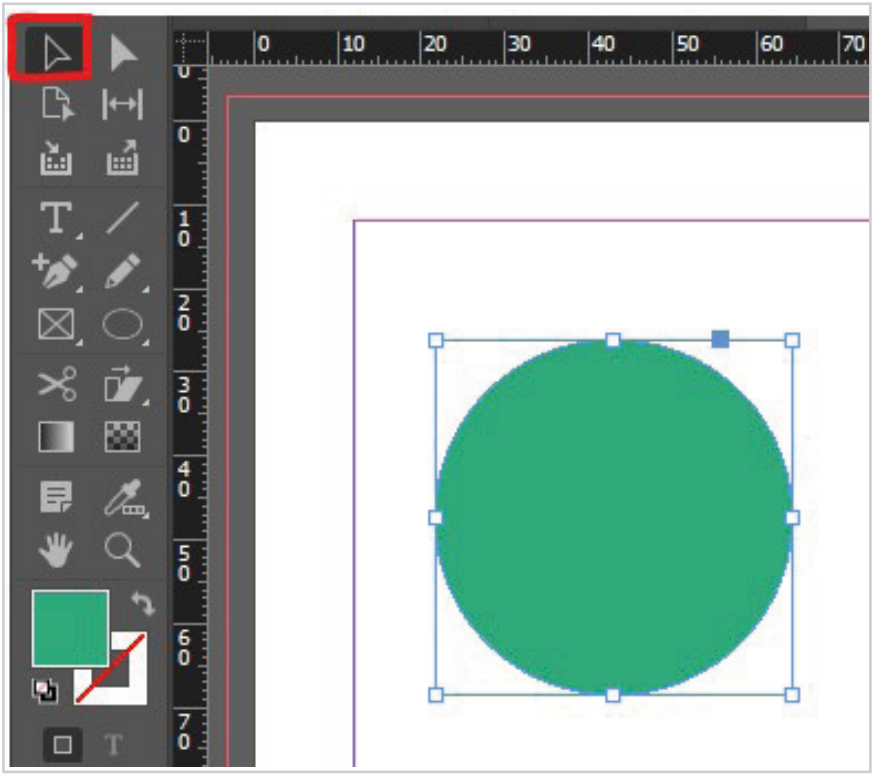
1.2.1. Araçlar

Çalışma sayfasında bulunan araç çubuğu üzerinde belgedeki nesneleri seçme, düzenleme, değiştirme, nesneleri dönüştürme, metin kutusu ve yazı kutusu açma gibi pek çok işlemin yapılabilmesi için çeşitli araçlar mevcuttur (Görsel 1.13). Araç çubuğu, tasarım esnasında sürekli olarak açık bulunur. Eğer açık değilse menüde **Pencere** içindeki **Araçlar** sekmesi tıklanarak aktif hâle getirilir. Araç çubuğundaki araçların isimleri, fare ile üzerine gelindiğinde görünecektir.

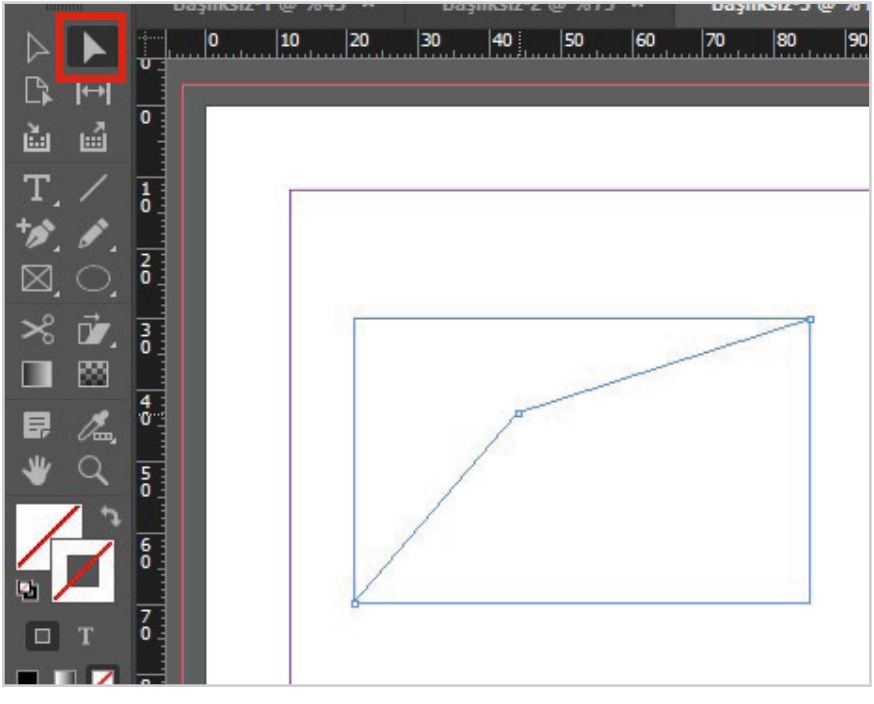
Görsel 1.13: Araç çubuğu

Seçim Aracı: Çalışma sayfasındaki nesneleri seçmeye ve sayfa üzerinde farklı noktalara taşımaya yarar (Görsel 1.14). Aynı anda birden fazla nesneyi seçmek için **Shift** tuşunu basılı tutmak gerekir.

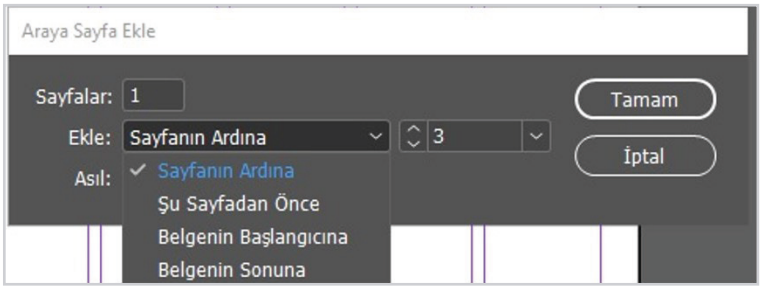
Görsel 1.14: Seçim Aracıyla nesne seçme işlemi

Doğrudan Seçim Aracı: Doğrudan Seçim Aracına tıklanınca seçilen nesnenin bağlantı noktaları görülür. Bu bağlantı noktalarından tutulup çekilirse nesneye istenilen şekil verilir (Görsel 1.15).

Görsel 1.15: Doğrudan Seçim Aracı ile yeni form verme işlemi

Çizgi Aracı: Çizgi aracı ile sayfaya değişik kalınlık, renk ve stilde çizgiler çizilebilir. İki farklı metni birbirinden ayırmak için ya da başka amaçlarla çizim aracı kullanılabilir (Görsel 1.16). Çizim aracıyla çizgi çizilirken **Shift** tuşuna basılı tutmak çizginin hizalı bir şekilde devam etmesini sağlar.

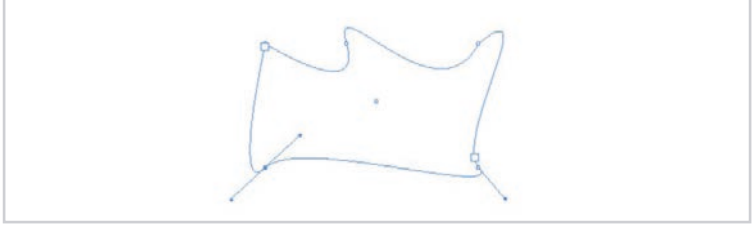
Görsel 1.16: Çizgi çizme işlemi

Kalem Aracı: Kalem Aracı ve bu aracın alt araçları ile bağlantı noktalarının belirlendiği istenilen çizimler oluşturabilir (Görsel 1.17). Çizimin başlangıç noktasını belirlemek için fare ile istenilen yere tıklanır. Daha sonra her tıklama bir kontrol noktası oluşturacak ve bir önceki bağlantı noktası ile birleşecektir. Bu şekilde tıklamalar ile çizimin genel hatları belirlenir.

Görsel 1.17: Kalem Aracı seçenekleri

Sayfaya çizilen bir geometrik şekle **Kalem Aracı**nın ikinci sekmesinde yer alan **Bağlantı Noktası Ekle** seçeneğiyle noktalar eklenip, **Doğrudan Seçim Aracı** ile bu noktalar hareket ettirilerek yeni şekiller oluşturulabilir. Aynı şekilde **Bağlantı Noktası Sil** seçeneği ile eklenen bağlantı noktaları silinebilir. **Yön Noktası Dönüştürme Aracı** ile bir şekil, bağlantı noktaları esnetilerek farklı şekillere dönüştürülebilir (Görsel 1.18).

Görsel 1.18: Yön Noktası Dönüştürme Aracı ile deforme edilmiş bir dikdörtgen

El Aracı: El aracı, sayfanın genelini ekranda hareket ettirmeye yarar. Örneğin sayfa çok büyütüldüyse sayfanın görünmeyen kısımlarına ulaşmak için el aracı kullanılabilir. Ayrıca birden fazla sayfa üzerinde çalışma yapılıyorsa bu sayfalar da el aracı ile bütün hâlinde aşağı yukarı kaydırılabilir.

Yakınlaştırma Aracı: Bu araç sayfayı yakınlaştırmaya yarar. Ancak sayfayı yakınlaştırma ya da uzaklaştırma işlemini genellikle **Ctrl + + (artı), Ctrl + - (eksi)** kısayoluyla yapmak daha uygun olur.

Ön İzleme Aracı: Bu araç aktif olduğunda çalışma sayfasındaki kılavuz çizgisi, ızgaralar gibi baskı aşamasında görünmeyecek olan unsurlar yok olur. Baskıdan önce ön izleme aracı tıklanarak sayfanın durumu kontrol edilebilir. Bu aracın alt sekmelerinde yer alan **Sunum** seçeneği, sayfaları slayt şeklinde izleme imkânı sunar.

SÜRE: 40 DAKİKA

4. UYGULAMA

DOĞRUDAN SEÇİM ARACI İLE YAMUK OLUŞTURMA

Amaç: Dikdörtgen şekilde açılmış olan bir yazı alanını Doğrudan Seçim Aracını kullanarak yamuk şekline dönüştürmek.

Yönerge: Bu uygulamada sizden Doğrudan Seçim Aracı ile yamuk oluşturmanız beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Kullanılacak Araç Gereç: Bilgisayar, mizanpaj programı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Bilgisayarınızda mizanpaj programını açınız.
3. Programda A4 boyutunda yeni bir sayfa açınız.
4. Açılan yeni sayfaya dikdörtgen bir yazı alanı açınız.
5. Araç çubuğundan Doğrudan Seçim Aracını seçiniz.
6. Sayfanızdaki dikdörtgen metin kutusunun kenarlarında beliren birleştirme noktalarından çekerek bir yamuk şekli oluşturunuz.
7. Çalışmanızı arkadaşlarınızla paylaşınız.

Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

DOĞRUDAN SEÇİM ARACI İLE YAMUK OLUŞTURMA UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ

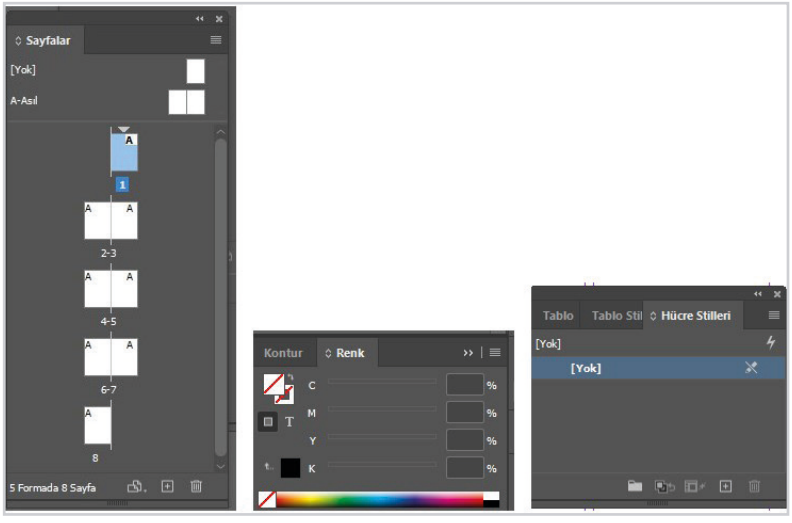
SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:

	Ölçütler	Evet	Hayır
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.		
2	Bilgisayarında mizanpaj programını açtı.		
3	Programda tek sütunlu, A4 boyutunda bir sayfa açtı.		
4	Dikdörtgen bir metin kutusu oluşturdu.		
5	Doğrudan Seçim Aracını seçti.		
6	Dikdörtgen metin kutusunu yamuk şekline dönüştürdü.		
7	Çalışmasını sınıf arkadaşları ile paylaştı.		

"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."

1.2.2. Paletler

Mizanpaj programında işlevleri açısından birbirinden farklı paletler mevcuttur. Bu paletlerin bazıları sık, bazıları ise daha az kullanılan paletlerdir. Paletlerin görüntülenip gizlenmesi **Pencere** ana menüsünden sağlanır. Aktif hâle getirilen paletler, ana ekranda görünür hâle gelir. Paletler ihtiyaçlara göre açılıp kapatılabilir. En sık kullanılan paletler; **Kontrol, Sayfalar, Renk** ve **Stiller** paletleridir (Görsel 1.19). **Kontrol** paleti en sık kullanılan palettir (Görsel 1.20). Seçili araca ve nesneye göre içeriği değişir.

Görsel 1.19: Sayfalar, renk ve stiller paletleri

Görsel 1.20: Kontrol Paneli

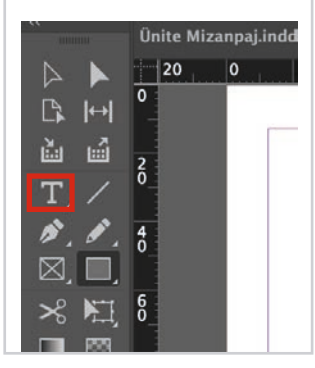
1.3. METİN DÜZENLEME

Metin düzenleme, metinleri amaca uygun bir şekilde sayfaya yerleştirmek anlamına gelir. Mizanpaj programıyla oluşturulan sayfalara metin eklemek için öncelikle araç çubuğundan bu ögelerin kutularının açılması yani metnin yer alacağı alanın oluşturulması gerekir.

1.3.1. Metin Kutusu Araçları

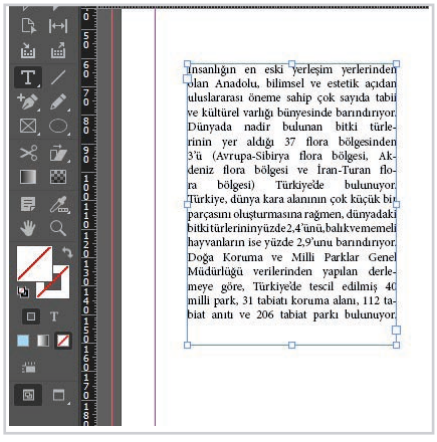
Bu araçlar, metin kutusu oluşturmak ve metinleri düzenlemek için kullanılan temel araçlardır. Metin kutusu oluşturmak ve düzenlemek için kullanılacak temel adımlar aşağıda yer almaktadır:

- Metin aracını seçmek için araç çubuğundaki **T** aracına tıklanır (Görsel 1.21).
- Metin kutusu oluşturmak için metin aracı kullanılarak çizim alanında bir alan belirlenir.

Görsel 1.21: Yazı (T) Aracını seçme

⇨ Metin kutusuna, girmek istenilen metin yazılır veya metin başka bir kaynaktan kopyalanıp yapıştırılır (Görsel 1.22).

Görsel 1.22: Metin kutusuna yazı ekleme

⇨ Metin seçilerek biçimlendirme işlemleri uygulanabilir. Yazı tipi, boyut, renk, hizalama, satır aralığı gibi özellikler **Yazı Kontrol Paneli**nden (Görsel 1.23), paragrafla ilgili düzenlemeler ise **Paragraf Kontrol Paneli**nden yapılır (Görsel 1.24).

Görsel 1.23: Yazı Kontrol Paneli

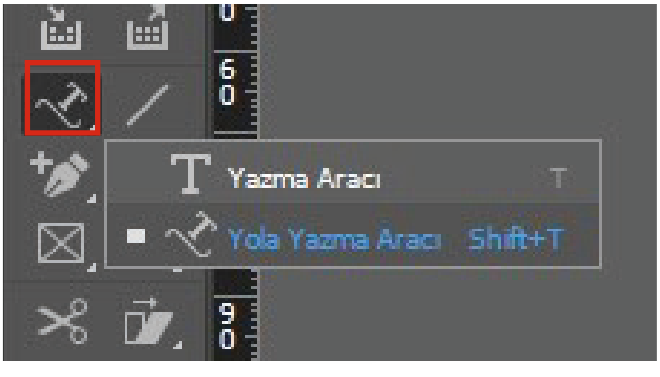

Görsel 1.24: Paragraf Kontrol Paneli

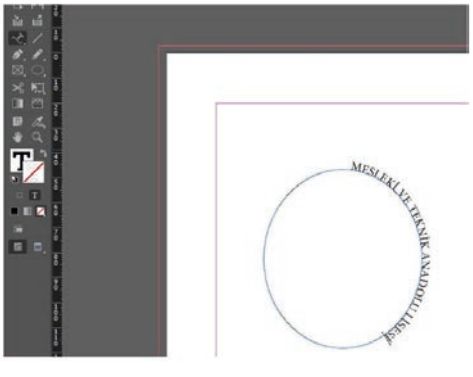
1. ETKİNLİK

Mizanpaj programından yeni belge üzerinde farklı boyutlarda yazı alanı açınız. Açtığınız yazı alanlarına kendi yazdığınız haber metinlerini ya da farklı haber metinlerini yerleştiriniz.

Yola Yazı Yazma: **T** aracının altında bulunan **Yola Yazma Aracı** ile belli bir yol üzerine yazı yerleştirilebilir. İlk önce bir metin kutusu açılır (Görsel 1.25). Daha sonra yazı aracıyla açılan metin kutusunun herhangi bir noktasından yazı yazmaya başlanır. Yazı, metin kutusunun etrafını dolanarak devam eder (Görsel 1.26).

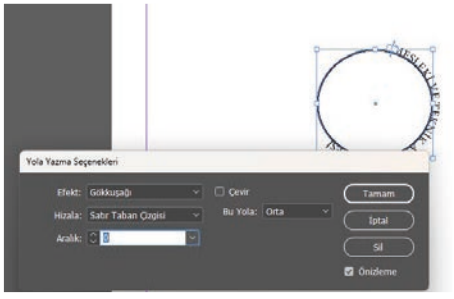

Görsel 1.25: Yola Yazma Aracı

Görsel 1.26: Yola Yazı Yazma işlemi

Yola Yazma Aracı üzerine çift tıklayınca seçenekleri olan bir pencere açılır (Görsel 1.27). Buradan farklı stiller denenebilir.

Görsel 1.27: Yola Yazma Seçenekleri

SÜRE: 40 DAKİKA

5. UYGULAMA — YOLA YAZI YAZMA

Amaç: Bir geometrik şeklin etrafına yazı yazmak.

Yönerge: Bu uygulamada sizden yola yazı yazma işlemini gerçekleştirmeniz beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Kullanılacak Araç Gereç: Bilgisayar, mizanpaj programı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Bilgisayarınızda mizanpaj yapmak için gerekli olan programı açınız.
3. Programda A4 boyutunda yeni bir sayfa açınız.
4. Açılan yeni sayfaya kare bir yazı alanı açınız.
5. Araç çubuğundan **Yazma Aracı**nın üzerine basılı tutup **Yola Yazı Yazma** aracını seçiniz.
6. Yazı imlecini açtığınız metin kutusunun herhangi bir kenarına tıklayarak yazı yazmaya başlayınız (Okulunuzun adını yazabilirsiniz.).
7. Çalışmanızı arkadaşlarınızla paylaşınız.

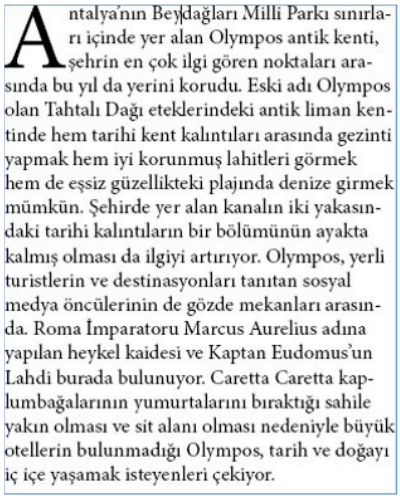
Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

YOLA YAZI YAZMA UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ

SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:	
	Ölçütler		**Evet**	**Hayır**
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.			
2	Bilgisayarında mizanpaj programını açtı.			
3	Programda tek sütunlu, A4 boyutunda bir sayfa açtı.			
4	Kare şeklinde bir metin kutusu oluşturdu.			
5	Araç çubuğundan Yola Yazı Yazma aracını seçti.			
6	Metin kutusunun etrafına yazı yazdı.			
7	Çalışmasını sınıf arkadaşları ile paylaştı.			

"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."

Gömme Satır Oluşturma: Bazı gazete ve dergi sayfalarında haberin başlangıç kısmında ilk karakter büyük yazılır. Bu, sıklıkla yapılan bir işlemdir. Örneğin aşağıda yer alan görselde paragrafın ilk harfi 3 satır yüksekliğinde büyütülerek estetik bir görünüm elde edilmiştir (Görsel 1.28).

Antalya'nın Beydağları Milli Parkı sınırları içinde yer alan Olympos antik kenti, şehrin en çok ilgi gören noktaları arasında bu yıl da yerini korudu. Eski adı Olympos olan Tahtalı Dağı eteklerindeki antik liman kentinde hem tarihi kent kalıntıları arasında gezinti yapmak hem iyi korunmuş lahitleri görmek hem de eşsiz güzellikteki plajında denize girmek mümkün. Şehirde yer alan kanalın iki yakasındaki tarihi kalıntıların bir bölümünün ayakta kalmış olması da ilgiyi artırıyor. Olympos, yerli turistlerin ve destinasyonları tanıtan sosyal medya öncülerinin de gözde mekanları arasında. Roma İmparatoru Marcus Aurelius adına yapılan heykel kaidesi ve Kaptan Eudomus'un Lahdi burada bulunuyor. Caretta Caretta kaplumbağalarının yumurtalarını bıraktığı sahile yakın olması ve sit alanı olması nedeniyle büyük otellerin bulunmadığı Olympos, tarih ve doğayı iç içe yaşamak isteyenleri çekiyor.

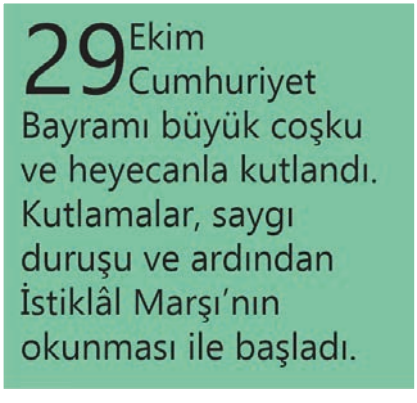
Görsel 1.28: Gömme satır

Bu işlemi yapmak için öncelikle yazı imleci gömme yapılacak olan paragrafın başına getirilir. Daha sonra **Paragraf Kontrol Paneli**ndeki gömme satır oluşturma kısmından önce büyütülecek harfin kaç satırı kaplayacağı, sonra kaç tane harfin büyütüleceği belirlenir (Görsel 1.29). Değerleri girildikten sonra satırın başındaki harf büyümüş olur.

Görsel 1.29: Gömme seçenekleri penceresi

Eğer satır başında "29 Ekim" gibi birbirinden ayrılmaması gereken harf ya da rakamlar varsa gömme karakter sayısını artırmak gerekir (Görsel 1.30).

Görsel 1.30: İki karakterli gömme örneği

SÜRE: 40 DAKİKA

6. UYGULAMA — GÖMME SATIR OLUŞTURMA

Amaç: Bir haber metninin giriş kısmında gömme satır oluşturmak.

Yönerge: Bu uygulamada sizden gömme satır işlemini gerçekleştirmeniz beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Kullanılacak Araç Gereç: Bilgisayar, mizanpaj programı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Bilgisayarında mizanpaj programını açınız.
3. Programda A4 boyutunda yeni bir sayfa açınız.
4. Açılan yeni sayfaya bir yazı alanı açınız.
5. Öğretmeninizin size önereceği bir haber sayfasındaki ya da bilgisayarınızda kayıtlı olan bir haber metnini metin kutusuna atınız.
6. Paragraf Kontrol Panelinden gömme araçlarına değer vererek haber metninin ilk harfini üç satır boyutunda büyültünüz.
7. Çalışmanızı arkadaşlarınızla paylaşınız.

Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, uygulama sonunda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

GÖMME SATIR OLUŞTURMA UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ

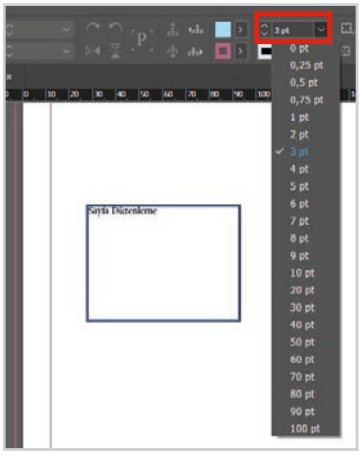
SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:

	Ölçütler	Evet	Hayır
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.		
2	Bilgisayarında mizanpaj programını açtı.		
3	Programda tek sütunlu, A4 boyutunda bir sayfa açtı.		
4	Bir metin kutusu oluşturdu.		
5	Metin kutusuna kısa bir haber paragrafı yerleştirdi.		
6	Paragraf Kontrol Panelinden gömme araçlarına sayı değerlerini yazdı.		
7	Gömme satır işlemini tamamladı.		
8	Çalışmasını sınıf arkadaşları ile paylaştı.		

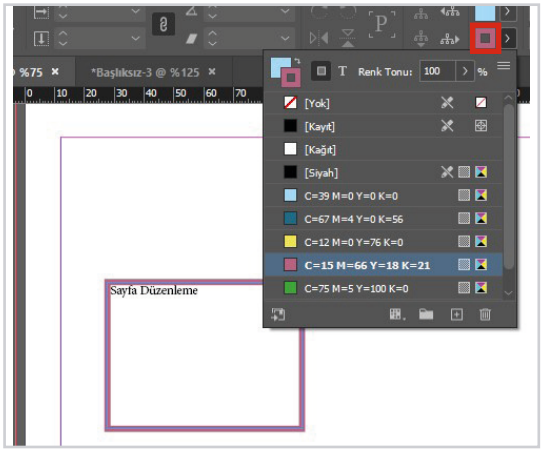
"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."

1.3.2. Metin Kutusu Çerçeve Ayarları

Yazı yazmak için açılan metin kutusu çerçeve ayarları, sayfada bir metin kutusu oluşturulduktan sonra menüde yer alan çerçeve ayarları ile ilgili seçeneklerden yapılır. Bu seçenekler sayesinde metin kutusunun kenarlarına istenilen boyutta (Görsel 1.31) ve renkte (Görsel 1.32) çerçeve eklenebilir.

Görsel 1.31: Çerçeve kalınlığı seçenekleri

Görsel 1.32: Çerçeve rengi seçenekleri

2. ETKİNLİK

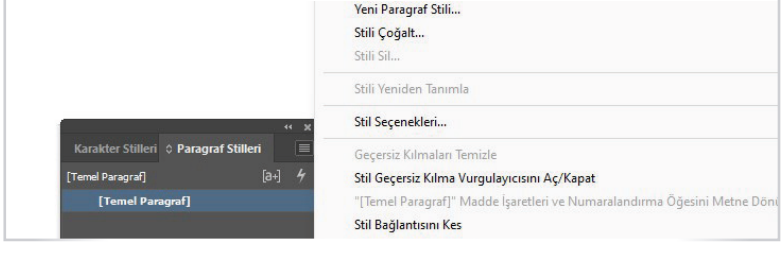
Farklı boyut ve şekillerde 3 tane metin kutusu açınız. Bu metin kutularına, her biri ayrı renkte olacak şekilde 3 pt kalınlığında çerçeve ekleyiniz.

1.3.3. Paragraf Stilleri

Sayfa tasarımında kullanılan başlık, paragraf ve haber metinlerinde kurumun kullandığı paragraf stili sabit ise her seferinde stil ayarlarının yapılması uğraştırıcı bir iştir. Bu durumda paragraf stili biçimlendirme ayarı yapıldıktan sonra **Paragraf Stilleri** bölümünden simgesi tıklanarak stile bir isim verilebilir ve bu stil daha sonraki biçimlendirme ayarlarında da hızlıca seçilebilir.

Bir paragraf stili oluşturulurken uygulanması gereken bazı adımlar aşağıda verilmiştir:

- Düzenlenmek istenen paragraf açılır.
- Pencere menüsünden **Stiller** sekmesi tıklanır ve buradaki seçeneklerden **Paragraf Stilleri** seçeneği açılır.
- Açılan paragraf stilleri panelinde sağ üst köşede bulunan menüden **Yeni Paragraf Stili** seçeneği seçilir (Görsel 1.33). Açılan pencerede, seçilen stil için bir isim belirlenir: Başlık, Alt Başlık, Ana Metin vb.

Görsel 1.33: Yeni Paragraf Stili sekmesi

- Açılan seçeneklerden diğer temel ayarlamalar da yapılarak yeni karakter stili kaydedilir.

Oluşturulan paragraf stilleri, belgedeki metinlerin hızlıca düzenlenebilmesini ve güncellenebilmesini sağlar.

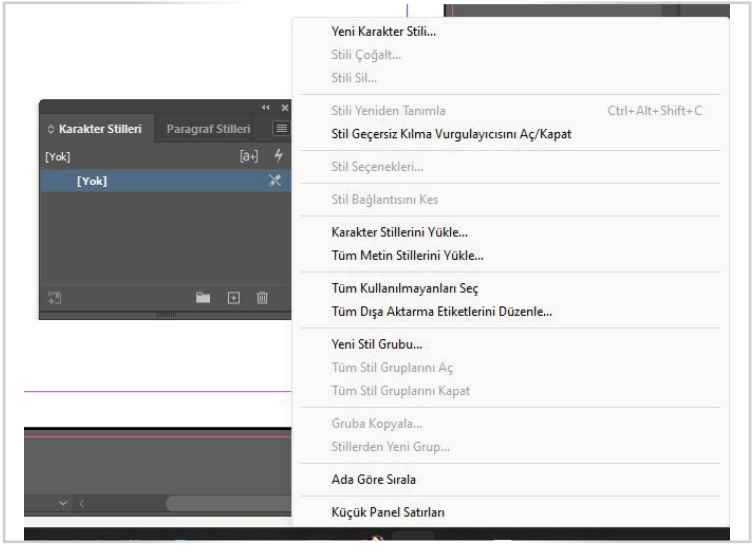
1.3.4. Karakter Stilleri

Karakter stili, metnin içinde sabit olarak kalması istenen, önceden tanımlanmış yazı stilidir. Tasarım sürecini hızlandırmak, biçimlendirme işlemini kolaylaştırmak ve daha profesyonel bir çalışma ortaya koymak için kullanılır.

Karakter stili oluşturularak metinler için önceden belirlenen biçimlendirmelerle daha hızlı ve kolay bir şekilde çalışılabilir. Örneğin başlıklar için farklı, haber metinleri için farklı bir yazı karakteri belirlenip kaydedilebilir. Bu karakter stilini oluşturmak, özellikle çok sayfalı çalışmalar için büyük kolaylık sağlar.

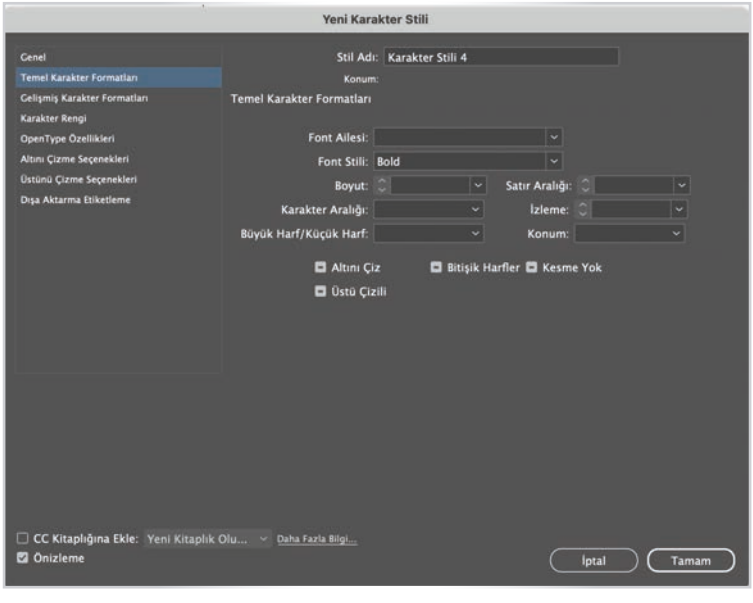
Karakter stili oluşturmak için aşağıdaki temel adımlar takip edilir:

- **Pencere** menüsünden **Stiller** bölümü açılır ve **Karakter Stilleri** paneli seçilir.
- **Karakter Stilleri** panelinde sağ üst köşede bulunan menüden ikonuna tıklanarak **Yeni Karakter Stili** seçilir (Görsel 1.34).

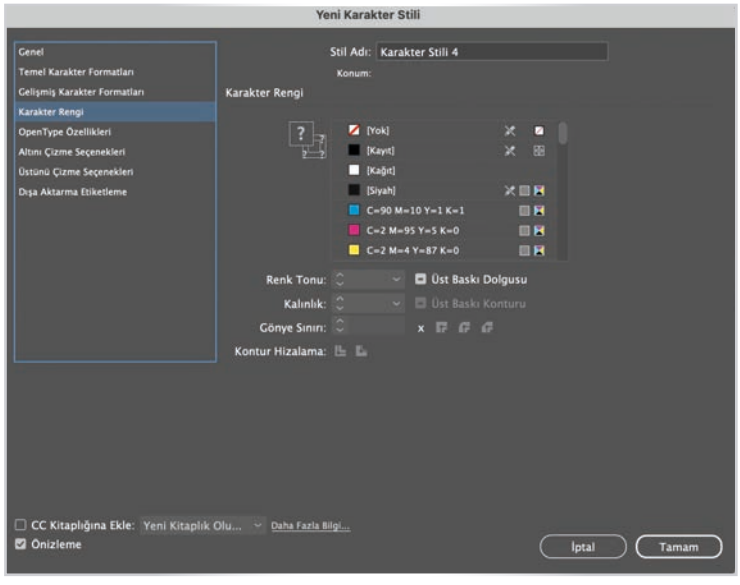
Görsel 1.34: Yeni Karakter Stili sekmesi

- Açılan pencerede en üstte yer alan **Genel** sekmesinden seçilen stil için bir isim verilir (Görsel 1.35). Bu isim, stilin hangi karakter düzenlemeleri için kullanılacağını belirlemede yardımcı olur.

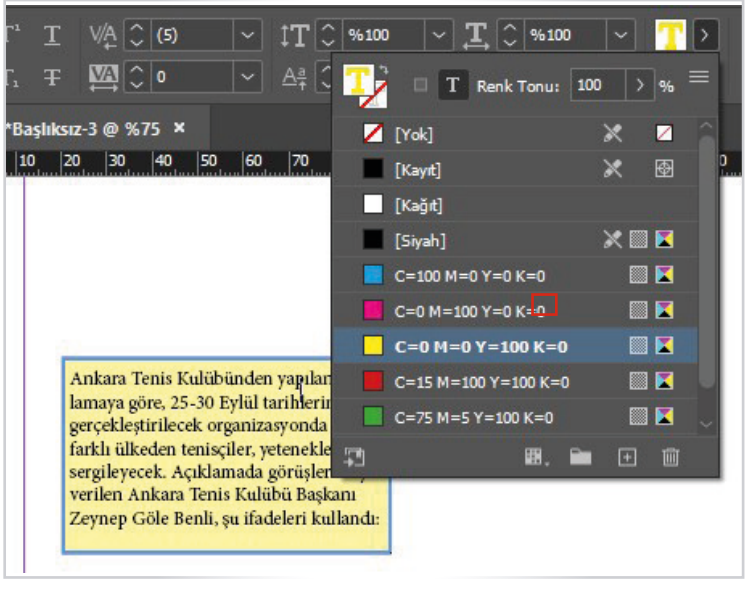
Görsel 1.35: Karakter stilleri genel ayarlar

⇨ **Temel Karakter Formatları** sekmesinden font ile ilgili ayarlamalar yapılır (Görsel 1.36).

Görsel 1.36: Temel karakter formatları

⇨ **Karakter Rengi** sekmesinden font rengi seçilir (Görsel 1.37).

Görsel 1.37: Font rengi belirleme ayarları

⇨ Ayarlar tamamlandıktan sonra **Tamam** seçeneği tıklanarak karakter stili kaydedilir.

⇨ Metin ve sonra **Karakter Stilleri** panelinde oluşturulan stil seçilir; daha sonra seçilen metne tıklamak, stili uygulamak için yeterli olur. Metin, belirlenen karakter stiline uygun olarak biçimlenir.

BİLGİ KUTUSU

İhtiyaç duyulduğunda oluşturulan stilin özellikleri **Karakter Stili** panelinde sağ tıklanarak veya paneldeki menüler kullanılarak düzenlenebilir.

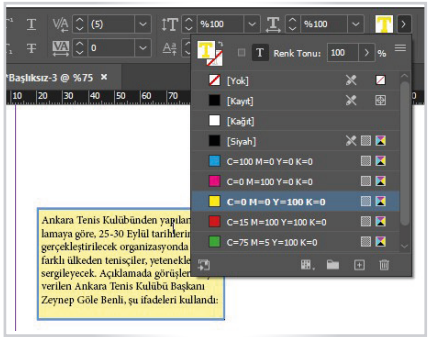
1.3.5. Metin Kutusu ve Metin Rengini Değiştirme

Mizanpaj programında çalışırken metin kutusunun boyutları, rengi ve metnin rengi gibi birçok özelliğin değişmesi gerekebilir. Metin ayarları metnin okunurluğu açısından son derece önemlidir.

1.3.5.1. Metin Kutusu Rengini Değiştirme

Mizanpaj yapılırken okuyucunun haberleri birbirine karıştırmaması için farklı metinleri birbirinden ayırmak gerekebilir. Bunu uygulamanın yollarından biri, açılan metin kutusunun rengini değiştirmektir. Bu işlemi yapmak için aşağıdaki adımlar takip edilir:

- Rengi değiştirilmek istenen metin kutusu seçilir.
- Metin kutusu rengini değiştirmek için menüde yer alan **Dolgu** kutucuğu tıklanır (Görsel 1.38).
- Metin kutusu için istenilen renk seçilir. Seçilen renge tıklanıldığında metin kutusu rengi otomatik olarak değişir.

Görsel 1.38: Metin kutusu rengini değiştirme

SÜRE: 40 DAKİKA

7. UYGULAMA — METİN KUTUSU RENGİNİ DEĞİŞTİRME

Amaç: Oluşturulan bir metin kutusuna dolgu rengi vermek.

Yönerge: Bu uygulamada sizden metin kutusu rengini değiştirmeniz beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Kullanılacak Araç Gereç: Bilgisayar, mizanpaj programı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Mizanpaj programını açınız.
3. A4 boyutunda bir sayfa açınız.
4. Sayfaya bir metin kutusu ekleyiniz.
5. Metin kutusunun içine dolgu paletinden seçeceğiniz bir renk veriniz.
6. Çalışmanızı arkadaşlarınızla paylaşınız.

Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

METİN KUTUSU RENGİNİ DEĞİŞTİRME UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ

SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:	
	Ölçütler		**Evet**	**Hayır**
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.			
2	Mizanpaj programını açtı.			
3	A4 boyutunda sayfa açtı.			
4	Metin kutusu oluşturdu.			
5	Renk paletinden renk seçip metin kutusunun rengini değiştirdi.			
6	Çalışmasını sınıf arkadaşları ile paylaştı.			
"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."				

1.3.5.2. Metin Rengini Değiştirme

Metin renginin değiştirilme amacı sayfaya hareketlilik ve canlılık katmaktır. Bazı yazılar ön plana çıkarılmak istendiğinde metin rengini değiştirme işlemi uygulanabilir.

Metin rengini değiştirmek için aşağıdaki işlem basamakları takip edilmelidir:

- ⇨ Rengi değiştirilmek istenen metin seçilir.
- ⇨ Metnin rengini değiştirmek için menüde yer alan Dolgu kutucuğu tıklanır (Görsel 1.39).
- ⇨ Metin için istenilen renk seçilir. Seçilen renge tıklandığında metnin rengi otomatik olarak değişir.

Görsel 1.39: Metin rengini değiştirme

SÜRE: 40 DAKİKA

8. UYGULAMA — METİN RENGİNİ DEĞİŞTİRME

Amaç: Metin kutusuna yerleştirilen bir yazının rengini değiştirmek.

Yönerge: Bu uygulamada sizden metin rengini değiştirmeniz beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Kullanılacak Araç Gereç: Bilgisayar, internet, sayfa tasarlama programı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Mizanpaj programını açınız.
3. A4 boyutunda bir sayfa açınız.
4. Sayfaya bir yazı alanı ekleyiniz.
5. Metin kutusunun içine bir metin ekleyiniz.
6. Metnin tamamını seçiniz.
7. Dolgu paletini açıp, herhangi bir rengi seçerek metin rengini değiştiriniz.
8. Çalışmanızı arkadaşlarınızla paylaşınız.

Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

METİN RENGİNİ DEĞİŞTİRME UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ

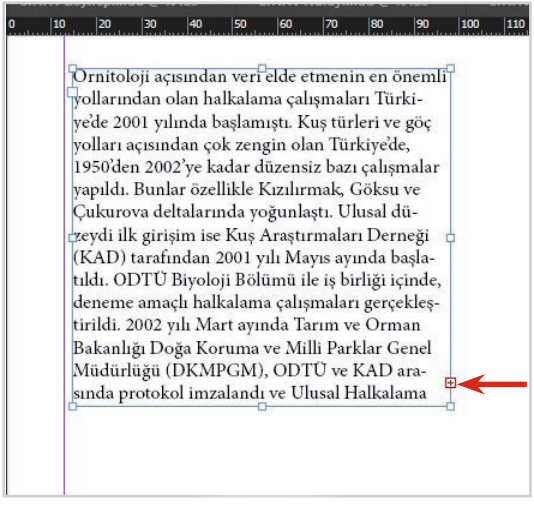
SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:	
	Ölçütler		**Evet**	**Hayır**
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.			
2	Mizanpaj programını açtı.			
3	A4 boyutunda sayfa açtı.			
4	Sayfaya yazı alanı ekledi.			
5	Metin kutusunun içine metin ekledi.			
6	Renk paletinden renk seçip metin kutusunun rengini değiştirdi.			
7	Çalışmasını sınıf arkadaşları ile paylaştı.			

"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."

1.3.6. Metin Oluşturma ve Metin Düzenleme

Metinler, sayfa tasarımının önemli unsurlarındandır. Sayfaya metin eklemek için önce bir metin kutusu açmak gerekir. **Yazı Aracı** seçilir ve sayfaya istenilen boyutlarda yazı alanı açılır. Yazılmak istenen bilgiler, yazı imleci ile bu yazı alanının içine yazılır. Eğer metin önceden hazırlanmış ve bilgisayara yüklenmişse buradan da otomatik olarak alınabilir. Hazır metni almak için **Dosya** sekmesinde **Yerleştir** seçeneği tıklanır. Böylece bilgisayardaki dosyalar açılır. İstenilen dosya seçilir ve metin kutusuna yerleştirilir.

Bazen açılan yazı alanı metnin boyutundan küçük olabilir. Bu durumda metin kutusunun sağ alt köşesinde küçük, kırmızı bir ikon belirir (Görsel 1.40). Metnin alana sığmadığını ifade eden bu ikon varsa metin kutusu **Seçim Aracı** yardımıyla büyültülebilir. Eğer yazı alanı metne göre büyük ise bu sefer de yazı alanı küçültülebilir.

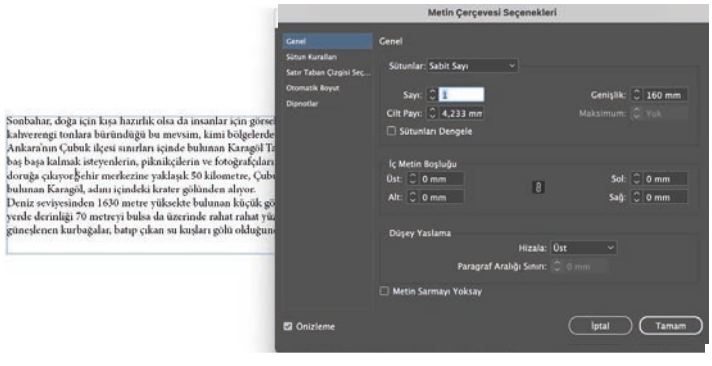
Görsel 1.40: Metin kutusuna sığmayan paragraf

Yazı aracı seçili olduğunda üst panelde yazı ile ilgili düzenlemelerin yapılacağı **Yazı Kontrol Paneli** açık hâlde durur (Görsel 1.41). Bu panelden eklenen yazının karakteri, boyutu, rengi, yüksekliği, genişliği gibi ayarlar yapılabilir.

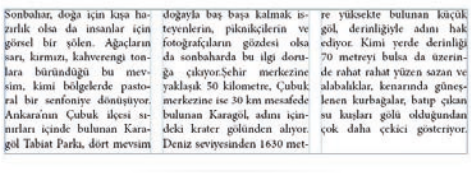

Görsel 1.41: Yazı Kontrol Paneli

Metin kutusu içerisine yerleştirilen metin uzun ise yazı alanı içerisinde sütunlara bölmek okumayı kolaylaştırır. Yazıyı sütunlara bölmek için üst menüdeki **Nesne** sekmesinde yer alan **Metin Çerçevesi Seçenekleri** seçilmelidir. Bu aşamadan sonra açılan pencerede sütun sayısı değiştirilebilir (Görsel 1.42). Örneğin metin 3 sütuna bölünmek istenirse 3 değeri girilir ve metin yazı alanı içinde 3 sütun hâlinde dağılır (Görsel 1.43).

Görsel 1.42: Sütun sayısı değiştirme işlemi

Görsel 1.43: 3 sütuna bölünmüş yazı

Metnin paragrafları ile ilgili değişiklikler **Paragraf Kontrol Paneli** yardımıyla yapılır (Görsel 1.44). **Yazım Aracı** aktif durumdayken üst menüde açık olan **Yazı Kontrol Paneli**'nin sol alt köşesindeki **İmleç** işareti tıklanırsa **Paragraf Kontrol Paneli** açılır. Bu panelden yazının sayfadaki yönünü belirleme, yazıların metin çerçevesine alt-üst, sağ-sol uzaklığını ayarlama, gömme gibi işlemleri yapılır.

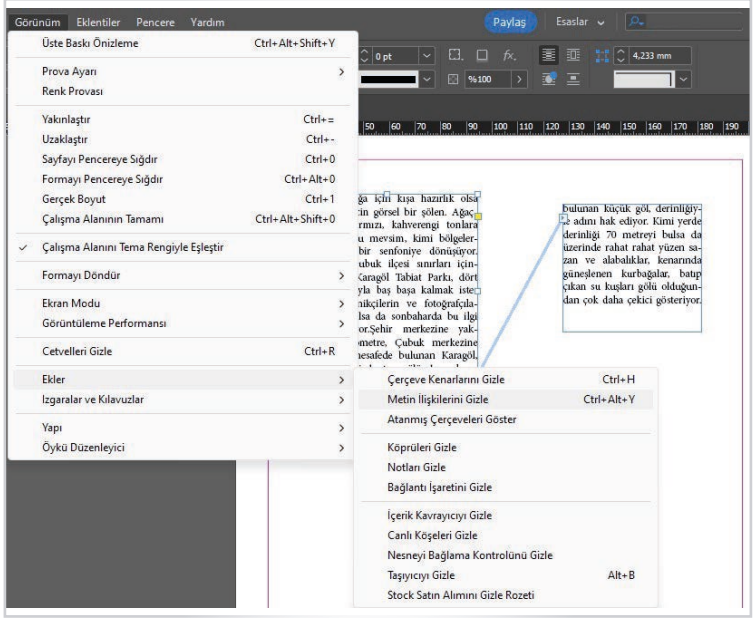
Görsel 1.44: Paragraf Kontrol Paneli

3. ETKİNLİK

Bir A4 sayfası açınız. Açtığınız sayfanın tamamını kaplayan bir metin kutusunu açıp içine metin ekleyiniz. Daha sonra eklediğiniz bu metni, kontrol panelinden gerekli işlemi yaparak 3 sütun hâlinde bölünüz.

Metin Kutuları Arasında Metin Aktarımı

Bir metin kutusunda bulunan ve o kutuya sığmayan haber metninin görünmeyen kısmının başka bir metin kutusuna aktarılması gerekebilir. Bir kutudan başka bir kutuya aktarım yapmak için seçim aracıyla kutunun sağ alt köşesindeki kırmızı işarete tıklamak gerekir. Bu işarete tıklandığında farenin ucunda metin kutusuna sığmayan fazla metin belirir. Farenin ucunda beliren bu metin, açılmış olan diğer kutuya taşınır ve bu kutular arasında bağlantı oluşur. Bu bağlantılar, **Görünüm** seçeneği tıklandığında açılan **Ekler** sekmesinin içinde yer alan **Metin İlişkilerini Göster** seçeneği tıklanınca ekranda görünür hâle gelir (Görsel 1.45).

Görsel 1.45: Metin kutuları arası bağlantı

1.4. GÖRSEL DÜZENLEME

Görsel düzenleme, tasarım yapılırken görsellerin düzenlenmesi, biçimlendirilmesi ve yerleştirilmesi sürecini ifade eder; gazete ya da dergide yer alacak olan fotoğraf, grafik, tablo ve diğer ögeleri en iyi şekilde tasarıma yansıtmak anlamına da gelir. Görsel düzenleme, tasarımın estetik ve okunaklı olması açısından önem taşır.

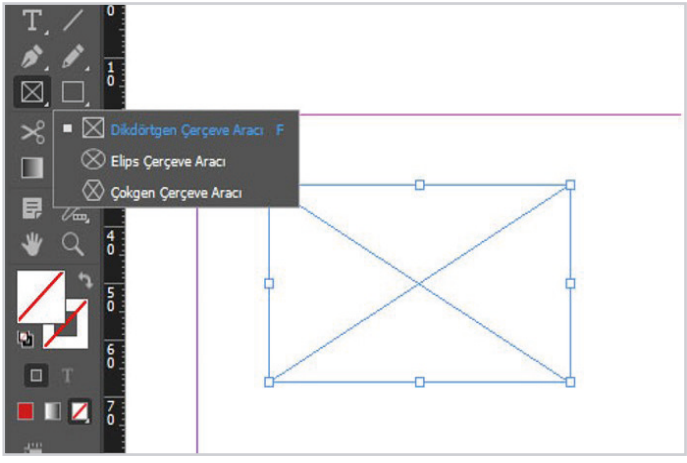
Mizanpajda görsel düzenlemenin eksiksiz olması için fotoğraf yerleştirme, renk düzenlemesi, görsel efektler, metin ve fotoğraf uyumu önemlidir. Görsellerin uyumlu şekilde sayfaya yerleştirilmesi, metin-görsel dengesinin sağlanması gerekir. Bu sayede mizanpajı yapılan dergi ya da gazete, estetik açıdan çarpıcı ve okunabilir hâle gelir.

1.4.1. Resim Kutusu Araçları

Sayfaya resim kutusu eklemek için araç çubuğundaki çerçeve araçlarından birinin seçilmesi gerekir (Görsel 1.46). Araç çubuğundaki dikdörtgen, elips ve çokgen çerçeve ekleme araçlarından biri ile çalışma sayfasında resim kutusu oluşturulmak istenen alana çerçeve çizilir ve boyutu ayarlanır (Görsel 1.47). Bu çerçeve, kullanılacak resmi içeren alanı belirler.

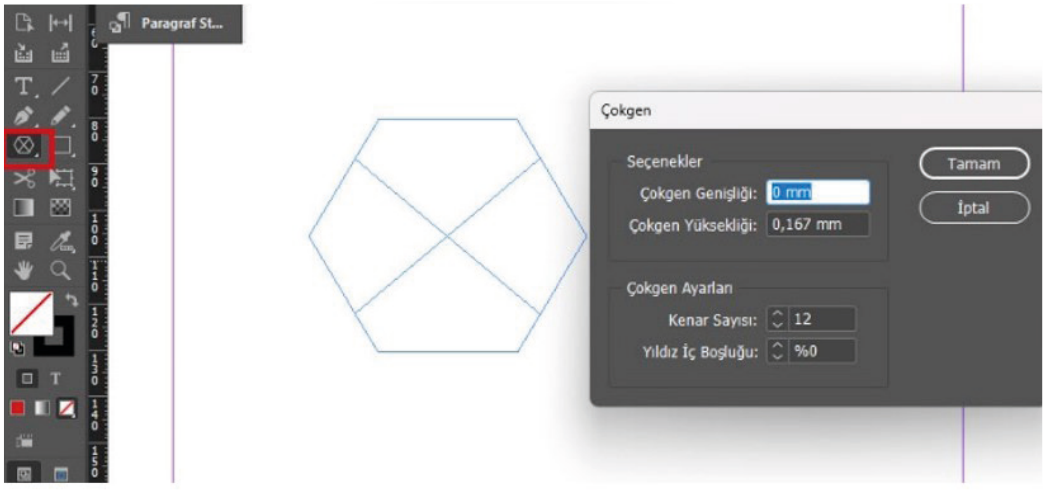

Görsel 1.46: Çerçeve araçları

Görsel 1.47: Resim kutusu

Eğer çokgen aracıyla bir resim kutusu oluşturulacaksa otomatik olarak sunulan çokgen şeklinden farklı seçenekler de uygulanabilir. Bunun için **Çokgen Çerçeve Aracı** ile çerçeve oluşturulduktan sonra çerçevenin üzerine tıklanır. Böylece yeni bir kutu açılır (Görsel 1.48). Açılan bu sekmede yer alan seçenekler üzerinde değişiklikler yapılarak yeni bir çokgen oluşturulabilir. Kenar sayısı, resim kutusunun kaç kenarlı olacağını; yıldız iç boşluğu da köşelerin dışa doğru ne kadar keskin olacağını ayarlamaya yardımcı olur.

Görsel 1.48: Çokgen seçim aracı seçenek ayarları

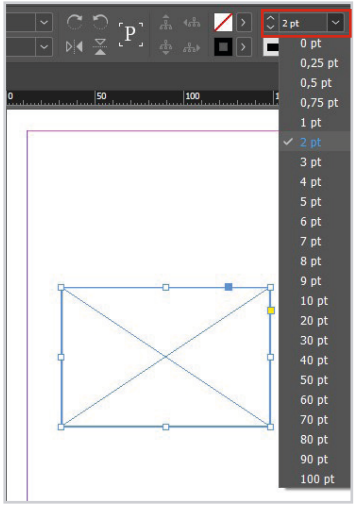
4. ETKİNLİK

A4 boyutunda oluşturduğunuz yeni belge üzerinde, resim kutusu araçlarını kullanarak farklı şekillerde resim kutusu açınız.

1.4.2. Resim Kutusu Çerçeve Ayarları

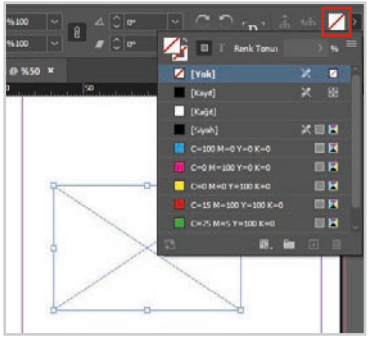
Bazı durumlarda resim kutusuna çerçeve eklemek gerekebilir. Bu uygulama doğru şekilde yapılırsa tasarımı estetik açıdan güzel görünür.

Resim kutusuna çerçeve eklemek için öncelikle seçim aracıyla çalışılacak resim kutusu seçilir. Çalışılan programın üst panelinde açık olan **çerçeve** seçeneklerinden çerçeve kalınlığı belirlenir (Görsel 1.49). Çerçeve kalınlığı belirlenirken sayfanın genel görünümü dikkate alınarak estetik açıdan da orantılı olmasına dikkat edilir.

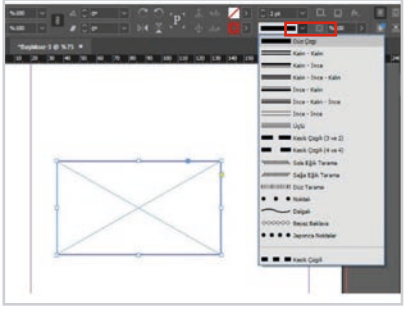
Görsel 1.49: Resim kutusu çerçeve kalınlığı seçenekleri

Oluşturulan çerçeve, otomatik olarak siyah görünür. İstenirse sayfanın ya da görselin ağırlıklı renk kombinasyonuna göre çerçeve rengi değiştirilebilir. Yine aşağıdaki görseldeki gibi üstteki panelde yer alan farklı bir renk de seçilebilir (Görsel 1.50).

Görsel 1.50: Çerçeve renk ayarları

Resim çerçevesi için sunulmuş değişik tasarım çeşitleri de vardır. Aşağıda görseldeki uygulama kullanılarak farklı stillerde çerçeve oluşturulabilir (Görsel 1.51).

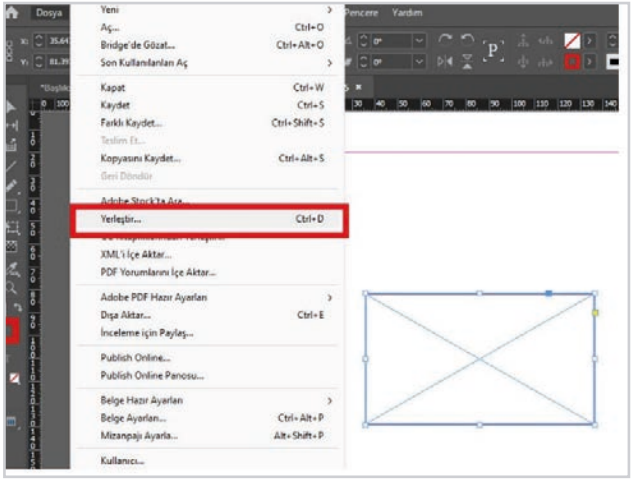
Görsel 1.51: Çerçeve stilleri

5. ETKİNLİK

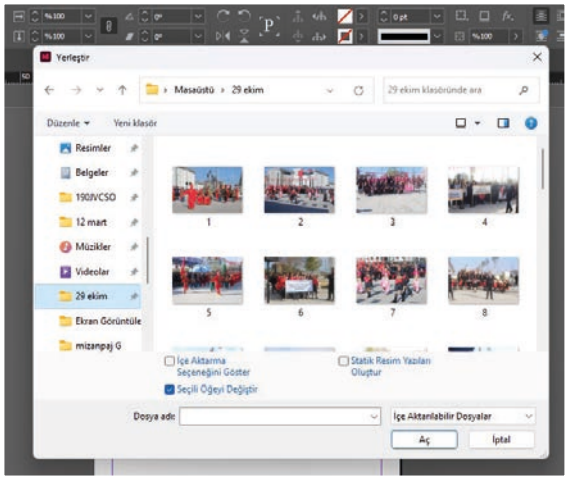
A4 boyutunda oluşturduğunuz yeni belge üzerinde açtığınız resim kutularına farklı kalınlık, renk ve stillerde çerçeve ekleyiniz.

1.4.3. Resim Kutusu Açma ve Görsel Ekleme Uygulamaları

Hazırlanan sayfaya resim eklemek için ilk önce resim kutusu açmak gerekir. Resim kutusu araçlarından tasarıma uygun olanı seçilip fare yardımıyla bir resim alanı oluşturulur. Oluşturulan çerçevenin içine resim yerleştirmek için **Dosya** menüsünden **Yerleştir** seçeneği seçilir. Aynı işlemi yapmak için **Ctrl+D** kısayolu da kullanılabilir (Görsel 1.52). Açılan klasörden, kullanılacak resim belirlendikten sonra **Aç** düğmesine tıklanır (Görsel 1.53).

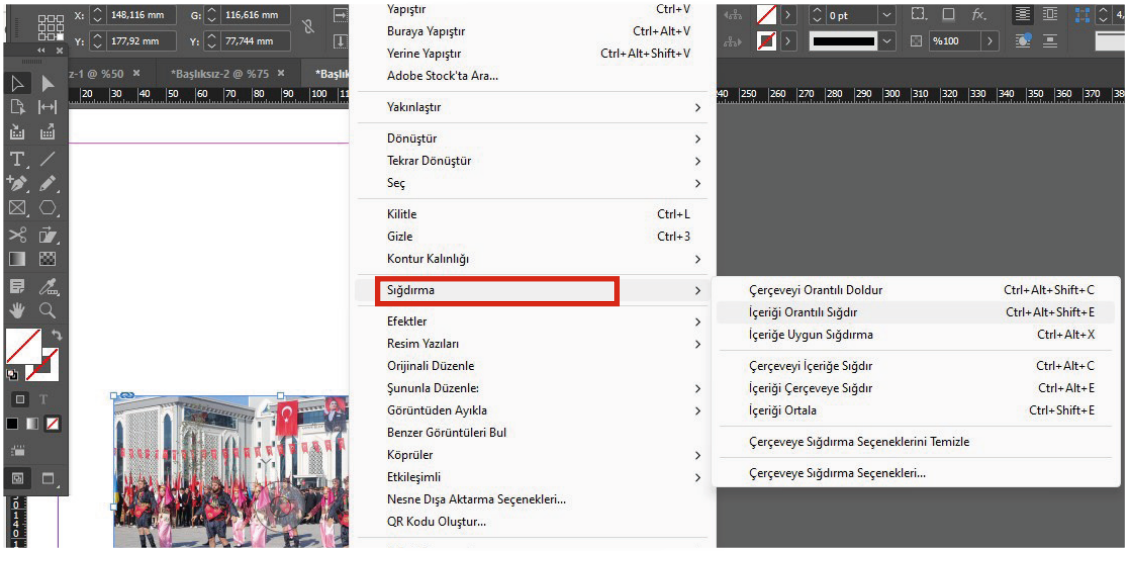

Görsel 1.52: Resim yerleştirme seçeneği

Görsel 1.53: Resim dosyaları

Resim çerçevenin içine alındıktan sonra farede sağa tıklanır. Açılan menüde **Sığdırma** seçeneğine gelinir ve alt menü açılır (Görsel 1.54). Burada çıkacak olan seçeneklerden uygun olan işaretlenerek kullanılacak resim çerçeveye yerleştirilir.

Görsel 1.54: Sığdırma seçenekleri

SÜRE: 40 DAKİKA

9. UYGULAMA

RESİM KUTUSUNA RESİM EKLEME

Amaç: Resim kutusuna, çalışmanın içeriğine göre bir resim eklemek.

Yönerge: Bu uygulamada sizden resim kutusuna resim eklemeniz beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Kullanılacak Araç Gereç: Bilgisayar, mizanpaj programı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Mizanpaj programını açınız.
3. A4 boyutunda bir sayfa açınız.
4. Sayfaya resim kutusu ekleyiniz.
5. Resim kutusuna, bilgisayarınızda kayıtlı olan bir resim ekleyiniz.
6. Metin kutusuna taşıdığınız resmi, açtığınız resim kutusunun içine sığdırınız.
7. Resmin, resim kutusunun içine tam olarak yerleşip yerleşmediğini kontrol ediniz ve gerekli düzeltmeleri yapınız.
8. Çalışmanızı arkadaşlarınızla paylaşınız.

Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

RESİM KUTUSUNA RESİM EKLEME UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ

SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:	
	Ölçütler		**Evet**	**Hayır**
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.			
2	Mizanpaj programını açtı.			
3	A4 boyutunda sayfa açtı.			
4	Sayfaya resim kutusu ekledi.			
5	Resim kutusuna resim ekledi.			
6	Resmi, resim kutusunun içine sığdırdı.			
7	Resmin, resim kutusunun içine tam olarak yerleşip yerleşmediğini kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yaptı.			
8	Çalışmasını arkadaşlarıyla paylaştı.			
"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."				

1.5. NESNE DÜZENLEME

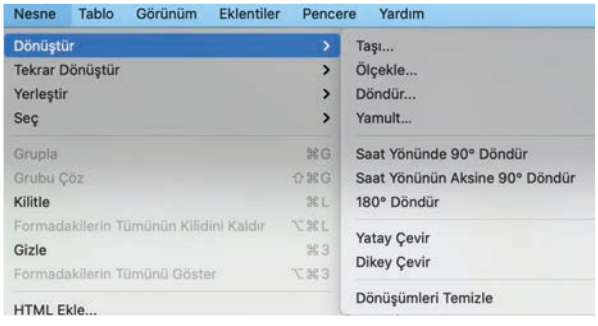
Mizanpaj yapılırken kullanılan görseller, metin kutuları, şekiller, grafikler, çizimler gibi ögelere **nesne** denir. Nesneler düzenlenirken öncelikle düzenlenecek nesneyi seçim aracıyla seçmek gerekir. Düzenlemede boyutlandırma, konumlandırma, döndürme, çoğaltma gibi işlemler yapılır. Mizanpajda nesne düzenlenirken tasarımın dengesini ve estetiğini korumaya dikkat etmek gerekir. Sayfada gözü yormayacak şekilde yeterince boş alan bırakmak, uygun renk ve karakter kullanmak önemlidir.

1.5.1. Nesneleri Döndürme ve Çoğaltma

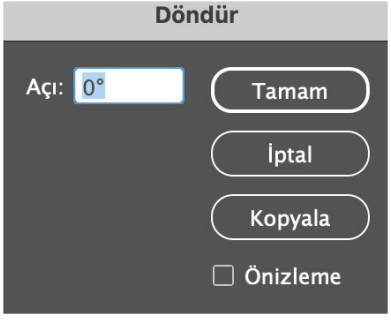
Mizanpajda nesne düzenleme önemlidir. Nesneler kopyalanarak çoğaltılabilir, sayfada değişik açılarda konumlandırılabilir ve çeşitli nesneler birleştirilerek farklı şekiller elde edilebilir.

1.5.1.1. Nesneleri Döndürme

Hazırlanacak sayfada yer alan nesneleri döndürmek için öncelikle o nesneyi ya da nesneleri seçmek gerekir. Klavyedeki **Shift** tuşuna basılı tutularak birden fazla nesne seçilebilir. Nesne seçildikten sonra menüdeki **Nesne** sekmesi tıklanır. Bu sekmenin altında yer alan Dönüştür seçeneğine gelinir ve burada bulunan alt sekmelerden **Döndür** sekmesi tıklanır (Görsel 1.55). Nesne; açılan pencereye açı değeri girilip, **Tamam** seçeneği tıklanarak istenilen derecede döndürülebilir (Görsel 1.56).

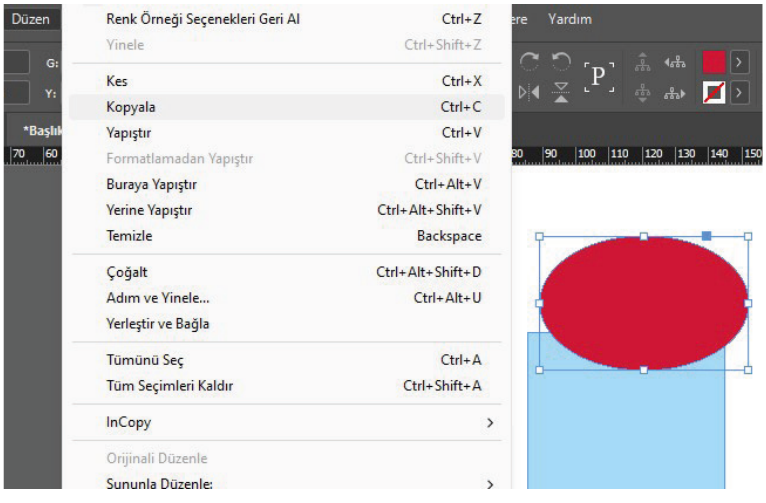
Görsel 1.55: Nesneleri Döndürme seçeneği

Görsel 1.56: Döndürme açısı belirleme penceresi

1.5.1.2. Nesneleri Çoğaltma

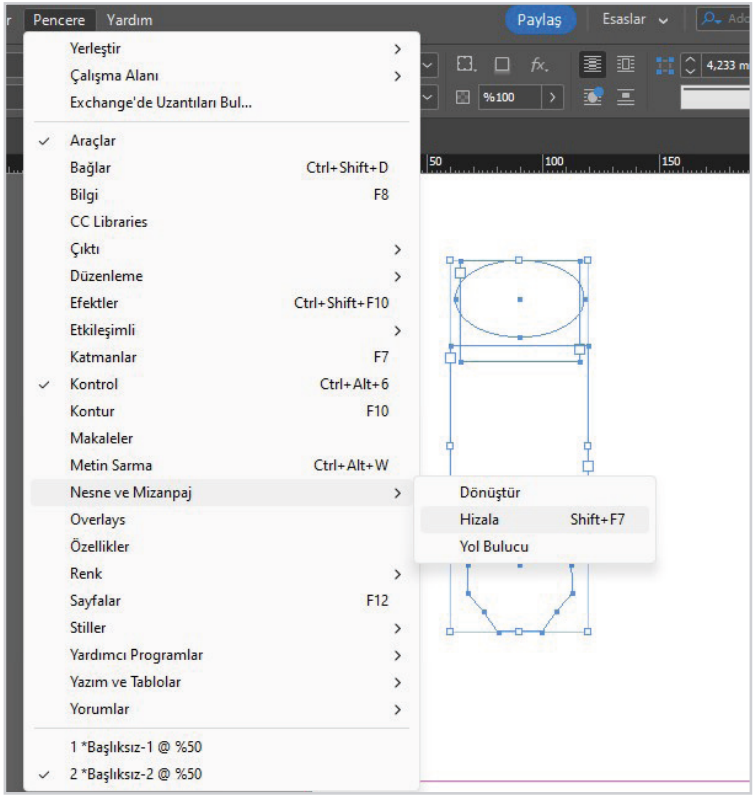
Çoğaltılmak istenilen nesne seçilir. Menüde bulunan **Düzen** sekmesinden **Kopyala** seçeneği tıklanır (Görsel 1.57). Tekrar **Düzen** sekmesine gelinerek buradaki **Yapıştır** sekmesi tıklanır. Bu şekilde seçilen nesnenin yeni bir kopyası sayfaya gelir. Aynı işlem sırasıyla **Ctrl+C** ve **Ctrl+V** kısayol komutlarıyla da yapılabilir. **Taşıma** aracıyla bu nesne istenilen yere yerleştirilebilir.

Görsel 1.57: Kopyala seçeneği

1.5.2. Nesneleri Hizalama ve Gruplandırma

Çalışma sayfasında yer alan metin kutusu, görsel, grafik gibi ögelerden hizalanmak istenenler seçilir. Daha sonra menüden **Pencere** sekmesinin altında bulunan **Nesne ve Hizalama** seçeneği seçilir. Bu seçeneğin alt basamakları, nesneler üzerinde hizalama ve gruplama yapılmasına yardımcı olur (Görsel 1.58).

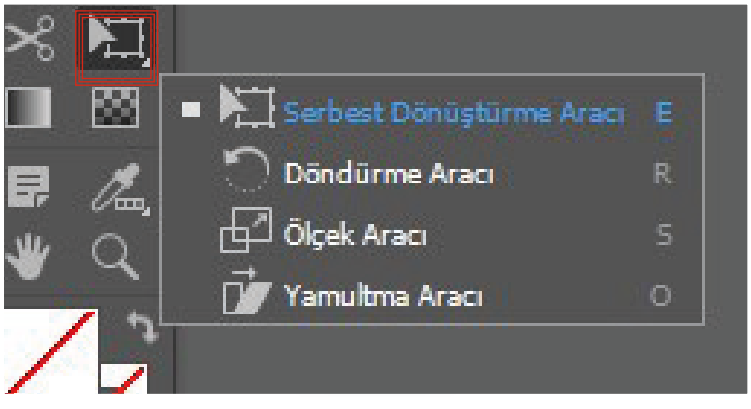

Görsel 1.58: Nesneleri hizalama ve gruplama

Seçilen nesneler, istenilen hizalama seçenekleri işaretlendikten sonra belirtilen hizalama seçeneklerine göre hizalanacaktır.

1.5.3. Dönüştürme

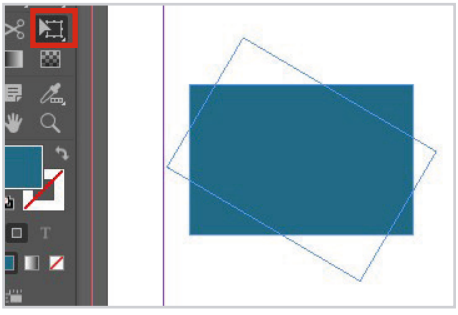
Sayfa tasarımında nesneleri dönüştürmek, tasarıma farklı bir görünüm kazandırmak için kullanışlı bir yöntemdir. Bu işlemi yapmak için öncelikle dönüştürülecek nesne seçilir. Daha sonra araç çubuğundaki **Serbest Dönüştürme Aracı** seçilir (Görsel 1.59).

Görsel 1.59: Serbest Dönüştürme Aracı

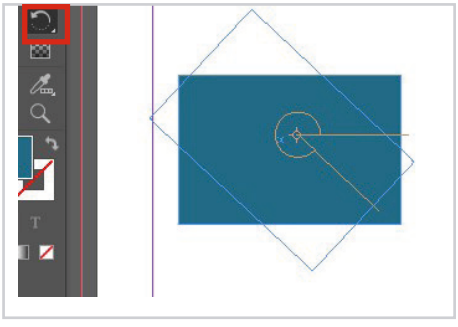
Bu araç, dört farklı dönüştürme seçeneği sunar:

Serbest Dönüştürme Aracı (E); bir nesneyi döndürme, ölçekleme ya da yamultmada kullanılır (Görsel 1.60).

Görsel 1.60: Serbest Dönüştürme Aracı

Döndürme Aracı (R); nesneleri sabit bir nokta etrafında döndürmede kullanılır (Görsel 1.61).

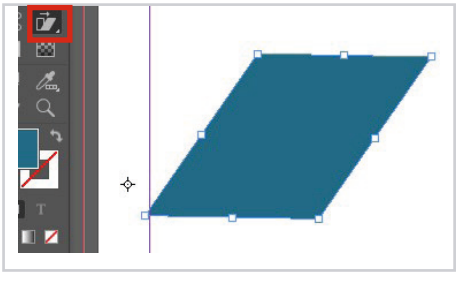
Görsel 1.61: Döndürme Aracı

Ölçek Aracı (S); nesneleri sabit bir nokta etrafında yeniden boyutlandırmada kullanılır (Görsel 1.62).

Görsel 1.62: Ölçek Aracı

Yamultma Aracı (O); nesneleri sabit bir nokta etrafında eğriltmede kullanılır (Görsel 1.63).

Görsel 1.63: Yamultma Aracı

Nesneleri dönüştürmek, dengeli bir şekilde yapılırsa tasarıma hareket kazandırabilir.

1.5.4. Tablo Oluşturma ve Düzenleme

Mizanpaj programında tablolara sıkça yer verilir. Programda tablo oluşturmak ve düzenlemek oldukça kolaydır.

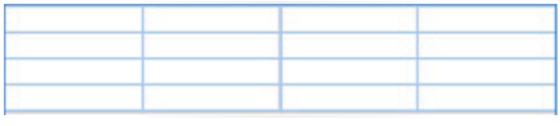
1.5.4.1. Tablo Oluşturma

Sayfa tasarımlarında bazı içeriklerin daha düzenli bir şekilde sunulması için verileri tablo şeklinde düzenlemek gerekebilir. Tablo oluşturmak için öncelikle sayfaya bir yazı alanı açmak gerekir. Daha sonra **Tablo** menüsünden **Tablo Oluştur** seçeneği tıklanır. Burada bir pencere açılır. Bu pencerede tablonun kaç sütun ve kaç satırdan oluşacağı belirlenir (Görsel 1.64).

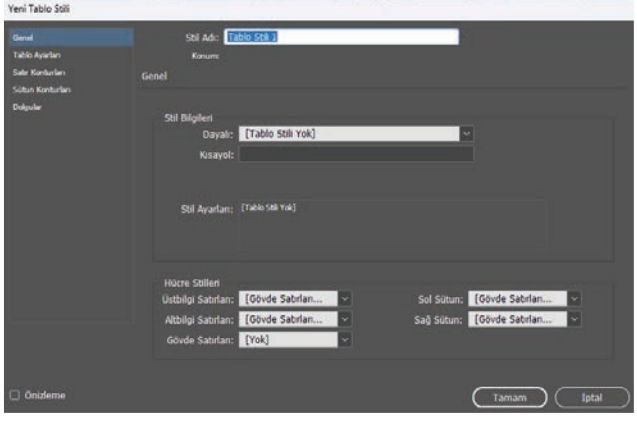
Görsel 1.64: Tablo oluşturma seçenekleri

Yukarıdaki pencerede verilen değerler girildiğinde aşağıdaki tablo elde edilir (Görsel 1.65).

Görsel 1.65: Yukarıda verilen değerlere göre oluşturulan tablo

Eğer istenirse tablo stili oluşturulup daha sonraki çalışmalarda otomatik olarak seçilerek kullanılabilir. Tablo stili oluşturmak için de **Pencere** menüsünden **Stiller** ve **Tablo Stili** seçeneği tıklanır. Açılan pencerede gerekli işlemlerin yapılması gerekir (Görsel 1.66).

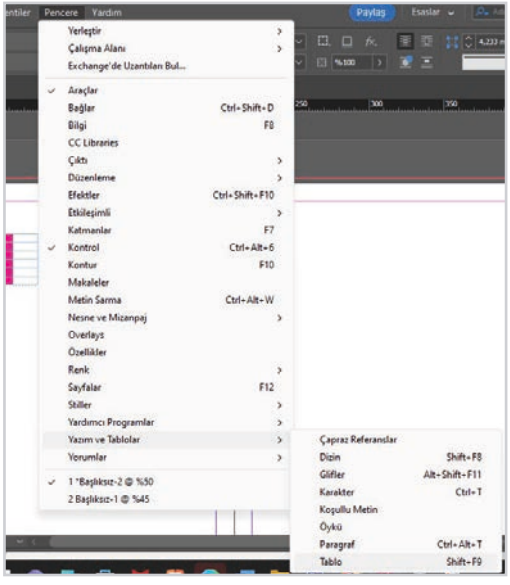
Görsel 1.66: Yeni Tablo Stili

6. ETKİNLİK

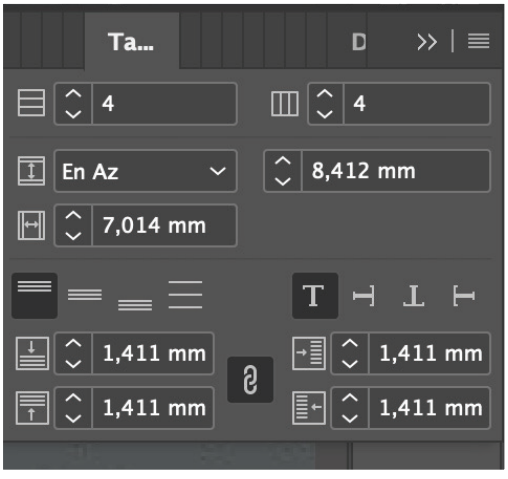
Tablo menüsünden tablo oluştur seçeneğini kullanarak 3 satır ve 8 sütundan oluşan bir tablo oluşturunuz.

1.5.4.2. Tablo Düzenleme

Tablo üzerinde düzenleme yapmak için **Pencere** sekmesinden **Yazım ve Tablolar** seçeneğinin altındaki **Tablo** sekmesine tıklanır (Görsel 1.67). Böylece **Tablo** menüsü açılmış olur (Görsel 1.68).

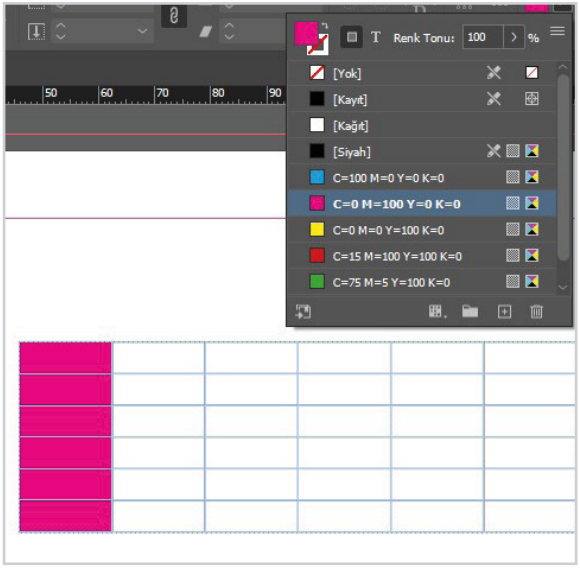
Görsel 1.67: Tablo sekmesi

Görsel 1.68: Tablo seçenekleri

Sütun-Satır Ekleme: Tablonun hücrelerinden birisine tıklanarak eklenmek istenen sütun ya da satır sayısı, açılmış olan tablo menü penceresine yazılır. Bu şekilde tabloya yeni satır ve sütun eklenmiş olur.

Hücre Renklendirme: Hücreleri renklendirmek için fare yardımıyla rengin değiştirileceği hücre seçilir. **Dolgu** sekmesine tıklanarak istenen renk hücrenin içine uygulanır (Görsel 1.69). Böylece hücrenin içi renklenmiş olacaktır.

Görsel 1.69: Hücre renklendirme

7. ETKİNLİK

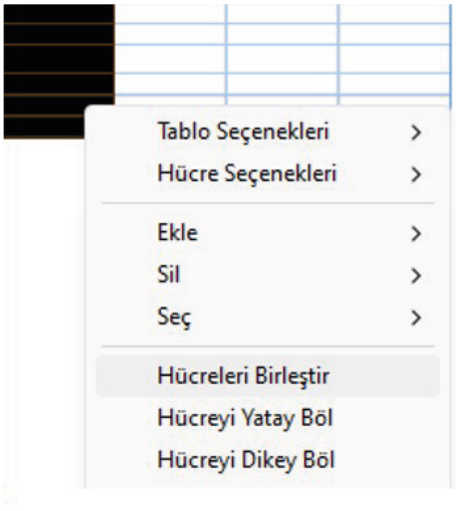
Önceki etkinlikte oluşturduğunuz tablonun her bir sütununa farklı renkler veriniz.

1.5.5. Hücreleri Birleştirme ve Bölme

Tablo oluşturduktan sonra, yapılan çalışmanın içeriğine göre tablo üzerinde bazı değişiklikler yapma ihtiyacı olabilir. Bazen tablolardaki hücreler birleştirilip daha büyük hücreler oluşturulabilir, bazen de bir hücre kendi içinde satır veya sütunlara bölünmek istenebilir. Tablo üzerinde çalışırken bu iki işlemi de yapmak mümkündür.

1.5.5.1. Hücreleri Birleştirme

Hücreleri birleştirmek için birleştirilecek hücreler fare yardımıyla seçilir ve daha sonra sağa tıklanır. Burada açılan seçeneklerden **Hücreleri Birleştir** seçeneği seçilir (Görsel 1.70). Böylece hücreler birleştirilmiş olur (Görsel 1.71).

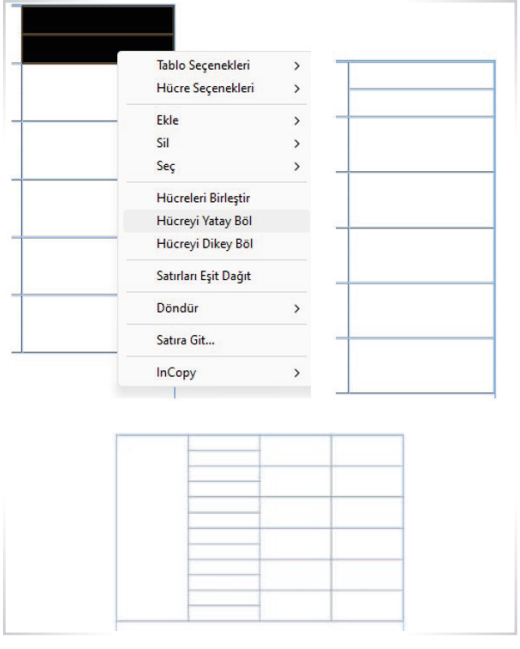
Görsel 1.70: Hücre Birleştirme seçeneği

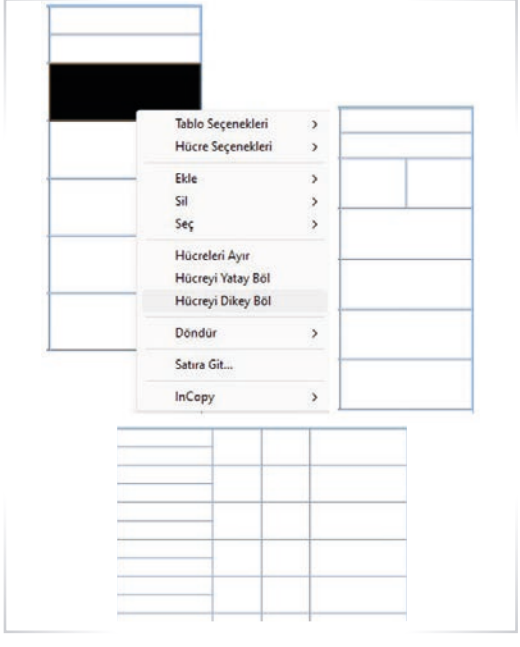
Görsel 1.71: Birleştirilmiş hücreler

1.5.5.2. Hücreleri Bölme

Hücreleri bölme işlemi için hücreleri bölünecek olan alan fare yardımıyla seçilir ve daha sonra sağa tıklanır. Burada **Hücreyi Yatay Böl** ve **Hücreyi Dikey Böl** seçenekleri açılır. Bu seçeneklerden yatay bölme işlemi yapılınca hücre kendi içinde yatay (Görsel 1.72), dikey bölme işlemi yapılınca da hücre kendi içinde dikey olarak bölünmüş olur (Görsel 1.73).

Görsel 1.72: Yatay Bölünmüş hücreler

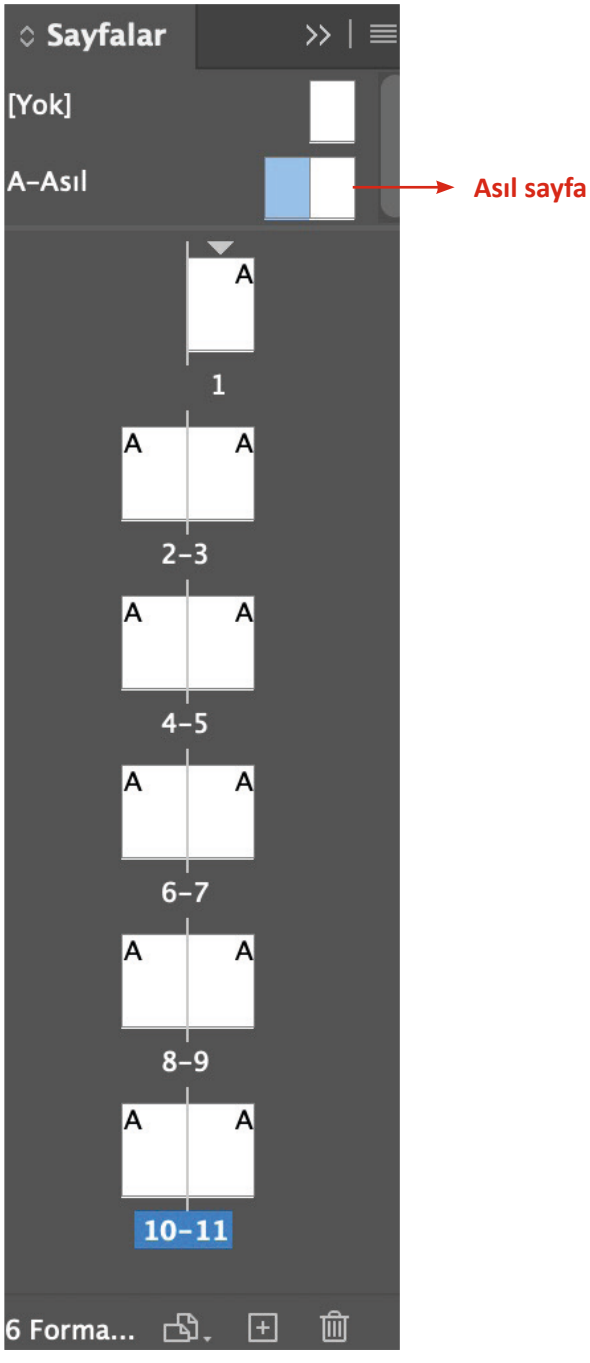
Görsel 1.73: Dikey Bölünmüş hücreler

1.6. SAYFA ORGANİZASYONU

Mizanpaj programında tasarımlar sayfalar üzerinde yapılır. Başarılı bir tasarım yapmak için üzerinde çalışılacak olan sayfanın, amaca uygun şekilde planlanması önemlidir. Çok sayfalı tasarımlarda sayfaların organize edilmesi gerekir. Çalışma sırasında sayfa ekleme, silme veya ayarları değiştirme işlemleri, her zaman karşılaşılabilecek durumlardır.

1.6.1. Sayfa Numaraları Ekleme

Tasarımı yapılacak çalışma birden fazla sayfadan oluşabilir. Örneğin dergi ve gazete tasarımında sayfa sayısı birden fazla olacaktır. Bu durumda çalışmaya sayfa numarası eklemek gerekir. Bütün sayfalara otomatik olarak sayfa numarası eklemek mümkündür. Bunun için bu işlemin **Asıl Sayfa**da yapılması gerekmektedir (Görsel 1.74).

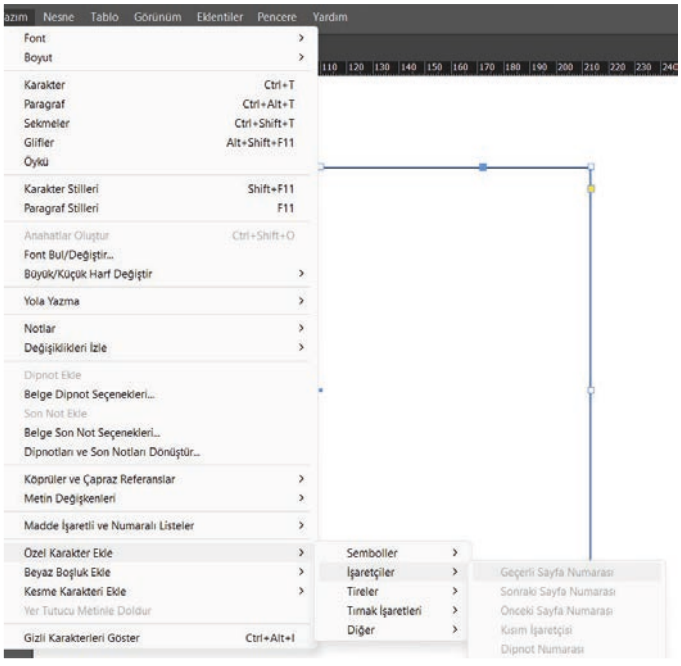

Görsel 1.74: Asıl Sayfa

Sayfalar penceresinden **Asıl Sayfa** seçildikten sonra sayfanın sayfa numarası eklenmek istenen yerine metin çerçevesi eklenir (Görsel 1.75). Sonra üst menüden **Yazım > Özel Karakter Ekle > İşaretçiler > Geçerli Sayfa Numarası** adımları takip edilir (Görsel 1.76).

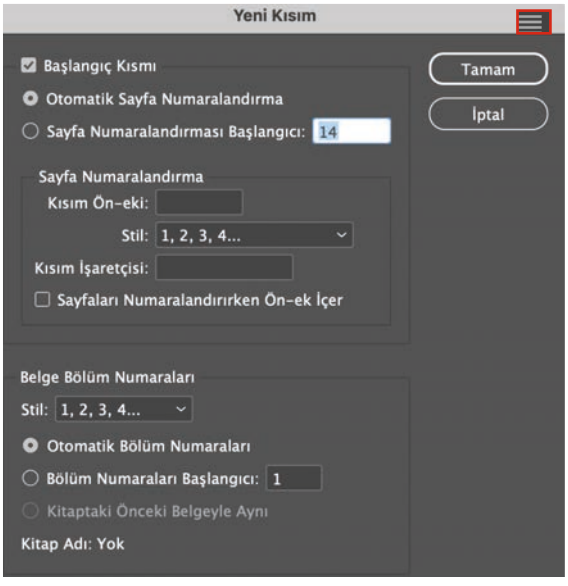

Görsel 1.75: Asıl Sayfada açılan sayfa numarası alanı

Görsel 1.76: Sayfa Numarası ekleme

Sayfa numaraları istenilen şekilde yazılabilir. Bunun için **Sayfalar** penceresindeki ayarlar kutucuğu tıklanıp **Numaralandırma ve Kısım Seçenekleri** seçilir (Görsel 1.77).

Görsel 1.77: Numaralandırma ve Kısım Seçenekleri

Açılan pencerede otomatik sayfa numaralandırma seçeneği yer alır. Numaralandırma işlemine istenilen sayfadan başlanabilir. **Kısım Ön-eki** bölümünde sayfa numaralarının önüne istenen bir ön ek eklenebilir. Örneğin Bölüm 1, Bölüm 2 gibi bir ifade ile numaralandırma yapılabilir. Stil olarak 1, 2, 3, 4; a, b, c, d ya da I, II, III, IV gibi numaralandırma formatları seçilebilir.

SÜRE: 40 DAKİKA

10. UYGULAMA — SAYFA NUMARASI OLUŞTURMA

Amaç: Birden fazla sayfası olan çalışmalara sayfa numarası vermek.

Yönerge: Bu uygulamada sizden sayfa numarası oluşturmanız beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Kullanılacak Araç Gereç: Bilgisayar, mizanpaj yapabileceğiniz bilgisayar programı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Bilgisayarınızda mizanpaj programını açınız.
3. Programda yeni sayfa açma basamağını tıklayınız.
4. A4 boyutunda 10 sayfalık yeni bir belge açınız.
5. Bütün sayfaları görebilmek için sayfalar paletini aktif hâle getiriniz.
6. Asıl sayfanın alt sol kısmına metin kutusu açıp sayfa numarası yazınız.
7. Aynı işlemi yan taraftaki sayfaya da uygulayınız.
8. Diğer sayfalara numara eklenip eklenmediğini kontrol ediniz.
9. Çalışmanızı arkadaşlarınızla paylaşınız.

Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

SAYFA NUMARASI OLUŞTURMA UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ

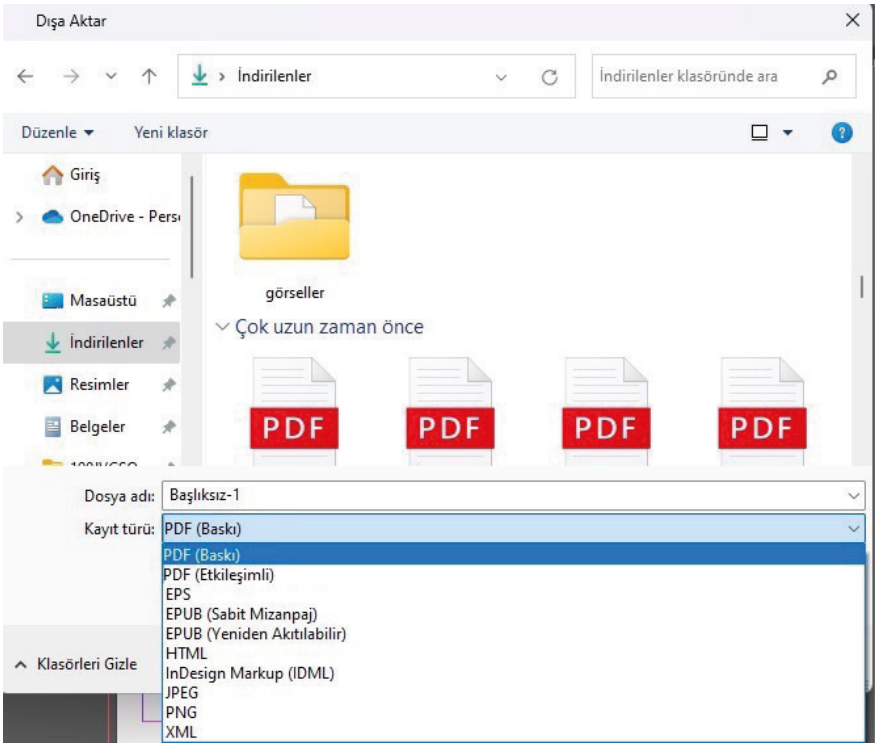
SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:	
	Ölçütler		**Evet**	**Hayır**
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.			
2	Bilgisayarında mizanpaj programını açtı.			
3	Belirlenen boyutta 10 sayfalık yeni belge açtı.			
4	Sayfalar paletini aktif hâle getirdi.			
5	Asıl sayfalara yazı alanı açtı.			
6	Sayfa numarası ekledi.			
7	Çalışma sayfalarında sayfa numarası oluşmasını sağladı.			
8	Çalışmasını sınıf arkadaşları ile paylaştı.			
“Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız.”				

1.7. BASKIYA HAZIRLIK

Baskıya hazırlık, mizanpajda bir tasarımın veya belgenin baskıya uygun hâle getirilmesi sürecidir. Bu aşama, tasarımın dijital ortamdan çıkarılıp bir ürüne dönüştürülmesi anlamına gelir. Baskıya hazırlık, tasarımın renk doğruluğunun sağlanması, tipografi ayarlarının düzeltilmesi, kesim çizgilerinin eklenmesi ve belgenin baskı makinesine uygun hâle getirilmesi gibi bir dizi işlemi içerir.

1.7.1. Kayıt Formatları

Tasarımı biten dosya birkaç değişik format seçeneği ile kaydedilir (Görsel 1.78). Bu formatlar belge kaydedildikten sonra hangi amaçla kullanılacağına göre değişir. Mizanpaj programlarında belli başlı kayıt formatları vardır. Mizanpaj programlarında kullanılan belli başlı kayıt formatları şunlardır:

Görsel 1.78: Kayıt formatları

a) **PDF [Portable Document Format (portıbıl döküment format)]:** Belge PDF formatında kaydedilerek başkalarına gönderilmek veya baskıya hazırlanmak için kullanılabilir. PDF dosyaları, tüm fontlar ve görseller dâhil olmak üzere belgenin içinde barındırdığı bütün ögeleri değiştirilmeye imkân vermeyecek şekilde korur.

b) **EPS [Encapsulated postscript (enkapsıleytıd postskrıpt)]:** Vektör tabanlı grafiklerin ve illüstrasyonların dışa aktarılması için kullanılır. EPS dosyaları genellikle baskı işleri veya büyük formatlı tasarımlar için kullanılır.

c) **JPEG [Joint Photographic Experts Group Document Format (coynt fotıgrafik ekspırts grup)]:** Piksel tabanlı görüntülerin dışa aktarılması için kullanılır. JPEG, sıkıştırılmış bir görüntü formatıdır. Yaygın olarak WEB için kullanılır.

ç) **PNG [Portable Network Graphic (portıbıl netvörk grafiks)]:** Arka planı olmayan veya saydamlık gerektiren görüntülerin dışa aktarılması için kullanılır. WEB tasarımında sıkça tercih edilen bir formattır.

Bunların dışında tasarım yapılırken kullanılan programın uzantısı ile oluşturulan kayıt formatları vardır. Bu formatlarda kaydetmek, dosyaları tekrar açıp üzerinde değişiklik yapmaya imkân sağlar.

1.7.2. Baskı Öncesi Ayarlar

Baskı öncesi ayarlamalar, tasarımın baskıya uygun hâle getirilmesi için yapılması gereken adımları içerir. Bu ayarlamalar; tasarımın renk doğruluğunu sağlamak, kesim çizgilerini eklemek, tipografik hataları kontrol etmek gibi önemli işlemlerdir. Baskı öncesi ayarlamalar yapılırken dikkate alınması gereken bazı temel özellikler aşağıda yer almaktadır:

- Kullanılan görseller -baskıda kötü çıkmaması için- yeterli çözünürlüğe sahip olmalıdır.
- Doğru yazı tipi, boyut, satır aralığı gibi ayarların yapılmış olması gerekir.
- Baskı sonrası, gereksiz beyaz kenarların oluşmasını önlemek için belgenin kenarlarındaki kesme payları ve kesim çizgilerinin eklenmiş olması gerekir.
- Katlama veya kesme gerektiren belgelerde katlama çizgileri belirlenmelidir.
- Kayıt Türü sekmesinin içinde yer alan kayıt formatlarından uygun olan format seçilmelidir.
- Baskıya gitmeden önce bir kontrol baskısı alınarak tasarımın baskı sonrası nasıl görüneceği kontrol edilmelidir.

Profesyonel bir sonuç elde etmek için baskı öncesi ayarlarının titizlikle yapılması önemlidir.

1.7.3. Belgenin Farklı Formatlarda Kaydedilmesi

Çalışma sayfası tamamlandıktan sonra kaydetme işleminin yapılması gerekir. Belge ilk önce çalışılan mizanpaj programının kendi dosya formatında kaydedilmelidir. Böylece belgede daha sonra değişiklikler yapılabilme imkânı olur. Bu işlemi yapmak için üst menüden **Dosya** ve ardından **Farklı Kaydet** sekmesine tıklanır. Açılan pencerede **Dosya Adı** sekmesinde çalışılan dosyaya isim verilir. **Kayıt Türü** sekmesinde ise tasarımı yapılan mizanpaj programının adı seçilerek kaydetme işlemi gerçekleştirilir.

Baskıya gönderilecek belge ise **Dosya** ve ardından **Dışa Aktar** komutu ile PDF formatında kaydedilmelidir. PDF formatı, belge üzerinde daha sonra değişiklik yapılmasına izin vermez ve herhangi bir program gerektirmeden tüm bilgisayarlarda görüntülenebilir. PDF formatında kaydedilen belgede bozulma ihtimali ortadan kalkar. Bu yüzden matbaaya gönderilecek belge mutlaka PDF formatında kaydedilmelidir.

8. ETKİNLİK

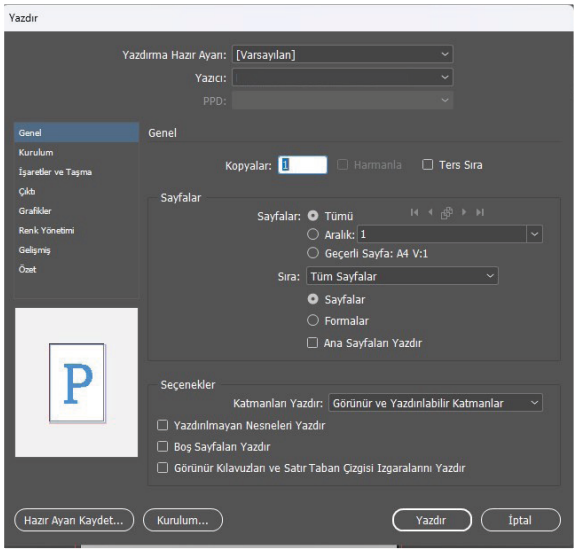
Derste yaptığınız bir sayfa tasarımınızı Dışa Aktar komutu ile PDF formatında kaydediniz.

BİLGİ KUTUSU

Tasarımı yapılan çalışmanın baskıya gitmeden hemen öncesinde mutlaka örnek bir baskı alınmalıdır. Buradaki amaç program içerisinde oluşabilecek bütün olumsuzlukların baskı yapılmadan önce tespit edilmesi önce çok önemlidir.

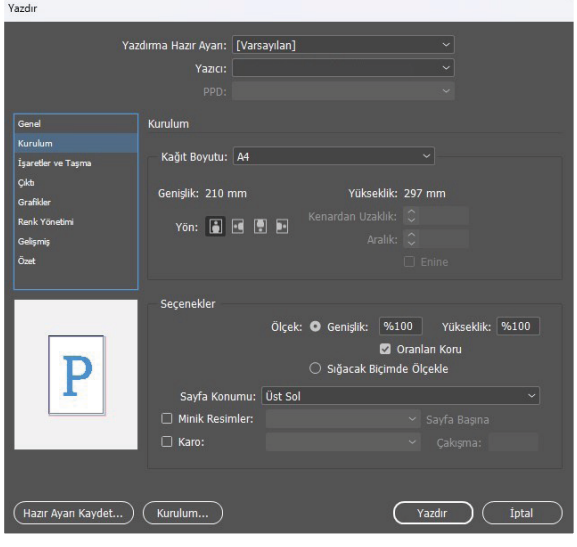
1.7.4. Belgeyi Yazdırma

Tamamlanan çalışma için yapılacak son işlem, belgenin yazdırılmasıdır. Yazdırma işlemi için **Dosya** ve **Yazdır** komutları seçilir. Bu işlem için **Ctrl+P** kısayol komutu da kullanılabilir. Burada yazdırma seçeneklerinin yer aldığı bir pencere açılır (Görsel 1.79).

Görsel 1.79: Yazdırma seçenekleri

Bu pencerede uygun ayarlar işaretlenerek çalışmanın çıktısı alınır. Çalışma birden fazla sayfadan oluşuyorsa bütün sayfaların çıktısı alınabileceği gibi belirli sayfaların çıktısı da alınabilir. Kurulum sekmesinden belgenin sayfa yapısı ayarlanır. Burada yazdırılacak belgenin kâğıt boyutu, kâğıdın yönü ayarlanır (Görsel 1.80). Diğer bütün ayarlar yapıldıktan sonra **Yazdır** sekmesi tıklanarak yazdırma işlemi gerçekleştirilir.

Görsel 1.80: Yazdırma ayarları

9. ETKİNLİK

PDF formatında kaydettiğiniz bir çalışmanızı, öğretmeninizden yardım isteyerek yazdırınız. Yazdırdığınız belgenizi sınıf panosuna asınız.

1.8. TEK KONULU (İNFOGRAFİK) SAYFA DÜZENLEME

İnfografik, karmaşık bilgi veya verileri görsel ve grafiksel bir şekilde sunarak daha anlaşılır hâle getiren bir iletişim aracıdır. Bu grafikler; metin, resim, çizim, veri tablosu gibi farklı görsel ögeleri bir araya getirerek bilgiyi özetler ve görsel olarak açıklar (Görsel 1.81). İnfografikler; bilgiyi hızlı bir şekilde aktarmak, karmaşık konuları basitleştirmek veya bir hikâyeyi anlatmak için kullanılır.

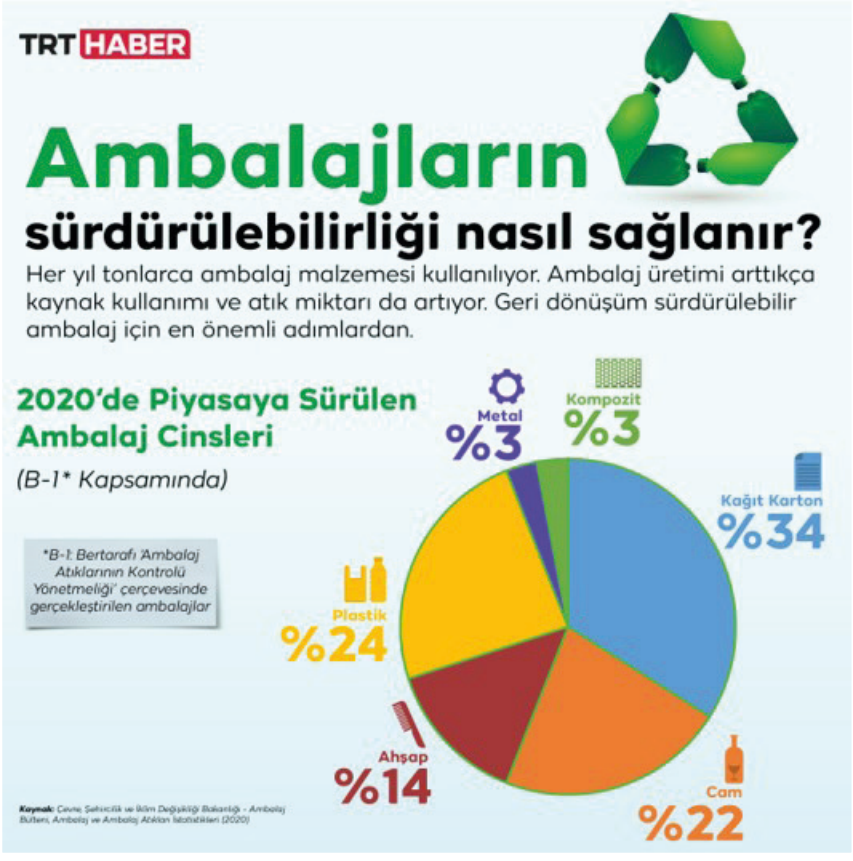
Görsel 1.81: İnfografik sayfa örneği

İnfografiklerin bazı temel bileşenleri aşağıdaki gibidir:

a) **Başlık ve Alt Başlık:** İnfografikle iletilmek istenen mesajı özetleyen başlık ve alt başlık.

b) **Görseller:** Resimler, çizimler, simgeler ve semboller aracılığıyla bilgiyi destekleyen görsel ögeler.

c) **Veri Grafikleri:** Çizgi grafikleri, çubuk grafikleri, daire grafikleri gibi verileri görsel olarak temsil eden grafikler (Görsel 1.82).

Görsel 1.82: Grafikli infografik sayfa örneği

ç) **Metin Açıklamaları:** Verileri veya konuları açıklamada yararlanılan, görsellerin altında veya yanında yer alan kısa açıklama metinleri.

d) **Renk ve Tasarım:** İnfografiklerin dikkat çekici ve anlaşılır olmasına yardımcı olan renkler ve tasarım unsurları.

İnfografikler; basılı ve dijital medyada, sunumlarda, eğitim materyallerinde, raporlarda ve daha birçok alanda kullanılabilir. Özellikle karmaşık istatistikler ve kıyaslamalı anlatımlar için sıkça kullanılır. İyi tasarlanmış bir infografik, okuyucuya bilgiyi hızlıca anlama ve hatırlama fırsatı sunar.

Neden İhtiyaç Duyuldu?

İnfografikler; karmaşık bilgi ve verileri daha anlaşılır ve özgün bir şekilde iletmek amacıyla ortaya çıktı. İnfografikler; bilgiyi özetlemeyi, görsel anlatım sağlamayı, karşılaştırmaları göstermeyi, görsel etki oluşturmayı, hızlı bilgi aktarımını ve marka tanıtımını kolaylaştırır.

İnfografikler; bilgiyi sadeleştirme, anlaşılırlığı artırma ve görsel olarak etkileyici bir sunum yapma amacıyla kullanılan güçlü bir araçtır.

İnfografikler sayesinde konunun ana noktaları hızlı bir şekilde verilir. Okuyucu, bilgi yığınından kurtulmuş olur. Görsel ögelerin fazla olduğu infografikler, bilginin kalıcı hâle gelmesini sağlar. Metnin ifade edemediği konular, basit görsel ögelerle anlaşılır hâle gelir. Farklı konular arasındaki karşılaştırmalar, infografikler sayesinde kolayca yapılmış olur.

İnfografikler, konuyu adım adım anlatmak için de kullanılabilir. Bu da okuyucunun belirli bir süreci veya olayı daha iyi takip edebilmesini sağlar.

1.8.1. İnfografik Gazetenin Özellikleri

İnfografik gazetelerin genel olarak sahip olması gereken özellikler şunlardır:

- **Bilgi Yoğunluğu:** İnfografik gazeteler, birçok bilgiyi tek bir sayfada sunma imkânı sağlar. Bu nedenle yoğun bilgi içerebilir.
- **Görsel Sıralama:** İnfografik gazetelerde başlık, alt başlık, görseller ve metin açıklamaları, izleyicinin bilgiyi takip etmesini kolaylaştırmak için özenli bir şekilde düzenlenir.
- **Sadeleştirilmiş Bilgiler:** Konunun ana noktalarını vurgulamak için kullanılır. Karmaşık konular basitleştirilerek takipçiye sunulur.
- **Görsel Odaklılık:** Metin yerine görsellere ve grafiklere daha fazla yer verilir.
- **Kısa Metin Açıklamaları:** İnfografiklerin altında veya yanında yer alan kısa metin açıklamaları, görselleri ve verileri anlamayı kolaylaştırır.
- **Kolay Tarama:** Görsel ögelerin fazla olması ve özet bilgilerin kullanılması okuyucunun hızlı bir şekilde tarama yapabilmesini sağlar.
- **Web ve Basılı Medyada Kullanım:** Hem basılı gazetelerde hem de dijital platformlarda kullanılabilir.

1.8.2. İnfografik Gazete Örnekleri

Aşağıda, önceki konuda özellikleri anlatılan infografik sayfalar için bazı örnekler verilmiştir (Görsel 1.82, 1.83 ve 1.84,). Bu sayfalar incelendiğinde infografik sayfaların tek sayfa olabileceği gibi birden fazla sayfayı da içerdiği görülür.

1. Örnek

Görsel 1.82: İnfografik sayfa örneği

2. Örnek

Görsel 1.83: İnfografik sayfa örneği

3. Örnek:

Görsel 1.84: İnfografik sayfa örneği

10. ETKİNLİK

İnternet üzerinden infografik sayfa örneklerini inceleyiniz. İnfografik sayfaların olumlu ve olumsuz yanlarını sınıfta arkadaşlarınızla tartışınız. Siz de belirlediğiniz bir konu ile ilgili infografik bir gazete örneği hazırlayınız.

1. ÖĞRENME BİRİMİ BİLGİSAYARDA SAYFA DÜZENLEME

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A) Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere cümlelerde verilen bilgiler doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

1. (…) Sayfa tasarımına başlamak için yeni belge oluşturmak gereklidir.

2. (…) Ön izleme seçeneği ile arka planda sayfanın nasıl görüneceği kontrol edilir.

3. (…) Sayfa eklemek, sayfa silmek için oluştur sekmesi kullanılır.

B) Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru kelimeleri yazınız.

4. Gazete, dergi ve diğer yayınlar için hazırlanan içeriğin düzenlenmesi ve sayfalara yerleştirilmesine …… denir.

5. Sayfa tasarımı yapılırken kullanılan görseller, metin kutuları, şekiller, grafikler, çizimler gibi ögelere …… denir.

6. Karmaşık bilgi veya verileri görsel ve grafiksel bir şekilde sunarak daha anlaşılır hâle getiren iletişim araçlarına …… denir.

C) Aşağıdaki sorularda doğru cevabı işaretleyiniz.

7. Aşağıdakilerden hangisi sayfa ayarları seçeneklerinden biri değildir?

A) Kâğıt boyutu
B) Kenar boşlukları
C) Sütun sayısı
D) Sayfa numaraları
E) Sayfa düzeni

8. Aşağıdakilerden hangisi sayfa marjı kullanma sebeplerinden biridir?

A) Okunabilirliği sağlamak
B) Sayfa numaralarını belirlemek
C) İçerik akışını belirlemek
D) Kenar boşluklarını ayarlamak
E) Başlık ve alt yazı stillerini belirlemek

9. Mizanpaj programında yeni sayfa açmak için aşağıdaki sekmelerden hangisi kullanılır?

A) Dosya B) Düzen C) Görünüm D) Nesne E) Pencere

10. Mizanpaj programında kılavuz çizgileri oluşturmak için aşağıdaki sekmelerden hangisi kullanılır?

A) Dosya B) Düzen C) Görünüm D) Nesne E) Pencere

11. Çalışma sayfasının sağ tarafında bulunan; nesneleri seçme, düzenleme, değiştirme, metin kutusu ve yazı kutusu açma gibi işlemler aşağıdaki bölümlerin hangisinden yapılır?

A) Araç çubuğu
B) Karakter Stilleri
C) Menü
D) Pencere
E) Renk paleti

MİZANPAJ

12. Seçilen nesnenin bağlantı noktalarından tutulup çekildiğinde nesneye istenilen şeklin verildiği araç aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kalem Aracı

B) Doğrudan Seçim Aracı

C) Metin Kutusu

D) Seçim Aracı

E) Ön İzleme Aracı

13. Aşağıdakilerden hangisi çalışma sayfasında cetvelleri görünür hâle getirmek ve gizlemek için kullanılan kısayol komutudur?

A) Ctrl+R

B) Ctrl+Alt+R

C) Ctrl+N

D) Ctrl+Alt+Z

E) Ctrl+Z

14. Resim kutusuna resim yerleştirmek için aşağıdaki kısayol komutlarından hangisi kullanılır?

A) Ctrl+O

B) Ctrl+Alt+S

C) Ctrl+D

D) Ctrl+Alt+D

E) Ctrl+S

15. Aşağıdakilerden hangisi nesneleri dönüştürmek için araç çubuğunda yer alan dönüştürme aracının klavyedeki kısayol harfleridir?

A) N, S, R, O

B) O, S, R, E

C) S, O, N, E

D) R, S, O, N

E) E, R, S, O

Ç) Aşağıdaki soruları okuyunuz ve soruların cevaplarını altlarında verilen boşluğa yazınız.

16. Sayfa düzenleme yazılı basın ve gazetelerin web sayfaları açısından niçin önemlidir? Açıklayınız.

.....
.....
.....
.....

17. İnfografik gazeteler günümüzde sıkça kullanılmaktadır. Niçin infografik gazeteler kullanılmaya başlanmıştır? Nedenlerini açıklayınız.

.....
.....
.....
.....

MİZANPAJ

2. ÖĞRENME BİRİMİ
GAZETE MİZANPAJI

KONULAR

2.1. MİZANPAJ TASLAĞI

2.2. METİN DÜZENLEMELERİ

2.3. GAZETE SAYFA AYARLARI

2.4. BASILI ÖRNEKTEN GAZETE SAYFASI HAZIRLAMA

2.5. UZMANLIK ALANLARINA GÖRE İÇ SAYFA HAZIRLAMA

2.6. ARKA SAYFA HAZIRLAMA

2.7. BİRİNCİ SAYFA HAZIRLAMA

2.8. GAZETE SAYFA ORGANİZASYONU

2.9. E-GAZETE HAZIRLAMA

TEMEL KAVRAMLAR

mizanpaj, metin düzenleme, sayfa ayarları, sayfa sayısı, sayfa ebatları, e-gazete

NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

- Mizanpaj kavramı
- Mizanpajın önemi
- Mizanpaj taslağı oluşturma
- Sayfa ayarları
- Basılı gazete sayfası hazırlama
- Gazete iç sayfalarının özellikleri
- Farklı yayın kimliklerine uygun gazetelerin incelenmesi
- E-gazetenin önemi

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. **Basılı yayınlarda mizanpaj niçin önemlidir? Düşüncelerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.**
2. **Gazetede kullanılan görsellerin ve yazı karakterlerinin tasarımının, gazetenin okunurluğuna etkisi hakkındaki düşüncelerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.**

2.1. MİZANPAJ TASLAĞI

Mizanpaj, Fransızcadan Türkçeye geçmiş bir kelimedir. Genel anlamıyla eldeki bilgilerin kitle iletişim araçlarında yayımlanmak üzere önemine göre sıralanması ve bir estetik düzen içinde sayfalara aktarılması; yazı, fotoğraf ve görsel malzemelerin kâğıt (sayfa) üzerinde düzenlenmesi işlemidir (Görsel 2.1). Metinlerin sayfadaki yerleri, yazı büyüklükleri ve önem sırası, boşlukların dengelenmesi mizanpajın ana konularıdır. Medyada yer alan günlük gazete, dergi vb. her tür ürünün sunumlarında mizanpaj etkili olur. Tasarımcı, sayfa mizanpajı yaparken de bazı işlevleri gerçekleştirir:

Görsel 2.1: Mizanpaj taslağı

Bilgileri Düzenleme: Okuyucu, gazetede veya dergide neyin nerede olduğunu bilmelidir. Tasarımcı, haberlerin ve haber metinlerinin anlaşılır olmasına dikkat etmelidir.

Bilgileri Derecelendirme: Tasarımcı, yayın politikasına göre haberleri hiyerarşik düzene göre sıralamalıdır.

Yayının Görüntüsünü Güzelleştirme: Tasarımcı, okuyucu profilini dikkate alarak sade ve ilgi çekici bir tasarım yapmalıdır.

Yazıların Değerini Ortaya Koyma: Tasarımcı, kullandığı farklı yazı karakterleri ile sayfada kullandığı haberlere farklılık katar.

Yayının Özgünlüğünü Sağlama: Yayımlanacak olan basılı materyalleri birbirinden farklı kılan özellikleri özgün tasarımlarıdır.

Mizanpajla İlgili Kurallar

Bir gazeteyi diğer gazetelerden ayıran sayfa tasarımıdır. Sayfa tasarımı ile gazetenin olaya bakış açısı, hangi haber verilerinin önemli olup olmadığı belirlenir. Tasarımda bazı önemli unsurlar vardır. Bu unsurlar; sadelik, kontrast, denge, uyum ve bütünlüktür. Sayfa tasarımında mutlaka ana merkez odak noktası bulunmalıdır. Bu odak noktası genellikle bir fotoğrafla oluşturulur. Tipografi, sayfa tasarımının en önemli unsuru olarak yer alır. Temel ögesi ise her zaman metindir.

Sayfa tasarımcısı, çoğu zaman görsel olmadan, metinler ve oluşturduğu tasarım hiyerarşisi sayesinde farklı ve ilgi çekici çalışmalar yapabilir. Sayfayı monotonluktan kurtarmak için yazı alanlarına yerleştirilen görseller, başka yere taşınmadan paragraf içine, uygun olacak şekilde yerleştirilir. Sayfa tasarımında metin alanı ile görseller arasında bir denge oluşturulmalıdır. Oluşturulan denge unsuru anlam bütünlüğünü ve iletilmek istenilen mesajın aktarılmasını sağlamalıdır.

Sayfa tasarımında, grafik tasarım ilkeleri ile gazetecilik ilkeleri bir arada kullanılır. İyi bir sayfa tasarımında tasarım haber metnini arka planda bırakmaz. Sayfa düzenlemesinde (mizanpaj yapılırken) her ne kadar subjektif olsa da bazı kurallar vardır:

Sadelik

- İyi bir mizanpaj basit ve sade olmalıdır.
- Sayfa bütün olarak görülmeli ve gerekli malzemeler kullanılmalıdır.

Kontrast

- Tasarımda karşıtlıklar ön planda ve ilgi çekici durumdadır. Sayfada kullanılan biçim, renk, ton zıtlığı gibi karşıtlıklar bir tasarımda en önemli görevi üstlenir.
- Kontrast kullanımı, tasarımlarda anlaşılırlığı ve etkiyi artırır.
- Beyaz bir metne siyah başlık kullanmak veya büyük bir fotoğrafa büyük puntolu başlık atmak sayfada kontrastı artırır.
- İyi bir mizanpajda kontrast denge büyük ölçüde sağlanır.
- Kontrast, tasarımı benzerlerinden ayırt etmek ve farklılaştırmak için de kullanılabilir.

Denge

Sadelik ve kontrastın dışında denge de önemli bir unsurdur. Sayfa tasarımında bir denge olmalıdır. Tasarımcının elindeki materyaller sayfa üzerine dengeli bir şekilde yerleştirilmelidir.

- Kullanılacak ana görsel dikkatli bir şekilde yerleştirilmelidir. Onun dışında kalan alanlar bu sayede eşit ilgiyi görecektir.
- Tasarımda kullanılacak malzemeler doğru yerlere yerleştirilmelidir. Dengesizlik oluşursa dengeyi sağlayacak malzemeler tasarıma eklenir ya da tasarımdan çıkarılır.
- Simetrik mizanpaj tasarımı güvenilir olamasına rağmen heyecan verici değildir.
- Enerjik ve coşkulu bir tasarım olan asimetrik mizanpaj tasarımda iyi sonuçlar verebilir.

BİLGİ KUTUSU

Simetrik Denge

Simetrik denge, ögelerin bir eksen etrafında yerleştirilmesi işlemidir. Bu eksen dikey, yatay veya eğik olabilir. Doğru bir kompozisyon oluşturan simetrik dengede bazen okuyucunun konuya olan ilgisi kaybolabilir.

BİLGİ KUTUSU

Asimetrik Denge

Asimetrik denge, objelerin görsel algılama sırasında eşit görsel ağırlığı ya da eşit göz dikkatini oluşturan bir tasarım biçimidir. Kompozisyonun her iki tarafındaki görsel ağırlık eşit olduğunda benzeşmeyen objeler birbirini tamamlayarak asimetrik dengeyi oluşturur. Asimetrik denge, okuyucunun algısını harekete geçirerek sayfayı monotonluktan kurtarır.

Bütünlük

İnsan gözü önce bütünü daha sonra parçaları algılar. Herhangi bir nesneye bakıldığında ilk görülen nesnenin bütünü, daha sonra görülen ise nesnenin ayrıntılarıdır. Sayfa tasarımında bütünlük, görsel elemanların diğer elemanlarla ve tasarımın geneliyle tutarlı olmasıdır.

- Bütünlük, sayfa tasarımında olması gereken en önemli ögelerden biridir.
- Yazı karakteri seçimi bütünlüğe etki eden bir faktördür. Aynı sayfada birbirinden farklı yazı karakterleri kullanılmamalıdır.
- Kullanılan görsel elemanlar bütünlük oluşturacak şekilde sayfaya yerleştirilmelidir.
- Beyaz boşlukların doğru kullanılması bütünlük oluşturmaya yardımcı olur. Doğru kullanılan beyaz boşluklar görsel malzemeleri birleştirir ya da ayırır.

2.1.1. Dünyadan Gazete Mizanpaj Örneği

Batı basınında daha çok tabloid boy gazete kullanılır. Tabloid boy gazete sayfalarında genellikle beş sütun bulunur. Tasarımda başlıklar büyük puntoludur ve büyük görseller kullanılır. Bazı gazeteler ise standart boy olarak tasarlanır. Aşağıda dünyada yayımlanan tabloid boy gazete örneği yer almaktadır (Görsel 2.2).

LOGO

17 JULY 2023

FOREST FİRES CONTİNUE İN 2 PROVİNCES

The forest fires that started in Hatay's Belen district and Çanakkale continue. Many teams continue to intervene by air and land to control the fires. The fires in Adana and Mersin's Mezitli district were taken under control. Minister of Agriculture and Forestry İbrahim Yumaklı give information about forest fires. Yumaklı stated that the forest fires that started in Hatay's Belen district and Çanakkale continue and emphasized that the teams' efforts to control the fires continue uninterruptedly.

The forest fire in Mersin Mezitli was also taken under control. The forest fire in Adana was brought under control. The ground intervention of the teams to the fire in the forest area in Soğukoluk District of Hatay's Belen district continued throughout the night. With the first light of the morning, fire extinguishing planes and helicopters began to support the work.

Pay attention to fluid and mineral balance in hot weather

Increasing summer temperatures negatively affect those suffering from heart diseases. So much so that they may encounter a number of health problems from heat stroke to kidney failure. At this point, it is important not to be outside during the hottest hours of the day, as well as to pay attention to fluid and mineral balance.

The summer heat has set in. When humidity is added to this, the air temperature is felt more. Hot weather is not only oppressive; It causes serious health problems in people in the risk group. Especially in heart patients... Cardiovascular diseases are an important problem in themselves. Those with this disorder need to be careful in their daily lives. When the hot weather is added to it, it becomes inevitable for them to act even more cautiously. High temperatures in thermometer values can cause many problems in heart patients, from heat stroke to low blood pressure. However, it is possible to prevent possible serious problems by taking simple precautions. Professor at the University of Health Sciences and Secretary General of the Turkish Cardiology Association (TKD). Dr. Ertuğrul Okuyan told TRT Haber about the discomforts caused by hot weather in heart patients and ways to protect them. Prof. stated that summer heat has many effects on the body and that healthy people low electrolytes, and low sodium levels, hypokalemia. page/4

IT İS POSSİBLE TO STAY FREE ON HOLİDAY WİTH 'TRAVELER'

The Ministry of Youth and Sports opens the doors of student dormitories to young people between the ages of 18-30 with the Seyahatsever project.

There is no requirement to be a student to stay at designated locations for free. 325 thousand young people benefited from the Seyahatsever project, which was first implemented last year. Minister of Youth and Sports Dr. Osman Aşkın Bak announced that the project, which attracted great interest from young people, will continue this summer and the dormitory doors were opened to young people again. The Traveler project offers young people free accommodation for up to 5 days in student dormitories in 70 different provinces from Çanakkale to Mardin, from Antalya to Trabzon, except for the provinces in the earthquake zone.

The number of "gazella gazella" type gazelles is increasing in Hatay

The number of mountain gazelles called "gazella gazella" in Hatay's Kırıkhan district is increasing day by day. Hatay Mountain Gazelle Production Center, established by the Ministry of Agriculture and Forestry to increase the number of mountain gazelles in the region, continues its activities in an area of 13 thousand hectares. This species, which is estimated to be only 3 thousand left in the world, is seen only in Israel, apart from Turkey.

467 percent increase

The region, which was declared a wildlife development area in 2019 by the Presidential decision, was completely protected against threats that may come from outside.

Cihat Bozkuş from Hatay Nature Conservation and National Parks Kırıkhan Chief said that the number of gazelles in the region reached 1331 today, while it was 235 in 2013:

"There is an increase of 467 percent, and the reason for this increase is our regularly implemented protection-control system and the value that the local people attach to gazelles." Stating that the animals' feed and milk needs are met first in the morning, Bozkuş says, "Baby gazelles are mostly fed with bottles."

Turkey's genetic treasure is under protection

Genetic heritage is protected in Turkey, which is among the richest countries in the world in terms of biological diversity. Although snowdrops, lilies, snakes and butterflies are the favorites of smugglers, 86 biosmuggling cases were prevented between 2007 and 2023.

Biosmuggling is the crime of collecting and taking out of the country plants, animals, plant seeds, parts of animals, blood or tissues that are endemic to a certain region (living only in that region) without the permission of the competent authorities. It is usually made for medical, cosmetic or collectible purposes. Türkiye is one of the richest countries in terms of biodiversity. 75 percent of the plant species found in the entire European continent are in Turkey.... There are 12 thousand 476 identified plant species and 4 thousand 80 of them are endemic plants. While it is estimated that there are more than 6 thousand species of invertebrates, the number of vertebrate species is estimated to be approximately 1,500. It is possible to evaluate this wealth for scientific purposes. To do this, it is sufficient to apply to the General Directorate of Eastern Conservation and National Parks of the Ministry of Agriculture and Forestry three months in advance. However, it is forbidden to take endemic species out of the country. Snowdrops of Turkey, Sand Lilies, Salep, which is a type of orchid, Keme, also known as Truffle, Eastern Black Sea Caucasian Viper, Uludoğan living in Eastern and Central Anatolia, şitaabroad. was requested.

The number of "gazella gazella" type gazelles is increasing in Hatay page/10

Wind energy is growing with giant steps page/10

School opening date has been announced page/10

Görsel 2.2: Dünyadan gazete mizanpaj örneği

BİLGİ KUTUSU

Tabloid, gazetecilikte kullanılan 380x280 mm ebatlarında küçük bir gazete formatıdır. Daha çok sansasyonel ve magazin haberleri veren gazeteler tarafından kullanılmaktadır.

1. ETKİNLİK

Belirlediğiniz üç tane yabancı gazetenin mizanpajını inceleyiniz. Mizanpajını incelediğiniz gazeteleri sadelik, denge, bütünlük ve kontrastlık açısından değerlendirerek yorumlarınızı sınıfta paylaşınız.

2.1.2. Ülkemizden Gazete Mizanpaj Örneği

Ülkemizde tabloid boy gazete çok fazla tercih edilmemektedir. Bazı ulusal gazetelerin hafta sonu ekleri tabloid boy olarak tasarlanmaktadır. Aşağıda ülkemizde yayımlanan standart boy gazete örneği yer almaktadır (Görsel 2.3).

YAŞAM

17 TEMMUZ 2023 PAZARTESİ

'SEYAHATSEVER' İLE TATİLDE ÜCRETSİZ KONAKLAMAK MÜMKÜN

Gençlik ve Spor Bakanlığı Seyahatsever projesi ile öğrenci yurtlarının kapılarını 18-30 yaş aralığındaki gençlere açıyor. Belirlenen noktalarda ücretsiz konaklamak için öğrenci olma şartı da yok.

'Seyahatsever' ile tatilde ücretsiz konaklamak mümkün

İlk olarak geçtiğimiz yıl hayata geçirilen Seyahatsever projesinden 325 bin genç faydalanmıştı.

Gençlik ve Spor Bakanı Dr. Osman Aşkın Bak, gençlerin büyük ilgi gösterdiği projenin bu yaz da devam edeceğini açıkladı ve yurt kapıları yeniden gençlere açıldı.

Seyahatsever projesi, depremin bölgesindeki iller dışında Çanakkale'den Mardin'e, Antalya'dan Trabzon'a 70 farklı ildeki öğrenci yurtlarında gençlere 5 güne kadar ücretsiz konaklama imkanı sunuyor.

'Seyahatsever' ile tatilde ücretsiz konaklamak mümkün. Nasıl başvurulur?

Projeden faydalanmak için 18-30 yaş aralığında olmak yeterli. Öğrenci olma şartı da aranmıyor.

Hizmet veren yurtlarda konaklamak isteyen gençlerin en az 1 gün öncesinden www.seyahatsever.gsb.gov.tr adresinden ya da 444 0 472 (ALO GSB) hattından nüfus, soyadı ve T.C. kimlik numarası ile rezervasyon yaptırması gerekiyor.

'Seyahatsever' ile tatilde ücretsiz konaklamak mümkün

27 Ağustos'a kadar devam edecek

Bu yıl 10 Temmuz'da yurt kapıları gençlere açıldı. Projenin 27 Ağustos 2023 tarihine kadar devam edeceğini açıklayan Gençlik ve Spor Bakanı Bak:

"Gençlerimize iyi tatiller dileyoruz. Ülkemizin güzel yerlerini dolaşmalarını arzu ediyoruz. Gençler en büyük kaynağımız. Büyüyen, gelişen, güçlü Türkiye için gençlerimizi bu yurtlarımızda misafir edeceğiz. 18-30 yaş arası gençlerimizi yurtlarımıza bekliyoruz." dedi.

ANIT AĞAÇ SAYISI 10 BİN 506'YA YÜKSELDİ

Kültürel miras olarak kabul edilerek koruma altına alınan 'anıt ağaç' sayısı, bu yıl 53 ağacın daha tescil edilmesiyle 10 bin 506'ya yükseldi.

Anıt ağaç sayısı 10 bin 506'ya yükseldi

Yaş, gövde çapı, tepe çapı ve boyu itibarıyla türünün ulaşılabilmiş özelliklerinden ayrışan ve yöre halklarında özel yeri bulunan anıt ağaçlar, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na bağlı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'nce tescillenerek koruma altına alınıyor.

Kültürel miras olarak kabul edilen anıt ağaçlara bu yıl 53 yeni ağaç daha eklendi. Böylece Türkiye'deki anıt ağaç sayısı 10 bin 506'ya yükseldi.

Anıt ağaç sayısı 10 bin 506'ya yükseldi

Laboratuvarda yaş tespiti yapılıyor

Doğal Sit Alanları ve Tabiat Varlıkları Daire Başkanı Mustafa Uzun, ağacın gövde çapı, uzunluğu ve yaşının tespiti gibi ağacın yapısal özelliklerini ortaya koyabilecek çalışmalar gerçekleştirerek, anıt ağaçları tespit ettiklerini söyledi.

Uzun, ağaçların yaşının tespit edilmesine ilişkin, "Anıt ağaç olarak tescil etmek istediğimiz ağacın gövdesinin belli bir yüksekliğinden, 'artım kalemi' adı verilen bir parça alıyoruz ve bu kalem üzerinde bulunan ağacın gövdesinin yıllar içerisinde genişlemesiyle ortaya çıkan yaş halkalarının laboratuvar ortamında sayılmasıyla yaklaşık olarak bir yaş tespiti yapıyoruz. Daha sonra ağacın anıt ağaç olarak sınıflandırılması için ortaya koyduğumuz kriterlerle, ağacın bizim saptadığımız boyutsal özelliklerinin karşılaştırmalı olarak incelenmesi sonucunda anıt ağaç tespit ve tescilini gerçekleştirerek 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında ağacı koruma altına alıyoruz" dedi.

Uzun, anıt ağaçların korunması için bakım ve rehabilitasyon çalışmaları yaptıklarını kaydederek, 'Bakım ve onarım çalışmalarımızın ilk adımında ağaçların mevcut durum tespitini gerçekleştiriyoruz. Ardından anıt ağacın sağlığının iyileştirilmesi için gerekli olan uygulamaların tespitini yapıyor ve işlemlere başlıyoruz' diye konuştu.

Anıt ağaç sayısı 10 bin 506'ya yükseldi

Zarar verenlere 5 yıla kadar hapis

Koruma çalışmaları kapsamında anıt ağaçların kuru ve hastalıklı dalları, ağırlık nedeniyle düşme riski bulunan dalları budanıyor. Budama ile ağaçta oluşan keskiler aşı macunu ile kapatılıyor.

Ağaçların kovuk ve yara ağızlarında bulunan böcek ve mantar tahribatına maruz kalmış dokular sterilize edilmiş keskin aletler ile temizlenerek ağaçtan uzaklaştırılıyor.

İlgili kanunu gereğince, koruma altına alınan anıt ağaçların zarar görmesine kasten sebebiyet verenler ile izin alınmaksızın inşa ve fiziki müdahale yapanlar veya yaptıranlar, 2 yıldan 5 yıla kadar hapis ve 5 bin güne kadar adli para cezasıyla cezalandırılıyor.

Anıt ağaç sayısı 10 bin 506'ya yükseldi

En yaşlısı 4 bin 117 yaşındaki porsuk ağacı.

Bakanlıktan alınan verilere göre Zonguldak'ın Alaplı ilçesinde bulunan 4117 yaşındaki porsuk ağacı, en yaşlı anıt ağaç konumunda. Antalya Kumluca'da 2329 yaşındaki sedir ağacı 2, Kahramanmaraş Onikisubat'ta 2282 yaşındaki doğu çınarı 3, Hatay Samandağ'da 200 3 yaşındaki doğu çınarı ve Konya Taşkent'teki kokulu ardıç ağacı 4, Manisa Demirci'de 1832 yaşındaki doğu çınarı 5, Antalya Elmalı'da 1703 yaşındaki kokulu ardıç 6, Manisa Kırkağaç'ta 1653 yaşındaki zeytin ağacı 7, Muğla Yatağan'da 1303 yaşındaki zeytin ağacı 8, İstanbul Sarıyer'de 1383 yaşındaki Londra çınarı 9, Hatay'da 1353 yaşındaki zeytin ağacı da 10'uncu en yaşlı anıt ağaçlar.

KALP HASTALARI SICAK HAVALARDA SIVI DENGESİNE DİKKAT ETMELİ

Artan yaz sıcaklıkları kalp hastalıklarından muzdarip olanları olumsuz etkiliyor. Öyle ki sıcak çarpmasından böbrek yetmezliğine kadar bir dizi sağlık problemi ile karşılaşabiliyorlar. Bu noktada suyu ve mineral dengesine dikkat etmek kadar günün en sıcak saatlerinde dışarıda bulunmamak da önemli.

Kalp hastaları sıcak havalarda sıvı ve mineral dengesine dikkat etmeli

Yaz sıcakları bastırdı. Buna bir de nem eklenince hava sıcaklığı daha fazla hissediliyor. Sıcak hava sadece bunaltmakla kalmıyor; risk grubundaki insanlarda ciddi sağlık sorunlarına sebep oluyor. Özellikle de kalp hastalarında...

Kalp ve damar hastalıkları başta basınç önemli bir sorun. Bu rahatsızlığa sahip olanların günlük yaşamlarında dikkatli olması gerekiyor. Üstüne bir de sıcak hava eklenince daha da ihtiyatlı davranmaları kaçınılmaz oluyor.

Termometre değerlerindeki yüksek dereceler kalp hastalarında sıcak çarpmasından tansiyon düşüklüğüne kadar pek çok soruna yol açabiliyor. Ancak alınacak basit önlemlerle olası ciddi problemlerin önüne geçmek mümkün. Sağlık Bilimleri Üniversitesi Öğretim Üyesi olan Türk Kardiyoloji Derneği (TKD) Genel Sekreteri Prof. Dr. Ertuğrul Okuyan, sıcak havaların kalp hastalarında sebep olduğu rahatsızlıkları ve korunma yollarını anlattı.

Sıcaklara bağlı olarak sıvı ve tuz kayıpları çok oluyor. Buna bağlı olarak da sağlıklı bir insanda ani tansiyon düşüklükleri, elektrolit düşüklükleri, hipopotasemi dediğimiz sodyumun düşmesi gibi birtakım problemler yaşanıyor. Bir de sıcak çarpması var... Gerçekten çok önemli ve çabuk tedavi edilmezse hayatı bile tehdit edebilecek bir durum.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Öğretim Üyesi ve Türk Kardiyoloji Derneği (TKD) Genel Sekreteri Prof. Dr. Ertuğrul Okuyan Sağlıklı insanlar da etkileniyor

Yaz sıcaklarının vücut üzerinde birçok etkisi olduğunu ve bundan sağlıklı insanların da etkilendiğini ifade eden Prof. Dr. Okuyan, "Sıcaklara bağlı olarak sıvı ve tuz kayıpları çok oluyor. Buna bağlı olarak da sağlıklı bir insanda ani tansiyon, elektrolit düşüklükleri, hipopotasemi dediğimiz sodyumun düşmesi gibi birtakım problemler yaşanıyor. Bir de sıcak çarpması var... Gerçekten çok önemli ve çabuk tedavi edilmezse hayatı bile tehdit edebilecek bir durum" diyor.

SIVIYI VE ISIYI DENGELEME MEKANİZMASI BOZULUYOR

Kalp hastalığı olanlarda ve ileri yaştaki insanlarda sıcak havanın çok daha ciddi sonuçlar doğurabileceğini söyleyen Prof. Dr. Okuyan, sebebini şöyle açıklıyor:

"Çünkü bu insanlar daha kırılgan. İnsan cildinin bir termostat yani sıvıyı ve ısıyı dengeleme mekanizması var. Tıpkı bir otomatik klima kontrolü gibi bir mekanizma bu. Yaşlı insanlarda ve kalp hastalarında cildin ısıyı absorbe etme, ısıyı düşürme ve dengeleme mekanizmaları bozuluyor."

Aşırı sıvı kaybı ve mineral kaybına bağlı olarak ciddi tansiyon düşüklüklerini, hatta sıcak çarpması denilen durum sonucu hulûsinasyon, santral sisteminde birtakım bozukluklar, başılmalar gibi durumlar bile ortaya çıkabiliyor. Bunun kalp hastalarında yaratacağı sorunların daha da ciddi boyutta olduğunun altını çizdi.

Termometre değerlerindeki yüksek dereceler kalp hastalarında sıcak çarpmasından tansiyon düşüklüğüne kadar pek çok soruna yol açabiliyor.

Buna bağlı olarak da sağlıklı bir insanda ani tansiyon düşüklükleri, elektrolit düşüklükleri, hipopotasemi dediğimiz sodyumun düşmesi gibi birtakım problemler yaşanıyor. Bir de sıcak çarpması var. Gerçekten çok tehlikeli bir durum.

BEŞ GÜN ÖNCE DÜNYAYA GELEN YAVRU ALBİNO DEVEYE ÖZEL İLGİ

Gaziantep Hayvanat Bahçesi'nde beş gün önce dünyaya gelen yavru albino deveyi annesi reddetti, bakıcısı sahip çıktı. Yavru deve, bakıcısı tarafından özenle büyütülüyor.

Türkiye'nin en büyük hayvanat bahçesi ve dünyanın da sayılı doğal yaşam alanlarından olan Gaziantep Hayvanat Bahçesi yüzlerce hayvana ev sahipliği yapıyor.

Onlarda biri de albino deve. Bakıcısını annesi zannediyor

Albino deve bakıcısının yanından ayrılmıyor. Nereye giderse o da peşinden gidiyor. Yavru albino deve, bakıcısını annesi zannediyor.

Gaziantep doğal yaşam parkında bayramda ilk defa albino devenin doğum yaptığını söyleyen, Doğal Hayatı Koruma Daire Başkanı Celal Özsoylar, "Tabi bu bize büyük bir mutluluk verdi. Annesi de ilk doğum olduğu için kendisine bakmadı hatta kendisine zarar vermeye başladı" diye konuştu.

Yavruyu bakıcısı biberonla besliyor

Beş gün önce dünyaya gelen yavru deve bakıcısı tarafından besleniyor.

Yavru albino devenin şu an çok mutlu olduğunu belirten Özsoylar, "Yaklaşık olarak 2 buçuk 3 litre kadar mineraller ve vitaminlerle zenginleştirilmiş kendisine mama veriyoruz" dedi.

REKLAM

Görsel 2.3: Türkiye'den gazete mizanpaj örneği

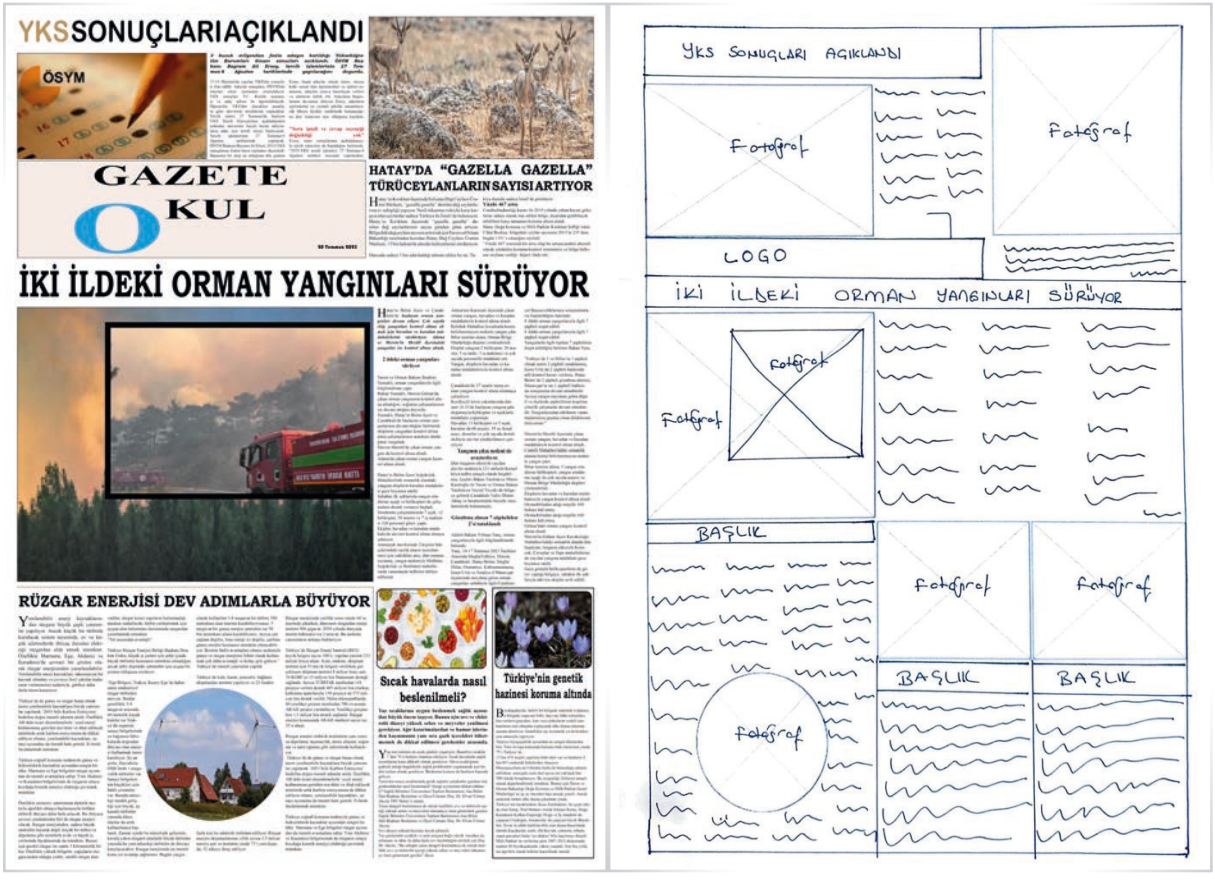
2. ETKİNLİK

Belirlediğiniz üç tane ulusal gazetenin mizanpajını inceleyiniz. Mizanpajını incelediğiniz gazeteleri sadelik, denge, bütünlük ve kontrastlık açısından değerlendirerek yorumlarınızı sınıfta paylaşınız.

Elde Gazete Hazırlama

Gazete mizanpajı belli bir planlamayı gerektirir. Elde bulunan metin ve görsel malzemelerin sayfaya nasıl yerleştirileceği çok önemlidir. Manşet mi yoksa sürmanşet uygulamalı bir tasarım mı yapılacak kararı verilmelidir. Eldeki veriler önem sırasına göre gazete taslağına yerleştirilmelidir.

Eldeki tasarım malzemeleri için plan kâğıdı oluşturulmalıdır. Başlıklar için standart bir şekil belirlenmelidir. Resim alanları ve metin kutusu alanları için standart şekiller kullanılmalıdır (Görsel 2.4).

Görsel 2.4: Elde gazete hazırlama

SÜRE: 120 DAKİKA

1. UYGULAMA — ELDE GAZETE MİZANPAJI HAZIRLAMA

Amaç: Elde gazete mizanpajı hazırlamak.

Yönerge: Bu uygulamada sizden seçtiğiniz bir gazetenin mizanpajını yapmanız beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Kullanılacak Araç Gereç: Bilgisayar, internet, kalem, A-4 kâğıdı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Örnek bir gazete sayfası belirleyiniz.
3. Belirlediğiniz sayfayı dikkatli bir şekilde inceleyiniz
4. Karalama sayfasında kullanacağınız haber metinlerini belirleyiniz.
5. Karalama sayfasında kullanacağınız haber görsellerini belirleyiniz.
6. Kullanacağınız haber malzemelerini kâğıda yerleştirmek için planlama yapınız.

7. Haber malzemelerini seçtiğiniz örnek gazete sayfasındaki gibi sayfanıza yerleştiriniz.
8. Uygulama sonunda çalışmanızı sınıfta paylaşınız.

Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

ELDE GAZETE MİZANPAJI HAZIRLAMA UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ

SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:	
	Ölçütler		**Evet**	**Hayır**
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.			
2	Örnek bir gazete sayfası belirledi.			
3	Örnek haber sayfasını dikkatli bir şekilde inceledi.			
4	Karalama sayfasında kullanacağı haber metinlerini belirledi.			
5	Karalama sayfasında kullanacağı haber görsellerini belirledi.			
6	Kullanacağı haber malzemelerini kâğıda yerleştirmek için planlama yaptı.			
7	Haber malzemelerini verilen örnek sayfada olduğu gibi yerleştirdi.			
8	Uygulama sonunda çalışmasını sınıfta paylaştı.			
"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."				

2.2. METİN DÜZENLEMELERİ

Sayfa tasarımcısı, metinleri oluştururken kullanacağı materyalleri sayfaya nasıl yerleştireceğini planlamalıdır. Metin düzenlemesi yapılırken **soldan blok, sağdan blok, ortadan blok ve her iki tarafa blok** biçimleri kullanılır.

Soldan blok sistemi, en sık kullanılan metin düzenleme biçimidir. Metinler soldan sağa okunurken göz her defasında aynı başlangıç noktasına gelir. Bu durum okumayı kolaylaştırır.

Sağdan blok sistemi, bir tarafı serbest kalan metin düzenleme biçimidir. Soldan ve sağdan bloklama sistemleri dar sütunlarda tercih edilir.

Ortalı bloklama sisteminde göz her defasında farklı başlangıç noktalarına gittiği için çok fazla tercih edilen bir düzenleme biçimi değildir. Devamı olmayan kısa metinlerde, başlık ve alt başlıklarda kullanılır.

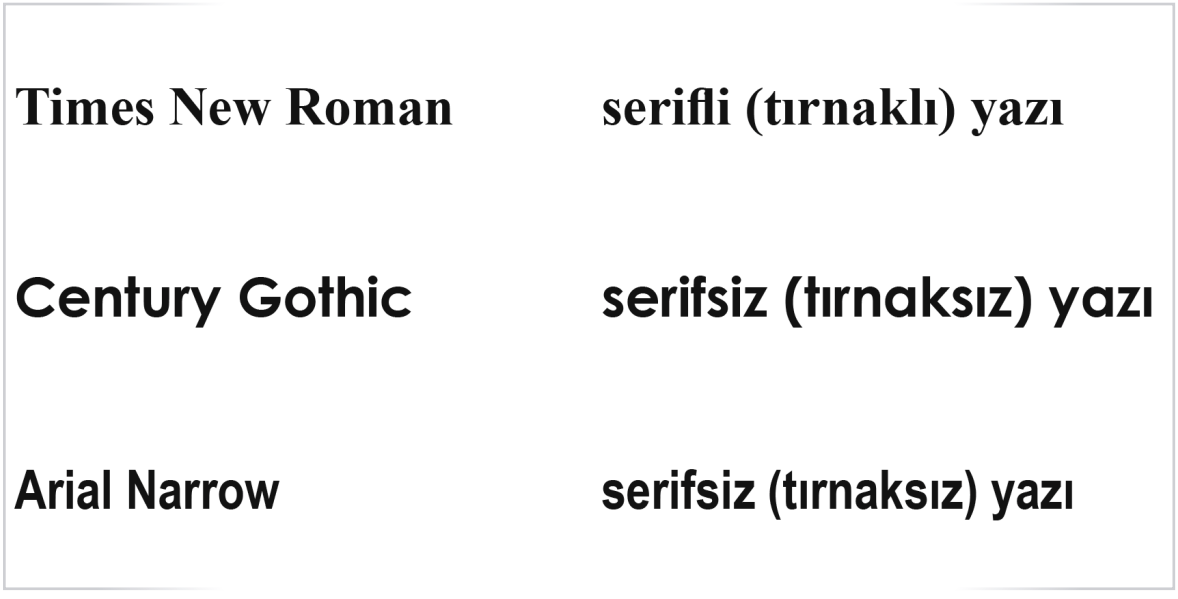
Her iki taraftan bloklama sistemi, metnin rahat okunmasını sağlar. Daha çok uzun süre okunması gereken roman, gazete ve süreli yayınlarda kullanılan bir düzenleme biçimidir. Bu sistemde tireleme yapılmadığı için tipografik hatalar oluşur.

2.2.1. Gazetecilik İlkelerine Uygun Haber Metni Düzenleme

Gazetelerde kullanılan haber tasarımlarının büyük bir kısmı metinlerden meydana gelir. Çok az bir kısmında ise görsel malzeme kullanılır. Gazetelerde tipografik ögeler büyük bir öneme sahiptir.

Haber metinlerinde kullanılan yazı boyutları genelde küçüktür. Yazı boyutlarının küçük olması, okurların metinleri okurken zorluk çekmesine ve haberde verilmek istenen mesajın iletilememesine sebep olur. Haber metinlerinin çok uzun olması da okuyuculara okuma sırasında sıkıntı yaşatır. Haber metinleri, okurlar açısından sıkıntı oluşturmayacak şekilde tasarlanmalıdır. Bloklar arasına yerleştirilmiş uzun haber metinleri okunurluk derecesini düşürdüğü için iyi bir tasarım yapmak zorunludur.

Tasarım yapılırken uygun yazı karakteri seçilmeli ve doğru punto tercih edilmelidir. Gazetenin tamamında harf uyumu; büyük, küçük, orta, açık veya koyu renk basılan harfler arasındaki uyumun dengelenmesiyle oluşur. Yazı karakteri (Görsel 2.5) seçilirken bazı kurallara dikkat edilmelidir:

Görsel 2.5: Yazı karakterleri

- Seçilen yazı karakteri okumayı kolaylaştırmalıdır.
- Seçilen yazı karakteri haber metninin içeriğine uygun olmalıdır.
- İnce harfler zor okunduğu için orta kalınlıktaki yazı karakterleri tercih edilmelidir.

Gazetelerin önemli bir bölümünü oluşturan metinlerde harf seçimi çok önemlidir. Tırnaklı karakterlerle dizilmiş metinler, tırnaksız düz karakterlere göre daha rahat ve hızlı okunmaktadır.

Sayfa tasarımcısının gazete metinlerini düzenlerken dikkat etmesi gereken bazı noktalar vardır:

- Okumayı kolaylaştıran tırnaklı karakterler kullanılmalıdır.
- Okunurluk açısından tam ve soldan bloklu düzenlemeler tercih edilmelidir.
- Metin alanı ile puntolama orantılı olmalıdır.
- Okumayı zorlaştıran kalın ya da ince harfli karakterlerin yerine okumayı kolaylaştıran yazı karakterleri seçilmelidir.
- Rahat okunabilen punto değeri 10 ve 12'dir. Bu punto değerleri dışında küçük puntoların kullanımında dikkatli davranılmalıdır.
- Yoğun italik harf kullanımından kaçınılmalıdır.
- Siyah zemin üstüne beyaz karakter kullanmak okunabilirliği azalttığından bu yönteme nadiren başvurulmalıdır.
- Harf okunabilirliğini sağlayan en iyi zemin rengi beyazdır.

2.2.2. Gazete Sayfa Düzeni Türleri

Geçmişten bugüne gazete mizanpajı önemli değişimler göstermiştir. Tasarımdaki değişimler, teknik imkânların gelişimine paralel olarak gerçekleşmiştir. Sayfa düzeniyle ilgili evrensel kurallar bulunsa da tasarımda temel alınan ilkeler vardır. Tasarım, gazetenin sayfa büyüklüğüne ve sayfada uygulama özelliklerine göre gruplara ayrılmaktadır.

2.2.2.1. Büyüklüklerine Göre Sayfa Türleri

Standart Boy

57x82 cm boyutlu kâğıtlara basılan gazeteler için uygulanan tasarımdır. Standart boy tasarımında sayfalar 8, 9 ve 10 sütun üzerinden değerlendirilir. Sayfada sütun sayısı arttıkça enlerinde daralma olacağından çok sütunlu uygulama, metinlerin ve ilanların olduğu sayfalarda kullanılır (Görsel 2.6). Ulusal ve bölgesel gazeteler bu boyutta basılır.

YAŞAM

16 OCAK 2024 SALI

TÜRKİYE'NİN GENETİK HAZİNESİ KORUMA ALTINDA

Biyolojik çeşitlilik açısından dünyanın en zengin ülkeleri arasında yer alan Türkiye'de genetik miras korunuyor. Kardelen, zambak, yılan ve kelebekler kaçakçıların gözdesi olsa da 2007 - 2023 yılları arasında 86 biyokaçakçılık vakası engellendi.

Biyokaçakçılık, belirli bir bölgede endemik (yalnızca o bölgede yaşayanı) bitki, hayvan, bitki tohumları, hayvanların parçaları, kan veya dokularının yetkili mukamlarının izni olmadan toplayarak ülke dışına çıkarma suçuna denliyor. Genellikle top, kozmetik ya da koleksiyon amaçlıyla yapılıyor.

Türkiye biyoçeşitlilik açısından en zengin ülkelerden biri. Tüm Avrupa kıtasında bulunan bitki türlerinin yüzde 75'i Türkiye'de...

12 bin 476 tespiti yapılmış bitki türü var ve bunların 4 bin 80'i endemik bitkilerden oluşuyor.

Onnzgussslara ait 6 binden fazla tür bulunduğu tahmin edilirken, omurgalı canlı türü sayısı ise yaklaşık bin 500 olarak hesaplanıyor. Bu zenginliği, bilimsel amaçlı olarak değerlendirmek mümkün. Bunun için Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'ne üç ay önceden başvurmak yeterli. Ancak endemik türleri ülke dışına çıkarmak yasak.

Türkiye'nin kardelenleri, Kuru Zambakları, bir çeşit orkide olan Salep, Trüf Mantarı olarak bilenen Kerme, Doğu Karadeniz Kafkas Engereği, Doğu ve İç Anadolu'da yaşayan Uludoğan, Amanoslar'da yaşayan Geyik Böcekleri, Sivas'ın şifalı balıkları bile yurt dışına kaçırılmak istendi.

Kaçakçılar, canlı, ölü hayvan, yumurta, tohum, organ parçaları hatta 'ayı dışkısı' bile kaçırmayı denedi.

Milli Parklar'ın verilerine göre 2007-2023 döneminde toplam 86 biyokaçakçılık vakası yaşandı. Son beş yılda ise ağırlıklı olarak bitkiler kaçırılmak istendi.

Biyokaçakçılık vakaları en çok 2011 yılında meydana geldi. 21 vaka tespit edilen 2011'i, 11 vakanın yaşandığı 2012 yılı takip etti. 2019'da 9, 2019'da ise 8 vaka tespit edildi. En çok kaçakçılık girişimi 18 vaka ile Hatay'da olurken, biyokaçakçılık yapmak isteyen kişilerden 7'i Almanya, 6'sı Macaristan, 5'i Rusya vatandaşıydı.

Çekya, Japonya, İspanya, Makedonya, Suriye gibi ülke vatandaşları yanında 9 Türk vatandaşı da bu olaylarda yakalandı.

Hatay'da "gazella gazella" türü ceylanların sayısı artıyor

Hatay'ın Kırıkhan ilçesinde bulunan Dağ Ceylanı Üretim Merkezi, "gazella gazella" denilen dağ ceylanlarına ev sahipliği yapıyor. Nesli tükenme riskiyle karşı karşıya olan ceylanlar sadece Türkiye ile İsrail'de bulunuyor. Hatay'ın Kırıkhan ilçesinde "gazella gazella" denilen dağ ceylanlarının sayısı günden güne artıyor. Bölgedeki dağ ceylanı sayısını artırmak için Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından kurulan Hatay Dağ Ceylanı Üretim Merkezi, 13 bin hektarlık alanda faaliyetlerini sürdürüyor.

Dünyada sadece 3 bin adet kaldığı tahmin edilen bu tür, Türkiye dışında sadece İsrail'de görülüyor.

Yüzde 467 artış

Cumhurbaşkanlığı kararı ile 2019 yılında yaban hayatı geliştirme sahası olarak ilan edilen bölge, dışardan gelebilecek tehditlere karşı tamamen koruma altına alındı.

Hatay Doğa Koruma ve Milli Parklar Kırıkhan Şefliği'nden Cihat Beorkuş, bölgedeki ceylan sayısının 2013'te 235 iken bugün 1331'e ulaştığını söyledi:

"Yüzde 467 oranında bir artış olup bu artışın nedeni düzenli olarak yürütülen koruma-kontrol sisteminize ve bölge halkının ceylana verdiği değerdir."

İnsana yakınlık gösteriyorlar

Üretim Merkezi'nin 7/24 esasına göre çalıştığını söyleyen Cihat Beorkuş, Sabahları ilk olarak hayvanların yem ve süt ihtiyaçlarının karşılandığını belirten Beorkuş, "Yavru ceylanlar çoğunlukla biberonla besleniyor" diyor.

Bu nedenlerden dolayı da üretim merkezi sınırları içerisinde olan 50 civarındaki ceylan, insanlara yakınlık gösteriyor.

Bölge ceylanları benimsedi

Üretim merkezi Suriye sınırının hemen yanında olduğundan dolayı bölgedeki güvenlik güçleri ceylanların korunmasında büyük yarar sağlıyor.

Üretim merkezinde ya da bölgede annesi tarafından reddedilmiş yavru ceylanlar zaman zaman yöre halkının keçileri tarafından emziriliyor.

"Onları vahşi bir hayvan değil de aileden biri olarak görüyoruz" diyen Cihat Beorkuş, üretim merkezinin ziyaretçilere açık olduğunu söyledi.

BU YAZ TÜRKİYE'DEKİ YAĞIŞLARDA ARTIŞ BEKLENİYOR

Önce 3 Temmuz'da küresel ortalama sıcaklık rekoru kırıldığına dair veriler paylaşıldı. Sadece 24 saat sonra yani 4 Temmuz'da rekor yenilendi. 6 Temmuz'da ise bu rekor da tazelendi. Aynı hafta içerisinde art arda gelen yüksek sıcaklıklar endişe verici olsa da meteorolojik veriler Türkiye için yaz döneminin bol yağışlı geçeceğini gösteriyor.

ABD meteoroloji servisi verilerine göre 3 Temmuz'da küresel ortalama sıcaklık 17,01 derece ölçülmüş ve bu tarih "en sıcak gün" olarak kayıtlara geçmişti. Ancak bu rekorun varlığı uzun sürmedi. 4 Temmuz'da küresel ortalama sıcaklık bu kez 17,18 dereceye ulaşarak tüm zamanların en yüksek seviyesine çıktı. 6 Temmuz'da ise bu rekor 17,23 derece ile yenilendi.

Küresel ortalama sıcaklık, daha önce Ağustos 2016'da 16,9 dereceye ölçülmüştü. Rekor sıcaklıkların en büyük nedeni elbette ki iklim değişikliği. Ayrıca Dünya Meteoroloji Örgütü, El Nino hava sisteminin etkisini göstermeye başladığını ve sıcaklık artışlarının hızlanabileceğini de geçtiğimiz günlerde belirtmişti.

Peki Türkiye özelinde durum ne? Bizi nasıl günler bekliyor? Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Öğretim Üyesi, Meteoroloji Mühendisi ve İklim Bilimci Prof. Dr. Hasan Tatlı ile konuştuk.

"Günlük sıcaklık rekoru beklenen bir durumdu"

İki gün üst üste kayıtlara geçen küresel ortalama sıcaklık rekorları tedirginliğe neden olsa da Prof. Dr. Hasan Tatlı'ya göre bu bir sürpriz değildi. "Beklenen bir durum diyoruz çünkü havadaki karbon emisyonu artıyor. Tabii bu da küresel iklim değişikliğinin bir sonucu" diyor Tatlı. Ancak ortaya çıkan tablonun korkutucu olmadığını da ekliyor sözlerine:

"Bu rekorların görülmesi de gayet normal. Özellikle haberlerde, sosyal medyada söylendiği gibi 'Sıcaklıklar 50 dereceyi geçecek' gibi bir durum söz konusu değil. Zaten bizler Akdeniz Bölgesi olarak tüm küresel sıcaklığı 1,8 daha fazla yaşıyoruz. Bu da Akdeniz ikliminin tipik özelliği yani korkulacak bir durum değil."

"Bu rekorların görülmesi de gayet normal. Özellikle haberlerde, sosyal medyada söylendiği gibi "Sıcaklıklar 50 dereceyi geçecek. Mevsimler kaydı" gibi bir durum söz konusu değil."

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Öğretim Üyesi, Meteoroloji Mühendisi ve İklim Bilimci Prof. Dr. Hasan Tatlı

El Nino Türkiye'yi etkiler mi?

Küresel ortalama sıcaklık rekorlarının bir sebebinin de El Nino hava sistemi olduğu belirtiliyor. Akıllardaki soru ise şu; El Nino Türkiye'yi de etkiler mi? Prof. Dr. Tatlı bunun mümkün olmadığını söylüyor.

"El Nino dönemine girildi ama El Nino daha çok güney yarım küreyi, ekvator bölgesini etkiler. Türkiye'yi etkilemez. El Nino'nun Türkiye ve Akdeniz havzasını etkilediğine dair bilimsel bir karot da çalışma da yok."

"Bu sene yaz yağışlarını daha çok bekliyoruz"

Prof. Dr. Hasan Tatlı 'rekor' ifadesi nedeniyle sıcaklık haberlerinin daha çok dikkat çektiğini ancak bunun da manipüle edildiğini savunuyor. Bilimsel veriler ışığında yapılan değerlendirmelere rağmen edilmesini istiyor. "Kavrulacağız diyorlar ama tam tersine bu sene yaz yağışlarını daha çok bekliyoruz" diyor Tatlı ve yakın zamanda ülkemizin karşı karşıya kalacağı yağışlı hava sistemini anlatıyor:

"8 Temmuz'da Bartın, Zonguldak tarafında bir yağışlı kütle etkili olacak görünüyor. Ayrıca Doğu Karadeniz'de Artvin, Samsun'un doğusu, Trabzon'da da etkili olacak. 9 Temmuz'da Kayseri civarında bir yağış var. Hatta Hatay civarında bile hafif bir yağış var. Ankara, Konya, Antalya'ya kadar inen bir yağış sistemi var. Ondan sonra tekrar kuzeye çekiliyor sistem. 9 Temmuz'da İstanbul'da da hafif bir yağış olabilir. 11 Temmuz'dan sonra tamamen kayboluyor."

Bir de uyarıda bulunuyor Tatlı. Yaz yağışlarının daha çok konvektif denilen yağışlar olduğunu söylüyor. "Yerin çok sıcaması, yukarının soğumasıyla oluşan bu yaz yağışları kısa sürede yağıyor, aniden bastırıyor. Can ve mal kayıplarına sebep olabiliyor" diyor.

Bu yağışların mevsim normallerinde süren meteorolojik olaylar olduğunun altını çiziyor Prof. Dr. Tatlı. Yağışların getirdiği kısa süreli düşüşler olsa da genel itibarıyla sıcaklıkların mevsim normallerinde devam edeceğini belirtiyor. Ege ve Akdeniz'de ise nem, normallerin üzerinde olacak.

Bu yaz güney illerimizde, Ege'de birkaç bölgede rekor sıcaklar bekliyoruz ama bu korkutacak vasıfta olmayacak. Asıl orman yangınlarından korkuyoruz. Özellikle Ege, Akdeniz ve Marmara'da yağış az ve bitki örtüsü kuru, yanmaya hazır. Çanakkale, İzmir, Muğla, Antalya... O bölgelerde büyük risk görünüyor."

GIDA GÜVENLİĞİ RİSKTE: KÜRESEL ISINMA TARIMI TEHLİKEYE ATIYOR

Küresel ısınmayla her geçen gün daha sıcak olan dünyada ***tarım ürünleri de tehdit altında. Tarım bölgelerinde yaşanan aşırı hava olayları ciddi verim düşüşlerine yol açıyor. Araştırmalara göre, gelecekte daha etkin önlemler almak ve sürdürülebilir tarım uygulamalarına yaygınlaştırmak, küresel gıda güvenliğini sağlamak için önemli bir avnar.***

El Nino'nun yanı sıra küresel ısınmayla beraber önümüzdeki senelerde sıcaklıklar daha çok hissedilecek. Kışların daha kısa geçmesi bile muhtemel. Fakat bu durum sadece hava sıcaklıklarını değil, tarım ürünlerini yani gıda güvenliğini de tehdit ediyor. Üstelik bu tehdit sadece bir öngörü değil.

Nature Communications dergisinde yayınlanan araştırma, küresel ısınma ve aşırı hava olaylarının, tarım ürünleri ve gıda güvenliği açısından ciddi tehditler oluşturmaya başladığını ortaya koydu.

Yıllar arasında karşılaştırma yapıldı

Çalışmada, 1960 ile 2014 yılları arasında görülen ve iklim modellerine ait verilerle, 2045 ile 2099 yılları arasındaki olası senaryolar tahmin edildi. Araştırmacılar, dünya genelinde tarım üretimine etki eden hava koşullarının belirleyen jet akımlarının etkisine odaklandı.

Araştırmacılar, jet akımlarında yaygın olarak görülen "çılgın mızrabımız" olarak adlandırılan büyük ölçekli dalga yapılarının, dünyanın en önemli tarım bölgeleri üzerinde güçlü korelasyonel etkilere sahip olduğunu görüyor. Kuzey Amerika, Doğu Asya ve Doğu Avrupa'daki bu bölgelerin, sadece jet akımı hareketlerinden dolayı bile yüzde 7'ye kadar hasat kaybına uğradığı tespit edildi. Öyle ki, bu durum, diğer iklim faktörleriyle birleşerek, dünya çapında eş zamanlı mahsul başarısızlıklarına da yol açmış.

Çalışmada verilen birçok örnekten biri 2010 yılında yaşanzalar... O yıl, jet akımı troposferin hemen altında geniş bölgelerde güçlü dalgalanmalara başladığında, Pakistan'daki büyük tarım bölgelerini yıkıcı sel felaketleri sarmıştım, Rusya'da rekor düzeyde yüksi sıcaklıkları yaşanmıştı. Bu olaylar, yüksek irtifalarda ve aynı anda geniş alanlarda meydana gelmiş ve mahsullerde kayba yol açmıştı.

Yapılan araştırmalar, bu tehdidin küresel gıda sistemlerine olan etkilerini göstermeye devam ediyor.

Aşırı hava olayları daha çok yaşanıyor

Küresel ısınmanın etkisiyle sıcaklıkla görülen aşırı hava olayları, hem kuraklık hem de aşırı yağış şeklinde kendini gösteriyor. Sıcak hava dalgaları, kuraklığa ve tarım alanlarında su kaynaklarının azalmasına yol açarak verim düşüşlerine neden oluyor.

Aynı zamanda, aşırı yağışlar da seller ve taşkınlarla tarım arazilerini tahrip ediyor ve ürün kayıplarına sebep oluyor. Yapılan araştırmalara göre, jet akımlarının etkisiyle ortaya çıkan dalga desenleri, dünya genelinde senkronize hava olaylarının tetikleyerek hasat başarısızlıklarına yol açıyor. Araştırmacılar, iklim ve ürün modellerinin, bu eş zamanlı hava olaylarını ve bunların tarım üretimine olan etkilerini doğru bir şekilde simüle etme konusunda eksiklikler olduğunu da belirtiyor.

Okulların açılma tarihi belli oldu

Milli Eğitim Bakanlığı, 2023-2024 Eğitim ve Öğretim Yılı Çalışma Takvimi'ni açıkladı. İlkders.zili 11 Eylül'de çalacak. MEB, 2023-2024 eğitim öğretim yılına ait çalışma takvimini açıkladı. Buna göre, öğretmenlerin mesleki çalışmaları, yeni eğitim ve öğretim yılında 4 Eylül 2023 Pazartesi başlayacak.

Birinci dönem, 11 Eylül 2023 Pazartesi başlayıp 19 Ocak 2024 Cuma sona erecek

6 Şubat 2023'te Kahramanmaraş'ta meydana gelen ve 11 ili etkileyen deprem sebebiyle afet bölgesi illeri olarak belirlenen Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illerindeki resmi ve özel okullarda 2022-2023 eğitim-öğretim yılının ikinci döneminde yönelik öğretme kaygılarının giderilmesi amacıyla bakanlıkça hazırlanacak program 11 Eylül ile 8 Ekim arasında eğitim ve öğretim faaliyetleri ile birlikte uygulanacak.1. sınıflara okulu 4 Eylül'de başlıyor2023-2024 eğitim öğretim yılında okul öncesi eğitim ile ilkokul 1. sınıfa başlayacak öğrenciler için 4-8 Eylül 2023'te uyum eğitimleri gerçekleştirilecek.

Birinci dönem ara tatili, 13 Kasım 2023 Pazartesi başlayacak ve 17 Kasım 2023 Cuma sona erecek.

Yarıyıl tatili, 22 Ocak 2024 Pazartesi başlayıp 2 Şubat 2024 Cuma tamamlanacak.İkinci dönem, 5 Şubat 2024 Pazartesi başlayacak ve 14 Haziran 2024 Cuma sona erecek. İkinci dönem ara tatili ise 8 Nisan 2024 Pazartesi ile 12 Nisan 2024 Cuma tatilleri arasında yapılacak. Ortaokul ve imam hatip ortaokullarının 5. sınıfları, ortaöğretim kurumlarının hazırlık ve 9. sınıfları ile pansiyonda kalacak öğrencilere yönelik okul hakkında bilgilendirme, akademik ve mesleki gelişimlerini destekleme, yeni gördükleri eğitim ortamına kısa sürede uyum sağlama amacıyla gerekli rehberlik çalışmaları yapılacak.

Görsel 2.6: Standart boy gazete

Tabloid Boy

Tabloid boy gazete, standart boy bir gazetenin ortadan katlanmasıyla elde edilen 38x28 cm ebatlarındaki gazetedir. Ülkemizdeki çok sayfalı gazetelerin hafta sonu ekleri genellikle tabloid gazete boyutundadır. Tabloid boy gazetelerin okunması ve taşınması kolaydır. Ülkemizde çok fazla kullanılmamasına rağmen Batı ülkelerinde sıkça kullanılır. Dünyadaki gazetelerin yüzde 36'sı tabloid formatında yayımlanır. Sayfa tasarlanırken 4, 5 ve 6 sütun üzerinden değerlendirilir. İçerik açısından ayrı bir özelliğe sahip olan tabloid boy gazetelerin birinci sayfaları büyük görsellerle doludur. Tabloid boy gazetelerde, okumayı kolaylaştıracak sayfa tasarımları kullanılır. Batılı ülkelerde reklamların en çok yer aldığı gazete türüdür (Görsel 2.7).

Görsel 2.7: Tabloid boy gazete

2.2.2.2. Biçimlerine Göre Sayfa Türleri

Vitrin Sayfa Düzeni

Matbaa teknolojisinin gelişmesiyle birlikte ofset baskı sistemine geçiş yapılmıştır. Gelişmelerle kendini yenileyen tasarım ve uygulama düzenine **vitrin sayfa düzeni** denir. Vitrin sayfa düzeninde ana kapak sayfası iç sayfaların tanıtımı şeklindedir. Uzun haber metinleri yerine iç sayfalarda bulunan haberlere ait görsel ve kısa bilgiler içeren haber metinleri yer alır.

Ülkemizde tercih edilen bir uygulama türüdür (Görsel 2.8).

Görsel 2.8: Vitrin sayfa düzeni

Vitrin sayfa düzeninin özellikleri aşağıdaki gibidir:

- Görsel kullanımı fazladır.
- Haber başlıkları çok fazladır.
- Sayfa, haber yoğunluğuna göre tasarlanır.
- Kalın ve büyük puntolu başlıklar tercih edilir.
- Rengarenk zemin uygulaması yapılan tasarımlarda, haber başlıklarını ve metinleri ön plana çıkarmak için geniş renkli çizgiler kullanılır.
- Haberler ayrı ayrı sınıflandırılmaz.
- Görsel üstüne haber başlıkları tercih edilir.
- Görsel yüzeyine metinler yerleştirilebilir.
- Dekupe uygulanmış görseller tercih edilir.

BİLGİ KUTUSU

Dekupe

Bir resmin içerisinden sadece istenilen alanın alınıp ayrıştırılması işlemidir. Resim içerisinde bulunan nesne, görsel düzenleme programıyla ayrıştırılarak değişik efektler ile görsel zenginliğe kavuşturulur.

Yatay Sayfa Düzeni

Yatay sayfa düzeninde haber başlıkları ve görseller sayfaya yatay olarak yerleştirilir. Bu tasarım türü, Batı'da birçok gazetede birinci sayfa tasarımında kullanılır. Türkiye'de ise bu uygulama gazetelerin iç sayfalarında yapılmaktadır (Görsel 2.9).

LOGO

17 OCAK ÇARŞAMBA 2023

ELEKTRİKLİ ARAÇ ŞARJI İÇİN GÜNEŞ ALTERNATİFİ

Türkiye'de Togg ile birlikte hareketlenen elektrikli araç piyasası hem ülke içinde hem de dünyada giderek büyüyor. En öncelikli mesele ise şarj imkanı ve süresi. Doğru bir hesaplama ve yatırımla güneş enerjisi de ihtiyaç duyulan enerji ve şarj için alternatifler arasında. Elektriği konut, iş yeri ve fabrikalarda olduğu gibi trafikte de kullanmak hem çevreci olması hem de birçok ülke için 'enerjide dışa bağımlılığını azaltması' nedeniyle oldukça cazip bir seçenek.

Elektrikli araçlar hem karbon salınımı yapmıyor hem sessiz çalışıyor hem de ulaşım maliyetlerini düşürüyor. Bu nedenle gittikçe daha fazla tercih ediliyor.

Tüketicileri bugün için düşündüren konuların başında ise "araç bataryasını şarj etmek için gereken elektriğin nereden temin edileceği" sorusu geliyor. Türkiye'nin yerli elektrikli otomobili Togg ile birlikte neredeyse tüm otomotiv firmalarının elektrik motorlu modelleri var ve hem şehir içinde hem de trafiğin yoğun olduğu kara yollarında sürekli yeni şarj istasyonları hizmete giriyor. Konutlarda şarj

Ortalama bir elektrikli araç, 5 kilometrede 1 kW saat elektrik tüketiyor. 100 kilometrede ise ortalama 20 kW elektriğe ihtiyaç duyuluyor. 50 kWh kapasiteli bir bataryanın tamı olarak şarj edilmesi için ev tipi şarjla yaklaşık 15 saate ihtiyaç duyulurken, üç fazlı ve 11 kW DC şarj istasyonu ile bu süre 5 saate inebiliyor.

Geçmişte yalnızca akaryakıt istasyonlarında yapılan depo doldurları, elektrikle birlikte AVM'lerde, otoparklarda, site otoparklarında hatta müstakil konutlarda yapılmaya başlandı.

Apartman yönetimleri, Kat Malikleri Kanunu'na göre üye sayısının yarısından bir fazlası ile 'hızlı şarj istasyonu' kurma yetkisine sahip olabilirken, bunun maliyeti ise hizmetten faydalananlar tarafından karşılanıyor. Yalnızca elektrikli araçlar için veya güneş enerji paneli yerleştirmek için bir alan tahsisi için ise yasa gereği yüzde 80'lik bir "kabul" oyu gerekiyor. Birçok apartmanda kat maliklerinden elektrikli araç sahibi olanlar ortaya çıkmasıyla birlikte, buna ilişkin çalışmalar başladı. Doğru abonelik tipi ile maliyeti düşürmek mümkün

Elektrikli araçlar, fosil yakıtlara göre daha ucuz bir ulaşım maliyeti sunuyor olsa da bedava değil. Elektrik için ödenen faturalara artık şarj maliyetleri de eklenmeye başladı. Tek zamanlı (tüm gün için aynı hesaplama) yapılan abonelik tipi yanında, üç zamanlı (günün üç ayrı dilimi için üç ayrı fiyatlandırma) yapılan abonelikler de var. Bu tip aboneliklerde gece saatlerinde elektrik maliyeti daha düşük olduğu için, araca daha az ihtiyaç duyulan bu zaman diliminde şarj da maliyeti düşürüyor. Her iki durumda da hizmet sağlayıcı enerji firmasına bir fatura ödemek gerekiyor. Sınırsız kaynak: Güneş

İhtiyaç duyulan elektrik enerjisini sağlamakta yeni alternatiflerden biri de güneş enerjisinden yararlanmak. Bu amaçla akaryakıt istasyonları, şarj istasyonları, bina çatı ve yüzeyleri, otopark çatıları ve apartman çatı ve yüzeylerine güneş paneli takılması gibi çözümler ortaya çıktı.

Türkiye Güneş Enerjisi Topluluğu (GÜNDER) Başkanı Kutay Kaleli, "Güneş enerjisinin sınırsız bir kaynak" olduğunu altını çizerken, bu çözümün bugünkü şartlarda 'az daireli konutlarda' daha faydalı olabileceğini belirtiyor:

"Eğer yüz daireli bir yapıdan bahsediyorsak, güneş enerjisi ile şarj istasyonunun ihtiyaç duyduğu enerjiyi sağlamak zor. Ancak beş daireli bir apartman için güneş enerjisinden elektrik elde edip bunu hem konutlarda hem de araç şarjında kullanmak için çözüm olur. Bununla birlikte sadece güneş enerjisi panellerinin çatılara yerleştirilmesi yeterli değil. Üretilen enerjinin depolanabilir olması da gerekiyor. Yani güneş panelleri ile elde edilen enerjinin depolama ünitesini de kurmak gerekir. Aynca panellerin yerleşimi için çatılar tercih edilecekse, mimari anlamda binanın buna uygun olup olmadığının incelenmesi lazım. Çok eski binalarda çatıya güçlendirme gerekebilir. Müstakil evlerde ise güneş enerjisi, elektrikli araç için gerekli şarj sorununu çözer. Hatta üretilen elektrik fazlası komşunda muhasebeleşmeye da gidilebilir ve dağıtım firmasından alınan elektriğin maliyeti de düşer."

Otobüsler için tekne örneği

Güneş enerjisini, ışığın ulaştığı her yerde üretmek mümkün. Ancak bunun da bir dezavantajı var. Günün bir bölümünde güneş ışığı varken, bir bölümünde yok. Kaleli, sözlerini şöyle sürdürüyor:

"Güneş enerjisi aynı zamanda mevsimseldir. Üretiğiniz enerjinin yüzde 50'sini yazın üretiyorsanız, kalan yüzde 50'sini kalan üç mevsimde üretiyorsunuz. Bu nedenle ya güneş enerjisini depolanabilir ve 24 saat kullanılabilir hale getirmeniz gerekir ya da birincil kaynaklarla desteklemeniz gerekir."

Kaleli, birçok teknenin üstünde güneş paneli bulunduğunu, buradan elde edilen enerjinin depolanarak kullanıldığını hatırlatıyor. Aynı durumun otobüs gibi büyük araçlarda da mümkün olabileceğini ifade eden Kaleli, otomobil gibi küçük araçlarda ise bunun şimdiki teknoloji ile pek mümkün olmadığının altını çiziyor. Kaleli, "Ancak Ar-Ge için çok yüksek bütçeler kullanılıyor. Belki de daha küçük alanlardan daha fazla enerji elde edilecektir" diyor.

Farklı seçenekler geliştiriliyor

Elektrik enerjisi kullanımına karar verilmesi durumunda güneş paneli, depolama ünitesi, elektrik şarj kiti ve kurulum (işçilik vs) maliyetleri ortaya çıkıyor. Güneş enerjisinin konutlarda leyk etmek isteyen bazı firmalar finans hizmetini de üstleniyor.

Bununla birlikte güneş enerjisinden şarj sağlamak için farklı seçenekler de geliştiriliyor. Özellikle kamp alanları ve doğal ortamlarda kullanmak üzere taşınabilir güneş panelleri de tüketicilere sunulmuş durumda.

TÜRKİYE'NİN DENİZ SUYU SICAKLIKLARINDA 2 DERECELİK ARTIŞ VAR

Küresel ısınma ve El Nino hava akımıyla etkisini gösteren kavurucu sıcaklar, deniz suyu sıcaklıklarını da artırıyor. Akdeniz Havzası'nda yer alan Türkiye'nin denizlerinde, 40 yıla ortalama 2 derecelik artış söz konusu. Bu artış birçok sorunu da beraberinde getiriyor.

Rekor üzerine rekor kırılıyor, birbirini ardına gelen sıcak hava dalgaları ülkemizi etkisi altına alıyor. Küresel ısınma ile El Nino hava akımının etkileri artık iyiden iyiye hissedilmeye başlandı. Bu etki sadece havada ve toprakta değil, elbette denizlerde de kendisini gösteriyor.

Peki Türkiye'yi çevreleyen denizlerde son durum ne? Küresel ısınma ve iklim değişikliği ne gibi sonuçlar doğuruyor? En çok hangi deniz tehlike altında?

Bu soruların yanıtları için Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Deniz Bilimleri Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Barış Salihoğlu ile konuştuk.

Türkiye'nin denizleri her geçen gün ısınıyor

ODTÜ Deniz Bilimleri Enstitüsü, 1984'ten bu yana düzenli olarak Türkiye'yi çevreleyen denizlerdeki sıcaklık değerlerini ölçüyor. Ancak son yıllardaki ölçümler hiç de iç açıcı değil.

"Küresel ısınmaya bağlı iklim değişikliği son 40 yılda dünya denizlerinde ortalamada 1 derece da 1 derecceyi biraz aşan artışlara sebep oldu" diyerek söze başlıyor Salihoğlu. Bu iklim değişikliğinden en fazla etkilenen bölgelerden birinin de Türkiye'nin de yer aldığı Akdeniz Havzası olduğunu söylüyor. "Dolayısıyla bizim denizlerimizde sıcaklıklar dünya ortalamalarından daha fazla artı" diyen Salihoğlu, 40 yıllık verilere göre denizlerimizdeki sıcaklık artışını şöyle anlatıyor:

"Ülkemizi çevreleyen denizler çok karışgan. İklim değişikliğinden en fazla etkilenen denizler olarak da öne çıkıyorlar. Deniz suyu sıcaklıklarında en fazla artışı Akdeniz'in doğusunda İskenderun ve Mersin Körfezleri gösterdi. Bu bölgelerde 2 dereceye yakın artışlar oldu

Marmara Denizi'nde yine 1,5-2 derece arası artış görüyoruz. Karadeniz'in doğusunda 2,5 dereceye yakın bir artış olduğunu yaptığımız ölçümler gösteriyor. Karadeniz'de doğudan batıya gittiğimizde bu sıcaklıklardaki hassasiyet biraz daha azalıyor. Orta Karadeniz 2, Batı Karadeniz 1,5 dereceye yakın artışlar gösteriyor.

Ege Denizi'nin yapısından ötürü kıyılarda sürekli dipten gelen soğuk su var. Dolayısıyla Ege'de bir artış görmedik. Yaklaşık 1 derece ortalamada. İzmir Körfezi gibi yerlerde değişkenlik gösterse de Ege'ye topyekün baktığımızda o soğuk yapısını korumaya devam ediyor. Dünya ortalamalarında bir rakama gideliyoruz. "Denizlerimizde 2 derecelik bir fark görüyoruz" Deniz Bilimleri Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Salihoğlu'na Türkiye'nin denizlerinin olması gereken sıcaklık değerlerini de sorduk. Salihoğlu, Karadeniz ve Marmara'da 26-27 derecelik sıcaklıklar gözlendiğini belirtiyor. Oysa bunun 24 derecelerde olmasının beklendiğini vurguluyor. "2 derece net bir fark görüyorsuz" diyen Salihoğlu Akdeniz'e dikkati çekiyor: "Mersin, Antalya körfezlerine baktığımız zaman buralarda 30 derecelere dayanmış durumda. Bu kadarının olmaması gerekiyor. Tarihsel veriye baktığımızda 27-28 derecesi bekleriz. Hatta bazı dönemler daha düşük geçmiş, ağustosta Akdeniz'de 25 derecesi gördüğümüz yıllar olmuş." "Deniz suyu sıcaklığındaki hızlı ivmelenme tarihsel olarak yok"

Prof. Dr. Salihoğlu, deniz suyu sıcaklığındaki derece artışının çok hızlı gerçekleştiğini de söylüyor. "40 yılda bu kadar hızlı bir ivmelenme tarihsel olarak yok" diyor ve atmosferdeki karbondioksit seviyelerindeki artışa işaret ediyor.

2 İLDEKİ ORMAN YANGINLARI SÜRÜYOR

Hatay'ın Belen ilçesi ve Gümüşhane'de başlayan orman yangınları devam ediyor. Çok sayıda ekip yangınları kontrol altına almak için havadan ve karadan müdahalelerini sürdürüyor. Adana ve Mersin'in Mezitli ilçesindeki yangınlar ise kontrol altına alındı.

Görsel 2.9: Yatay sayfa düzeni

Dikey Sayfa Düzeni

Haber sayısının fazla olduğu dikey sayfa düzeninde başlıklar, metinler ve görseller bir, iki en çok üç sütuna yerleştirilir. Görsellerin az olduğu zamanlarda, gazete sayfasında bu tasarım uygulaması ile hareketlilik sağlanır (Görsel 2.10).

LOGO

23 AĞUSTOS 2023 PERŞEMBE

KOOPERATİF SAYISI

10 BİNİ GEÇTİ

Tarımda hem verimliliği sağlamak hem de büyük çaplı üretim yapabilmenin en ekonomik yolu olan kooperatiflerin sayısı 10 bin 21'e ulaştı. Bunların 7 bine yakınını tarımsal kalkınma kooperatifleri oluşturuyor. 500'e yakın kooperatif son beş yılda kuruldu.

Tarım, özellikle büyük nüfusun beslenme ihtiyacının karşılanması için çok önemli. Türkiye büyüklüğündeki ülkelerde, sürdürülebilir bir gıda zincirinin ilk halkasını ise üreticiler oluşturuyor. Bireysel olarak büyük çaplı üretimlerin mümkün olmadığı durumlarda, çiftçilerin güçlerini birleştirdiği kooperatifler devreye giriyor. Türkiye'de son yıllarda yapılan teşviklerle, kooperatif sayısı 10 bin 21'e ulaştı. Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü kayıtlarına göre Türkiye genelindeki bu kooperatiflerden 6 bin 899'u tarımsal kalkınma, 2 bin 519'u ise sulama kooperatiflerinden oluşuyor. 572 su ürünleri, 31 de pancar ekicileri kooperatifi var. Son beş yıl içinde kurulan kooperatif sayısı 475. Bu kooperatiflerin ortak sayısı 2 buçuk milyona yakın. Tarımsal kalkınma kooperatifleri, tarım işletmelerini verimli hale getirmek, pazarlamayı düzenlemek, girdi, kredi gibi ihtiyaçları karşılamak, kırsal sanayiyi kurmak gibi amaçlarla kuruluyor.

LEYLEKLER ERKEN GÖÇ ETTİ: TARİHİ BİR KIŞ GÖREBİLİRİZ

Leylekler Avrupa'dan bu sene normal sürelerinden daha erken bir zamanda göç etti. Yaklaşık 15 gün erken göçe başlayan leylekler hava olaylarının da habercisi. Uzmanlar, leyleklerin erken göçüyle kış aylarının soğuk ve kar yağışlı olabileceğine işaret ediyor. Peki, bu yıl Türkiye'yi nasıl bir kış bekliyor?

Yaz mevsiminde tarihi hava sıcaklıkları görülüyor. Dünyanın farklı coğrafyalarında termometreler sıcaklık rekorları gösterdi. Bu durum Türkiye için de geçerli oldu. Mevsim normallerinin üzerinde seyreden hava sıcaklıkları bir süre daha devam edecek.

Ancak yaz mevsiminin bitmesine sayılı günler kala leyleklerin göç hareketleri kışın habercisi oluyor. Avrupadan göç eden leylekler bu yıl normalinde daha erken sürede hareketlerine başladı. Trakya ve İstanbul'a da gelen leyleklerin göç hareketlerini Afyon Kocatepe Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü Öğretim Üyesi ve İklim Bilimci Dr. Okan Bozyurt ile konuştuk. Leyleklerin göcü 15 gün erken başladı. 2021 yılında leyleklerin 16 Ağustos'ta Avrupadan güneye erken göç ettiğini söyleyen Bozyurt, kış aylarında benzer bir soğuk hava dalgasının Türkiye'de tekrar yaşanabileceğini belirtti.

ANTİK DÜNYANIN FABRİKA KENTİ: LAODİKEİA

Antik çağdan bu yana Denizli'de ana geçim kaynağı tekstil... Günümüzde 185 ülkeye tekstil ihracatı yapan ilin tekstille olan ilişkisi tesadüf değil. Çünkü antik dünyanın tekstil devi, bugünün Denizli'sinde bulunan Laodikeia Antik Kenti'ydi. Her kadim toprağın binlerce yıl öncesinden bugüne adını duyurduğu bir üretimi olmuştur. Fakat çok az kent, antik çağlardan bu yana aynı işi yapıyor. Türkiye'de henüz benzerini bulamadığımız bu durum, Denizli'de karşımıza çıktı...

Denizli, en eski buluntulara göre tam 7 bin yıldır tekstille uğraşıyor. Öyle ki, günümüzde hala şehre en büyük para giriş çıkışları tekstilden sağlanıyor. Tekstil üretimi yapan tek il değil elbette ama, tekstille bir kültür oluşturma yolundan geçmiş tek il diyebiliriz. Ayrıca, yolu Denizli'ye düşenin mutlaka bir tekstil ürününe gözü çarpmıştır. Antik dönemde de, Denizli ve çevresindeki zenginliğin ana kaynağı tekstil, ve buna bağlı olarak gelişen ticaret. Antik dünyanın en önemli konfeksiyon merkezi, Denizli'de yer alan Laodikeia Antik Kenti'ydi. Bu bölgede üretilen kumaşları alabilmek bir prestij sembolü olarak görülürdü. Kumaşlar, kişinin zevki ve yılın modasına göre dikilip, tüketicinin beğenisine sunulurdu.

Laodikeia'da binlerce yıllık kumaş bulundu

Dokumacılıkta kullanılan araçlar ve Laodikeia'da da yer alan ilk dokuma kumaş buluntuları dokuma tarihinin antik çağlara dayandığının kanıtı oldu.

Giyinme gereksinimi, örtünme ve dış etkilere karşı korunmak amacıyla doğdu. Zaman içinde değişen ihtiyaçlar, farklı olma arzusu ve iklim koşulları, insanları giyebilecekleri daha uygun giysiler aramaya yönlendirmiş olmalı ki; yün ve pamuktan iplik, iplikten dokuma döngüsüyle zorlu bir üretim oluşmuş.

7 bin yıl öncesine ait dokuma tezgahı parçaları

Önceleri Denizli'nin tekstil geçmişi 2 binli yıllara dayandırılıyordu. Ancak Laodikeia Antik Kenti kazısında 7 bin yıl öncesine ait olduğu değerlendirilen dokuma tezgahı parçaları bulundu. Laodikeia'nın zenginliği tüm antik dünyada dillere destan oldu. Bu zenginliğin en büyük kaynağı, yetiştirdikleridir.

Okulların açılma tarihi belli oldu

Milli Eğitim Bakanlığı, 2023-2024 Eğitim ve Öğretim Yılı Çalışma Takvimi'ni açıkladı. İlk ders zili 11 Eylül'de çalacak. MEB, 2023-2024 eğitim öğretim yılına ait çalışma takvimini açıkladı. Buna göre, öğretmenlerin mesleki çalışmaları, yeni eğitim ve öğretim yılında 4 Eylül 2023 Pazartesi başlayacak. Birinci dönem, 11 Eylül 2023 Pazartesi başlayıp 19 Ocak 2024 Cuma sona erecek.

İSTANBUL BOĞAZI'NDA GEMİ TRAFİĞİ ASKIYA ALINDI

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, olumsuz hava koşulları nedeniyle İstanbul Boğazı'ndaki yerel trafik, saat 19.00 itibariyle geçici olarak askıya alındığını duyurdu. Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü, İstanbul Boğazı'nda gemi trafiğinin, saat 17.50 itibariyle olumsuz hava koşulları nedeniyle çift yönlü ve geçici olarak askıya alındığını açıkladı. İstanbul'da etkili olan olumsuz hava koşulları Boğaz trafiğini de etkiledi. Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünden yapılan açıklamaya göre, İstanbul Boğazı'nda gemi trafiği saat 17.50 itibarıyla olumsuz hava koşulları nedeniyle çift yönlü ve geçici olarak askıya alındı. Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünden yapılan açıklamada, "İstanbul Boğazı gemi trafiği, saat 17.50 itibariyle olumsuz hava koşulları nedeniyle çift yönlü ve geçici olarak askıya alınmıştır" ifadelerine yer verildi.

sayfa 5

Görsel 2.10: Dikey sayfa düzeni

İşlevsel Sayfa Düzeni

Yatay veya dikey sayfa düzenindeki şekilciliğe bağlı kalınmadan her ögenin kendi içinde düzenlendiği bir uygulamadır. Türkiye'de birçok gazetede işlevsel sayfa düzeni kullanılır (Görsel 2.11).

Görsel 2.11: İşlevsel sayfa düzeni

Şişirilmiş Sayfa Düzeni

Sayfaların içerik olarak zayıf olduğu durumlarda uygulanan bir tasarım türüdür. Metinlerin ve görsellerin sayfayı doldurmaya yetmediği durumlarda başlıklar büyük puntolarla verilir. Haber metinlerinin içinde spotların büyük puntolarla verildiği bu uygulamada görseller de büyütülerek kullanılır (Görsel 2.12).

Görsel 2.12: Şişirilmiş sayfa düzeni

Karşıt (Kontrast) Sayfa Düzeni

Sayfada siyah-beyaz karşıtlığından yararlanılarak yapılan bir düzenlemedir. Metinlerin yer aldığı alanlara farklı zemin renkleri uygulanır. Bu düzenlemede dikkat edilmesi gereken en önemli özellik karşıtlığı sağlamak için sayfayı karartmamaktır. Beyazın öneminin büyük olduğu karşıt sayfa düzeninde sayfada dengeli dağılmış beyazlık, iletilerin okuyucuya daha iyi ulaşmasını sağlar (Görsel 2.13).

LOGO

29 KASIM 2023 ÇARŞAMBA

TÜRKİYE'NİN GENETİK HAZİNESİ KORUMA ALTINDA

Biyolojik çeşitlilik açısından dünyanın en zengin ülkeleri arasında yer alan Türkiye'de genetik miras korunuyor. Kardelen, zambak, yılan ve kelebekler kaçakçıların gözdesi olsa da 2007 - 2023 yılları arasında 86 biyokaçakçılık vakası engellendi.

Biyokaçakçılık, belirli bir bölgede endemik (yalnızca o bölgede yaşayan) bitki, hayvan, bitki tohumları, hayvanların parçaları, kan veya dokularını yetkili makamların izni olmadan toplayarak ülke dışına çıkarma suçuna deniliyor. Genellikle tıp, kozmetik ya da koleksiyon amacıyla yapılıyor. Türkiye biyoçeşitlilik açısından en zengin ülkelerden biri. Tüm Avrupa kıtasında bulunan bitki türlerinin yüzde 75'i Türkiye'de...

Bunun için Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'ne üç ay önceden başvurmak yeterli. Ancak endemik türleri ülke dışına çıkarmak yasak.

Türkiye'nin kardelenleri, Kum Zambakları, bir çeşit orkide olan Salep, Trüf Mantarı olarak bilenen Keme, Doğu Karadeniz Kafkas Engereği, Doğu ve İç Anadolu'da yaşayan Uludoğan, Amanoslar'da yaşayan Geyik Böcekleri, Sivas'ın şifalı balıkları bile yurt dışına kaçırılmak istendi.

Kaçakçılar, canlı, ölü hayvan, yumurta, tohum, organ parçaları hattа 'ayı dışkısı' bile kaçırmayı denedi. Milli Parklar'ın verilerine göre 2007-2023 döneminde toplam 86 biyokaçakçılık vakası yaşandı. Son beş yılda ise ağırlıklı olarak bitkiler kaçırılmak istendi.

Omurgasızlara ait 6 binden fazla tür bulunduğu tahmin edilirken, omurgalı canlı türü sayısı ise yaklaşık bin 500 olarak hesaplanıyor. Bu zenginliği, bilimsel amaçlı olarak değerlendirmek mümkün.

sayfa/3

RÜZGAR ENERJİSİ DEV ADIMLARLA BÜYÜYOR

Yenilenebilir enerji kaynaklarından rüzgara büyük çaplı yatırımlar yapılıyor. Ancak küçük bir türbinle kurulacak sistem sayesinde, ev ve küçük işletmelerde ihtiyaç duyulan elektriği rüzgardan elde etmek mümkün. Özellikle Marmara, Ege, Akdeniz ve Karadeniz'de çevreci bir çözüm olarak rüzgar enerjisinden yararlanılabilir.

Yenilenebilir enerji kaynakları, tükenmeyen bir kaynak olmaları ve çevreye fosil yakıtlar kadar zarar vermemeleri nedeniyle, gittikçe daha fazla önem kazanıyor.

Türkiye'de de güneş ve rüzgar başta olmak üzere yenilenebilir kaynaklara büyük yatırımlar yapılarak '2053 Sıfır Karbon Emisyonu' hedefine doğru önemli adımlar atıldı. Özellikle AB'deki ticari düzenlemelerle 'yeşil enerji' kullanımına getirilen teşvikler ve ithal edilecek ürünlerde artık karbon emisyonuna da dikkat ediliyor olması, yenilene

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ KUŞLARI DA OLUMSUZ ETKİLİYOR

Küresel ısınma sonucu etkisini hissettiğimiz iklim değişikliği sadece insan yaşamını etkilemekle kalmıyor, doğadaki dengeleri de değiştiriyor. Kuşlar da bu değişimden olumsuz etkilenen türlerin başında geliyor. Sıcaklıkların yükselmesi, fırtına, dolu ve hortum gibi ani gelişen ekstrem hava olaylarından gezegendeki tüm canlılar etkileniyor. Peki ya kuşlar bu değişimden nasıl etkileniyor? Bu sorunun yanıtını almak için işinin uzmanı bir isme danıştık. Dünyanın birçok noktasında kuş gözlemi yapan yaban hayatı uzmanı Emin Yoğurtçuoğlu küresel ısınmanın kuşlar üzerindeki etkisini anlattı.

İklim değişiklikleri neticesinde çok sayıda türün tehlike altında olduğunu söyleyerek söze başlıyor Yoğurtçuoğlu...

"Küresel iklim değişikliği sadece insanlığı etkileyen bir durum değil. Dünyadaki birçok canlı adaptasyon gösteremediği için yok olma eşiğine gidiyor. Ve bu bir zincirleme reaksiyon gibi, işin ucunda bize dokunacak bir şey. 10 bin 800 kuş türünden yaklaşık bin 600 tanesi yakın bir gelecekte yok olma tehlikesi altında."

KUŞLAR DEĞİŞİMDEN NASIL ETKİLENİYOR?

İklim değişikliği sonucu yaşanan hava olayları kuşlar üzerinde birbirini takip eden olumsuzluklara yol açıyor. Kuşlar için ilk değişiklik bulundukları yaşam alanlarından başlıyor. Habitatları ile birlikte besin kaynakları da değişen kuş türünün nesli besleneme sorununun dolayı tehlike altına giriyor. Kuşların yaşadığı bu olumsuz süreci Emin Yoğurtçuoğlu şu ömekle anlatıyor:

"Tropik bölgede bir dağ düşünelim. Bin ile 2 bin metre arasında yaşayan kuş türleri ısınmadan dolayı yukarı doğru gidiyor. Ama o bin ile 2 bin metre arasındaki yerde onun besleneceği ağaç ve canlılar var. Eğer bu hayvan bu sınırdadan dolayı hızlı yer değiştirirse bu sefer kendi beslenme düzeninin dışına çıkıyor. En yukarıda yaşayan canlıları düşünelim. 3 bin metre sınırına yakın ağaç sınırında yaşayan kuşlar ise gideceği bir yer bulamadığı için sayıları azalıyor."

ROTALAR DEĞİL DÖNGÜ DEĞİŞİYOR

Konuyla ilgili en çok merak edilenlerden biri de kuşların göç rotalarını değiştirip değiştirmedikleri. Göç eden kuşların kullandığı rotaların milyonlarca yılda oluştuğunu ve tamamıyla değişmesinin mümkün olmadığını belirtiyor Emin Yoğurtçuoğlu. Dikkat çeken değişikliklerin kuşların göç ettiği dönemlerde olduğunu söylüyor:

"Mevsimlerden dolayı leylekler eskisine göre daha çok kalıyor ülkemizde. Kışın Afrika'ya gitmesi gerekirken birçok leyleğin gitmediğini görüyoruz. Kalıyorlar. Kırlangıçlar daha geç gidiyorlar. Ya da sinekkapan kuşların kışın etrafımıza sinek kalmadığı için Afrika'ya gideler. Daha erken geliyorlar. Havalar erken ısındığı için."

Yoğurtçuoğlu, iklim değişikliğinin kuşlar üzerindeki etkisinin en çok da deniz kuşları üzerinde görüldüğünü vurguluyor. "Biz bunu uluslararası camiada deniz kuşları üzerinde çok iyi görüyoruz. Okyanus akıntılarının yönleri ve zamanlamaları değiştiği için İzlanda'da ya da İskoçya'nın kıyılarında üreyen kuşlar balık popülasyonları yeteri kadar olmadığı için aç kalıyor, hastalanıyorlar. Yavrularını besleyemiyorlar. Bunun neticesinde toplu ölümlerle yok oluyorlar. Bu çok kritik derecede şu an, bizi endişe ettiren boyutta. Çünkü deniz kuşlarının popülasyonları ciddi düşüşte."

"YAŞADIĞIMIZ GEZEGENLE BİR BÜTÜN OLDUĞUMUZ UNUTULMAMALI"

Pek çok kuş türü için sulak alanlar hayati öneme sahip. Emin Yoğurtçuoğlu, onların yaşam alanı olduğu için bu bölgelerin korunmasının önemine değiniyor. Bireysel olarak atılacak ilk adımın ise gözlem ve farkındalıktan geçtiğini söylüyor:

"Bizim Türkiye'de yapacağımız çok fazla iş var. En başta sulak alanların kontrol altında tutulması. Küresel iklim değişikliğine karşı durmak bireysel olarak zor olabilir. Ama çevrenizi fark etmemiz hepimize faydası olan bir şey. Etrafımızda yaşayan canlıları fark etmek, oradaki değişimi idrak etmek adına ilk adımdır. Biz bugün doğamızda bir yere gittiğimizde her yeri çöp içinde buluyoruz. Yaşadığımız gezegendeki yaşamla bir bütün olduğumuzu unutursak bu değişimler yakın gelecekte hepimizi çok ciddi etkileyecek."

ELEKTRİKLİ ARAÇ ŞARJI İÇİN GÜNEŞ ALTERNATİFİ

Türkiye'de Togg ile birlikte hareketlenen elektrikli araç piyasası hem ülke içinde hem de dünyada giderek büyüyor. En öncelikli mesele ise şarj imkanı ve süresi. Doğru bir hesaplama ve yatırımla güneş enerjisi de ihtiyaç duyulan enerji ve şarj için alternatifler arasında

Elektriği konut, iş yeri ve fabrikalarda olduğu gibi trafikte de kullanmak hem çevreci olması hem de birçok ülke için 'enerjide dışa bağımlılığını azaltması' nedeniyle oldukça cazip bir seçenek. Elektrikli araçlar hem karbon salınımı yapmıyor hem sessiz çalıştıyor hem de ulaşım maliyetlerini düşürüyor. Bu nedenle gittikçe daha fazla tercih ediliyor. Tüketicileri bugün için düşündüren konuların başında ise "araç bataryasını şarj etmek için gereken elektriğin nereden temin edileceği" sorusu geliyor. Türkiye'nin yerli elektrikli otomobili Togg ile birlikte neredeyse tüm otomotiv firmalarının elektrik motorlu modelleri var ve hem şehir içinde hem de trafiğin yoğun olduğu kara yollarında sürekli yeni şarj istasyonları hizmete giriyor.

Konutlarda şarj

Ortalama bir elektrikli araç, 5 kilometrede 1 kW saat elektrik tüketiyor. 100 kilometrede ise ortalama 20 kW elektriğe ihtiyaç duyuluyor. 50 kWh kapasiteli bir bataryanın tam olarak şarj edilmesi için ev tipi şarjla yaklaşık 15 saate ihtiyaç duyulurken, üç fazlı ve 11 kW DC şarj istasyonu ile bu süre 5 saate inebiliyor. Geçmişte yalnızca akaryakıt istasyonlarında yapılan depo dolumları, elektrikle birlikte AVM'lerde, otoparklarda, site otoparklarında hatta müstakil konutlarda yapılmaya başlandı.

Apartman yönetimleri, Kat Malikleri Kanunu'na göre üye sayısının yarından bir fazlası ile 'hızlı şarj istasyonu' kurma yetkisine sahip olabilirken, bunun maliyeti ise hizmetten faydalananlar tarafından karşılanıyor. Yalnızca elektrikli araçlar için veya güneş enerji paneli yerleştirmek için bir alan tahsisi için ise yasa gereği yüzde 80'lik bir 'kabul' oyu gerekiyor. Birçok apartmanda kat maliklerinden elektrikli araç sahibi olanlar ortaya çıkmasıyla birlikte, buna ilişkin çalışmalar başladı.

Görsel 2.13: Kontrast sayfa düzeni

Modüler Sayfa Düzeni

Birbirini tamamlayan, farklı görev ve işlevleri üstlenen birimler **modül** olarak adlandırılır.

Modüler sayfa düzeni, parçalardan oluşan birbirinden farklı bilgi metinlerini okurun anlayabileceği şekilde aktarabilen bir sistemdir. Bu uygulamada amaç, iletilmek istenen bilgiyi kolay bir şekilde okurlara ulaştırabilmektir. Uygulamanın özelliği anlaşılabilir olmasıdır. Modüler sayfa yapısının özellikleri aşağıdaki gibidir:

- Açık ve anlaşılır bir uygulamadır.
- Uzun yazı kullanımına ve bilimsel çalışmalara yer verilir.
- Alt başlıklarda ve haber metinlerinde küçük puntolar kullanılır.
- Manşet görselleri diğer alt görsellere göre büyüktür.
- Sayfa yüzeyleri genelde açık tondadır.
- Modüler çalışma, blok çalışmayı gerektirir.
- Paketler hâlinde yayımlanan haberler kolaylıkla değiştirilebilir.
- Okurlar, sütunlar arasında dolaşarak haberin devamını aramak zorunda kalmaz.
- Yatay ve dikey modüllerin kullanımı sayfaya canlılık katar.
- Kısa haberler dikey, uzun haberler yatay olarak verilebilir (Görsel 2.14).

LOGO

01 Ağustos 2023

RÜZGAR ENERJİSİ DEV ADIMLARLA BÜYÜYOR

OKULLARIN AÇILMA TARİHİ BELLİ OLDU

BU YAZ TÜRKİYE'DEKİ YAĞIŞLARDA ARTIŞ BEKLENİYOR

KOOPERATİF SAYISI 10 BİNİ GEÇTİ

TÜRKİYE'NİN GENETİK HAZİNESİ KORUMA ALTINDA

AVRASYA TÜNELİ'NDE "MAVİ NOKTA AĞI SERTİFİKASI"

REKLAM

Görsel 2.14: Modüler sayfa düzeni

Bulvar Sayfa Düzeni

Bulvar gazeteleri, 20. yüzyılın başlarında İngiltere'de ortaya çıkmıştır. Sayfa düzeni ve ebatlarıyla diğer gazetelerden oldukça farklıdır. Yazının az kullanıldığı, daha çok görsel kullanımına önem verilen sayfa düzenidir.

Bulvar tipi gazeteler bazı temel özelliklere sahiptir:

- Büyük ebatlı görseller kullanılır.
- Başlıklar büyük puntoludur.
- Tabloid boyutta olan gazetelerde çizgi, kontur ve çerçeve sıkça kullanılır.
- Sayfada genellikle renkli zemin kullanılır.
- Birinci sayfada fotoğraf üstü başlık ve yazı, dekupe edilmiş görseller kullanılır (Görsel 2.15).

Görsel 2.15: Bulvar sayfa düzeni

2.2.3. Başlıkların ve Haber Metninin Punto ve Karakter Özellikleri

Haberde başlık kullanımı, haberin içeriğini yansıtır. Okurlar, ilk önce haberin başlığına dikkat eder; başlığın içeriğine göre haber metinlerini okuyup okumayacağına karar verir. Gazetelerde kullanılan başlık, okura iletilmek istenen mesajın ana taşıyıcısıdır. Haber başlıklarının mesajı başarılı bir şekilde iletebilmesi, içlerinde barındırdıkları bilgi ve farklılıklarla ortaya çıkar. Önemli bir haberde özensiz seçilmiş bir başlık okuyucuyu etkilemez.

Haberi okutan ana başlıktır. Başlıklar arasında bir hiyerarşi bulunur. Manşet haberin başlığı en büyük punto ile verilirken sayfada kullanılan diğer başlıklar manşete göre daha küçük puntoludur. Haber başlığını oluşturan unsurlar da kendi içinde uyum göstermelidir. Üst başlık, ana başlığın üstünde yer alır; ince, zayıf yapılı, italik ve beyaz karakterli fontlarla dizilir. Punto olarak en fazla ana başlığın yarısı kadar olmalıdır. Ana başlığın altında yer alan alt başlık farklı bir karakterde yazılır. Üst ve alt başlık ana başlığı tamamlamalıdır. Sayfada yer alan başlıkların etrafında beyaz alan bulunmalıdır (Görsel 2.16, 2.17 ve 2.18).

Görsel 2.16: Haber başlıkları

Görsel 2.17: Haber başlıkları

Görsel 2.18: Haber başlıkları

Seçilecek Başlığın Karakteri ve İçeriği

Başlıklar, sayfanın görünümünü önemli ölçüde etkiler. Haber başlıkları; otorite, sıcaklık, keskinlik, geleneksellik ve çağdaşlık unsurlarını taşımalıdır. Başlığın düzeniyle ilgili bazı temel kurallar bulunur:

- Okuma ve göz rahatlığı için sola blok başlıklar tercih edilmelidir.
- Başlıklar kısa olmalıdır.
- Başlıklar anlaşılır bir üslupta yazılmalıdır.
- Başlık ve metin birbiri ile tutarlı olmalıdır.
- Başlıkta bold (koyu) karakterler tercih edilmelidir.
- Harflerin arasındaki espas (harf boşlukları) biraz dar tutulmalıdır.
- Haber metni ve başlık aynı fontlardan oluşturulmalı, satırların bölünmemesine dikkat edilmelidir.

Başlık Ögeleri

Haberlerde kullanılan başlıklar dört ana ögeye ayrılır. Her haberde dört ögenin de bulunma şartı yoktur.

Üst Başlık

Ana başlığın üzerinde yer alan, genellikle zayıf, ince ya da dişi karakterlerden oluşan başlık türüdür (Görsel 2.19).

Görsel 2.19: Üst başlık

Ana Başlık

Haber metnini tamamlayan en önemli öge başlıktır. Bütün haber metinlerinin ana başlığı olmalıdır. Ana başlık yazılırken dikkatli olunmalı, rutin ve kalıplaşmış sözcüklerden uzak durulmalıdır. Ana başlık çoğunlukla sayfa yazı işleri yöneticileri veya sayfa tasarımcıları tarafından hazırlanır. Haber metnindeki önemli ve dikkat çekici ögeler ön plana çıkartılır. Ana başlık kalın karakterli harfler ve büyük puntolarla yazılır (Görsel 2.20).

Görsel 2.20: Ana başlık

Alt Başlık

Ana başlığın altında yer alan, üst ve ana başlığa göre küçük karakterlerle oluşturulan başlıktır. Alt başlıkta kullanılan karakterler genellikle basık ve koyu renk veren harflerdir.

Spot Başlık

Haber metnini vurgulayan ve haberden biraz daha büyük puntolarla yazılan başlıktır. Başlık sıralamasında ana başlık ve alt başlıktan sonra yer alır. Bazen de başlık yanlarına ve başlık üst boşluklarına yerleştirilebilir (Görsel 2.21).

Görsel 2.21: Spot başlık

Ara Başlık

Uzun haber metinleri içinde, okuyucunun haberi sıkılmadan okumasını sağlamak için ara başlıklar kullanılır. Sayfa tasarımında sayfaya canlılık katan ara başlık kullanımında dikkat edilmesi gereken bazı önemli noktalar vardır:

- Kullanılan ilk ara başlık, başlık kompozisyonundan 8-10 satır sonra metnin içinde yer almalıdır (Görsel 2.22).

Kooperatif sayısı 10 bini geçti

Tarımda hem verimliliği sağlamak hem de büyük çaplı üretim yapabilmenin en ekonomik yolu olan kooperatiflerin sayısı 10 bin 21'e ulaştı. Bunların 7 bine yakınını tarımsal kalkınma kooperatifleri oluşturuyor. 500'e yakın kooperatif son beş yılda kuruldu.

Tarım, özellikle büyük nüfusun beslenme ihtiyacının karşılanması için çok önemli. Türkiye büyüklüğündeki ülkelerde, sürdürülebilir bir gıda zincirinin ilk halkasını ise üreticiler oluşturuyor. Bireysel olarak büyük çaplı üretimlerin mümkün olmadığı durumlarda, çiftçilerin güçlerini birleştirdiği kooperatifler devreye giriyor. Türkiye'de son yıllarda yapılan teşviklerle, kooperatif sayısı 10 bin 21'e ulaştı. Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü kayıtlarına göre Türkiye genelindeki bu kooperatiflerden 6 bin 899'u tarımsal kalkınma, 2 bin 519'u ise sulama kooperatiflerinden oluşuyor. 572 su ürünleri, 31 de pancar ekicileri kooperatifi var. Son beş yıl içinde kurulan kooperatif sayısı 475. Bu kooperatiflerin ortak sayısı 2 buçuk milyona yakın.

AMAÇ VERİMLİLİK

Tarımsal kalkınma kooperatifleri, tarım işletmelerini verimli hale getirmek, pazarlamayı düzenlemek, girdi, kredi gibi ihtiyaçları karşılamak, kırsal sanayiyi kurmak gibi amaçlarla kuruluyor. Bu kooperatiflerin çoğunluğunu da hayvancılıkla uğraşanlar oluşturuyor. Özellikle süt toplama işleme yapan kooperatif sayısında son yıllarda artış gözlendi. Buna ek olarak meyve, sebze, fidancılık, seracılık gibi faaliyetler gösteren kooperatifler de bulunuyor. Bakanlık tarafından kooperatiflere girdi temininden eğitime kadar birçok destek veriliyor. Bu desteklerden yararlanmak için kooperatif kurmak ve başvurmak yeterli.

HEDEF MARKALAŞMA

Kooperatifler daha düşük maliyetle daha yüksek üretimi sağlasa da sürdürülebilir olması için markalaşma da önemli. Bu nedenle 18 pilot ilde, 150 pilot tarımsal örgüt seçilerek, markalaşma teşvik edildi. Ulusal gıda mevzuatına uygun üretim için çalışmalar yapıldı. Bölgesel ve yerel pazarlama stratejileri, e-ticaret, bütünleşik pazarlama iletişimi, proje döngüsü, coğrafi işaretli ürünlerin pazarlaması gibi eğitimler düzenlendi.

SULAMAYA 1 MİLYON LİRA HİBE TEŞVİK

2007 yılından beri sulama sistemlerini modernleştirmek isteyenlere 1 milyon liraya kadar yüzde 50 hibe desteği veriliyor. Tarla içi sulama sistemi kurulması, mikro yağmurlama, yüzey altı damlama, tamburlu sulama, güneş enerjili sulama gibi sistemler kurulması halinde, 1 milyon lirayı aşmamak şartıyla yüzde 50'ye varan hibe destek alınabiliyor. Bu kapsamda 47 bin 589 projeye, 4 milyon 373 bin dekar alanın modern sulamaya geçişi için 4 milyar 668 milyon liradan fazla hibe desteği ödendi.

KADIN KOOPERATİFLERİNE POZİTİF AYRIM

Kooperatifler Kanunu gereği, ortakların çoğunluğu kadınlardan oluşan ve kadın emeğinin değerlendirilmesi amacıyla kurulan kooperatiflere ise pozitif ayrımcılık uygulanıyor. Bu kooperatiflerin tescil ve ilana tabi işlemlerdin ücret alınmıyor. İlanı Türkiye Ticaret Sicili gazetesinde ücretsiz yayınlanıyor. TOBB Kanunu gereği alınan kayıt ve yıllık aidat ücretleri de alınmıyor.

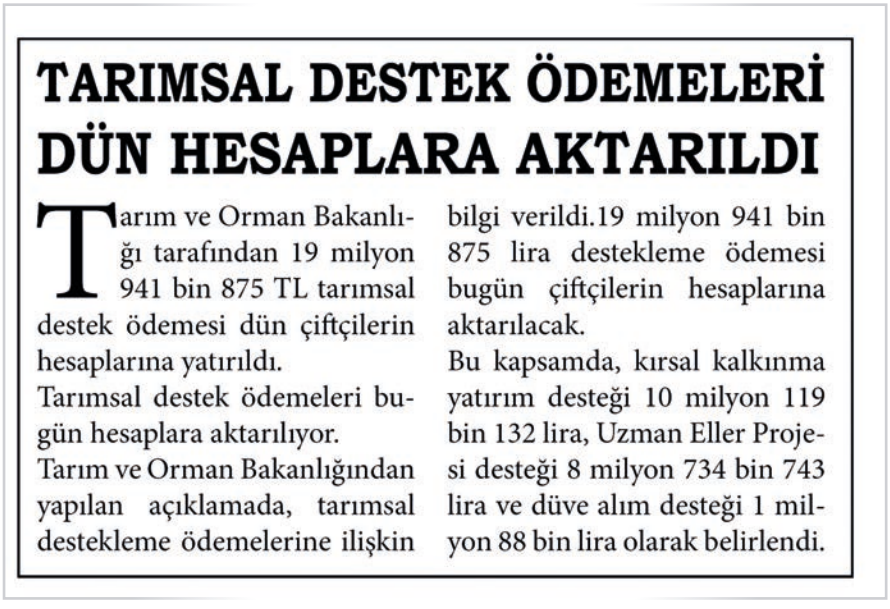
Görsel 2.22: Ara başlık kullanımı

- Aynı metin içinde kullanılan tüm ara başlıklar aynı punto ve yazı karakterinden oluşmalıdır.
- Ara başlıklar diğer başlıkların önüne geçmemelidir.
- Başlıklar, metin içinde yığılma oluşturmayacak şekilde yerleştirilmelidir.

Teknik özellikleri ve sayfadaki kullanımlarına göre başlık türleri; blok başlık, baştan (soldan) blok başlık, sağdan blok başlık, ortalı başlık, piramit başlık, merdiven başlık, şapkalı başlık ve desenli başlıktır.

Blok Başlık

Aynı hizada başlayıp aynı hizada biten daha çok iki satırdan oluşan başlık türüdür. Sayfa tasarımında derli toplu göründüğü için tercih edilir (Görsel 2.23).

TARIMSAL DESTEK ÖDEMELERİ DÜN HESAPLARA AKTARILDI

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından 19 milyon 941 bin 875 TL tarımsal destek ödemesi dün çiftçilerin hesaplarına yatırıldı.
Tarımsal destek ödemeleri bugün hesaplara aktarılıyor.
Tarım ve Orman Bakanlığından yapılan açıklamada, tarımsal destekleme ödemelerine ilişkin bilgi verildi.19 milyon 941 bin 875 lira destekleme ödemesi bugün çiftçilerin hesaplarına aktarılacak.
Bu kapsamda, kırsal kalkınma yatırım desteği 10 milyon 119 bin 132 lira, Uzman Eller Projesi desteği 8 milyon 734 bin 743 lira ve düve alım desteği 1 milyon 88 bin lira olarak belirlendi.

Görsel 2.23: Blok başlık

Baştan (Soldan) Blok Başlık

Soldan blok başlık türünde her satır, aynı hizada başlar; istenilen yerde bitirilir. Çok satırlı başlıklarda tercih edilir (Görsel 2.24).

LEYLEKLER ERKEN GÖÇ ETTİ: TARİHİ BİR KIŞ GÖREBİLİRİZ

Leylekler Avrupa'dan bu sene normal sürelerinden daha erken bir zamanda göç etti. Yaklaşık 15 gün erken göçe başlayan leylekler hava olaylarının da habercisi. Uzmanlar, leyleklerin erken göçüyle kış aylarının soğuk ve kar yağışlı olabileceğine işaret ediyor.

Yaz mevsiminde tarihi hava sıcaklıkları görülüyor. Dünyanın farklı coğrafyalarında termometreler sıcaklık rekorları gösterdi. Bu durum Türkiye için de geçerli oldu. Mevsim normallerinin üzerinde seyreden hava sıcaklıkları bir süre daha devam edecek. Ancak yaz mevsiminin bitmesine sayılı günler kala leyleklerin göç hareketleri kışın habercisi oluyor. Avrupa'dan göç eden leylekler bu yıl normalinde daha erken sürede hareketlerine başladı. 1979 yılından itibaren leyleklerin göç hareketlerini izleyen ve bu konuda makaleler yazan Bozyurt, istatistiklere göre leyleklerin normal şartlarda Avrupa'dan 26 Ağustos-5 Eylül tarihleri arasında göç ettiğini söyledi. Bu yıl ise 12-13 Ağustos tarihinde leyleklerin göçünün başladığını belirten Bozyurt, "Gözlemlerimizde yaklaşık 15 gün önce hareket başladı. Trakya ve İstanbul'a geldiler. Bunun sonucunda Kuzey Yarım Küre'nin soğuk kış ayları yaşayabileceğini söyleyebiliriz. Avrupa'da mevsiminden önce havaların soğumaya başladığının göstergesi bu" diyor.

Görsel 2.24: Soldan blok başlık

Sağdan Blok Başlık

Çok satırlı başlıklarda tercih edilen bu tür, satırların bitiş harflerinden hizalanır. En kısa satır, en uzun satırın yarısından daha kısa olmamalıdır (Görsel 2.25).

TEKNOFEST Ankara için ziyaretçi kayıtları başladı

Dünyanın en büyük Havacılık, Uzay ve Teknoloji Festivali TEKNOFEST, İstanbul'dan sonra milyonları Ankara'da buluşturacak. Uzay ve Teknoloji Festivali TEKNOFEST, İstanbul'dan sonra milyonları Ankara'da buluşturacak. Festivale katılmak isteyenlerin online kayıt yaptırması gerekiyor.

Görsel 2.25: Sağdan blok başlık

Ortalı Başlık

Gazetelerde en çok tercih edilen başlık türüdür. Sayfanın ortasında yer alan sütunlarda kullanılır. Birden fazla başlıklı satırlarda kullanıldığında satır uzunlukları çok farklı olmamalıdır (Görsel 2.26).

RÜZGAR ENERJİSİ DEV ADIMLARLA BÜYÜYOR

Yenilenebilir enerji kaynaklarından rüzgara büyük çaplı yatırımlar yapılıyor. Ancak küçük bir türbinle kurulacak sistem sayesinde, ev ve küçük işletmelerde ihtiyaç duyulan elektriği rüzgardan elde etmek mümkün. Özellikle Marmara, Ege, Akdeniz ve Karadeniz'de çevreci bir çözüm olarak rüzgar enerjisinden yararlanılabilir.

Yenilenebilir enerji kaynakları, tükenmeyen bir kaynak olmaları ve çevreye fosil yakıtlar kadar zarar vermemeleri nedeniyle, gittikçe daha fazla önem kazanıyor. Türkiye'de de güneş ve rüzgar başta olmak üzere yenilenebilir kaynaklara büyük yatırımlar yapılarak '2053 Sıfır Karbon Emisyonu' hedefine doğru önemli adımlar atıldı. Özellikle AB'deki ticari düzenlemelerle 'yeşil enerji' kullanımına getirilen teşvikler ve ithal edilecek ürünlerde artık karbon emisyonuna da dikkat ediliyor olması, yenilenebilir kaynakları, sanayi açısından da önemli hale getirdi. Türkiye Rüzgar Enerjisi Birliği Başkanı İbrahim Erden, küçük iş yerleri için şehir içinde büyük türbinler kurmanın mümkün olmadığını ancak şehir dışındaki işletmeler için uygun bir çözüm olduğunu söylüyor.

Görsel 2.26: Ortalı başlık

Piramit Başlık

Ülkemizde fazla kullanılmayan bir başlık türüdür. Düz ve ters piramit başlık olarak ikiye ayrılır. Düz piramit başlıkta ilk satırın en kısa olması, diğer satırların ise giderek uzaması gerekir. Ters piramit başlıkta ise ilk satırın en uzun olması, diğer satırların ise giderek kısalması gerekir (Görsel 2.27).

Piyanonun dahi çocuğu Bürkev: Ülkemi en iyi şekilde temsil etmek için daha çok çalışacağım

Dünya çapında en iyi müzik ve drama okullarından biri olan Salzburg Mozarteum Üniversitesi'ne kabul alan ilk Türk öğrenci 14 yaşındaki İlyun Bürkev, "Ülkemi en iyi şekilde temsil etmek için daha çok çalışacağım" dedi. İlyun Bürkev, henüz 14 yaşında... Müzikteki yeteneği ile uluslararası birçok yarışmada onlarca ödül aldı. Avusturya'da eğitimini sürdüren piyanonun harika çocuğu İlyun Bürkev, Türkiye'de de konserler veriyor.
Bürkev, 6 aylıkken piyanoyla tanıştı, 4 yaşında ise piyano eğitimine başladı, kısa sürede yeteneğini gösterdi.

"Evimizde her zaman bir piyano vardı"
Annesinin kendisine hamileyken piyano dersleri aldığını söyleyen Bürkev, "Evimizde her zaman bir piyano vardı" dedi.
Bürkev, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nı kazandı. 2 yıl yarı, 4 yıl tam zamanlı okudu. Birçok uluslararası yarışmada ödül kazandı.
Çok sayıda konser verdi. İlk senfoni orkestrasıyla konser verdiğinde 11 yaşındaydı.
Müziğin evrensel dili onun için de bir tutkuya dönüştü.

"Düşüncelerimi piyano ile yansıtıyorum"
Düşüncelerini piyano ile yansıttığını söyleyen Bürkev şunları söyledi:
"İster bir keman olsun ister başka bir enstrüman olsun ya da herhangi bir müzik dalı tüm insanların, tüm çocukların, tüm gençlerin kalbine dokunan çok güzel bir araç müzik. O nedenle bence çok güzel bir şeye sahibiz, dünyada müzik sesleri diye bir şey var."
Salzburg Mozarteum Üniversitesi'ne kabul alan ilk Türk öğrenci
Dünya çapında en iyi müzik ve drama okullarından biri kabul edilen, Salzburg Mozarteum Üniversitesi "yüksek öncesi bölümü" sınavındaki

Görsel 2.27 Piramit başlık

Merdiven Başlık

Merdiven başlık türü de ülkemizde az kullanılan başlık türüdür. Çok satırlı başlıklarda tercih edilir. Sayfadaki yerine göre sağa ya da sola merdiven şeklinde kullanılır (Görsel 2.28).

Tarımsal destek ödemeleri dün hesaplara aktarıldı

Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, 9 milyar 374 milyon lira tarımsal destekleme ödemesinin çiftçilerin hesaplarına aktarıldığını açıkladı. Çiftçilere en çok hububat ve baklagil desteği ile yem bitkileri desteği sağlandı.
Bakan İbrahim Yumaklı tarımsal desteklerle ilgili sosyal medyadan açıklama yaptı.Toplam 9 milyar 374 milyon 88 bin liralık tarımsal destekleme ödemesinin çiftçilerin hesaplarına yatırıldığını söyledi.
Buna göre, 8 milyar 949 milyon lira hububat, baklagil ve dane mısır desteği sağlandı. Yem bitkileri desteği olarak 388 milyon 246 bin lira ödendi. Hayvan gen kaynakları desteği 17, kırsal kalkınma yatırım desteği ise yaklaşık 15 milyon lira oldu.

Görsel 2.28: Merdiven başlık

Şapkalı Başlık

İki başlığın yan yana geldiği durumlarda kullanılır. Bu başlık türünde başlık, çeşitli biçimlerde çerçeve içine alınır. Çerçeve içine alınan başlıklarda satırlar birbirine ve içinde yer aldıkları çerçeveye göre ortalanmalıdır (Görsel 2.29).

Görsel 2.29: Şapkalı başlık

Desenli Başlık

Kitap, film tanıtımlarında vb. yazılarda başlık; konuya ilişkin bir desen, bir fotoğraf içine yerleştirilerek oluşturulur (Görsel 2.30).

Görsel 2.30: Desenli başlık

Tasarımda Punto Kullanımı

Punto, haber metinlerinde okunurluğa etki eden önemli ögelerden biridir. Matbaa teknolojisinde kullanılan metinleri kapsayan ölçek miktarına verilen isim olan **punto** bir harfin dikey yüksekliğini belirtir. Haber metinlerinin uzunluğundan veya kısalığından dolayı punto ölçüsünü fazlalaştırmak veya küçültmek yanlış bir uygulamadır.

Başlık puntoları, haber metninde kullanılan puntolardan farklıdır. Başlık, hiyerarşinin bir göstergesidir. Gazetelerde başlık, yukarıdan aşağıya doğru küçülür. Örneğin manşet başlığı 36 punto olan bir gazete haberinde ikinci ve üçüncü derecedeki başlıklar 50 punto olamaz. Tek sütuna verilen haber başlıkları en çok 24 punto olurken iki veya üç sütuna verilen haber başlıkları 24-40 punto arasında değişiklik gösterir. Puntonun büyüklüğü, yazının karakterine ve okuyucu kitlesine göre belirlenir. Harf genişlikleri de dikkate alınarak başlık puntosu belirlenir. İnfografik (grafik bilgi) tasarlanırken bilginin doğru ve kolay anlaşılır olması için punto seçimine dikkat edilmelidir. Başlık, alt başlık, metin yazısı, spot ve dipnotlarda farklı puntolar kullanılır. Metinlerin kolay algılanması, okunabilmesi ve estetik bir görünüm için kolaylıkla fark edilebilecek değerler seçilmelidir.

2.2.4. Metin Düzenlemesi Yapılırken Karşılaşılan Sorunlar

Sayfa tasarımlarında, tasarımın hatasız uygulanması için boşluk düzenlemeleri önemlidir. Bir tasarımcı, haber metinlerini oluştururken bu metinlerin sayfada nasıl dizileceklerine karar vermek zorundadır. Metin düzenlemesi yapılırken karşılaşılan bazı sorunlar vardır. Boşluk (espas) düzenlemesi ve metinlerde her iki taraftan bloglamalarda satır sonlarında boşlukta kalan sözcük hatası bu sorunlar arasında sayılabilir.

Espas (Boşluk) Düzenlemesi

Espas; kendi içinde iki harf arasındaki boşluk, kelime arası boşluk, satır arası boşluk ve sütun arası boşluk şeklinde ayrılır. Sayfada, yerinde uygulanan espas okuyucu tarafından fark edilir. Sayfanın rahatça okunabilir olması için harf, sözcük ve satır arasındaki mesafeler ölçülü bir şekilde düzenlenmelidir. Metinlerde yapılan fazla açıklık ve darlık okumayı zorlaştırır. Gazetelerde sıkça rastlanılan espas hataları, okuru rahatsız eder ve haber metninden uzaklaştırır. Espas; harf, sözcük ve satır arası boşluk ayarlaması, aralarındaki mesafe açılarak ya da daraltılarak gerçekleştirilir.

Harf Arası Boşluk

Harf arası boşluk ayarlaması, harflerin arasındaki mesafe açılarak ya da daraltılarak gerçekleştirilir. Gazete sayfa tasarımlarında genellikle harflerin arasındaki boşluklar daraltılır. Dikkat çekici bir vurgu yapılmak istendiği zaman harflerin arasındaki boşluklar genişletilir (Görsel 2.31).

Görsel 2.31: Farklı harf arası espası

Kelime Arası Boşluk

Tipografik tasarımda harf, kelime ve satır aralarının sıkı ya da gevşek olması yazının leke değerini değiştirir. Tasarımdaki beyaz boşluklar doğru kullanıldığında sayfada denge sağlanır. Harfler ve sözcükler arasındaki espas; harflerin yazı karakteri, punto büyüklüğü ve genişliği ile orantılıdır. Kelime arası espası; başlıkta kullanılan yazı karakterine, başlığın büyük, küçük ya da büyük ve küçük harflere yazılmasına göre farklılık gösterir. Başlıktaki sözcük aralıklarını adım adım düzenlemek gerekir (Görsel 2.32).

Görsel 2.32: Farklı kelime arası espası

Satır Arası Boşluk

Satır arası boşluk, haber metinlerinin rahatça okunmasını sağlayan bir uygulamadır. Satırlar arasındaki boşlukların birbirine yakın veya uzak olması, sayfa görünümünü ve haber metninin okunmasını olumsuz etkiler. Metinlerde kullanılan tipografik ögelere, ölçü büyüklüklerinden daha fazla bir değer uygulanarak satırlar arasındaki fark ortaya çıkarılır. Örneğin 9 punto değeri verilerek uygulanmış metinler için satırlar arası mesafeye 10 punto değeri verilmelidir (Görsel 2.33).

Görsel 2.33: Farklı satır arası espası

Paragraf Arası Boşluk

Metinlerde farklı bir konuya geçiş yapıldığı zaman başka bir paragrafa geçilerek konular arasındaki ayrım yapılmış olur. Okuyucular açısından haber konusunun farklılıklarını anlamada kolaylık sağlayan paragraflar okumada belirleyici özellik taşır. Uzun haber metinleri paragraflara ayrılmadığında hem görünüm hem de okunurluk açısından olumsuzluk yaratır. Paragraflar, okurun dikkatini dağıtmayacak şekilde ayarlanmalıdır. Paragraflar arası boşlukların fazla açık ya da birbirine çok yakın olması okurun dikkatini dağıtır.

Sayfa Yüzey Beyaz Boşlukları

Tasarım alanını oluştururken tasarımı belirleyen önemli ögelerden biri olan beyaz alan boşluk kullanımı, metinsel ve görsel elemanın olmadığı sayfayı rahatlatmak için yapılır. Bu uygulama ile sayfalardaki yazı ve görsel karmaşa önlenerek sayfadaki yoğunluk giderilir. Beyaz alanların uygun kullanılması, sayfada kullanılan materyaller arasında kolayca geçiş yapılmasını sağlar. Sayfa tasarımında beyaz boşluk kullanımının bazı kriterleri vardır:

- Gazetede sayfa tasarımında beyaz alana orantılı bir şekilde yer ayrılmalıdır.
- Beyaz alan boşluk miktarı, eşit bir şekilde uygulanarak sayfalara dağıtılmalıdır.
- Görsellerin ve yazıların dikkat çekici olması için beyaz alan boşluk kullanımı yapılmalıdır.

Boşlukta Kalan Sözcük Hatası

Haber metinlerinin sayfada okumayı bölmeyecek şekilde düzenlenmesi gerekir. Metinlerin her iki taraftan bloklanmasıyla satır sonlarında kalan sözcükler boşlukta kalan sözcük hatasını oluşturur (Görsel 2.34). Yerel basında sıkça yapılan bu yanlışlar hem görsel açıdan hem de okunurluk açısından sakıncalıdır. Metin bloklarında kesme işareti uygulaması yapılsın veya yapılmasın, satır sonlarındaki sözcük için karakter miktarı minimum yedi olmalıdır. Yedi karakterden az olan sözcükler tipografi kullanım hatasına sebep olur. Hatanın oluşmasını önlemek için sözcük bir önceki satır ile birleştirilir ya da kesme işareti kullanılmışsa sözcüğün ayrılan kısımları birleştirilir. Günümüzdeki sayfa tasarımlarında bu tür hatalarla çok fazla karşılaşılmaz.

RÜZGAR ENERJİSİ DEV ADIMLARLA BÜYÜYOR

Yenilenebilir enerji kaynaklarından rüzgara büyük çaplı yatırımlar yapılıyor. Ancak küçük bir türbinle kurulacak sistem sayesinde, ev ve küçük işletmelerde ihtiyaç duyulan elektriği rüzgardan elde etmek mümkün. Özellikle Marmara, Ege, Akdeniz ve Karadeniz'de çevreci bir çözüm olarak rüzgar enerjisinden yararlanılabilir.

Yenilenebilir enerji kaynakları, tükenmeyen bir kaynak olmaları ve çevreye fosil yakıtlar kadar zarar vermemeleri nedeniyle, gittikçe daha fazla önem kazanıyor.

Türkiye'de de güneş ve rüzgar başta olmak üzere yenilenebilir kaynaklara büyük yatırımlar yapılarak '2053 Sıfır Karbon Emisyonu' hedefine doğru önemli adımlar atıldı. Özellikle AB'deki ticari düzenlemelerle 'yeşil enerji' kullanımına getirilen teşvikler ve ithal edilecek ürünlerde artık karbon emisyonuna da dikkat ediliyor olması, yenilenebilir kaynakları, sanayi açısından da önemli hale getirdi. Türkiye Rüzgar Enerjisi Birliği Başkanı İbrahim Erden, küçük iş yerleri için şehir içinde büyük türbinler kurmanın mümkün olmadığını ancak şehir dışındaki işletmeler için uygun bir çözüm olduğunu söylüyor:

"Ege Bölgesi, Trakya, Kuzey Ege'de halen zaten endüstriyel rüzgar türbinleri mevcut. Bunlar genellikle 3-8 megavat arasında. 60 metrelik küçük kuleler ise Trakya'da organize sanayi bölgelerinde ve bağımsız fabrikalarda doğrudan ihtiyacı olan enerjiyi kullanmak üzere kuruluyor. Şu an çorlu, Hayrabolu OSB'lerde 1 megavatlık türbinler var. Sanayi bölgelerinin küçükleri için farklı çözümler var.

Burada teknoloji sürekli geliştiği için büyük, üç kanatlı türbinler yanında dikey olanlar da artık kullanılmaya başlandı. Zaman içinde bu teknolojik gelişimle, kırsala yakın rüzgarlı alanlarla büyük türbinler yanında bu yeni teknoloji türbinler de ihtiyacı karşılayacaktır. Rüzgar enerjisinde en önemli konu yer avantajı sağlaması. Bugün yaygın olarak kullanılan 5-8 megavat bir türbini 500 metrekare alan üzerine kurabiliyorsunuz. 5 megavat bir güneş enerjisi santralini ise 50 bin metrekare alana kurabilirsiniz. Ayrıca çatı sağlam değilse, bina statiği iyi değilse, çatılara güneş enerjisi kurmanız mümkün olmayabiliyor. İkisinin farklı avantajları olması nedeniyle güneş ve rüzgar enerjisini hibrit olarak kullanmak çok daha avantajlı ve kolay gele geliyor."

Görsel 2.34: Boşlukta kalan sözcük hatası

3. ETKİNLİK

Ulusal veya yerel bir gazete seçiniz. Seçtiğiniz gazetede yayımlanan haberleri inceleyerek varsa espas hataları ve boşlukta kalan sözcük hatalarını tespit ediniz. Bulduğunuz hataları sınıfta paylaşınız.

2.2.5. Farklı Özelliklerdeki Gazete Örnekleri

Gazeteler; içeriklerine, yayımlanma sürelerine, ebatlarına, dağıtım ve ilgi alanlarına göre farklı kategorilere ayrılır. Aşağıda ilgi alanlarına göre turizm gazetesi sayfası örneği yer almaktadır (Görsel 2.35). Görseldeki gazete sayfasında sürmanşet uygulamalı mizanpaj yapılmıştır. Sayfada sürmanşet haberinin dışında üç haber daha vardır. Yatay sayfa düzeni ile tasarlanan sayfada renkli, dikkat çekici görseller kullanılmıştır. Haber başlıklarında tırnaklı yazı karakteri kullanımı tercih edilmiştir.

OTELLER ARASINA GİZLENMİŞ HUZUR KÖŞESİ: TİTREYENGÖL

Antalya'nın Manavgat ilçesinde yer alan 3 bin metrekarelik alana sahip Titreyengöl ziyaretçilerini ağırlıyor. Manavgat Side arasında yer alan göl denize çok yakın bir noktada bulunduğu için çevresinde çok sayıda otel ve tesis barındırmaktadır. Titreyengöl Manavgat ırmağının bir koluyla beslenmekte değişik türde su kuşu ve balığa da ev sahipliği yapmaktadır. Etrafında yer alan yürüyüş yolu zaman zaman çam ağaçları, zaman zaman sazlıklar arasından geçmektedir. Birbirinden güzel kır çiçeği, süs ve su bitkisi barındıran Titreyengöl birkaç saat sessizlik ve huzur isteyen turist ve yerli halkın bölgedeki ilk tercihi olmaktadır. Lavanta tarlalarının sunduğu güzel görüntü için kente yurt içinden ve dışından ziyaretçiler geliyor. 3

LOGO SAYI: 2 8 Temmuz 2023

MECİDİYE KÖŞKÜ 165 YIL SONRA ZİYARETE AÇILDI

Topkapı Sarayı'nda bulunan Mecidiye Köşkü 165 yıl sonra ziyarete açıldı. 3 yıllık restorasyon sürecinde köşkün altyapısı ve eserleri tek tek elden geçirildi. Son padişah köşkü olan yapı, mimari açıdan önemli özelliklere sahip. Osmanlı döneminde devletin misafirhanesi olarak kullanılan köşk, ziyaretçilerini bekliyor. sayfa 18

ZİR VADİSİ TURİSTLERİN UĞRAK MEKANI HALİNE GELDİ

Tarihi çok eskilere uzanan bir yerleşim yeri olan Zir Vadisi, peribacaları, mağaraları, arkeolojik kalıntıları ve doğal güzellikleri ile şehir içinde saklı cennetlerden biri.

Ankara'nın Sincan ilçesi Yenikent sınırları içinde yer alan Zir Vadisi, 7 kilometre boyunca uzanan bir tabiat harikası... İçinden Ova Çayı geçen vadi, tarih boyunca yerleşim yeri olarak kullanılmış. Evliya Çelebi'nin 'Seyahatname' eserinde İpek Yolu'nun geçtiği yerlerden biri olarak anlattığı vadi, 1930'lara kadar yerleşim yeri olarak kullanılmaya devam ederken, bölgede oluşan heyelan nedeniyle artık sadece mesire yeri olarak kullanılıyor.

Mağaralar, Peribacaları

Zir Vadisi'nde geçmişin izlerini taşıyan mimari kalıntılar yanında, Müslüman ve Hıristiyan mezarlıkları bulunuyor. Taş işçiliğinin nadide örneklerini barındıran mezar taşlarından bazıları korunması için müzeye kaldırıldı. Köy evlerinin yerini ise ünlü Ankara Armudu'nun yetiştirildiği küçük bahçeler aldı. Bölgede doğal yoldan oluşmuş mağaralar yanında, peribacaları da bulunuyor. Sayfa 2'de

'TURİSTİK DOĞU EKSPRESİ' SEFERLERİNE 11 ARALIK'TA BAŞLIYOR

Sayfa 5'te

Görsel 2.35: Turizm gazetesi sayfası

4. ETKİNLİK

Farklı özelliklere sahip en az üç gazete belirleyiniz. Belirlediğiniz gazeteleri mizanpajı açısından inceleyerek değerlendirmelerinizi sınıfta paylaşınız.

2.2.6. Haber Metni Düzeltmesi

Gazete sayfalarında bulunan haberlerin ortalama yüzde sekseni yazı, yüzde yirmisi görsel malzemeden oluşur. Yazıların gazete sayfalarında kullanımında farklılıklar bulunur. Haber metinleri; spotlar, resim altları, başlıklar olmak üzere değişik şekillerde kullanılır.

Haber metinlerinde tırnaklı karakterler (times, garamount, bookman, century, palatino vb.) kullanılır. Metin vurgulamalarında bold ve italik biçimlendirmeler kullanılabilir. Metinler, gazetenin bütün sayfalarında aynı font ve büyüklükte olmalıdır. En çok tercih edilen 10 punto değeridir. Haber metinlerinin altına zemin rengi verilmesi gereken durumlarda, zemin rengi yazıyı boğmamalı ve okumayı zorlaştırmayacak tonda olmalıdır. Spot metinlerde de tırnaklı karakterler tercih edilmelidir. Spot metnin puntosu, haber metninden büyük olmalıdır. Fotoğrafın altında kullanılan resim altı yazıları; tam bloklu, bold ve haber metninden daha küçük puntolu olmalıdır.

Başlıklar, dikkat çekmesi için genellikle bold ve siyah renkte kullanılır. Başlıklar için belirlenen birkaç font kullanılmalı ancak çok çeşitli font kullanımından kaçınılmalıdır. Başlık, haber alanını kapsamalıdır.

5. ETKİNLİK

Aşağıdaki haber metnini düzenleyerek manşet haberi oluşturunuz. Haber başlığında ve girişinde kullanacağınız fontu belirleyiniz. Haberde zemin rengi kullanınız. Habere spot metin ekleyeniz. Düzenlediğiniz haber metnini sınıfta değerlendiriniz.

"Piyanonun dahi çocuğu Bürkev: Ülkemi en iyi şekilde temsil etmek için daha çok çalışacağım

Dünya çapında en iyi müzik ve drama okullarından biri olan Salzburg Mozarteum Üniversitesi'ne kabul alan ilk Türk öğrenci 14 yaşındaki İlyun Bürkev, "Ülkemi en iyi şekilde temsil etmek için daha çok çalışacağım" dedi.

İlyun Bürkev, henüz 14 yaşında... Müzikteki yeteneği ile uluslararası birçok yarışmada onlarca ödül aldı. Avusturya'da eğitimini sürdüren piyanonun harika çocuğu İlyun Bürkev, Türkiye'de de konserler veriyor.

Bürkev, 6 aylıkken piyanoyla tanıştı, 4 yaşında ise piyano eğitimine başladı, kısa sürede yeteneğini gösterdi.

"Evimizde her zaman bir piyano vardı"

Annesinin kendisine hamileyken piyano dersleri aldığını söyleyen Bürkev, "Evimizde her zaman bir piyano vardı" dedi.

Bürkev, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nı kazandı. 2 yıl yarı, 4 yıl tam zamanlı okudu. Birçok uluslararası yarışmada ödül kazandı. Çok sayıda konser verdi. İlk senfoni orkestrasıyla konser verdiğinde 11 yaşındaydı. Müziğin evrensel dili onun için de bir tutkuya dönüştü.

"Düşüncelerimi piyano ile yansıtıyorum"

Düşüncelerini piyano ile yansıttığını söyleyen Bürkev şunları söyledi:

"İster bir keman olsun ister başka bir enstrüman olsun ya da herhangi bir müzik dalı tüm insanların, tüm çocukların, tüm gençlerin kalbine dokunan çok güzel bir araç müzik. O nedenle bence çok güzel bir şeye sahibiz, dünyada müzik sesleri diye bir şey var."

Salzburg Mozarteum Üniversitesi'ne kabul alan ilk Türk öğrenci

Dünya çapında en iyi müzik ve drama okullarından biri kabul edilen, Salzburg Mozarteum Üniversitesi "yüksek öncesi bölümü" sınavındaki başarısı ile kabul alan ilk Türk öğrenci oldu.

Ünlü piyanist Gülsin Onay'la çalışıyor

Dünyanın en ünlü piyano eğitmenlerinden Profesör Pavel Gililov'un öğrencisi olan Bürkev, ünlü piyanist Gülsin Onay'la da çalışmalarını sürdürüyor.

Bürkev, Türkiye'de konserler de veriyor.

14 yaşındaki genç sanatçı ülkesini en iyi şekilde temsil etmek için daha çok çalışacağını söyleyerek sözlerini şöyle tamamladı:

"Atatürk'ün bize armağan ettiği muhteşem bayramda, özellikle bu zamanlarda biz cumhuriyet gençleri, cumhuriyet çocukları olarak tüm dallarda ülkemizi en güzel yerlere getirmek için var gücümüzle çalışıyoruz, çalışmaya da devam edeceğiz.

SÜRE: 120 DAKİKA

2. UYGULAMA

HABER METNİNİ DÜZELTME

Amaç: Haber metnini düzeltmek.

Yönerge: Bu uygulamada sizden seçtiğiniz bir gazetenin haber metnini düzeltmeniz beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Kullanılacak Araç Gereç: Bilgisayar, internet, mizanpaj programı, ulusal ve yerel gazeteler.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Seçtiğiniz bir gazetede yer alan haberleri dikkatli bir şekilde inceleyiniz
3. Haberlerde yer alan sözcük hatalarını belirleyiniz.
4. Haber metnini 10 punto olarak düzenleyiniz.
5. Haber metninin yazı karakterini tırnaklı bir karaktere dönüştürünüz.
6. Haber metninin zemin rengini ayarlayınız.
7. Metni soldan blok olacak şekilde ayarlayınız.
8. Ara başlıkları düzenleyiniz.
9. Sütun kullanımı ve çizgi kullanımını düzenleyiniz.
10. Belirlediğiniz hataları not alınız.
11. Haber metnini mizanpaj programında açınız.
12. Mizanpaj programında yer alan haber metnini yeniden düzenleyiniz.
13. Uygulama sonunda çalışmanızı sınıfta paylaşınız.

Değerlendirme: Haber metni düzeltme uygulaması, aşağıda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

HABER METNİ DÜZELTME UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ

SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:	
	Ölçütler		**Evet**	**Hayır**
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.			
2	Gazetede yer alan haberleri dikkatli bir şekilde inceledi.			
3	Haberlerde yer alan sözcük hatalarını belirledi.			
4	Haber metnini 10 punto olacak şekilde düzenledi.			
5	Haber metnini tırnaklı bir karaktere dönüştürdü.			
6	Haber metninin zemin rengini ayarladı.			
7	Metni soldan blok olacak şekilde ayarladı.			
8	Ara başlıkları düzenledi.			
9	Sütun kullanımını ve çizgi kullanımını düzenledi.			
10	Belirlediği hataları not aldı.			
11	Haber metnini sayfa tasarım programında açtı.			
12	Sözcük hatası bulduğu haber metnini mizanpaj programında yeniden düzenledi.			
13	Uygulama sonunda çalışmasını sınıfta paylaştı.			
"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."				

2.3. GAZETE SAYFA AYARLARI

Mizanpaj programında, istenilen sayfada ve ebatta çalışma sayfası hazırlanabilir. Tasarımı yapılacak gazetenin planlaması yapıldıktan sonra bilgisayar ortamında gazete mizanpaj programı açılarak çalışma yapılır.

2.3.1. İstenilen Sayfa Sayısı ve Ebatlarda Gazete Çalışma Sayfası Açma

Mizanpaj programında gazetenin türüne ve ebadına göre çalışma sayfası açılabilir. Açılan çalışma sayfalarına daha sonradan sayfa ekleme, sayfa silme işlemleri de yapılır.

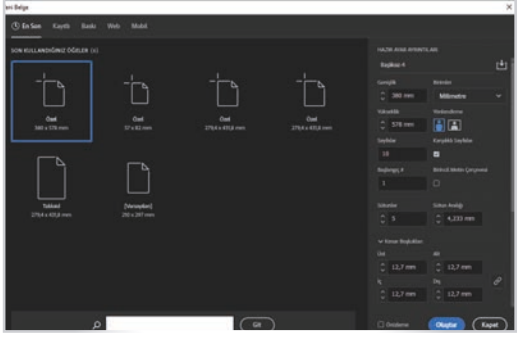
Görsel 2.36'daki sade ve okunması kolay bir sayfa olan tabloid boy gazete 5 sütun olarak hazırlanmıştır. Görseller haber metinleri ile desteklenmiştir. Gazetenin logosu, manşet haberi başlığı ve gazetede yer alan diğer başlıklarda tırnaklı yazı karakteri kullanılmıştır.

GAZETE
OKUL
17 OCAK SALI 2026
TEKNOFEST
HAZİRANDA "KARARSIZLIK YAĞIŞLARI" SÜRECEK
OTELLER ARASINA GİZLENMİŞ BİR HUZUR KÖŞESİ
Yurt dışı temsilciliklerde Türk kahvaltısı
TÜRKİYE
Meksika Ulusal Dünya Kültürleri Müzesi'de "Türkiye Salonu" açıldı
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ KUŞLARI DA OLUMSUZ ETKİLİYOR
REKOR SICAKLIKLAR KORKUTMASIN

Görsel 2.36: Tabloid boy gazete

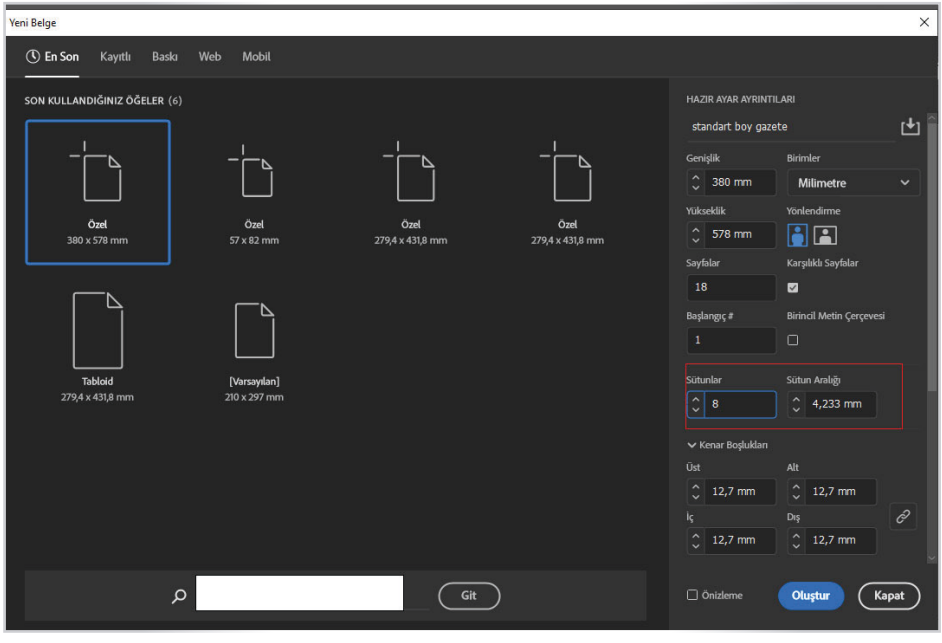
Standart Boy Gazete Sayfası Açma

- Tasarım yapılacak çalışma programı açılır.
- **Dosya** menüsünden **Yeni Çalışma Belgesi** seçilir.
- Hazır çalışma sayfaları seçilir ya da üzerinde çalışma yapılacak gazete sayfa ölçüleri girilerek yeni çalışma sayfası oluşturulur (Görsel 2.37).

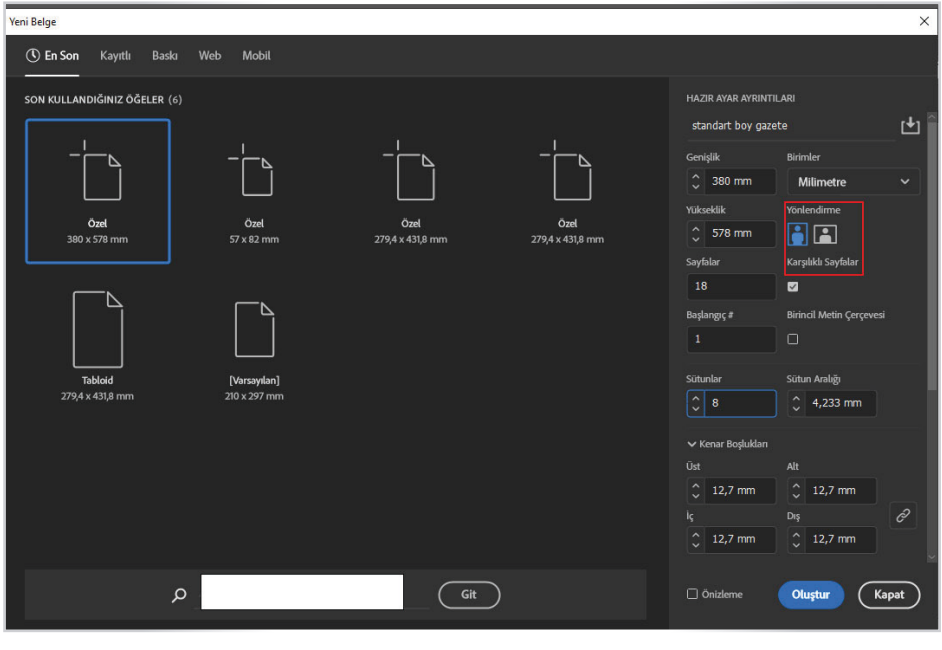
Görsel 2.37: Standart boy gazete çalışma sayfası açma

- **Sütunlar** bölümünden sayfanın kaç sütundan oluşacağı ayarlanır.
- Sütunların arasındaki mesafe ise **Sütun Aralığı** bölümünden ayarlanır.
- Belirlenen sütun sayısı ve aralık, belgede sanal çizgi olarak görünür. Tasarımcının sayfayı daha rahat hazırlamasına yardımcı olur.
- Belirlenen sütun sayısı değiştirilebilir. 9 sütun olarak açılan bir belge istenildiği zaman daha az veya daha fazla sayıda sütuna dönüştürülebilir (Görsel 2.38).

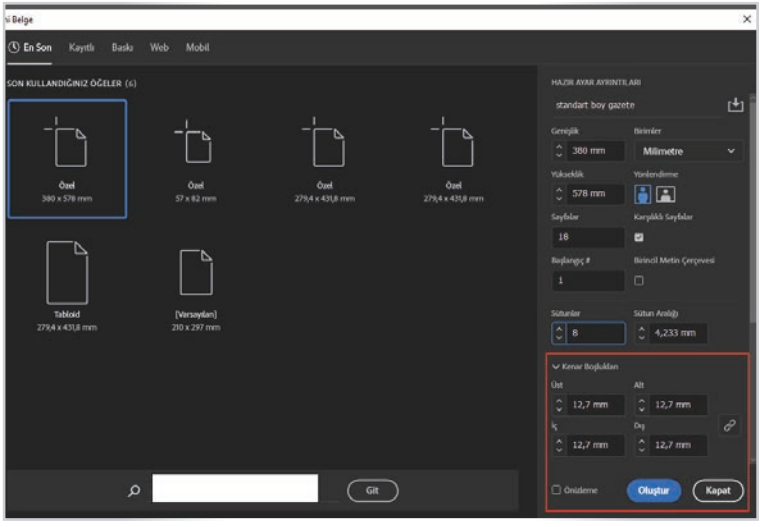
Görsel 2.38: Standart boy gazetede sütun sayısı ayarlama

- Sayfanın yatay mı dikey mi olacağı **Yönlendirme** kısmından ayarlanır.
- Mizanpajda içerik bir sayfada başlayıp yan sayfada devam ediyorsa **Karşılıklı Sayfalar** ayarının açık olması gerekir. Eğer bu ayar açık olmazsa sayfalar hep alt alta açılır (Görsel 2.39).

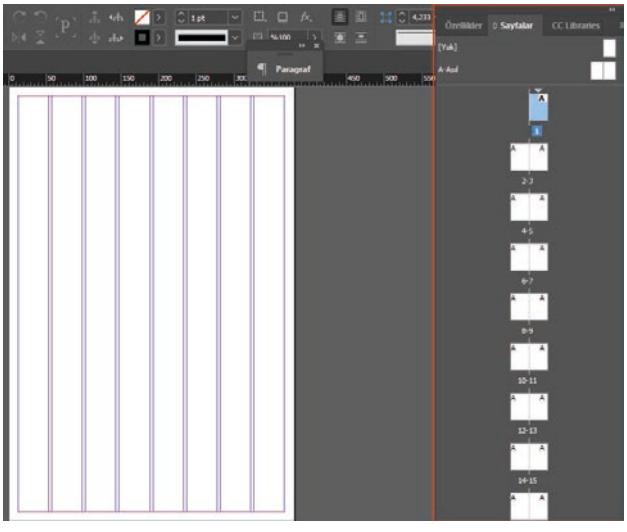
Görsel 2.39: Standart boy gazetede sayfa yönlendirme

- Sayfada bırakılacak kenar boşlukları, **Kenar Boşlukları** bölümünden ayarlanır.
- Sayfa kenarlarında her zaman bir miktar boşluk bırakılır (Görsel 2.40).

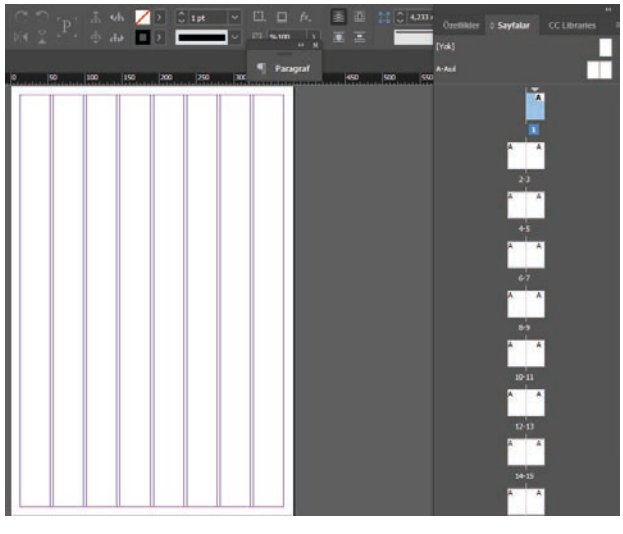
Görsel 2.40: Standart boy gazetede kenar boşluğu ayarlama

- Standart boy gazete formatında hazırlanmış gazete için 8 sütunluk mizanpaj oluşturulduğunda belge görünümü yandaki gibidir.
- Ayar penceresinden mizanpaj özellikleri değiştirilebilir. İstenirse tüm ayarlar yeniden belirlenir (Görsel 2.41).

Görsel 2.41: Standart boy gazetede sayfa görüntüsü

- Pencerenin **Sayfa** kısmında düzenlenmek istenen sayfa seçilir.
- Yeni sayfa eklenir veya silinir.
- **Sayfayı Düzenle** komutu ile de sayfanın özellikleri değiştirilir (Görsel 2.42).

Görsel 2.42: Standart boy gazete sayfası oluşturma

SÜRE: 80 DAKİKA

3. UYGULAMA

STANDART BOY GAZETE ÇALIŞMA SAYFASI AÇMA

Amaç: Standart boy gazete çalışma sayfası açmak.

Yönerge: Bu uygulamada sizden standart boy gazete çalışma sayfası açmanız beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Kullanılacak Araç Gereç: Bilgisayar, internet, mizanpaj programı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Mizanpaj programını açınız.
3. Çalışmanıza bir isim veriniz.
4. Çalışmanızı 20 sayfa olacak şekilde düzenleyiniz.
5. Çalışma sayfanızı 6 sütun olacak şekilde düzenleyiniz.
6. Çalışma sayfanızı yönlendirme seçeneği ile yatay ya da dikey olacak şekilde düzenleyiniz.
7. Sayfanızın kenar boşluklarını ayarlayınız.
8. Uygulama sonunda çalışmanızı sınıfta paylaşınız.

Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

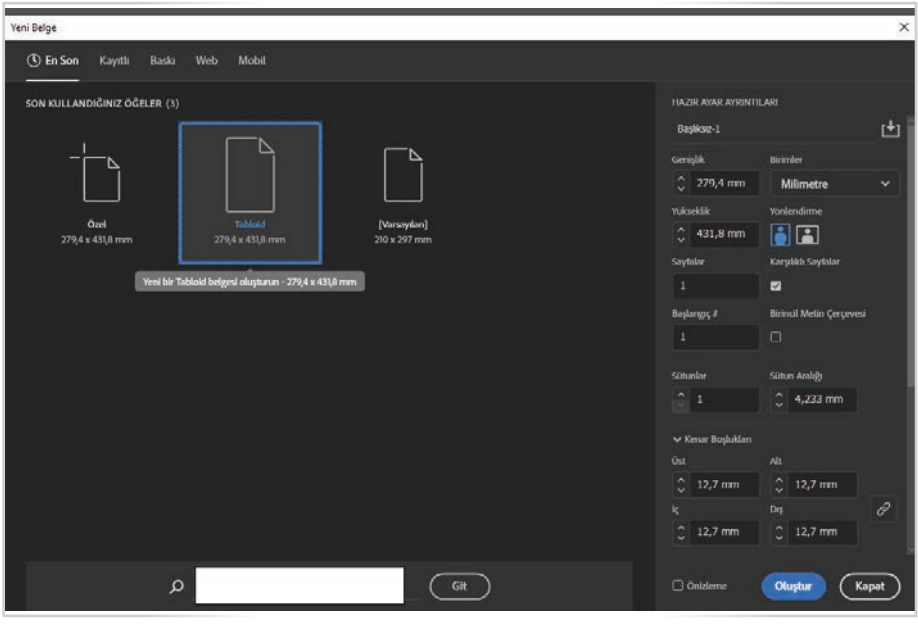
STANDART BOY GAZETE ÇALIŞMA SAYFASI AÇMA UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ

SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:	
	Ölçütler		**Evet**	**Hayır**
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.			
2	Mizanpaj programını açtı.			
3	Çalışmasına bir isim verdi.			
4	Çalışmasını 20 sayfa olacak şekilde düzenledi.			
5	Çalışma sayfasını 6 sütun olacak şekilde düzenledi.			
6	Çalışma sayfasını yönlendirme seçeneği ile yatay ya da dikey olacak şekilde düzenledi.			
7	Sayfanın kenar boşluklarını ayarladı.			
8	Uygulama sonunda çalışmasını sınıfta paylaştı.			

"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."

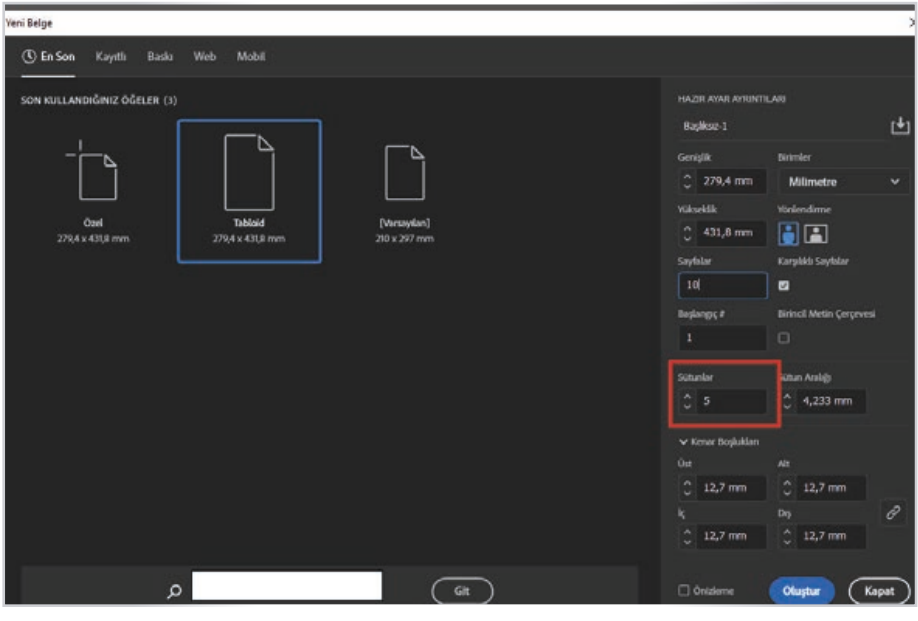
Tabloid Boy Gazete Çalışma Sayfası Açma

- Tasarım yapılacak çalışma programı açılır.
- **Dosya** menüsünden **Yeni Çalışma Belgesi** seçilir.
- Hazır çalışma sayfaları seçilir ya da üzerinde çalışma yapılacak gazete sayfa ölçüleri girilerek yeni çalışma sayfası oluşturulur (Görsel 2.43).

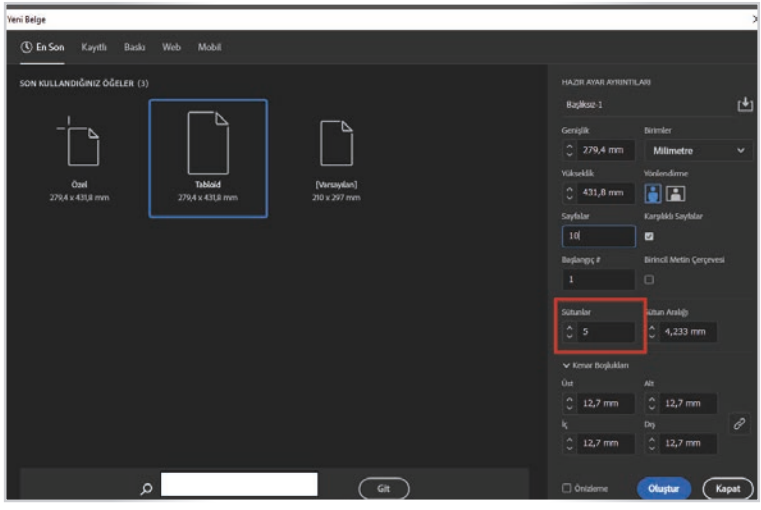
Görsel 2.43: Tabloid boy gazete çalışma sayfası oluşturma

- **Sütunlar** bölümünden sayfanın kaç sütundan oluşacağı ayarlanır.
- Sütunların arasındaki mesafe ise **Sütun Aralığı** bölümünden ayarlanır.
- Sanal çizgi olarak görünen sütun sayısı ve aralığı baskı aşamasında çıkmaz (Görsel 2.44).

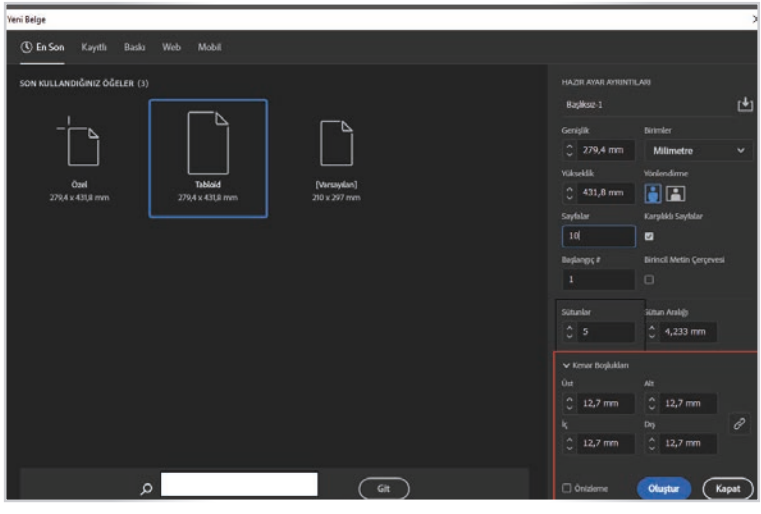
Görsel 2.44: Tabloid boy gazete sütun sayısı belirleme

- Sayfanın yatay mı dikey mi olacağı **Yönlendirme** kısmından ayarlanır (Görsel 2.45).

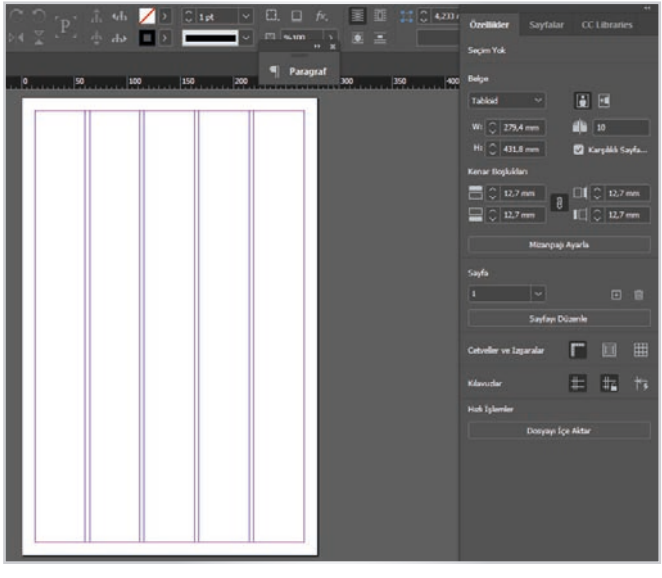
Görsel 2.45: Tabloid boy gazete sayfa yönlendirme

- Sayfada bırakılacak kenar boşlukları **Kenar Boşlukları** bölümünden ayarlanır (Görsel 2.46).
- Sayfa kenarlarında her zaman bir miktar boşluk bırakılır.

Görsel 2.46: Tabloid boy gazete kenar boşlukları ayarlama

- Tabloid boy gazete formatında hazırlanmış gazete için 5 sütunluk mizanpaj oluşturulduğunda belge görünümü yandaki gibidir (Görsel 2.47).

Görsel 2.47: Tabloid boy gazete sayfasının görüntüsü

SÜRE: 80 DAKİKA

4. UYGULAMA

TABLOİD BOY GAZETE ÇALIŞMA SAYFASI AÇMA

Amaç: Tabloid boy gazete çalışma sayfası açmak.

Yönerge: Bu uygulamada sizden tabloid boy gazete çalışma sayfası açmanız beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Kullanılacak Araç Gereç: Bilgisayar, internet, mizanpaj programı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Mizanpaj programını açınız.
3. Çalışmanıza bir isim veriniz.
4. Çalışmanızı 20 sayfa olacak şekilde düzenleyiniz.
5. Çalışma sayfanızı 5 sütun olacak şekilde düzenleyiniz.
6. Çalışma sayfanızı yönlendirme seçeneği ile yatay ya da dikey olacak şekilde düzenleyiniz.
7. Sayfanızın kenar boşluklarını ayarlayınız.
8. Uygulama sonunda çalışmanızı sınıfta paylaşınız.

Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

TABLOİD BOY GAZETE ÇALIŞMA SAYFASI AÇMA UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ

SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:	
	Ölçütler		**Evet**	**Hayır**
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.			
2	Mizanpaj programını açtı.			
3	Çalışmasına bir isim verdi.			
4	Çalışmasını 20 sayfa olacak şekilde düzenledi.			
5	Çalışma sayfasını 5 sütun olacak şekilde düzenledi.			
6	Çalışma sayfasını yönlendirme seçeneği ile yatay ya da dikey olacak şekilde düzenledi.			
7	Sayfanın kenar boşluklarını ayarladı.			
8	Uygulama sonunda çalışmasını sınıfta paylaştı.			

"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."

2.4. BASILI ÖRNEKTEN GAZETE SAYFASI HAZIRLAMA

Gazeteler; iç ve dış politika, ekonomi, spor, kültür-sanat gibi konularda haber ve bilgi veren, görsellerin kullanıldığı basılı yayınlardır. Gazeteler, ebatlarına, verdikleri haber ve bilgilere göre farklı kategorilere ayrılır. Farklı türlerdeki gazetelerin sayfa tasarımları da farklıdır. Kitle gazetelerinde uygulanan tasarımlar renkli ve eğlencelidir. Fikir gazetelerinin tasarımında ise görsel ve renkli zemin kullanımı oldukça azdır.

Gazeteler, konularına göre kültür-sanat, spor, ekonomi, turizm gibi kollara ayrılır. Aşağıda kültür-sanat gazete sayfası örneği yer almaktadır (Görsel 2.48). Sayfa tabloid boyda hazırlanmıştır. Sayfada dört habere yer verilmiştir. Her haber için bir tane görsel kullanılmıştır. "Harbiye Askeri Müzesi'nde Cumhuriyetin 100. Yılı Özel Sergi" haberinde kullanılan başlık Arial Rounded MT Bold ile yazılmıştır. Farklı boyutlarda iyi okunabilirliğe sahip olan bu yazı karakteri gazete tasarımında kullanılır. Haber metinlerinde Times New Roman karakteri kullanılmıştır. Yatay ve dikey sayfa düzenleri bir arada kullanılarak sayfaya canlılık kazandırılmıştır.

Kültür-Sanat

HARBİYE ASKERİ MÜZESİ'NDE CUMHURİYET'İN 100 YILINA ÖZEL SERGİ

İstanbul Harbiye Askeri Müzesi'nde düzenlenen Cumhuriyetin 100. Yılı Sergisinde, Milli Mücadele döneminden onlarca eşya yer alıyor. Tarihin izlerini taşıyan sergide, Mustafa Kemal Atatürk'e, İzmir'in düşman işgalinden kurtarılmasından sonra halkın hediye ettiği hatıra sancağı da bulunuyor.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e, İzmir'in düşman işgalinden kurtarılmasından sonra halk tarafından hediye edilen hatıra sancağı...

Tarihin izlerini taşıyan 85 eser, Harbiye Askeri Müze ve Kültür Sitesi Komutanlığı'ndaki Cumhuriyetin 100'üncü Yılı Sergisi'nde ziyaretçilerini bekliyor.

Atatürk'ün, haykeltıraş Bülent İşcan tarafından ülkesinden yapılmış heykeli, 1923-1924 dönemi görselini yansıtıyor.

Atatürk'ün özel eşyaları sergide

Milli Mücadele'ye katılmış ve Cumhuriyetin ilanında görev almış komutanların eşyaları ilgi çekiyor. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün tabancası, mühürleri, bastonu, şapkası, yeleği ve mareşal rütbeli pelerini de dikkat çekenler arasında.

Sergide, Cumhuriyetin kuruluş dönemine ait çok sayıda belge ve fotoğraf bulunuyor.

Nutuk'un ilk baskılarından biri de burada

Nutuk'un ilk 50 bin baskısından biri de sergide öne çıkıyor.

Cumhuriyetin ilkleri ise sergimin önemli bölümlerinden birini oluşturuyor.

İmalat-ı Harbiye'de ve Cumhuriyetin ilk özel silah fabrikalarında üretilmiş silahlar ile TBMM tarafından çıkarılan ilk madalya olan istiklal madalyası örnekleri sergilenen eserler arasında yer alıyor.

Açılışını Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler'in yaptığı, Cumhuriyetin 100'üncü Yılı Sergisi, Harbiye Askeri Müze ve Kültür Sitesi Komutanlığı'nda Haziran ayına kadar ziyaret edilebilecek.

İşgalinden kurtarılmasından sonra halk tarafından hediye edilen hatıra sancağı...

Tarihin izlerini taşıyan 85 eser, Harbiye Askeri Müze ve Kültür Sitesi Komutanlığı'ndaki Cumhuriyetin 100'üncü Yılı Sergisi'nde ziyaretçilerini bekliyor.

Atatürk'ün özel eşyaları sergide

Milli Mücadele'ye katılmış ve Cumhuriyetin ilanında görev almış komutanların eşyaları ilgi çekiyor. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün tabancası, mühürleri, bastonu, şapkası, yeleği ve mareşal rütbeli pelerini de dikkat çekenler arasında.

ASIRLIK FİLMLER DİJİTAL ORTAMDA ARŞİVLENDİ

Kültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Genel Müdürlüğü, Türkiye'nin görüntü tarihini kolay ulaşılabilir hale getirdi. Bir asır önceden günümüze çekilmiş çok sayıda görüntü arşivlendi. Filmler restore edilerek dijital ortama aktarıldı. 'Film Mirasım' sayfası üzerinden izleyici ile buluşan filmlere sadece Türkiye'de değil yurt dışında da ilgi yoğun.

Kültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Genel Müdürlüğü, Türkiye'nin görüntü tarihini kolay ulaşılabilir hale getirdi. Bir asır önceden günümüze çekilmiş çok sayıda görüntü arşivlendi. Filmler restore edilerek dijital ortama aktarıldı. 'Film Mirasım' sayfası üzerinden izleyici ile buluşan filmlere sadece Türkiye'de değil yurt dışında da ilgi yoğun.

Kültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Genel Müdürlüğü film arşivi oluşturdu. Yaklaşık 13 bin 500 kutu film titizlikle temizleniyor, onarım yapılıyor. Daha sonra taramadan geçiriliyor.

9 filmler, uzmanlar tarafından dijital ortama aktarılıyor. Ardından tek tek detaylı bir şekilde izlenip, içerik çözümleri yapılıyor.

Filmler dijital ortama aktarıldı

Görüntüler için 'Film Mirasım' web sitesi oluşturuldu. Bin tane eşsiz film, detaylı çalışmaların ardından Türkçe ve İngilizce olarak sayfaya yüklendi.

Filmler arşivlenirken tarih sıralaması esas alındı. Bu sayede kullanıcılar aradığını rahatça bulabiliyor. Sitede 6 kategori oluşturuldu.

Arşivde, Osmanlı dönemine ait görüntüler, Adnan Menderes'in seyahatleri, Demirel, Ecevit, Erbakan gibi siyasi tarihin önemli kişilerinin toplantı görüntüleri de var.

Birçok eser yer alıyor

Filmler, her kesinden büyük ilgi görüyor. Site bugüne kadar 9 buçuk milyon kez görüntülendi.

En çok Atatürk görüntüleri, Çanakkale Muharebeleri, Osmanlı dönemine ait görüntüler izlendi. Dönemine göre en fazla izlenme sayısı ise "1918-1938" kategorisine ait.

Filmlere ilgi sınırları aştı

Site, yurt dışından da takip ediliyor. En fazla kullanıcı ise Almanya, ABD, Hollanda, İngiltere, Fransa ve Azerbaycan'dan.

2023 YILINDA 3 BİN 59 ESER EVİNE DÖNDÜ

Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, 2023 yılında 3 bin 59 eserin ait olduğu topraklara kavuşturulduğunu belirterek, 2024 yılında da çalışan eserlerin iadesi için çalışmalarına aynı kararlılıkla sürdüreceklerini belirtti.

Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, Türkiye'den kaçırılan eserlerin iadesiyle ilgili açıklamalarda bulundu. 2023 yılında 3 bin 59 eserin ait olduğu topraklara kavuşturulduğunu belirten Ersoy, "Perge ve Boubon Antik Kenti kökenli imparator heykellerinden Zeugma kökenli stel ile Urartu Dönemi eserlerine kadar binlerce tarihi miras artık doğduğu topraklarda sergileniyor" dedi.

Ersoy, geçen yıl iadesi sağlanan eserlere ilişkin bilgileri verdi.

Bulgaristan'dan, büyük bir bölümü Pontus Kralı VI. Mithradates Eupator (M.Ö. 120-63) dönemine ait olan 2 bin 940 sikke;

ABD'den, Burdur Boubon Antik Kenti kökenli Septimius Severus'un M.S. 2-3'üncü yüzyıllara tarihlenen bronz heykeli ile Antalya Perge kazılarından çıkmış olan ve M.S. 3'üncü yüzyıla tarihlenen mermer imparator başları,

İtalya'dan, M.S. 2'nci yüzyıla tarihlenen ve üzeri yazılı olan Gaziantep Zeugma kökenli mezar steli,

İsviçre'den, Urartu Dönemi'ne (M.Ö 9-7'nci yüzyıllara) tarihlenen bronz kaplar, at koşum takımı parçaları, kuzu tipi idol (M.Ö. 3 bin) ile Roma Dönemi'ne ait bir gerçek figürini bulunuyor.

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE SİNEMA TARTIŞMALARI

İki ünlü yönetmen Zeki Demirkubuz ve Nuri Bilge Ceylan arasındaki tartışma, sinema dünyasının ve sosyal medyanın gündeminde. Aslında bu tür tartışmalara sinemaseverler çok da yabancı değil.

Türk sinemasının iki ünlü yönetmeninin kişiliğinin yıllardır sinema dünyasının gündeminde...

Bir dönem arkadaş olan ancak yaşadıkları tartışma yüzünden uzun yıllardır görüşmeyen hatta aynı sektörde yer almalarına rağmen yan yana bile gelmekten kaçınan Zeki Demirkubuz ve Nuri Bilge Ceylan arasında yaşananlar, son dönemdeki polemiklerle tekrar gün yüzüne çıktı. Art arda açıklamalar yapan iki isim sosyal medyanın da gündemine oturdu.

Sinema dünyası kavgalara, tartışmalara, suçlamalara yabancı değil. İşte sinema dünyasında yaşanan polemiklerden öne çıkanlar...

Godard-Truffaut tartışması

Ilk olarak yine iki ünlü yönetmen Jean Luc Godard ve François Truffaut arasındaki tartışmayı ele alabiliriz. Sinema tarihinin en önemli yönetmenlerinden olan ve "sinemayı yeniden şekillendiren yönetmen" olarak tanınan Godard, dönemin muhafazakar Cumhurbaşkanı Charles de Gaulle'e karşı öğrencilerin ve işçilerin ayaklandığı 1968 Mayıs olaylarında da aktif rol aldı.

Fransa'yı sarsan olaylarda Godard arkadaşı ünlü yönetmen François Truffaut'yla birlikte 1968 Cannes Festivali'nin iptal edilmesine neden olan protestolara öncülük etti.

Godard, böylesine iş birliği yaptığı arkadaşıyla daha sonra mücadeleye başladı. Mektup yazarak Truffaut için, "Sabahları iş adamı, öğlenleri ise şair" benzetmesi yaptı. Kendisini gerçekten ifade edebildiği tek filmi çekebildiğini ve bunun "400 Darbe" olduğunu iddia etti.

Truffaut bu durum karşısında şaşırsa da sessizliğini bozmadı.

Ancak Godard, onun 1973'te çektiği "Gündeyse Gece" filmini ağır bir dille eleştirince Truffaut daha fazla sessiz kalmadı. "Gerçek militanları her zaman temizlikçi kadınlara benzetmişimdir; ikisi de kimselere takdir görmeyen, gündelik ve yapılması gereken işleri yerine getirir. Fakat sen Ursula Andress gibisin, hepi topu dört dakika, fluşların patlaması için beliip arkandan arkanda kendine hizmet eden bir gizem bulutu bırakarak kaybediyorsun" dedi. İki ünlü yönetmenin dostluğa başlayan hikayesi bu kavgayla birlikte sona erdi.

Martin Scorsese'den Marvel filmlerine ağır eleştiri

Ünlü yönetmen Martin Scorsese, sık sık Marvel filmleri gibi serileri hedef alarak sert eleştirilerde bulunuyor. Scorsese, güç odaklı sinemayı eleştirerek, "Bu filmlerin tehlike, kahramanlarımızın yaptıkları, çünkü artık filmlerin sadece bunlardan ibaret olduğunu düşünen nesiller olacak. Bu da daha güçlü bir şekilde karşılık vermemiz gerektiği anlamına geliyor. Ve bunun tabiasından gelmesi gerekiyor. Önceki film yapımcılarından gelmeli. Ve Safdie kardeşlere sahip olacaksınız ve Chris Nolan'a sahip olacaksınız, ne demek istediğimi anlıyor musunuz?" diye konuştu.

"Sinema değil, eğlence parkını anımsatıyor"

Scorsese, 2019 yılında çizgi romanlardan uyarlanan filmlerin, sinema olmadığını, daha çok tema parklarına benzediğini söylemişti.

"Üretilen içeriğin gerçekten sinema olmadığını düşünüyorum. Neredeyse yapay zekânın film yapmasına benziyor. Ve bu, güzel sanat eserleri yapan insanlınız yönetmenlerin ve özel efekt ustalarının olmadığı anlamına gelmiyor. Ama bu filmler size ne kazandıracak; bir şeyi tamamlayıp sonra onu zihninizden, tüm vücudunuzdan atmak dışında?"

Martin Scorsese'nin açıklamalarına tepkiler

Scorsese'nin sözlerine James Gunn ve Joss Whedon gibi bu tür filmlerin yapımcıları sosyal medya üzerinden cevap verdi.Gunn, Martin Scorsese'yi her zaman seviyeğini belirterek "Sinemaya katkılarından dolayı kendisine minnettarım. The Irishman filmini izlemeye can atıyorum" diye konuşmuştu.

Joss Whedon ise Scorsese'ye her zaman saygı duyduğunu ifade ederek "Onun ne demek istediğini anlıyorum. Ancak her daim sinirli olmam için hep bir neden var" dedi.

Marvel'in yöneticisi Kevin Feige ünlü yönetmenin bu sözleri üzerine kendi filmlerini savundu.

Feige "Uçan insanları ya da uzay gemilerini umursamamak çok basit. Alfred Hitchcock hiçbir zaman en iyi yönetmen ödülünü almadı. Alsaydı güzel olurdu ancak bu her şey demek değil. Bu filmlerin hayranlarıyla dolu bir odada olmayı tercih ederim" diye konuştu L. Jackson.

Bu tartışmalara ünlü oyuncu Samuel L. Jackson da dahil olmuş, Scorsese'ye cevaben "Bu, Bugs Bunny'nin komik olmadığını söylemek gibi bir şey. Film filmdir. Onun filmlerini de herkes sevmiyor" sözlerini dile getirmişti.

Görsel 2.48: Kültür-sanat sayfası

6. ETKİNLİK

Farklı ebatlarda ve türlerde belirlediğiniz dört gazeteyi, yazı karakteri, puntosu, görsel kullanımı ve mizanpaj kuralları açılarından inceleyiniz. Değerlendirmelerinizi sınıfta paylaşınız.

SÜRE: 120 DAKİKA

5. UYGULAMA

BASILI ÖRNEKTEN KİTLE GAZETE SAYFASI HAZIRLAMA

Amaç: Basılı örnekten gazete sayfası hazırlamak.

Yönerge: Bu uygulamada sizden seçtiğiniz bir kitle gazetesi sayfasından örnek bir sayfa hazırlamanız beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Kullanılacak Araç Gereç: Bilgisayar, internet, mizanpaj programı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Mizanpaj programını açınız.
3. Çalışmanız için kitle gazete sayfası örneği belirleyiniz.
4. Belirlediğiniz sayfaya göre çalışmanızı standart boy ya da tabloid boy olarak açınız.
5. Çalışma sayfanıza sabit unsurları (logo, reklam vb.) yerleştiriniz.
6. Kullanacağınız haber metinlerini belirleyiniz.
7. Kullanacağınız görselleri seçiniz.
8. Seçtiğiniz görsellerin "Görsel Düzenleme" programında ışık, renk ve kesme işlemlerini gerçekleştiriniz.
9. Haber başlığı ve metinleri için hangi font ve puntoyu kullanacağınızı belirleyiniz.
10. Belirlediğiniz metinleri ve görselleri sayfanıza yerleştiriniz.
11. Çalışma sayfanıza ait çıktı alarak çalışmanızın kontrollerini yapınız.
12. Uygulama sonunda çalışmanızı sınıfta paylaşınız.

Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

BASILI ÖRNEKTEN KİTLE GAZETE SAYFASI HAZIRLAMA UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ

SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:

	Ölçütler	Evet	Hayır
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.		
2	Mizanpaj programını açtı.		
3	Çalışması için kitle gazetesi sayfa örneği belirledi.		
4	Belirlediği sayfaya göre çalışmasını standart boy ya da tabloid boy olarak açtı.		
5	Çalışma sayfasına sabit unsurları (logo, reklam vb.) yerleştirdi.		
6	Kullanacağı haber metinlerini belirledi.		
7	Kullanacağı görselleri seçti.		
8	Görsel malzemelerin "Görsel Düzenleme" programında ışık, renk ve kesme işlemlerini gerçekleştirdi.		
9	Haber başlığı ve metinleri için hangi font ve puntoyu kullanacağını belirledi.		
10	Belirlediği metinleri ve görselleri sayfaya yerleştirdi.		
11	Çalışma sayfasına ait çıktı alarak çalışmasının kontrollerini yaptı.		
12	Uygulama sonunda çalışmasını sınıfta paylaştı.		

"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."

SÜRE: 120 DAKİKA

6. UYGULAMA

BASILI ÖRNEKTEN FİKİR GAZETESİ SAYFASI HAZIRLAMA

Amaç: Basılı örnekten gazete sayfası hazırlamak.

Yönerge: Bu uygulamada sizden seçtiğiniz bir fikir gazetesi sayfasından örnek bir sayfa hazırlamanız beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Kullanılacak Araç Gereç: Bilgisayar, internet, sayfa tasarlama programı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Mizanpaj programını açınız.
3. Çalışmanız için fikir gazetesi sayfası örneği belirleyiniz.
4. Belirlediğiniz sayfaya göre çalışmanızı standart boy ya da tabloid boy olarak açınız.
5. Çalışma sayfanıza sabit unsurları (logo, reklam vb.) yerleştiriniz.
6. Kullanacağınız haber metinlerini belirleyiniz.
7. Sayfada kullanacağınız görselleri seçiniz.
8. Seçtiğiniz görsellerin "Görsel Düzenleme" programında ışık, renk ve kesme işlemlerini gerçekleştiriniz.
9. Haber başlığı ve metinleri için hangi font ve puntoyu kullanacağınızı belirleyiniz.
10. Belirlediğiniz metinleri ve görselleri sayfanıza yerleştiriniz.
11. Çalışma sayfanıza ait çıktı alarak çalışmanızın kontrollerini yapınız.
12. Uygulama sonunda çalışmanızı sınıfta paylaşınız.

Değerlendirme: Haber sayfası hazırlama uygulaması, aşağıda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

BASILI ÖRNEKTEN FİKİR GAZETESİ SAYFASI HAZIRLAMA UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ

SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:

	Ölçütler	Evet	Hayır
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.		
2	Mizanpaj programını açtı.		
3	Çalışması için fikir gazetesi sayfası örneği belirledi.		
4	Belirlediği sayfaya göre çalışmasını standart boy ya da tabloid boy olarak açtı.		
5	Çalışma sayfasına sabit unsurları (logo, reklam vb.) yerleştirdi.		
6	Kullanacağı haber metinlerini belirledi.		
7	Kullanacağı görselleri seçti.		
8	Görsel malzemelerin "Görsel Düzenleme" programında ışık, renk ve kesme işlemlerini gerçekleştirdi.		
9	Haber başlığı ve metinleri için hangi font ve puntoyu kullanacağını belirledi.		
10	Belirlediği metinleri ve görselleri sayfaya yerleştirdi.		
11	Çalışma sayfasına ait çıktı alarak çalışmasının kontrollerini yaptı.		
12	Uygulama sonunda çalışmasını sınıfta paylaştı.		

"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."

2.5. UZMANLIK ALANLARINA GÖRE İÇ SAYFA HAZIRLAMA

Gazete mizanpajında, her biri ayrı uzmanlık gerektiren iç sayfaların tasarımı önemli bir yere sahiptir. Her alan, mizanpaj açısından farklılık gösterir. İç sayfaların hem tasarımı hem de gündem takibi, alanında uzman kişiler tarafından yapılır.

2.5.1. Haber Sayfası Mizanpaj Özellikleri

Haber sayfası, haberlerin hiyerarşik bir sırayla sunulduğu görsellerin yer aldığı ve metnin kolay okunabilir olduğu düzenlemeleri içerir. Haber sayfasının mizanpajı da haberlerin düzenlenmesi ve sunulması için kullanılan tasarım ve düzenleme özelliklerini ifade eder. Tasarım özellikleri; farklı yayımlar ve tasarımcıların kendi tercihlerine göre değişebilir.

Haber sayfasında haberin ana başlığı genellikle büyük ve dikkat çekici fontlarla yazılır. Ana başlık, haberin içeriği hakkında okuyucuya ön bilgi verir. Ana başlığın hemen altında yer alan spot başlık, haberin ana noktalarını vurgular ve okuyucunun ilgisini çekmeye çalışır.

Haberin yanında veya içerisinde kullanılan görseller, haberin daha çarpıcı ve dikkat çekici olmasını sağlar. Haberin ayrıntılarını içeren ve paragraflar hâlinde yazılan ana metin gövdede yer alır. Alıntılar, haber sayfasında haberin ilgi çekici bölümünü vurgulamak, haberin daha doğal ve canlı bir şekilde aktarılmasını sağlamak için haberin içinde veya ayrı bir bölümde kullanılır.

SÜRE: 120 DAKİKA

7. UYGULAMA — **HABER SAYFASI HAZIRLAMA**

Amaç: Haber sayfası hazırlamak.

Yönerge: Bu uygulamada sizden haber sayfası hazırlamanız beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz..

Kullanılacak Araç Gereç: Bilgisayar, internet, mizanpaj programı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Mizanpaj programını açınız.
3. Çalışmanıza bir isim veriniz.
4. Çalışma sayfanızı standart boy ya da tabloid boy olarak açınız.
5. Çalışma sayfanıza sabit unsurları (logo, reklam vb.) yerleştiriniz.
6. Çalışma sayfanızda kullanacağınız haber metinlerini belirleyiniz.
7. Kullanacağınız görselleri seçiniz.
8. Haber başlığı ve metinleri için hangi font ve puntoyu kullanacağınızı belirleyiniz.
9. Belirlediğiniz metinleri ve görselleri sayfanıza yerleştiriniz.
10. Çalışma sayfanıza ait çıktı alarak çalışmanızın kontrollerini yapınız.
11. Uygulama sonunda çalışmanızı sınıfta paylaşınız.

Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, uygulama sonunda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

HABER SAYFASI HAZIRLAMA UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ				
SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:	
Ölçütler			Evet	Hayır
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.			
2	Mizanpaj programını açtı.			
3	Çalışmasına bir isim verdi.			
4	Çalışma sayfasını standart boy ya da tabloid boy olarak açtı.			
5	Çalışma sayfasına sabit unsurları (logo, reklam vb.) yerleştirdi.			
6	Çalışma sayfasında kullanacağı haber metinlerini belirledi.			
7	Kullanacağı görselleri seçti.			
8	Haber başlığı ve metinleri için hangi font ve puntoyu kullanacağını belirledi.			
9	Belirlediği metinleri ve görselleri sayfaya yerleştirdi.			
10	Çalışma sayfasına ait çıktı alarak çalışmasının kontrollerini yaptı.			
11	Uygulama sonunda çalışmasını sınıfta paylaştı.			
"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."				

2.5.2. Spor Sayfası Mizanpaj Özellikleri

Türkiye'de spor müsabakaları okurun yakından takip ettiği haber konularının başında yer alır. Önceden sayfalarda sütun aralarında kısa haberler olarak verilen spor haberleri için son yıllarda gazeteler ayrı sayfa tasarlamıştır.

Spor sayfaları, hedef kitleyi sayfaya çekmek için bolca fotoğraf kullanır. Spor sayfaları hazırlanırken birinci sayfa için geçerli ölçütler spor sayfası içinde geçerlidir. Müsabakaların sonuçları, puan durumları gibi istatistiki bilgiler mantıklı, okunması kolay ve estetik bir şekilde okuyucuya sunulmalıdır. Okurlar, hafta sonu maçları, spor köşeleri ve oyun takvimi gibi bilgileri her zaman aynı yerde bulmak ister. Spor sayfasının tasarımı sayfada kullanılacak malzemelerin nerelere yerleştirileceğine karar vermekle başlar (Görsel 2.49).

Görsel 2.49: Spor sayfası

Spor haberlerinin tasarımı oldukça önemlidir. Haberler; ilgi çekici başlıklar ve uzun olmayan metinlerle verilir. Spor sayfalarında yer alan haberlerin manşeti, fotoğrafları, spotları dikkat çekicidir. Sayfalarda görsellik ön plandadır ve sayfalar renkli, dinamik bir şekilde hazırlanır. Sayıca fazla olan fotoğraflar, sayfada hareketliliğe katkı sağlayacak farklı formlarda kullanılır. Büyük fotoğrafların uygun alanlarını manşet ve spot arka planı olarak değerlendirmek özellikle spor sayfalarında yaygındır. Spor sayfalarında sayfa tasarımcılarının alanla ilgili gerekli alt yapıya sahip olmaları gerekir.

SÜRE: 120 DAKİKA

8. UYGULAMA

SPOR SAYFASI HAZIRLAMA

Amaç: Spor sayfası hazırlamak.

Yönerge: Bu uygulamada sizden spor sayfası hazırlamanız beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Kullanılacak Araç Gereç: Bilgisayar, internet, mizanpaj programı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Mizanpaj programını açınız.
3. Çalışmanıza bir isim veriniz.
4. Çalışma sayfanızı standart boy ya da tabloid boy olarak açınız.
5. Çalışma sayfanıza sabit unsurları (logo, reklam vb.) yerleştiriniz.
6. Çalışma sayfanızda kullanacağınız spor haberlerini belirleyiniz.
7. Kullanacağınız görselleri seçiniz.
8. Spor haberleri için hangi font ve puntoyu kullanacağınızı belirleyiniz.
9. Belirlediğiniz metinleri ve görselleri sayfanıza yerleştiriniz.
10. Çalışma sayfanıza ait çıktı alarak çalışmanızın kontrollerini yapınız.
11. Uygulama sonunda çalışmanızı sınıfta paylaşınız.

Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

SPOR SAYFASI HAZIRLAMA UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ

SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:	
	Ölçütler		**Evet**	**Hayır**
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.			
2	Mizanpaj programını açtı.			
3	Çalışmasına bir isim verdi.			
4	Çalışma sayfasını standart boy ya da tabloid boy olarak açtı.			
5	Çalışma sayfasına sabit unsurları (logo, reklam vb.) yerleştirdi.			
6	Çalışma sayfasında kullanacağı spor haberlerini belirledi.			
7	Kullanacağı görselleri seçti.			
8	Spor haberleri için hangi font ve puntoyu kullanacağını belirledi.			
9	Belirlediği metinleri ve görselleri sayfaya yerleştirdi.			
10	Çalışma sayfasına ait çıktı alarak çalışmasının kontrollerini yaptı.			
11	Uygulama sonunda çalışmasını sınıfta paylaştı.			
"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."				

2.5.3. Magazin Sayfası Mizanpaj Özellikleri

Magazin haberleri okuyucunun vaktinin çok olduğu varsayılarak yazılan haber metinleridir. Bu düşünceye rağmen sayfanın kolay algılanabilir şekilde tasarlanması gerekir. Görselliğin ön planda olduğu magazin sayfalarında haberlerin sunumu oldukça önemlidir. Magazin sayfasının tasarımında bulunması gerekenler hareket ve dinamizmdir. İllüstrasyonlar ve reklamların yoğun olarak yer aldığı magazin sayfalarında, reklamlar piramit şeklinde sağa doğru ve olabildiğince sayfanın alt kısmına yerleştirilir.

Haberler, dikkat çekici olmalarının yanında basittir. Ana magazin haberi için seçilen metin, diğer magazin haberlerinden farklı olarak tasarlanır. Dikkat çekilmek istenen konularda bold ve geniş yazı karakteri kullanılır. Eğer başlık büyük harflerle yazılıyorsa tasarımı genellikle harfler 60 ve 72 punto, roman ve italik karakterler olacak şekilde yapılır (Görsel 2.50). Magazin sayfalarında da sayfa düzenleyicilerin alanla ilgili gerekli alt yapıya sahip olmaları gerekir.

Görsel 2.50: Magazin sayfası

Magazin sayfalarında kullanılan boşluklar okumayı kolaylaştırmak için diğer sayfaların iki katına çıkarılır. Her sayfada mutlaka fotoğraf olan magazin sayfalarında, aynı konuya ait fotoğrafları bir arada vermek her zaman daha iyi sonuçlar ortaya çıkarır. Magazin haberinde kullanılan görsellerin kendine özgü bir yapısı vardır. Kontrastlık yazı karakterlerinde olduğu gibi çizgilerde de önemlidir. Kalın ve renkli çizgilerin kullanımı sayfaya olan ilgiliyi arttırır. Alt başlığa dikkat çekebilmek için dalgalı, düz, kalın ve koyu çizgiler atılır.

SÜRE: 120 DAKİKA

9. UYGULAMA

MAGAZİN SAYFASI HAZIRLAMA

Amaç: Magazin sayfası hazırlamak.

Yönerge: Bu uygulamada sizden magazin sayfası hazırlamanız beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Kullanılacak Araç Gereç: Bilgisayar, internet, mizanpaj programı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Mizanpaj programını açınız.
3. Çalışmanıza bir isim veriniz.
4. Çalışma sayfanızı standart boy ya da tabloid boy olarak açınız.
5. Çalışma sayfanıza sabit unsurları (logo, reklam vb.) yerleştiriniz.
6. Çalışma sayfanızda kullanacağınız en az 8 tane magazin haberi belirleyiniz.
7. Kullanacağınız görselleri seçiniz.
8. Sayfada kullanacağınız font, punto ve zemin renklerini belirleyiniz.
9. Belirlediğiniz metinleri ve görselleri sayfanıza yerleştiriniz.
10. Çalışma sayfanıza ait çıktı alarak çalışmanızın kontrollerini yapınız.
11. Uygulama sonunda çalışmanızı sınıfta paylaşınız.

Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

MAGAZİN SAYFASI HAZIRLAMA UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ

SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:

	Ölçütler	Evet	Hayır
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.		
2	Mizanpaj programını açtı.		
3	Çalışmasına bir isim verdi.		
4	Çalışma sayfasını standart boy ya da tabloid boy olarak açtı.		
5	Çalışma sayfasına sabit unsurları (logo, reklam vb.) yerleştirdi.		
6	Çalışma sayfasında kullanacağı en az 8 magazin haberi belirledi.		
7	Kullanacağı görselleri seçti.		
8	Sayfada kullanacağı font, punto ve zemin renklerini belirledi.		
9	Belirlediği metinleri ve görselleri sayfaya yerleştirdi.		
10	Çalışma sayfasına ait çıktı alarak çalışmasının kontrollerini yaptı.		
11	Uygulama sonunda çalışmasını sınıfta paylaştı.		

"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."

2.5.4. Ekonomi Sayfası Mizanpaj Özellikleri

Ekonomik gelişmeler toplumun her kesimini ilgilendirdiği için ekonomi sayfaları günlük gazeteler arasında önemli bir yere sahiptir. Sayfada yer alacak haberleri seçerken iyi bir ekonomi bilgisine sahip olmak ve güncel gelişmeleri takip etmek gereklidir. Büyük gazetelerin ekonomi servisinde alanında uzmanlaşmış çalışanlar vardır. Küçük ölçekli yerel gazetelerde ise haber yazma, seçme, sayfa tasarlama ve baskı yapma gibi her biri ayrı uzmanlık alanı olan işleri bir veya birkaç kişi yürütmek zorunda kalabilir. Ekonomi haberlerinin yer aldığı sayfalarda alt başlıklarla (finans, para-borsa vb.) ayrı bir iç düzenleme yapılır (Görsel 2.51).

LOGO

31 TEMMUZ 2023

DOLAR EURO ALTIN ÇEYREK

İŞSİZLİK RAKAMLARI AÇIKLANDI

Türkiye'de işsizlik oranı Kasım 2023 döneminde, bir önceki aya göre 0,4 puanlık artışla yüzde 9 seviyesinde gerçekleşti. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Kasım 2023 dönemine ilişkin iş gücü istatistiklerini açıkladı. Buna göre, 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2023 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre 115 bin kişi artarak 3 milyon 116 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0,4 puan artarak yüzde 9,0 seviyesinde gerçekleşti. İşsizlik oranı erkeklerde yüzde 7,5 iken kadınlarda yüzde 11,8 olarak tahmin edildi. İstihdam edilenlerin sayısı 2023 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre 236 bin kişi azalarak 31 milyon 611 bin kişi, istihdam oranı ise 0,4 puan azalarak yüzde 48,2 oldu. Bu oran erkeklerde yüzde 65,4 iken kadınlarda yüzde 31,3 olarak gerçekleşti. İşgücü 2023 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre 122 bin kişi azalarak 34 milyon 726 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0,2 puan azalarak yüzde 52,9 olarak gerçekleşti. İşgücüne katılma oranı erkeklerde yüzde 70,7 iken kadınlarda yüzde 35,5 oldu.

Genç nüfusta işsizlik oranı yüzde 16,5 oldu

15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki aya göre 0,3 puan artarak yüzde 16,5 oldu. Bu yaş grubunda işsizlik oranı; erkeklerde yüzde 14,2, kadınlarda ise yüzde 20,7 olarak tahmin edildi.

Haftalık ortalama fiili çalışma süresi 43,8 saat oldu

İstihdam edilenlerden referans döneminde işbaşında olanların, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış haftalık ortalama fiili çalışma süresi 2023 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre 0,2 saat azalarak 43,8 saat olarak gerçekleşti.

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ AÇIKLANDI

Sanayi üretim endeksi, 2023 kasımda aylık bazda yüzde 1,4 azaldı, yıllık bazda yüzde 0,2 artış gösterdi. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2023 kasım ayına ilişkin sanayi üretim endeksi sonuçlarını açıkladı. Buna göre, sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2023 yılı Kasım ayında madencilik ve taş ocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 3,5, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 0,1 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü endeksi yüzde 4,5 arttı. Sanayi üretimi yıllık yüzde 0,2 arttı. Sanayi üretimi aylık yüzde 1,4 azaldı Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2023 yılı Kasım ayında madencilik ve taş ocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre yüzde 4,5, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 1,3 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü endeksi yüzde 1,0 azaldı.

Tarımda derecelendirme dönemi başladı

Tarım ve Orman Bakanlığı, tarımsal amaçlı örgütlerin, devlet desteklerinde öncelik kazanmalarına yönelik derecelendirme uygulamasını başlattı. Son başvuru tarihi 31 Mart. Tarım ve Orman Bakanlığı'nca hazırlanan Tarımsal Amaçlı Örgütlerin Derecelendirilmesine İlişkin Yönetmelik kasım ayında Resmi Gazete'de yayımlandı. Tarımsal amaçla faaliyet gösteren örgütler, 'bodes.tarimorman.gov.tr' internet sitesi üzerinden 31 Mart'a kadar başvuru yapabilecek.

50 Türk teknoloji girişimi dünya sahnesinde

ABD'nin Las Vegas şehrinde düzenlenen CES Fuarı'na katılmaya hak kazanan 50 Türk teknoloji girişimi dünya sahnesine çıktı. ABD'nin Las Vegas şehrinde 9-12 Ocak 2024 tarihleri arasında düzenlenen dünyanın en büyük tüketici elektroniği fuarı CES 2024'de (Consumer Electronic Show), Türk teknoloji girişimcileri için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda çalışan 5 Kalkınma Ajansı'nın iş birliği ile CES 2024 Türkiye Pavilyonu kuruldu.

İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA), Ankara Kalkınma Ajansı (ANKARAKA), İzmir Kalkınma Ajansı (İZKA), Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA), Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı (BAKA), Türk teknoloji girişimcileri, paydaş ve temsilcilerden oluşan 150 kişilik CES 2024 Türkiye Heyeti fuara güçlü bir katılım sağlıyor.

Bir çok il yer alıyor

CES 2024 Türkiye Pavilyonu'nda, tüketici elektroniği alanında yenilikçi ve teknoloji odaklı bir ürünü bulunan 50 Türk teknoloji girişimi yer aldı. Türkiye Pavilyonu'nda tanıtılan Türk teknoloji girişimleri arasında dünyanın ilk elektrikli çocuk bisikletinden dünyanın ilk ve tek şartlı taraftar destek platformu ve görme engelli çocuklar için akıllı baston girişimine kahve atıklarını biyo-ham maddeye dönüştüren yerli girişimden gizlebilir teknolojiler, endüstriyel tasarım, dijital lojistik, insansız hava aracı, mobil oyun, e-ticaret için hızlı teslimat çözümleri, ebeveynlerin çocukları için güvenli mobil bakıcılarla buluşturakları platform, eğitim teknolojileri, elektronik ve otomasyon çözümlerine kadar yenilikçi teknoloji ürünleri bulunuyor. Türk startuplar dört gün boyunca ürün ve teknolojilerini tanıtma, potansiyel müşterilerle görüşme ve yeni iş birlikleri kurma fırsatı bulacak.

Türk Hava Yolları da CES 2024 Türkiye Heyetine sponsorluk anlaşması kapsamında indirimli bilet temin etti.

Farklı girişimler sahne alıyor

CES Fuar alanında bu yıl dünyanın dört bir yanından; yapay zeka, akıllı şehirler, kripto para birimi ve NFT'ler, gıda teknolojisi, dijital sağlık, artırılmış ve sanal gerçeklik, robotik ve dronlar, uzay teknolojisi, oyun ve e-spor, araç teknolojisi ve daha birçok endüstriyi temsil eden farklı teknoloji kategorisinden girişimler sergileniyor. Dünyanın en önemli girişimcilik etkinlikleri arasında yer alan CES, Web Summit, Slush ve Web Summit Katar'a Türk teknoloji girişimlerinin ortak katılımı, bu yıl ilk kez Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda faaliyetlerini yürüten 5 Kalkınma Ajansı'nın iş birliği ile gerçekleştiriliyor.Global pazarlara açılmayı hedefleyen 100'ü aşkın Türk teknoloji girişimi Küresel Girişimcilik Etkinliklerine Katılım Çağrısı kapsamında Las Vegas , Lizbon, Helsinki ve Doha'da düzenlenen global etkinliklere götürülüyor.

EMEKLİ MAAŞLARINA İYİLEŞTİRME OLACAK MI?

AK Parti Grup Başkanı Abdullah Güler, emekli maaşlarında iyileştirme için ilgili bakanlıklarla görüşüldüğünü açıkladı. Güler, "Önümüzdeki hafta çalışmalar sonuçlanırsa kabine toplantısında değerlendirilir, kanun teklifi ocak ayı içinde sunulur" dedi. Emekli maaşlarına iyileştirme olacak mı? SSK ve Bağ-kur emeklilerinin maaşlarına yönelik iyileştirme için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı mesaide. Çalışmanın yakın zamanda tamamlanması bekleniyor. Açıklamayı AK Parti Grup Başkanı Abdullah Güler yaptı. Güler, "Konuyla ilgili çalışılıyor. Etki analizleri, bütçemiz, bütçe imkanlarımız, oransal manada artış değerlendirilmesi... Daha sonra sayın cumhurbaşkanımıza tahmin ediyorum önümüzdeki hafta değerlendirilir" dedi. "Önemli olan bütçe imkanlarında karşılamaktır" Abdullah Güler, iyileştirme için bütçe imkanlarının değerlendirileceğini dile getirdi. "Önemli olan bütçe imkanlarında karşılamaktır.

Görsel 2.51: Ekonomi sayfası mizanpajı

Ekonomi sayfaları, gazetenin toplam sayfa sayısına ve yayın politikasına göre değişir. Ekonomi sayfaları; tabloların, grafiklerin, sabit köşe ve ilanların çok olduğu sayfalardır. Bu nedenle haber yerleştirmek için kullanılacak alan çoğu zaman sınırlıdır. Günlük olarak değişen verilerin (döviz, borsa, altın vb.) yerlerinin değiştirilmemesi gerekir. Okuyucular bu sayede aradıkları bilgilere kolayca ulaşabilir.

SÜRE: 120 DAKİKA

10. UYGULAMA

EKONOMİ SAYFASI HAZIRLAMA

Amaç: Ekonomi sayfası hazırlamak.

Yönerge: Bu uygulamada sizden ekonomi sayfası hazırlamanız beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Kullanılacak Araç Gereç: Bilgisayar, internet, sayfa tasarlama programı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Mizanpaj programını açınız.
3. Çalışmanıza bir isim veriniz.
4. Çalışma sayfanızı standart boy ya da tabloid boy olarak açınız.
5. Çalışma sayfanıza sabit unsurları (döviz, borsa, altın vb.) yerleştiriniz.
6. Çalışma sayfanızda kullanacağınız ekonomi haberlerini belirleyiniz.
7. Kullanacağınız görselleri seçiniz.
8. Belirlediğiniz metinleri ve görselleri sayfanıza yerleştiriniz.
9. Çalışma sayfanıza ait çıktı alarak çalışmanızın kontrollerini yapınız.
10. Uygulama sonunda çalışmanızı sınıfta paylaşınız.

Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

EKONOMİ SAYFASI HAZIRLAMA UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ

SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:	
	Ölçütler		**Evet**	**Hayır**
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.			
2	Mizanpaj programını açtı.			
3	Çalışmasına bir isim verdi.			
4	Çalışma sayfasını standart boy ya da tabloid boy olarak açtı.			
5	Çalışma sayfasına sabit unsurları (döviz, borsa, altın vb.) yerleştirdi.			
6	Çalışma sayfasında kullanacağı ekonomi haberlerini belirledi.			
7	Kullanacağı görselleri seçti.			
8	Belirlediği metinleri ve görselleri sayfaya yerleştirdi.			
9	Çalışma sayfasına ait çıktı alarak çalışmasının kontrollerini yaptı.			
10	Uygulama sonunda çalışmasını sınıfta paylaştı.			
"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."				

2.5.5. Kültür-Sanat Sayfası Mizanpaj Özellikleri

Günümüzde birçok kitle gazetesinde kültür-sanat haberlerine ayrılmış bir sayfa bulunmamaktadır. Kültür-sanat sayfası tasarlanırken estetik kaygının en yüksek düzeyde olması gerekir. Diğer alanlarda olduğu gibi kültür-sanat sayfası da bu alanda iyi bir alt yapıya sahip insanlar tarafından tasarlanmalıdır. Kültür-sanat haberleri gazetelerin 12 ve 13. sayfalarında yer alır (Görsel 2.52).

KÜLTÜR-SANAT

03 AĞUSTOS 2023

DÜNYADA EN ÇOK KONUŞULAN 6'NCI DİL: TÜRKÇE

Türkçe eski bir dil olmasının yanı sıra, en çok konuşulan diller arasında 6'ncı sırada yer alıyor. Köklü bir geçmişi olan Türkçenin asırlar boyu yolculuğunu, Türk Dil Bayramı'nın 746. yılında anlattık.

Dünyada en çok konuşulan 6'ncı dil: Türkçe

"Şimden gerü hiç kimesne kapuda ve divanda ve mecalis ve seyranda Türki dilinden gayrı dil söylemeyeler"

746 yıl önce, 13 Mayıs 1277'de Karamanoğlu Mehmet Bey fermanında, bu ifadeleri kullandı. Bu hadise, her yıl 13 Mayıs Türk Dil Bayramı olarak kutlanıyor.

Türk Dil Bayramı'nın 746'ncı yılında Türkçenin yolculuğu ve önemini anlattık.

Türkçe eski bir dil mi?

Türk dili eski bir dil. Başka eski diller de var. Bu diller; Grekçe (Eski Yunan dili), Çince, Sanskritçe…

Gazi Üniversitesi (GÜ) Emekli Öğretim Üyesi Prof. Dr. Leyla Karahan, Türkçe ile Sümerce arasındaki ilişkiyi şu sözlerle anlattı:

"Türkçenin eskiliğini anlatmak için Sümerlere (MÖ 3500-3000) gitmek gerekiyor. Bizi Türkçe için Sümerlere götüren belgeler var. Sümerlerin dili de tıpkı Türkçe gibi eklemeli bir dil. Sümerlerden

kalan pek çok tablet var ve bu tabletler Sümerologlar tarafından okunuyor. Tabletleri inceleyen Batılı Sümerologlar, Sümercedeki Türkçe izlerine işaret ediyorlar. Bizim Türkologlarımızdan Osman Nedim Tuna, çalışmalarının sonunda Sümercede 168 Türkçe kelime tespit ediyor."

"İngilizce, Almanca, Rusçanın Türkçeden daha önce yazılmış eserleri yok"

Leyla Karahan, "Çince, İngilizce, İspanyolca ve Hintçenin ardından Türkçe geliyor. İngilizce, Almanca, Rusça... Bu dillerin Türkçeden daha önce yazılmış eserleri yok. Yani bu diller Türkçeye göre yeni diller. Biz bugün bin 300 yıl öncesi atalarımızı tanıyorsak bu dil sayesinde. Sözlü dil, insan ömrüyle sınırlı kalır. Söz uçar yazı kalır. Yazı bizi çok öncelere götürüyor" açıklamasını yaptı.

"Taşın binlerce yıllık bir geleceğe ulaşacağının farkındaydılar"

Leyla Karahan, metinlerin taşa yazılmasının sebebini şu şekilde açıklıyor:

"Atalarımız kağıt olmadığı için özellikle taşa yazdılar. Çünkü taşın binlerce yıllık bir geleceğe ulaşacağının farkındaydılar. Onun için kendiler bu taşa bengü (ebedi) taş dediler. Bengü taşlara bilinen ilk edebi metinler, hatıra metinleri, ilk nutuk metinleri, tarihi metinler denilebilir."

Bu dönem Türkçesini (8. yüzyıl) araştıranlar, "Bu dil, yeni bir dil olamaz. Asırlardır işlene işlene 700'lü yıllara gelmiş bir dil. Yeni bir dil olsa soyut anlam, deyim, atasözü, sanatlar olmaz. Çok fazla yabancı kelimenin olmadığı bir dil. Bengü taşlarda geçen kelimelerin yaklaşık yüzde 80'i aynen ya da kısmen değişmiş olarak günümüz Türkçesine ulaştı" diyor.

Dünyada en çok konuşulan 6'ncı dil: Türkçe

Uygur Türkçesi döneminde, Budizm ve Maniheizm ile ilgili tercümeler yapıldı. Leyla Karahan, "Bu dönemde felsefe ile ilgili eserler yazıldı. 'Türkçe bilim dili midir, değil midir?' tartışması." dedi.

MECİDİYE KÖŞKÜ 165 YIL SONRA ZİYARETE AÇILDI

Topkapı Sarayı'nda bulunan Mecidiye Köşkü 165 yıl sonra ziyarete açıldı. 3 yıllık restorasyon sürecinde köşkün altyapısı ve eserleri tek tek elden geçirildi. Son padişah köşkü olan yapı, mimari açıdan önemli özelliklere sahip.

OSMANLI DÖNEMİNDE DEVLETİN MİSAFİRHANESİ OLARAK KULLANILAN KÖŞK, ZİYARETÇİLERİNİ BEKLİYOR.

Topkapı Sarayı'na inşa edilen son kasırdı. Tam 165 yıl boyunca kapalı kaldı. Hummalı bir restorasyon çalışmasının ardından gün yüzüne çıkarıldı. Mecidiye Köşkü ilk kez ziyarete açıldı.

Milli Saraylar Başkanı Yasin Yıldız, "Aslında burasıyla ilgili restorasyon çalışmalarımız üç yılı buldu. Bodrum katındaki ciddi sıkıntılar bu restorasyon sürecinin önemli bir kısmını aldı. Tefrişi de eserler de hep ustalarımız tarafından elden geçti. Konservasyonları yapıldı. Özgün haliyle ziyaretiyle buluşmuş olması tabii bizi mesleki açıdan da oldukça memnun ediyor" dedi.

"Topkapı Sarayı'nın da günümüze ulaşan en son hatırası"

Yıldız, "Tanzimat saraylarıyla, Topkapı Sarayı'nı dönemsel olarak bağlayan, üslup olarak bağlayan en önemli yapı bu. Topkapı Sarayı'nın genel üslubuna tabii ki çok yabancıdır.ağırlandı. Köşk daha sonra cumhuriyet döneminde de Atatürk

KÖŞK, YAPILDIĞI DÖNEMDE BİRÇOK ÖNEMLİ TÖRENE EV SAHİPLİĞİ YAPTI.

tarafından birçok kez kullanıldı.

"Topkapı Sarayı'nın da günümüze ulaşan en son hatırası"

Yıldız, "Tanzimat saraylarıyla, Topkapı Sarayı'nı dönemsel olarak bağlayan, üslup olarak bağlayan en önemli yapı bu. Topkapı Sarayı'nın genel üslubuna tabii ki çok yabancı ama Topkapı Sarayı'nın da günümüze ulaşan en son hatırası. Burada inşa edilmiş en son kasır olması hasebiyle de çok önemli. Bu yönüyle ziyaretçilerimizin de çok tabii merakını celp ediyordu" diye konuştu.

Devletin misafirhanesi olarak kullanıldı. Atatürk birçok kez kullandı.

Osmanlı Devleti'nin yerli ve yabancı birçok misafiri mecidiye köşkünün bu salonunda ağırlandı. Köşk daha sonra cumhuriyet döneminde de Atatürk tarafından birçok kez kullanıldı. Mecidiye Köşkü, Topkapı Sarayında restorasyon sonrası yeni açılan alanlardan biri.

Köşk, salı günleri hariç her gün 09:00 - 18:00 saatlerinde ziyaret edilebiliyor.

ASIRLIK FİLMLER DİJİTAL ORTAMDA ARŞİVLENDİ

Kültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Genel Müdürlüğü, Türkiye'nin görüntü tarihini kolay ulaşılabilir hale getirdi. Bir asır önceden günümüze çekilmiş çok sayıda görüntü arşivlendi. Filmler restore edilerek dijital ortama aktarıldı. 'Film Mirasım' sayfası üzerinden izleyici ile buluşan filmlere sadece Türkiye'de değil yurt dışında da ilgi yoğun.

Kültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Genel Müdürlüğü film arşivi oluşturdu. Yaklaşık 13 bin 500 kutu film titizlikle temizleniyor, onarımı yapılıyor. Daha sonra taramadan geçiriliyor.

Filmler, uzmanlar tarafından dijital ortama aktarılıyor. Ardından tek tek detaylı bir şekilde izlenip, içerik çözümleri yapılıyor.

Filmler dijital ortama aktarıldı Görüntüler için 'Film Mirasım' web sitesi oluşturuldu. Bin tane eşsiz film, detaylı çalışmaların ardından Türkçe ve İngilizce olarak sayfaya yüklendi.

Filmler arşivlenirken tarih sıralaması esas alındı. Bu sayede kullanıcılar aradığını rahatça bulabiliyor. Sitede 6 kategori oluşturuldu.Arşivde, Osmanlı dönemine ait görüntüler, Adnan Menderes'in seyahatleri, Demirel, Ecevit, Erbakan gibi siyasi tarihin önemli kişilerinin toplantı görüntüleri de var. Birçok eser yer alıyor

Filmler, her kesimden büyük ilgi görüyor. Site bugüne kadar 9 buçuk milyon kez görüntülendi.

Geçmişten günümüze sinema tartışmaları

sayfa/16

2023 yılında 3 bin 59 eser evine döndü

sayfa/16

Görsel 2.52: Kültür-sanat sayfası

SÜRE: 120 DAKİKA

11. UYGULAMA

KÜLTÜR-SANAT SAYFASI HAZIRLAMA

Amaç: Kültür-sanat sayfası hazırlamak.

Yönerge: Bu uygulamada sizden kültür-sanat sayfası hazırlamanız beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz..

Kullanılacak Araç Gereç: Bilgisayar, internet, mizanpaj programı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Mizanpaj programını açınız.
3. Çalışmanıza bir isim veriniz.
4. Çalışma sayfanızı standart boy ya da tabloid boy olarak açınız.
5. Çalışma sayfanıza sabit unsurları yerleştiriniz (logo, reklam vb.).
6. Çalışma sayfanızda kullanacağınız kültür-sanat haberlerini belirleyiniz.
7. Kullanacağınız görselleri seçiniz.
8. Belirlediğiniz metinleri ve görselleri sayfanıza yerleştiriniz.
9. Çalışma sayfanıza ait çıktı alarak çalışmanızın kontrollerini yapınız.
10. Uygulama sonunda çalışmanızı sınıfta paylaşınız.

Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

KÜLTÜR-SANAT SAYFASI HAZIRLAMA UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ

SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:

	Ölçütler	Evet	Hayır
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.		
2	Mizanpaj programını açtı.		
3	Çalışmasına bir isim verdi.		
4	Çalışma sayfasını standart boy ya da tabloid boy olarak açtı.		
5	Çalışma sayfasına sabit unsurları yerleştirdi.		
6	Çalışma sayfasında kullanacağı kültür-sanat haberlerini belirledi.		
7	Kullanacağı görselleri seçti.		
8	Belirlediği metinleri ve görselleri sayfaya yerleştirdi.		
9	Çalışma sayfasına ait çıktı alarak çalışmasının kontrollerini yaptı.		
10	Uygulama sonunda çalışmasını sınıfta paylaştı.		

"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."

2.6. GAZETE ARKA SAYFASI HAZIRLAMA

Gazetelerin kendilerine göre haberi oluşturma ve tasarlama şekilleri vardır. Gazetenin yayın politikasına göre çeşitli kategorilere ayrılmış sayfalarda yer alan haberler, çarpıcı başlık ve görüntülerle verilmelidir. Gazetelerin arka sayfası birinci sayfadan sonra en çok görünen yeridir.

2.6.1. Gazetelerde Arka Sayfanın Önemi

Gazetelerin arka sayfaları, birinci sayfadan sonra en çok görünen sayfalar oldukları için ikinci vitrin olarak nitelendirilir. Arka sayfalar hem içerik hem de görsel açıdan oldukça önemlidir. Ülkemizde daha önceleri yaygın olarak spor haberlerinin vitrini olarak yararlanılan arka sayfalar, bugün hem düzenleme hem de içerik açısından farklı ve eskisine oranla daha çeşitli bir yapıya sahiptir.

2.6.2. Gazete Arka Sayfasının Özellikleri

Gazetenin logosu, birinci sayfadaki boyutlarından daha küçük olarak arka sayfada yer alır. Logonun konumu gazeteden gazeteye ya da sayfanın içeriğine göre değişiklik gösterir. Bazı gazetelerde özellikle logonun yakınlarında sabit unsurlar (karikatür, hava durumu vb.) bulunur. Görsellik ve düzenleme açısından arka sayfaların genellikle zengin ve hareketli bir tasarıma sahip olduğu görülür. Arka sayfanın bir diğer özelliği de reklam ilanlarıdır. Gazetenin hemen her sayısında, arka sayfada büyük ölçülerde bir reklam ilanına rastlanmaktadır. Bu ilanlar bazen tam sayfa olarak da yer alabilmektedir.

Arka sayfa haberleri, gazetenin yayın politikasına göre değişir. Arka sayfa, büyük toplumsal olaylarda birinci sayfa gibi de kullanılabilir. Günümüzde arka sayfada yer alan haberler çoğunlukla dış kaynaklı olmak üzere ilgi çekici güncel haberler ile bilim, sağlık, yaşam, çevre, teknoloji ve magazin haberleri arasından seçilir.

2.6.3. Farklı Tür ve Ebatlardaki Gazete Arka Sayfası Örnekleri

Görsel 2.53'te verilen gazete, tabloid boy ve fikir gazetesi arka sayfa örneğidir. Sayfada üç tane haber kullanılmıştır. Birinci haber, çevre ile ilgili bir haberdir. İkinci haber okurların ilgisini çekecek teknoloji ve bilim içerikli bir haberdir. Üçüncü haber ise yine hedef kitleyi ilgilendiren bir hava durumu haberidir. Sayfada üç tane görsel kullanılmıştır. Haber başlıklarında tırnaklı yazı karakteri kullanımı tercih edilmiştir. Ayrıca sayfada reklam için alan ayrılmıştır.

Görsel 2.53: Tabloid boy arka sayfa

Görsel 2.54'te verilen gazete, standart boy ve kitle gazetesi arka sayfa örneğidir. Sayfada dört tane habere yer verilmiştir. Gazete sekiz sütun olarak tasarlanmıştır. Haberler çevre haberleri ve yaşamla ilgilidir. Bir haber kültür sanat haberidir. Haber başlıklarında tırnaklı yazı karakteri kullanımı tercih edilmiştir. Metin içeriklerinde kullanılan yazı karakterleri de tırnaklı karakterdir. Kitle gazetesinde de reklam için alan ayrılmıştır.

22 AĞUSTOS 2023 SALI

KUŞLARIN YOLCULUĞU HALKAYLA TAKİP EDİLİYOR

Asırlık filmler dijital ortamda arşivlendi

Kültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Genel Müdürlüğü, Türkiye'nin görüntü tarihini kolay ulaşılabilir hale getirdi. Bir asır önceden günümüze çekilmiş çok sayıda görüntü arşivlendi. Filmler restore edilerek dijital ortama aktarıldı. 'Film Miraşım' sayfası üzerinden izleyici ile buluşan filmler sadece Türkiye'de değil yurt dışında da ilgi yoğun.

Zir Vadisi güzelliği ile büyülüyor

REKLAM

Yurt dışı temsilciliklerde Türk kahvaltısı etkinlikleri düzenlendi

Görsel 2.54: Standart boy arka sayfa

7. ETKİNLİK

Ebat olarak tabloid boy, içerik olarak fikir gazetesi olacak şekilde en az iki gazete örneği belirleyiniz. Belirlediğiniz boy ve içerikte gazete örnekleri seçiniz. Seçtiğiniz gazete örneklerinin arka sayfalarını mizanpaj kuralları açısından inceleyiniz. Değerlendirmelerinizi sınıfta paylaşınız.

SÜRE: 120 DAKİKA

12. UYGULAMA

KİTLE GAZETESİ ARKA SAYFASI HAZIRLAMA

Amaç: Kitle gazetesi türünde arka sayfa hazırlamak.

Yönerge: Bu uygulamada sizden kitle gazetesi türünde arka sayfa hazırlamanız beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Kullanılacak Araç Gereç: Bilgisayar, internet, mizanpaj programı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Mizanpaj programını açınız.
3. Çalışmanıza bir isim veriniz.
4. Çalışma sayfanızı standart boy gazete formatında açınız.
5. Çalışma sayfanızı 6 sütun olacak şekilde düzenleyiniz.
6. Arka sayfada kullanacağınız haber metinlerini belirleyiniz.
7. Kullanacağınız görselleri seçiniz.
8. Gazete arka sayfasını kitle gazetesi türünde hazırlayınız.
9. Sayfada kullanacağınız reklamları belirleyiniz.
10. Uygulama sonunda çalışmanızı sınıfta paylaşınız.

Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

KİTLE GAZETESİ ARKA SAYFASI HAZIRLAMA UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ

SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:	
	Ölçütler		**Evet**	**Hayır**
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.			
2	Mizanpaj programını açtı.			
3	Çalışmasına bir isim verdi.			
4	Çalışma sayfasını standart boy gazete formatında açtı.			
5	Çalışma sayfasını 6 sütun olacak şekilde düzenledi.			
6	Arka sayfada kullanacağı haber metinlerini belirledi.			
7	Kullanacağı görselleri seçti.			
8	Gazete arka sayfasını kitle gazetesi türünde hazırladı.			
9	Sayfada kullanacağı reklamları belirledi.			
10	Uygulama sonunda çalışmasını sınıfta paylaştı.			
"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."				

8. ETKİNLİK

Standart boyda fikir gazetesi için kullanacağınız yazılı ve görsel malzemeleri belirleyerek fikir gazetesi arka sayfası hazırlayınız. Hazırladığınız arka sayfa örneğini sınıfta değerlendiriniz.

SÜRE: 120 DAKİKA

13. UYGULAMA

FİKİR GAZETESİ TÜRÜNDE ARKA SAYFA HAZIRLAMA

Amaç: Fikir gazetesi türünde arka sayfa hazırlamak.

Yönerge: Bu uygulamada sizden fikir gazetesi türünde arka sayfa hazırlamanız beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Kullanılacak Araç Gereç: Bilgisayar, internet, mizanpaj programı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Mizanpaj programını açınız.
3. Çalışmanıza bir isim veriniz.
4. Çalışma sayfanızı tabloid boy gazete formatında açınız.
5. Çalışma sayfanızı 5 sütun olacak şekilde düzenleyiniz.
6. Arka sayfada kullanacağınız haber metinlerini belirleyiniz.
7. Kullanacağınız görselleri seçiniz.
8. Gazete arka sayfasını fikir gazetesi türünde hazırlayınız.
9. Sayfada kullanacağınız reklamları belirleyiniz.
10. Uygulama sonunda çalışmanızı sınıfta paylaşınız.

Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

FİKİR GAZETESİ TÜRÜNDE ARKA SAYFA HAZIRLAMA UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ

SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:	
	Ölçütler		**Evet**	**Hayır**
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.			
2	Mizanpaj programını açtı.			
3	Çalışmasına bir isim verdi.			
4	Çalışma sayfasını standart boy gazete formatında açtı.			
5	Çalışma sayfasını 5 sütun olacak şekilde düzenledi.			
6	Arka sayfada kullanacağı haber metinlerini belirledi.			
7	Kullanacağı görselleri seçti.			
8	Gazete arka sayfasını fikir gazetesi türünde hazırladı.			
9	Sayfada kullanacağı reklamları belirledi.			
10	Uygulama sonunda çalışmasını sınıfta paylaştı.			
"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."				

9. ETKİNLİK

Tabloid boy kitle gazetesi için kullanacağınız yazılı ve görsel malzemeleri belirleyerek kitle gazetesi arka sayfası hazırlayınız. Hazırladığınız arka sayfa örneğini sınıfta değerlendiriniz.

2.7. BİRİNCİ SAYFA HAZIRLAMA

Birinci sayfa, gazetenin en önemli sayfasıdır. Okuyucuların ilk gördükleri sayfa olması nedeniyle gazetenin vitrini olarak adlandırılır.

2.7.1. Gazetelerde Birinci Sayfanın Önemi

Gazetenin vitrini olarak görülen birinci sayfa; içerik ve tasarım olarak gazetenin kişiliğini, yayın politikasını yansıtır. Haber seçiminin ve derecelendirilmesinin son derece önemli olduğu birinci sayfada her kategoriden habere (siyaset, güncel, dünya, ekonomi, spor, magazin vb.) yer verilebilir. Dikkat edilmesi gereken nokta, haberlerin birinci sayfada yer alabilecek öneme sahip olmasıdır. Haberlerin önemini belirleyen temel unsurlar ise gazetenin hitap ettiği okuyucu profili ve yayın politikasıdır.

Gazetelerin birinci sayfalarına, gazetenin içeriğinde olan bütün haberler yerleştirilir. Bu durum boşlukların az olduğu, karışık ve estetik sorunların bulunduğu sayfaların ortaya çıkmasına neden olur. Günümüzde bu tür mizanpaj yapan gazetelerin sayısı azaldı. Artık birinci sayfada yer alacak haberler titizlikle seçilmekte ve beyaz boşluklardan daha etkili şekilde yararlanılmaktadır. Ortaya sade, ferah, estetik açıdan daha kaliteli sayfalar çıkmaktadır.

Birinci sayfa, en son düzenlenen sayfadır. Gazetecilikte en önemli haber olan manşet haber birinci sayfada bulunur. Manşet haber ya da haberlerin seçimi ve nasıl sunulacağı (başlık, kaplayacağı alan, konum vb.) önemlidir. Gazete satın almanın önemli bir unsuru olan manşet hem içerik hem de tasarım olarak çok iyi hazırlanmalıdır. Bir gazete için en önemli alan birinci sayfanın en üst kısmıdır. Manşet haberin başlığı, en büyük punto ile verilir.

Manşet tasarımında, başlığın konusu ile uyumlu bir yazı karakteri tercih edilmelidir. Manşet gibi başlık ögelerinde alışkanlık olarak büyük harf kullanımı bir tasarım tercihi olarak karşımıza çıkmaktadır. Tipografik elemanların okunabilirlik ve estetik açıdan çok önemli bir fark oluşturmadığı durumlarda başlığın küçük harflerle verilmesi uygundur. Manşet tasarımında satır arası boşluk, özellikle siyah ve bold yazı stillerinde, çok dar tutulduğunda hem okunabilirlik hem de estetik açıdan problem oluşturabilir.

Manşet haberden daha önemli bir haber varsa bu haber sürmanşetten verilir. Haber, logonun yukarısında, sayfanın en üst kısmında yer alır.

Gazetelerin sayfa tasarımlarında birinci sayfalar; manşet uygulamalı sayfalar ve sürmanşet uygulamalı sayfalar şeklinde düzenlenir. Genellikle manşet uygulamalı sayfalar kullanılır ve bu sayfalarda logo manşetin üstündedir. Haber, sayfa planı üzerinde içeriğin önemine göre sayfaya yerleştirilir ve ana başlık büyütülür (Görsel 2.55).

Görsel 2.55: Manşet uygulamalı sayfa

Önemli ve yaşamsal toplumsal olaylarla ilgili haberlerde sürmanşet uygulamalı mizanpaj kullanılır. Bu tasarım biçimi, özellikle savaşlar, salgın hastalıklar, tabiat ile ilgili durumlar ve toplumu ilgilendiren özel konuların aktarıldığı tasarım biçimidir (Görsel 2.56).

Görsel 2.56: Sürmanşet uygulamalı sayfa

2.7.2. Kitle Gazetesinin Özellikleri

Kitle gazeteciliği, günümüz gazeteciliğinde çok yaygın olarak görülen gazetecilik türüdür. Magazin gazeteciliği olarak da adlandırılır. Türkiye'de ve diğer ülkelerde örneklerine bolca rastlanır. İnsanların öğrenmekten çok hoşça vakit geçirmesini amaçlayan magazin gazetelerinin okur kitlesi oldukça fazladır. Farklı eğitim düzeylerine sahip insanlar vakit geçirmek ve oyalanmak için bu tür gazeteleri okur.

Bol resimli, büyük puntolu fakat az haberin yer aldığı sayfa düzenli magazin gazetelerinde anlatım genelde çok basit, haber konularıysa çok çeşitlidir. Sanatçıların yaşamından, hayat pahalılığına; çeşitli yemek tariflerinden, yıldız fallarına kadar birçok konudan bahsedilir.

Görsel 2.57'deki kitle gazetesi birinci sayfa örneğinde çok fazla görsel kullanımı mevcuttur. Manşet haber başlığı büyük ve kalın puntolarla verilerek sayfanın tamamı kullanılmıştır. Mavi zemin üstüne haber malzemeleri yerleştirilmiştir. Burada sürmanşet uygulamalı bir tasarım yapılmıştır.

Görsel 2.57: Kitle gazetesi sayfası

2.7.3. Fikir Gazetesinin Özellikleri

Haberlerin yanında yorumun ağırlık kazandığı, fotoğraflardan çok haber metninin öne çıkarıldığı gazete türüdür. Fikir gazeteleri, önemli toplumsal sorunları ve konuları saptayarak toplumun gündemine getirir. Toplumu belirli bir görüş çerçevesinde bilinçlendirme görevini üstlenen bu gazete türünde haberler yorumlanarak, açıklanarak değerlendirilir.

Fikir gazeteleri bazı özelliklere sahiptir:

- Belirli bir görüşü savunarak toplumu bilinçlendirme görevi yapar.
- Hedef kitlesi genellikle yüksek eğitim almış insanlardır.
- Haberleri derinliğine inerek nedenleriyle araştırır.
- Önemli haberlerin yanında görüş bildiren makaleler de yer alır.
- Gazetenin sayfaları çeşitli toplumsal konuları içeren bölümlerden oluşur.
- Tirajları magazin gazetelerine oranla düşüktür.

Görsel 2.58'deki fikir gazetesinde dört haber kullanılmıştır. Gazete beş sütun olarak hazırlanmıştır.

LOGO

ABD'nin Las Vegas şehrinde düzenlenen CES Fuarı'na katılmaya hak kazanan 50 Türk teknoloji girişimi dünya sahnesine çıktı.

50 Türk teknoloji girişimi dünya sahnesinde

Bir çok il yer alıyor

Türkçe Dünyada en çok konuşulan 6'ncı dil

Topkapı Sarayı'nda bulunan Mecidiye Köşkü 165 yıl sonra ziyarete açıldı

Mecidiye Köşkü 165 yıl sonra ziyarete açıldı

İşsizlik rakamları açıklandı

Görmezden gelinen salgın 'Dijital demans'

Bir ülkenin daha mı adı değişiyor?

Türk öğrenciler 10 ayda 2 milyon kullanıcıya ulaştı

Görsel 2.58: Fikir gazetesi sayfası

SÜRE: 120 DAKİKA

14. UYGULAMA

STANDART BOYDA BİRİNCİ SAYFA HAZIRLAMA

Amaç: Standart boyda birinci sayfa hazırlamak.

Yönerge: Bu uygulamada sizden standart boyda gazete birinci sayfası hazırlamanız beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Kullanılacak Araç Gereç: Bilgisayar, internet, mizanpaj programı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Mizanpaj programını açınız.
3. Çalışmanıza bir isim veriniz.
4. Çalışma sayfanızı standart boy gazete olarak açınız.
5. Çalışma sayfanızı 6 sütun olacak şekilde düzenleyiz.
6. Manşet haberini belirleyiniz.
7. Sürmanşet haberini belirleyiniz.
8. Ana sayfada kullanacağınız haberleri, önem sırasına göre belirleyiniz.
9. Kullanacağınız görselleri seçiniz.
10. Gazete ana sayfasını kitle gazetesi türünde hazırlayınız.
11. Uygulama sonunda çalışmanızı sınıfta paylaşınız.

Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

STANDART BOYDA BİRİNCİ SAYFA HAZIRLAMA UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ

SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:	
	Ölçütler		**Evet**	**Hayır**
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.			
2	Mizanpaj programını açtı.			
3	Çalışmasına bir isim verdi.			
4	Çalışma sayfasını standart boy gazete olarak açtı.			
5	Çalışma sayfasını 6 sütun olacak şekilde düzenledi.			
6	Manşet haberini belirledi.			
7	Sürmanşet haberini belirledi.			
8	Ana sayfada kullanacağı haberleri, önem sırasına göre belirledi.			
9	Kullanacağı görselleri seçti.			
10	Gazete ana sayfasını kitle gazetesi türünde hazırladı.			
11	Uygulama sonunda çalışmasını sınıfta paylaştı.			
"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."				

10. ETKİNLİK

Kullanacağınız yazılı ve görsel malzemeleri belirleyerek standart boy fikir gazetesi birinci sayfası hazırlayınız. Hazırladığınız birinci sayfa örneğini sınıfta değerlendiriniz.

SÜRE: 120 DAKİKA

15. UYGULAMA

TABLOİD BOYDA GAZETE BİRİNCİ SAYFASI HAZIRLAMA

Amaç: Tabloid boyda birinci sayfa hazırlamak.

Yönerge: Bu uygulamada sizden tabloid boyda gazete birinci sayfası hazırlamanız beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Kullanılacak Araç Gereç: Bilgisayar, internet, mizanpaj programı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Mizanpaj programını açınız.
3. Çalışmanıza bir isim veriniz.
4. Çalışma sayfanızı tabloid boy gazete olarak açınız.
5. Çalışma sayfanızı 5 sütun olacak şekilde düzenleyiniz.
6. Manşet haberini belirleyiniz.
7. Sürmanşet haberini belirleyiniz.
8. Ana sayfada kullanacağınız haberleri, önem sırasına göre belirleyiniz.
9. Kullanacağınız görselleri seçiniz.
10. Gazete ana sayfasını kitle gazetesi türünde hazırlayınız.
11. Uygulama sonunda çalışmanızı sınıfta paylaşınız.

Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

TABLOİD BOYDA GAZETE BİRİNCİ SAYFASI HAZIRLAMA UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ

SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:	
	Ölçütler		**Evet**	**Hayır**
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.			
2	Mizanpaj programını açtı.			
3	Çalışmasına bir isim verdi.			
4	Çalışma sayfasını tabloid boy gazete olarak açtı.			
5	Çalışma sayfasını 5 sütun olacak şekilde düzenledi.			
6	Manşet haberini belirledi.			
7	Sürmanşet haberini belirledi.			
8	Ana sayfada kullanacağı haberleri, önem sırasına göre belirledi.			
9	Kullanacağı görselleri seçti.			
10	Gazete ana sayfasını kitle gazetesi türünde hazırladı.			
11	Uygulama sonunda çalışmasını sınıfta paylaştı.			
“Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız.”				

11. ETKİNLİK

Kullanacağınız yazılı ve görsel malzemeleri belirleyerek tabloid boy fikir gazetesi birinci sayfası hazırlayınız. Hazırladığınız birinci sayfa örneğini sınıfta değerlendiriniz.

2.8. GAZETE SAYFA ORGANİZASYONU

Mizanpaj programında tasarımlar sayfalar üzerinde yapılır. İyi bir tasarım için sayfa yapısı amaca uygun bir şekilde planlanmalıdır. Çok sayfalı çalışmalarda tasarımın yanında sayfaların iyi organize edilmesi gerekir.

Mizanpajı tamamlanan bir gazetenin sayfa kontrolünün yapılması gerekir (Görsel 2.59). Sayfa kontrolü ile sayfadaki hatalar belirlenir. Haber metni, başlık, spot vb. yazıların yazım hatalarının tespit edildiği kontrolde, ayrıca kullanılan görsel materyallerin habere ait olup olmadığı, sayfada başlık çatışması oluşup oluşmadığı gibi durumlar da belirlenir. Sayfada kullanılan zemin renklerinin okunurluğa etkisi kontrol edilir. Sayfa kontrolü prova çıkışı alınarak yapılır.

LOGO

YAŞAM

11.09.2023 ÇARŞAMBA

TÜRKİYE'NİN GENETİK HAZİNESİ KORUMA ALTINDA

Biyolojik çeşitlilik açısından dünyanın en zengin ülkeleri arasında yer alan Türkiye'de genetik miras korunuyor. Kardelen, zambak, yılan ve kelebekler kaçakçıların gözdesi olsa da 2007 - 2023 yılları arasında 86 biyokaçakçılık vakası engellendi.

Biyolojik çeşitlilik açısından dünyanın en zengin ülkeleri arasında yer alan Türkiye'de genetik miras korunuyor. Kardelen, zambak, yılan ve kelebekler kaçakçıların gözdesi olsa da 2007 - 2023 yılları arasında 86 biyokaçakçılık vakası engellendi. Biyokaçakçılık, belirli bir bölgede endemik (yalnızca o bölgede yaşayan) bitki, hayvan, bitki tohumları, hayvanların parçaları, kan veya dokularını yetkili makamların izni olmadan toplayarak ülke dışına çıkarma suçuna deniliyor. Genellikle tıp, kozmetik ya da koleksiyon amacıyla yapılıyor.

Türkiye biyoçeşitlilik açısından en zengin ülkelerden biri. Tüm Avrupa kıtasında bulunan bitki türlerinin yüzde 75'i Türkiye'de...

12 bin 476 tespiti yapılmış bitki türü var ve bunların 4 bin 80'i endemik bitkilerden oluşuyor.

Omuzgasızlara ait 6 binden fazla tür bulunduğu tahmin edilirken, omurgalı canlı türü sayısı ise yaklaşık bin 500 olarak hesaplanıyor. Bu zenginliği, bilimsel amaçlı olarak değerlendirmek mümkün. Bunun için Tarım ve Orman Bakanlığı Doğu Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'ne üç ay önceden başvurmak yeterli. Ancak endemik türleri ülke dışına çıkarmak yasak.

Türkiye'nin kardelenleri, Kum Zambakları, bir çeşit orkide olan Salep, Trüf Mantarı olarak bilenen Keme, Doğu Karadeniz Kafkas Engereği, Doğu ve İç Anadolu'da yaşayan Uludoğan, Amanoslar'da yaşayan Geyik Böcekleri, Sivas'ın şifalı balıkları bile yurt dışına kaçırılmak istendi.

Kaçakçılar, canlı, ölü hayvan, yumurta, tohum, organ parçaları hatta 'ayı dışkısı' bile kaçırmayı denedi. Milli Parklar'ın verilerine göre 2007-2023 döneminde toplam 86 biyokaçakçılık vakası yaşandı. Son beş yılda ise ağırlıklı olarak bitkiler kaçırılmak istendi.

Türkiye'nin genetik hazinesi koruma altında

En çok vaka 2011'de

Biyokaçakçılık vakaları en çok 201yılında meydana geldi. 21 vaka tespit edilen 2011'i, 11 vakanın yaşandı.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ KUŞLARI DA OLUMSUZ ETKİLİYOR

Küresel ısınma sonucu etkisini hissettiğimiz iklim değişikliği sadece insan yaşamını etkilemekle kalmıyor, doğadaki dengeleri de değiştiriyor. Kuşlar da bu değişimden olumsuz etkilenen türlerin başında geliyor.

Sıcaklıkların yükselmesi, fırtına, dolu ve hortum gibi ani gelişen ekstrem hava olaylarından gezegendeki tüm canlılar etkileniyor. Peki ya kuşlar bu değişimden nasıl etkileniyor?

Bu sorunun yanıtını almak için işinin uzmanı bir isme danıştık. Dünyanın birçok noktasında kuş gözlemi yapan yaban hayatı uzmanı Emin Yoğurtçuoğlu küresel ısınmanın kuşlar üzerindeki etkisini anlattı. İklim değişiklikleri neticesinde çok sayıda türün tehlike altında olduğunu söyleyerek söze başlıyor Yoğurtçuoğlu... "Küresel iklim değişikliği sadece insanlığı etkileyen bir durum değil. Dünyadaki birçok canlı adaptasyon gösteremediği için yok olma eşiğine gidiyor. Ve bu bir zincirleme reaksiyon gibi, işin ucunda bize dokunacak bir şey. 10 bin 800 kuş türünden yaklaşık bin 600 tanesi yakın bir gelecekte yok olma tehlikesi altında."

Tarımda derecelendirme dönemi başladı

Tarım ve Orman Bakanlığı'nca hazırlanan Tarımsal Amaçlı Örgütlerin Derecelendirilmesine İlişkin Yönetmelik kasım ayında Resmi Gazete'de yayımlandı. Tarımsal amaçla faaliyet gösteren örgütler, 'todes.tarimorman.gov.tr' internet sitesi üzerinden 31 Mart'a kadar başvuru yapabilecek. 60 ve üzeri puan alan kooperatifler, ıslah amaçlı yetiştirici birlikleri ve üretici birlikleri; 'Birinci Derece Tarımsal Amaçlı Örgüt Belgesi' almaya hak kazanacak.

RÜZGAR ENERJİSİ DEV ADIMLARLA BÜYÜYOR

Yenilenebilir enerji kaynaklarından rüzgara büyük çaplı yatırımlar yapılıyor. Ancak küçük birtürbinlekurulacaksistemsayesinde, evve küçük işletmelerde ihtiyaç duyulan elektriği rüzgardan elde etmek mümkün.

Yenilenebilir enerji kaynakları, tükenmeyen bir kaynak olmaları ve çevreye fosil yakıtlar kadar zarar vermemeleri nedeniyle, gittikçe daha fazla önem kazanıyor. Türkiye'de de güneş ve rüzgar başta olmak üzere yenilenebilir kaynaklara büyük yatırımlar yapılarak '2053 Sıfır Karbon Emisyonu' hedefine doğru önemli adımlar atıldı. Özellikle AB'deki ticari düzenlemelerle 'yeşil enerji' kullanımına getirilen teşvikler ve ithal edilecek ürünlerde artık karbon emisyonuna da dikkat ediliyor olması, yenilenebilir kaynakları, sanayi açısından da önemli hale getirdi.

Evlerde faydalanmak mümkün

TüYine Akdeniz ve Karadeniz bölgelerinde de rüzgarın ortaya koyduğu kinetik enerjiyi elektriğe çevirmek mümkün.

Özellikle otomotiv sektörünün elektrik motorlu ağırlıklı olmaya başlamasıyla birlikte elektrik ihtiyacı daha fazla artacak. Bu ihtiyaca çevreci çözümlerden biri de rüzgar enerjisi olacak. Rüzgar enerjisinden, sadece büyük santraller kurarak değil, küçük bir türbin ve depolama gibi ünitelerle evde ve küçük iş yerlerinde faydalanmak da mümkün. Bunun için gerekli rüzgar ise saatte 3 kilometrelik bir hız. Özellikle yüksek bölgeler, yağışların rüzgara neden olduğu yerler, sürekli rüzgar alan vadiler, rüzgar kesici yapıların bulunmadığı meskun mahallerde, türbin yerleştirmek için uygun alan bulunması durumunda rüzgardan yararlanmak mümkün.

"Yer açısından avantajlı"

Türkiye Rüzgar Enerjisi Birliği Başkanı İbrahim Erden, küçük iş yerleri için şehir içinde büyük türbinler kurmanın mümkün olmadığını ancak şehir dışındaki işletmeler için uygun bir çözüm olduğunu söylüyor:

"Ege Bölgesi, Trakya, Kuzey Ege'de halen zaten endüstriyel rüzgar türbinleri mevcut. Bunlar genellikle 3-8 megavat arasında. 60 metrelik küçük kuleler ise Trakya'da organize sanayi bölgelerinde ve bağımsız fabrikalarda doğrudan ihtiyacı olan enerjiyi kullanmak üzere kuruluyor. Şu an çorlu, Hayrabolu OSB'lerde 1 megavatlık türbinler var. Sanayi bölgelerinin küçükleri için farklı çözümler var. Burada teknoloji sürekli geliştiği için büyük, üç kanatlı türbinler var.

Hafta sonu sonbahar kendini hissettirecek

Yağışlar hafta başında yurt genelinde etkisini artırdı. Hafta sonu da yurdun kıyı ve iç kesimlerinde yağış etkili olacak. Bu bölgelerde sıcaklık mevsim normallerinin altında seyredecek. Türkiye'de yaz aylarında rekor sıcaklıklar yaşadı. Son günlerde ise yağışlı ve serin bir hava hakim.Yurt genelinde haftanın başında etkili olan yağışlarla İstanbul, Aksaray, Samsun, Kırklareli sel felaketini yaşadı.

Görsel 2.59: Kontrolü yapılmış gazete sayfası

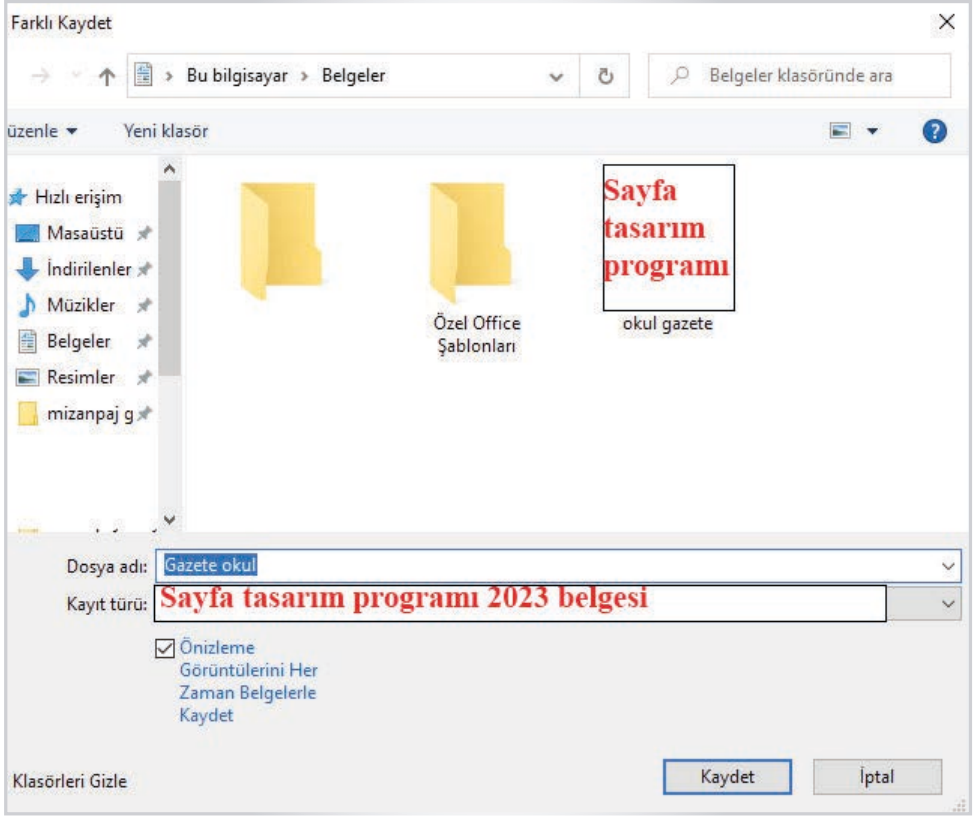
Tasarımı tamamlanmış bir gazete sayfasının sayfada tespit edilen hataların düzeltilmesi, son dakikada gelen bir haberin sayfaya yerleştirilmesi vb. nedenlerden dolayı yeniden düzenlenmesi gerekebilir. Gazete sayfa organizasyonunun kontrolü yapılırken dikkat edilmesi gereken noktalar vardır:

- Haberler, metinler ve kullanılan görsel materyaller sayfalarda önem sırasına göre yer almalıdır.
- Sayfada, metin ve görsel dengesi sağlanmalıdır.
- Sayfalarda kullanılacak materyaller gazetenin yayın kimliğine ve politikasına uygun olmalıdır.
- Sayfalarda yazı karakteri, punto ve satır boşluklarının kullanımına dikkat edilmelidir.
- Kullanılan görseller haber metinlerini destekler nitelikte olmalıdır.
- Başlık kullanımları ve tasarımları haber metnini yansıtmalıdır.
- Boşluk hatalarının oluşmamasına özen gösterilmelidir.
- Gazete sayfaları anlaşılır, sade ve açık olmalıdır.

2.8.1. Tasarımı Farklı Formatlarda Kaydetme

Hazırlanan gazete çalışması farklı formatlarda kaydedilebilir. Belgede daha sonra olası değişiklikler yapılabilmesine imkân sağlamak için çalışma, sayfa tasarım programının kendi dosya formatında kaydedilir.

- **Dosya- Farklı Kaydet** komutu tıklanır.
- Açılan pencerede kayıt türü ve dosya adı belirlenir.
- Dosya, sayfa tasarım programının kendi formatında kaydedilir (Görsel 2.60).

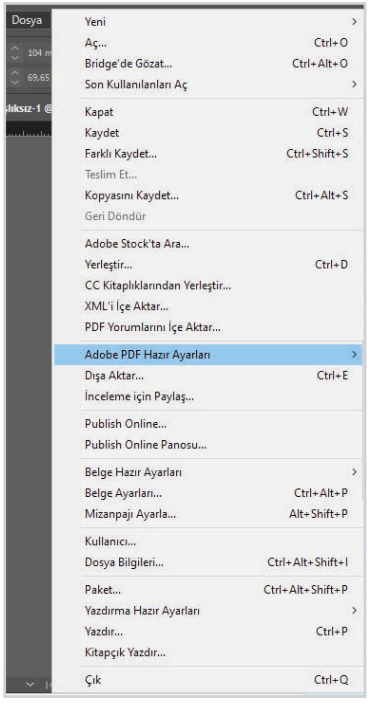
Görsel 2.60: Tasarım programını kendi formatında kaydetme

Matbaaya gönderilecek belge mutlaka PDF şeklinde oluşturulur. PDF formatı, yapısı gereği üzerinde değişiklik yapılamayan ve tüm bilgisayarlarda açılan dosya türüdür.

- **Dosya-Farklı Kaydet** komutu tıklanır.
- Açılan pencereden **PDF** formatı seçilerek çalışma belgesi kaydedilir (Görsel 2.61).

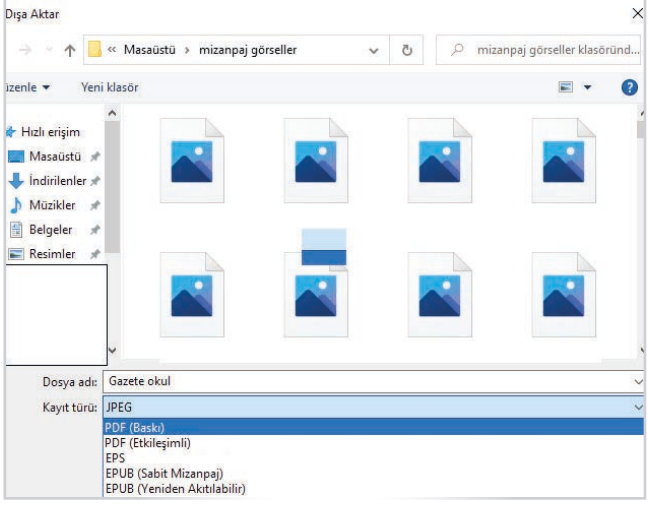
Çalışma sayfası baskıya gönderilecekse **Export** (eksport) komutu seçilmelidir.

- **Dosya-Farklı Kaydet** komutu tıklanır.

Görsel 2.61: PDF formatında kaydetme

- Açılan pencereden **Dışa Aktar (Export)** komutu tıklanır.
- **PDF (Baskı)** seçeneği tıklanarak belge kaydedilir (Görsel 2.62).

Görsel 2.62: Export işlemi

12. ETKİNLİK

Ders içerisinde yaptığınız gazete çalışması taslağını farklı formatlarda kaydediniz. Etkinliği yaparken karşılaştığınız problemleri sınıfta değerlendiriniz.

SÜRE: 120 DAKİKA

16. UYGULAMA

GAZETE SAYFA ORGANİZASYONU YAPMA

Amaç: Gazete sayfa organizasyonu yapmak.

Yönerge: Bu uygulamada sizden gazete sayfa organizasyonu yapmanız beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.".

Kullanılacak Araç Gereç: Bilgisayar, internet, mizanpaj programı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Mizanpaj programını açınız.
3. Çalışmanıza bir isim veriniz.
4. Çalışma belgenizin çıktısını alınız.
5. Çıktısını aldığınız çalışmanızı örnek sayfa ile karşılaştırınız.
6. Hataları ve farklılıkları tespit ediniz.
7. Hataları ve farklılıkları düzeltiniz.
8. Yeniden çalışmanızın çıktısını alınız.
9. Çalışma çıktısını kontrol ediniz.
10. Uygulama sonunda çalışmanızı sınıfta paylaşınız.

Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, uygulama sonunda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

GAZETE SAYFA ORGANİZASYONU YAPMA UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ

SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:	
	Ölçütler		**Evet**	**Hayır**
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.			
2	Mizanpaj programını açtı.			
3	Çalışmasına bir isim verdi.			
4	Çalışma belgesinin çıktısını aldı.			
5	Çıktısını aldığı çalışmayı örnek sayfa ile karşılaştırdı.			
6	Hataları ve farklılıkları tespit etti.			
7	Hataları ve farklılıkları düzeltti.			
8	Yeniden çalışmasının çıktısını aldı.			
9	Çalışmasının çıktısını kontrol etti.			
10	Uygulama sonunda çalışmasını sınıfta paylaştı.			
"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."				

2.9. E-GAZETE HAZIRLAMA

Basılı gazetelerin elektronik sürümleri olan e-gazeteler oldukça fazla önem kazanmış ve e-gazete kavramı bir tür olarak dijital dünyanın içerisine girmiştir. E-gazetelerin diğer dijital gazetelerden ayrıldığı nokta, basılı hâli bulunsun ya da bulunmasın geleneksel gazete formatını sanal ortamda temsil etmesidir.

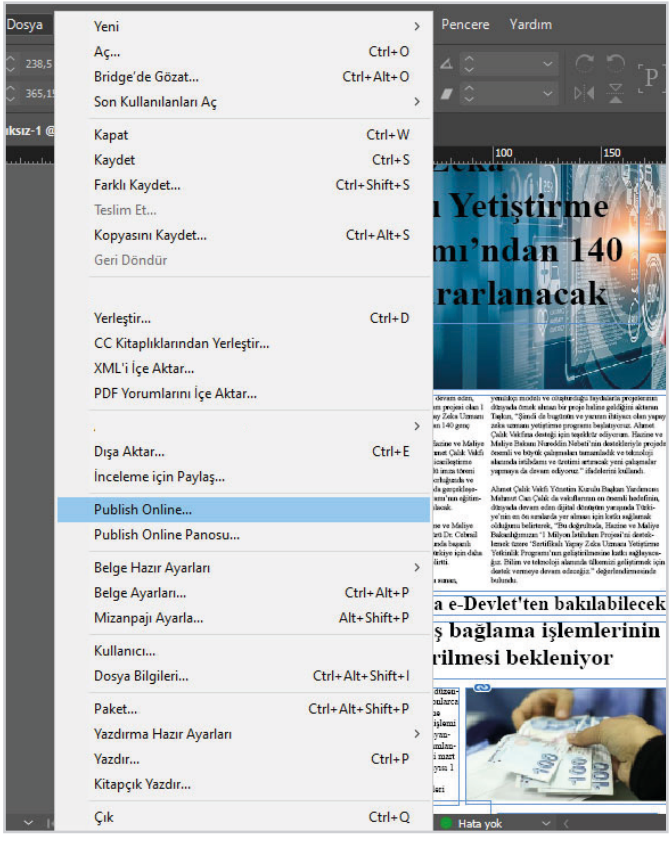
İnternet ve internetin beraberinde getirdiği teknolojik yenilikler; bilginin üretilmesi, dolaşıma sokulması ve tüketilmesi açısından önemli bir görevi yerine getirir. Okuyucular, teknolojik gelişmeler sayesinde bilgiye her an ve her yerde kesintisiz ulaşma imkânına sahiptir.

Bilgisayarın ve internetin gazeteciliğe getirdiği yenilikler ve imkânlar, gazeteciliğin yapılma biçimlerini ve gazetecilik uygulama araçlarını değiştirmiştir. Bu değişimlerin en önemlisi ise hızdır. Hızlılık ve erişilebilirlik, internet tabanlı gazeteciliğin iki büyük farklılığıdır. Internet gazetelerini, yani internet sitelerini e-gazetelerden ayırmak gerekir. İnternet haber siteleri sürekli güncellenen bir yapıdadır. E-gazeteler ise geleneksel gazete formatının dijitale yansımasıdır. Hız ilkesi, internet tabanlı her iki gazetecilik türü için de çok önemlidir. E-gazetelerin haber üretiminde, haber yazımından sayfa tasarımına kadar her aşamada bilgiye ulaşma, bilgileri güncelleme ya da değiştirme hızı gibi internetin sunduğu kolaylıklardan yararlanılır. Hangi bilgiyi nerede, nasıl kullanacağına kendileri karar veren e-gazeteler, basılı gazetenin bire bir aynısını dijital ortama aktarır ya da farklı tasarım ve araçlarla okuyucuya sunar. İnternet, eski medyanın tüm imkânlarına (metin, görüntü, grafikler, animasyon, ses, video, gerçek zamanlı yayın) sahiptir. Bu imkânların yanında interaktiflik, isteğe bağlı erişim, kullanıcı kontrolü ve uyarlama dâhil olmak üzere okuyuculara yeni imkânlar da sunar.

E-gazeteciliğin okuyuculara ulaşmasında temel olarak bir internet bağlantısının olması zorunludur. E-gazetecilik, gazete sahiplerine oldukça düşük maliyetlerle yayın yapma şansı tanır. Dünyada son yıllarda basılı yayından dijitale geçişe, en az basılı yayın kadar önem verilmektedir.

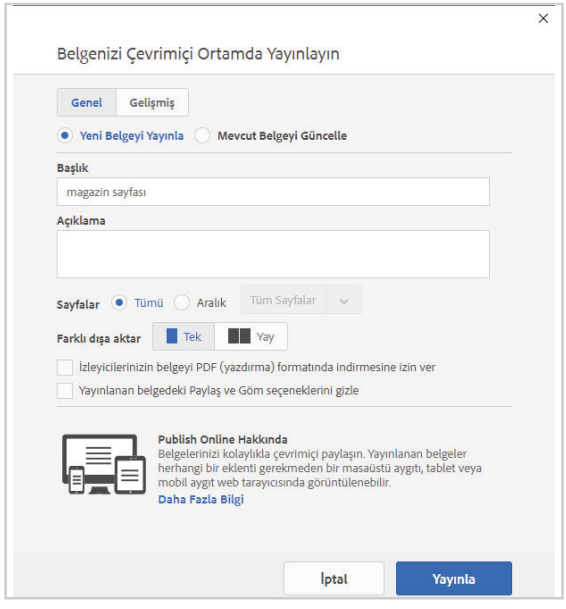
2.9.1. Gazete Taslağını E-Gazeteye Dönüştürme

⇨ Çalışma sayfasının dijital olarak yayımlanabilmesi için görseldeki **Publish Online** seçeneği seçilir ya da **Dosya- Publish Online** komutu ile çalışma sayfası yayıma hazırlanır (Görsel 2.63).

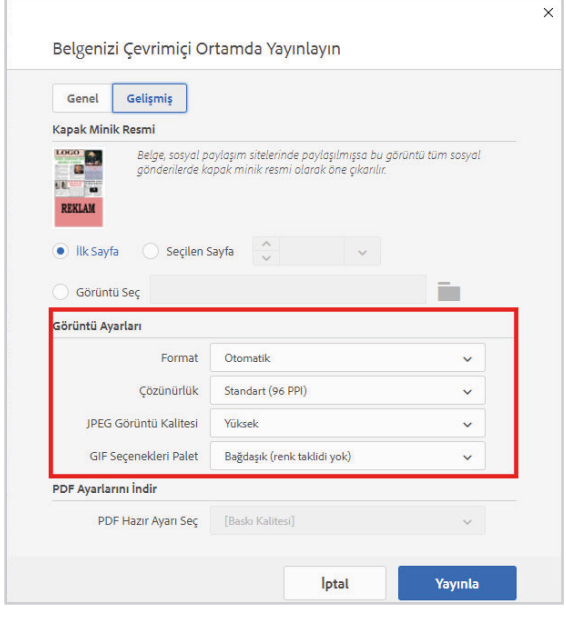
Görsel 2.63: Çalışma sayfasını dijital olarak yayımlama

- Açılan pencerede belgeye bir başlık ve bir açıklama metni yazılır (Görsel 2.64).
- Belgenin tüm sayfalarının mı yoksa belli bir bölümünün mü yayımlanacağı ayarlanır.
- **Farklı Dışa Aktar** seçeneği ile sayfaların tarayıcıdan çıkma şekli ayarlanır.
- **Gelişmiş** sekmesi altında ise alt görseldeki seçeneklerle ilgili değişiklikler yapılabilir.

Görsel 2.64: Belge ayarlarının yapılması

- Yayımlanacak olan belgenin kapak sayfası mevcut sayfalar içerisinden seçilebilir ya da bilgisayardan başka bir görsel, kapak sayfası olarak belirlenebilir.
- **Format** bölümünden dosyaların JPG, PNG gibi hangi formatta yayımlanacağı seçilir.
- Belgenin çözünürlük değeri, JPG görüntü kalitesi gibi ayarlar da bu pencerede yapılır.
- Tüm bu ayarlar yapıldıktan sonra **Yayınla** butonu ile belge yayımlanır (Görsel 2.65).

Görsel 2.65: E-gazeteyi yayımlama

13. ETKİNLİK

Siz de kitle gazetesi türünde bir gazete sayfasının taslağını oluşturunuz. Oluşturduğunuz gazete taslağını e-gazeteye dönüştürünüz. değerlendirmelerinizi sınıfta paylaşınız.

SÜRE: 120 DAKİKA

17. UYGULAMA

FİKİR GAZETESİ TASLAĞINI E-GAZETEYE DÖNÜŞTÜRME

Amaç: Fikir gazetesi taslağını e-gazeteye dönüştürmek.

Yönerge: Bu uygulamada sizden gazete taslağını e-gazeteye dönüştürmeniz beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Kullanılacak Araç Gereç: Bilgisayar, internet, mizanpaj tasarlama programı ve gazete taslağı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Mizanpaj programını açınız.
3. Çalışmanıza bir isim veriniz.
4. Tabloid boy bir gazete sayfası açınız.
5. Açtığınız sayfayı fikir gazetesi türünde hazırlayınız
6. Çalışmanızın taslağını e-gazeteye dönüştürünüz.
7. Uygulama sonunda çalışmanızı sınıfta paylaşınız.

Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

FİKİR GAZETESİ TASLAĞINI E-GAZETEYE DÖNÜŞTÜRME UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ

SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:	
	Ölçütler		**Evet**	**Hayır**
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.			
2	Mizanpaj programını açtı.			
3	Çalışmasına bir isim verdi			
4	Tabloid boy bir gazete sayfası açtı.			
5	Sayfayı fikir gazetesi türünde hazırladı.			
6	Çalışma taslağını e-gazeteye dönüştürdü.			
7	Uygulama sonunda çalışmasını sınıfta paylaştı.			

"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."

2. ÖĞRENME BİRİMİ GAZETE MİZANPAJI

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A) Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

1. (…) Ülkemizde en çok kullanılan gazete türü tabloid boy gazetedir.

2. (…) Sağdan blok sistemi, en sık kullanılan metin düzenleme biçimidir.

3. (…) Sayfanın okunurluğu için sözcük ve satır aralarındaki mesafe ölçülü olmalıdır.

4. (…) Yazılı basında tırnaklı karakterlerle oluşturulan metinler, rahat ve hızlı okunur.

B) Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru kelimeleri yazınız.

5. Haber metnini özetleyen ve ana başlıktan küçük yazılan başlık türüne ..... denir.

6. Ögelerin bir eksen etrafında yerleştirilmesi işlemine ..... denir.

7. Parçalardan oluşan, birbirinden farklı metinlerin okurun anlayabileceği şekilde aktarıldığı sisteme ..... denir.

C) Aşağıdaki sorularda doğru cevabı işaretleyiniz.

8. Aşağıdakilerden hangisi denge unsurunun özelliklerindendir?

A) Materyallerin doğru yerlere yerleştirilmesi
B) Görsellerin sayfada bütünlük oluşturması
C) Sayfada gerekli malzemelerin kullanılması
D) Sayfa tasarımının anlaşılır olması
E) Sayfa tasarımının özgün olması

9. Aşağıdakilerden hangisi ülkemizde en az kullanılan başlık türüdür?

A) Sağdan blok B) Ortal C) Soldan blok D) Blok E) Merdiven

10. Aşağıdakilerden hangisi biçimlerine göre sayfa türlerinden biri değildir?

A) Dikey
B) Karşıt
C) Şişirilmiş
D) Standart boy
E) Vitrin

Ç) Aşağıdaki soruları okuyunuz ve soruların cevaplarını altlarında verilen boşluğa yazınız.

11. Matbaadaki teknolojik gelişmeler sayfa tasarımını nasıl etkilemiştir? Açıklayınız.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

MİZANPAJ

12. Sayfa tasarımında birinci sayfanın önemini açıklayınız.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

13. Gazete satın alırken en çok hangi özelliklere dikkat ediyorsunuz? Nedenlerini açıklayınız.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

14. Tabloid boy gazete ve tasarımının dünyada çok fazla tercih edilmesinin nedenlerini açıklayınız.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

15. E- gazetenin önemini açıklayınız.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

MİZANPAJ

3. ÖĞRENME BİRİMİ
DERGİ MİZANPAJI

KONULAR

3.1. DERGİ SAYFA AYARLARI

3.2. BASILI ÖRNEKTEN DERGİ SAYFASI HAZIRLAMA

3.3. İÇ SAYFA HAZIRLAMA

3.4. DERGİ KAPAĞI HAZIRLAMA

3.5. DERGİ ARKA KAPAĞI HAZIRLAMA

3.6. DERGİ SAYFA ORGANİZASYONU

3.7. E-DERGİ HAZIRLAMA

TEMEL KAVRAMLAR

dergi ebatları, iç sayfa mizanpajı, kapak mizanpajı, arka kapak mizanpajı, sayfa organizasyonu, e-dergi

NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

- Farklı ebatlarda ve formlardaki dergilerin sayfa ayarlarını yapma
- Mizanpaj programında basılı örneklere benzer dergi sayfası hazırlama
- Dergi türüne uygun iç sayfalar düzenleme
- Farklı konularda dergi ön kapağı hazırlama
- Farklı konularda dergi arka kapağı hazırlama
- Mizanpajı yapılmış derginin sayfa organizasyonunu yapma
- İstenilen özellik ve ebatta e-dergi hazırlama

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. **Farklı tür ve ebatlarda hazırlanmış dergileri inceleyiniz. Dergilerin ön ve arka kapaklarıyla iç sayfalarının mizanpajlarındaki benzerlik ve farklılıkları açıklayınız.**
2. **Günümüz dergilerinin sayfa mizanpajlarının daha farklı hâle gelmesi için sizce neler yapılabilir?**
3. **Sizce e-dergilerin sayısı gün geçtikçe neden artıyor?**

3.1. DERGİ SAYFA AYARLARI

Çoğunlukla bir alandaki haber ve konuları detaylı şekilde ele alan ve belirli periyotlarla yayımlanan kitle iletişim aracına **dergi** denir. İçerik açısından dergi türleri oldukça çeşitlidir. Bu çeşitlilik, teknolojinin gelişmesi ve insanların ilgi alanlarının artmasıyla gün geçtikçe daha da çoğalmaktadır. Dergi türleri şöyle sıralanabilir:

- edebiyat dergileri
- kültür dergileri
- tarih dergileri
- bilim ve teknoloji dergileri
- siyaset dergileri
- magazin dergileri
- hukuk dergileri
- sağlık dergileri
- sinema dergileri
- otomobil dergileri
- ekonomi dergileri
- mizah dergileri
- dekorasyon dergileri
- çocuk dergileri
- fotoğrafçılık dergileri
- iş dergileri
- bilgisayar dergileri
- coğrafya dergileri

Günümüzde dergiler sadece içerik açısından değil, periyotları ve ebatları açısından da çeşitlilik gösterir. Dergiler içerik açısından olduğu gibi tasarım açısından da hedef kitleye göre biçimlenir. Öncelikle akademik yayınlara yer veren dergiler daha uzun periyotlarda ve çoğunlukla kitap boyutunda veya kitaptan az daha büyük ebatlarda çıkarken popüler bilgi ve haberlere yer veren dergiler daha kısa periyotlarla yayımlanır. Ayrıca bu dergiler, akademik içerikli dergilere göre ebat olarak da daha büyüktür. Popüler yayıncılık yapan bir dergide görsel unsurlar da oldukça fazla yer alır.

3.1.1. Dergi Tasarımı

Dergiler, içerik ve ebat olarak ne kadar farklı olursa olsun tasarımındaki uygulamalar açısından ortak noktalar barındırır. Denge, orantı ve görsellerin belirli bir düzen içinde yerleştirilmesi son derece önemlidir. Aynı şekilde görsellerin ve ele alınan konuların devamlılığı, bütünlüğün sağlanması ve vurgu yapılan unsurların doğru şekilde ön plana çıkarılması da tasarımın içinde yer alır.

Gazete, kitap, broşür veya afiş tasarımında olduğu gibi dergi tasarımında da belirli sınırlamalar vardır. Bu sınırlamalar arasında derginin hitap ettiği kitlenin yaşı, cinsiyeti, öğrenim durumu, mali zorluklar veya derginin uyması gereken ebatlar sayılabilir. Tasarım, sınırlar dâhilinde hem ilgi çekici olabilmeli hem de vermek istenen mesajı doğru şekilde iletmelidir. Tasarım ne kadar ilgi çekici olursa olsun mesaj doğru şekilde verilemiyorsa tasarımın başarılı olduğu söylenemez.

Bir dergi hazırlanırken tasarımının tamamen özgün olması gerekir. Özgün bir tasarım, dergiye bir kimlik kazandıracak ve onu görünür kılacaktır. Aynı şekilde dergi, okurlar tarafından kolay bir şekilde okunabilmelidir.

Dergiler, bir yönüyle gazetelere, bir yönüyle de kitaplara benzer. Arşivlenmesi, kaynak olarak kullanılması çok yaygındır. Bu yüzden gazetelerden farklı olarak dergilerde içindekiler sayfası da yer alır. Diğer iç sayfalarda olduğu gibi içindekiler sayfası da derginin özgün tasarımına uygun şekilde düzenlenmelidir.

Bir derginin sayfalarında bulunan ögeler; yazılar, resimler, tablolar, çerçeveler, çizgiler, renkler, başlıklar, vektörel çizimler ve sayfa numaralarıdır. Tasarım yapılırken bunların hangi sayfada nasıl kullanılacağına dikkat etmek gerekir.

Bütün sınırlılıklarına; tasarım elemanları ve ilkelerine rağmen tasarımdaki en önemli özellik yaratıcılıktır. Bu yüzden tasarımcı, bir sanatçı titizliğiyle sayfaları düzenlemelidir.

Derginin mizanpajı yapılırken aşağıdaki hususların göz önünde bulundurulması gerekir:

- derginin boyutları
- derginin basılacağı kâğıdın türü
- sayfanın genel yapısı (kenar boşlukları, kuşaklar, sayfa sayısı, sütunlar, yazı karakteri, punto vb.)
- sayfalarda kullanılacak başlıklar
- görsel altı yazıların nasıl kullanılacağı
- bloklamaların nasıl yapılacağı
- beyaz boşlukların ölçü ve orantıları
- zemin renklerin kullanılması

Dergi tasarımında dikkat edilmesi gereken ögeler şöyle sıralanabilir:

- Fotoğraf, resim, illüstrasyon gibi görseller, ana ve alt başlıklar, görsel altı yazılar yerleştirilirken okuma sürecinin bölünmemesine dikkat edilmelidir. Bu unsurların doğru yerleştirilmesi hem göz sağlığı hem de konunun bütünlüğü açısından önemlidir.
- Derginin hitap ettiği kitlenin beklentileri dikkate alınmalıdır.
- Derginin sayfaları iki tarafa da düz olarak açılabilmelidir. Sayfalardaki görseller ve yazılar, tek bir bakış açısıyla izlenecek şekilde düzenlenmelidir. Tüm ögeler, optik merkezin sağına, soluna, yukarısına ve aşağısına göre dengede olmalıdır.
- Sayfalardaki yazıların, görsellerin alanlarıyla marjlar (kenar boşlukları) önceden belirlenmelidir. Bunun için bilgisayarda eskizlerin hazırlanması ve birkaç kez prova edilmesinde fayda vardır.
- Sayfalardaki tasarım unsurları (çizim, fotoğraf vb.), derginin içeriğini başarılı bir şekilde yansıtacak şekilde düzenlenmelidir.

Dergi sayfa ayarları yapılmadan önce dergi tasarımında kullanılacak programın temel özellikleri ve belge oluşturma aşamaları bilinmelidir.

BİLGİ KUTUSU

Optik merkez, sayfada geometrik merkezin biraz üstüne ve soluna denk gelen kısımdır.

3.1.2. Programı Açma ve Çalıştırma

Dergi için sayfa tasarımına başlarken yeni belge oluşturmak gerekir. Yeni belge oluşturmadan önce mizanpaj programı yazılımının ayarlarını sıfırlamak gerekir. Bunun amacı, programı yeni kurulmuş hâle getirmektir. Ayarları sıfırlamak için **Ctrl+Shift+Alt** tuşlarını aynı anda basılı tutup mizanpaj programı ikonuna tıklamak yeterli olur.

Sayfa tasarımına başlamak için takip edilmesi gereken yollar şunlardır:

1. **Dosya** menüsüne tıklanır, **Yeni** komutu seçilir. Ardından **Belge** komutuna tıklanır. Böylelikle program çalışmaya başlar. Aynı işlemin kısa yolu olarak **Crtl+N** tuş bileşenine de basılabilir. Bu işlemin ikinci basamağı olarak başlangıç penceresindeki **Yeni Oluşturulan** alanındaki **Belge** seçeneğine tıklanır.
2. Belgenin sayfa sayısı için **Sayfa Sayısı** kutusuna gidilir. Sayfalar karşılıklı olarak kullanılacaksa **Karşılıklı Sayfalar** kutusu işaretlenir. **Başlangıç Sayfası** metin kutusuna belgenin açılacağı sayfa sayısı girilir.
3. Tasarımda karşılıklı gelen sayfalar olacaksa **Karşılıklı Sayfalar** ayarının açık tutulması gerekir. Bu yapılmadığı takdirde sayfalar alt alta açılacaktır.

4. Sayfanın kenar boşlukları **Kenar Boşlukları** bölümünden ayarlanır. Bu bölümde ayarlama yapılırken sayfaların sıfıra sıfır şeklinde hazırlanmayacağı göz önünde bulundurulmalıdır. Sayfa kenarlarında belirli ölçüde bir boşluk otomatik olarak bırakılır. Sayfaların kenarlarının boşluksuz bırakılması belgenin baskısında görünmeyen alanlar oluşmasına neden olur.
5. Sayfa sütunlara ayrılacaksa **Sütunlar** bölümüne sütunların sayısı yazılır. Sütunlar arasındaki mesafe **Sütun Aralığı** bölümüne girilir.

BİLGİ KUTUSU

Sütunlar bölümünde belirlenen sütun sayısı ve sütunlar arasındaki mesafe, belgede sanal çizgi olarak görünecektir. Bu çizgiler tasarımcının daha rahat çalışmasını sağlar. İstenildiği zaman sütun sayısı ve sütunlar arası aralıklar azaltılıp çoğaltılabilir.

3.1.3. Dergi Ebatları

Sayfanın tasarımı için A4, tabloid gibi hazır sayfa boyutları seçilebildiği gibi ekranın sağında yer alan ayarlardan özel belirlenmiş sayfa ebatları da girilebilir. Bunun için **Sayfa Boyutu** açılıp listedeki sayfa boyutlarından biri seçilir. Özel ölçülerde bir sayfa boyutu belirlemek için sayfanın genişliği **Genişlik** metin kutusuna, yüksekliği de **Yükseklik** kutusuna yazılır. **Yönlendirme** bölümünden sayfanın dikey mi yoksa yatay mı tasarlanacağına karar verilir.

Dergilerin tasarımı dikey ya da yatay biçimlerde yapılmaktadır. 21,59 cm (8,5 inç) x 27,94 cm (11 inç) ve 13,97 cm (5,5 inç) x 21,59 cm (8.5 inç) en çok kullanılan dergi boyutlarıdır. 21,59 x 27,94 cm standart dergi boyutu kabul edilir. Bu ölçü yaklaşık olarak A4 kâğıdı boyutundadır. Buna Amerikan mektup boyutu da denilmektedir. 13,97 x 21,59 cm ise A5 kâğıdı boyutundadır ve Amerika'da 'digest' boyutu olarak da adlandırılır. Bunların yanında 21,59 x 21,59 cm ve 13,97 x 13,97 cm ebatlarında kare biçimde tasarlanmış dergiler de bulunmaktadır. Ayrıca daha büyük boyutlarda dergilere de rastlanmaktadır. 20,32 x 27,23 ve 22,86 x 27,23 cm ebatlarında yayımlanan magazin ağırlıklı dergiler buna örnektir.

SÜRE: 120 DAKİKA

1. UYGULAMA — **DERGİ SAYFASI AÇARAK SAYFA AYARLARINI YAPMA**

Amaç: Farklı ebatlarda ve formlarda dergi sayfası açarak sayfa ayarlarını yapmak.

Yönerge: Bu uygulamada sizden dergi sayfası açarak sayfa ayarlarını yapmanız beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Kullanılacak Araç Gereç: Bilgisayar, dergi tasarımı programı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Bilgisayarınızda tasarım yapmak için mizanpaj programını hazırlayınız.
3. Farklı dergi sayfa ebatları belirleyiniz.
4. Mizanpaj programındaki işlem basamaklarını takip ederek dergi sayfa boyutları oluşturunuz.
5. Çalışmanızı arkadaşlarınızın çalışmalarıyla karşılaştırınız. Benzerlikler ve farklılıklar üzerinde tartışınız.

Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, uygulama sonunda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

DERGİ SAYFASI AÇARAK SAYFA AYARLARINI YAPMA UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ			
SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:

	Ölçütler	Evet	Hayır
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.		
2	Bilgisayarında tasarım yapmak için mizanpaj programını hazırladı.		
3	Çalışmadan önce dergi sayfa boyutlarının hangi ölçülerde olacağına karar verdi.		
4	Programdaki işlem basamaklarını takip etti.		
5	Ölçütlere uygun sayfa ayarları yaptı.		
6	Çalışmasını arkadaşlarıyla paylaştı.		
"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."			

3.2. BASILI ÖRNEKTEN DERGİ SAYFASI HAZIRLAMA

Dünyada ve ülkemizde pek çok dergi yayımlanmaktadır. Bu dergilerin çoğunluğu aynı boyutlarda olsa bile farklı boyutlarda olanları da mevcuttur. İyi bir dergi tasarımı için öncelikle yayımlanmış dergilerin incelenmesi gerekir. Böylelikle dergi sayfalarında, hedef kitlenin ihtiyaçları da dikkate alınarak yer alacak metinler, görseller, çizimler ve boşlukların nasıl yerleştirileceği hakkında bilgi sahibi olunur.

Dergi için mizanpaj yapılırken dikkat edilecek hususlar şunlardır:

a) **Planlama:** Bir dergide yazıların ve görsellerin nasıl yer alacağına önceden bir plan dâhilinde karar verilmesidir. Planlama yapmak dergiyi hazırlarken işi kolaylaştırdığından son derece önemlidir.

b) **Sütun Sayısı:** Dergi sayfalarında, yazı ve görsellerin yerleştirildiği sütun sayısıdır (Görsel 3.1 ve Görsel 3.2).

Görsel 3.1: Tek sütundan oluşan dergi sayfası tasarımı

Görsel 3.2: İki sütundan oluşan dergi sayfası tasarımı

c) Görsel-Yazı Planlaması: Sayfalarda yer alacak yazıların ve görsellerin boyutlarıyla oranına dikkat edilmesidir. Hedef kitlenin beklentileri ve yazının içeriği dikkate alınarak görseller belirlenir. Bu görsellerin fotoğraf mı, çizim mi olmasına karar verilir. Bazı yazılar için fotoğraf önemliyken bazı yazılarda çizim ön plana çıkar. Çizimin de resim mi, karikatür mü yoksa vektörel bir çizim mi olmasına karar verilir. Bazı sayfalarda yazılar, bazı sayfalarda görseller daha çok yer kaplar (Görsel 3.3 ve 3.4).

Görsel 3.3: Görselin ön planda olduğu mizanpaj örneği

Jandarmanın suç oluşumuna yaklaşımı iki türlüdür: suç oluşumunu önleme ve suçla mücadele. Kısaca önleme olarak adlandırabileceğimiz önleyici kolluk tedbirlerinin en başında vatandaşla kolluk arasında etkili bir iletişimin kurulması gelmektedir. Buna yönelik olarak dünya çapında değişik uygulamalar geliştirilmiştir. Jandarma Genel Komutanlığı, bu konuda dünya çapında farklı şekillerde uygulanan bir modeli bilimsel yöntemlerle inceleyerek etkili ve verimli bir model geliştirmiştir. Jandarma Asayiş Koordinasyon Timi (JAKOT) olarak adlandırılan bu model, öncelikle Birinci Sınıf (Turizm) Jandarma Karakollarında uygulanacaktır.

Bu modele göre iletişim, tanıtım ve reklam faaliyetlerinden daha geniş kapsamda değerlendirilmesi ve suçun önlenmesine yardımcı olacak biçimde şekillendirilmesi gereken bir anlayışla ele alınmalıdır. Toplumun büyük bir kesimine hitap eden bir kurum olan Jandarma Genel Komutanlığının çekirdek birimi olarak değerlendirilen Karakol seviyesinde sadece iletişim ile görevli bir biriminin olması önleyici kolluk hizmetlerinde önemli bir fark oluşturacaktır.

Stratejik Seviyede Halkla İlişkiler ve İletişim Anlayışı

Jandarma Genel Komutanlığının stratejik planlarında halkla ilişkiler ve iletişimin *çok yönlü ve etkili* bir şekilde uygulanacağına işaret edilerek kurumsal imajın güçlendirilmesi ile bu konudaki etkinliğin artırılması hedeflenmektedir.

Jandarmanın halkla ilişkiler faaliyetleri, ticari işletmelerin ve diğer kamu kuruluşlarının uygulamalarından farklı (Yurdakul, 2003; Erdemoğlu, 2007); önleyici hizmetler kapsamında uygulanması gereken faaliyetler bütünü olarak değerlendirilmelidir. Jandarma personelinin her hareketinin halkla ilişkiler ve iletişim boyutu vardır: teçhizatın kalitesinden, personelin kılık-kıyafetine, törenlerdeki konuşmalardan, olay yerindeki araştırmanın ciddiyetine kadar tüm alanlarda yapılan faaliyetler paydaşların zihninde oluşan Jandarma olgusuna (Erciyes, 2021) bir katkı sağlar.

Sosyal medya ve bireysel iletişim gibi halkla ilişkiler uygulamalarında çerçevenin sınırlarını belirleyecek iki temel prensipten söz etmek mümkündür: güven ve caydırıcılık. Jandarmanın uygulayacağı halkla ilişkiler faaliyeti bu iki eksen ile ticari sektörün ve diğer kamu kuruluşlarının halkla ilişkiler faaliyetlerinden ayrılmaktadır. Çünkü Jandarma, halka ne iş yaptığını anlatması gereken, tanınmayan bir kuruluş değildir. Aksine, kurum kültürü yüzyıllardır sağlam temeller üzerine kurulmuş, kurumsallığı tartışılmayan ve küresel çapta bir üne sahip, tanınan ve bilinen bir kuruluştur. Bu nedenle, verilmesi gereken temel mesajlar Jandarmanın üzerine düşen vazifeyi tam, doğru ve zamanında yerine getirebilecek imkân ve kabiliyette olduğuna dikkat çeken türden mesajlar olmalıdır. Böylece, meşhur tabiriyle "dosta güven, düşmana korku" mesajları yerine ulaşacak ve halkla ilişkilerde faaliyet etkinliği sağlanacaktır. Bu hususa stratejik iletişim planlarında (Şatır, Sümer, Demir, 2015) ayrıntılı olarak yer verilmelidir.

Halkla ilişkiler uygulamalarında güven ve caydırıcılık ilkeleri dengeli ve ölçülü bir şekilde uygulanmalıdır. Çünkü Jandarma, her koşulda tarafsızlık, adalet ve hakkaniyet ilkelerinin devlet tarafındaki koruyucusu ve teminatıdır. Öğretici olması açısından kadife eldiven giymiş demir yumruk yaklaşımı (Tablo-1; CRCJ, 1975) halkla ilişkilerin dengeli ve ölçülü yürütülmesinde bir rehber olarak değerlendirilebilir.

Jandarma, tüm imkân ve kabiliyetini kullanarak suç oluşumunu engellemek ve suça karışmış kişileri adaletin kollarına teslim etmek ve gerektiğinde sıcak çatışmanın tüm kurallarını uygulayarak devletin anayasal düzenine karşı gelenleri etkisiz hâle getirmek gibi görevleri yerine getirirken bir yandan da bunları yapabilme kudretine sahip olduğunu ilan ederek suça meyilli kişilerin suç işlemekten vazgeçmelerini sağlar ve suçtan uzak olan insanların suçtan korkmalarının önüne geçmiş olur. Bu anlayışın bir sonucu olarak, Jandarmanın uyguladığı halkla ilişkiler, esas olarak, önleyici kolluk hizmetlerinin etkisini artırmayı hedeflemelidir.

* Jandarma Kıdemli Albay, Çankırı İl Jandarma Komutanlığı, İl Jandarma Komutanı, Kara Harp Okulunda Uluslararası Güvenlik ve Terörizm alanında yüksek lisans eğitimini tamamlamıştır.

** Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesinde Yönetim ve Organizasyon (Örgütsel Davranış) alanında yüksek lisansını tamamlamış, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesinde Yönetim ve Organizasyon (Stratejik İletişim ve Yönetim Bilişim Sistemleri) alanında doktora eğitimine devam etmektedir.

Görsel 3.4: Tamamen yazıdan oluşan mizanpaj örneği

ç) Yazı Karakteri Seçimi: Dergilerin herkes tarafından kolay okunur olması önemlidir. Bunun için iyi bir yazı karakteri seçimi öne çıkar. Genellikle çok kullanılan yazı karakterleri tercih edilir.

d) Harf Büyüklüğü: Harf büyüklüğü ölçü birimi puntodur. Harf büyüklüğü, derginin hitap ettiği hedef kitle dikkate alınarak belirlenmelidir. Küçük yaşlardaki çocuklar için kullanılacak puntonun 14 ile 18 arasında olması gerekirken yetişkinler için 10-12 aralığında bir puntonun kullanılması önemlidir.

e) Bloklama: Bloklama, mizanpajın görsel kalitesi açısından dikkate alınması gereken bir özelliktir. Bloklama şekilleri; soldan bloklama, sağdan bloklama, ortadan bloklama, her iki yana bloklama olabilir (Görsel 3.5, 3.6 ve 3.7).

Yaşayan Efsane
SERAMİK ZANAATI

"Yaşayan İnsan Hazinesi" ödülü sahibi 82 yaşındaki Çanakkale Seramik zanaatkarı İsmail BÜTÜN, 6. sınıf öğrencisi Demir ÖZCAN'ın sorularını içtenlikle cevapladı.

Merhaba İsmail Usta, sizi daha yakından tanıyabilir miyiz? Seramik zanaatına nasıl başladınız?

Merhaba. İsmim İsmail Bütün. 1941 yılında Çanakkale'de doğdum. Eski çanakçılardan, Çanakçı Ahmet Bütün ustanın hem oğlu hem çırağıyım. Çok küçük yaşlarda, babamla seramik atölyelerine ziyarete giderdim. Yine o yaşlarda, babamın yanında çırak olarak çalışmaya başladım. On dört-on beş yaşına geldiğimde, tornada çamur şekillendirmeyi öğrenmiştim. O yaşlardan itibaren de çeşitli seramik atölyeleri ve fabrikalarında çalıştım. 2020 yılında UNESCO'nun, "Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi" kapsamında, "Çanakkale Seramiği" alanında, "Yaşayan İnsan Hazinesi" ödülünü aldım. Şimdi seksen iki yaşındayım ve bu yaşıma kadar seramikle uğraştım.

Torna
Ağaç veya metal eşyaya yuvarlak bir biçim vermek için kullanılan çarklı tezgah.

Çanakkale seramikleri neden özeldir? Onları diğerlerinden ayıran özellikler nelerdir?

Geleneksel Çanakkale seramiğinin, tabak çanak gibi yemek servis araçları, testi, fincan, ibrik gibi sıvı taşıma kapları vardır. Duvar tabakları, at başlı-ördek başlı testiler ile simit testi başta olmak üzere zengin bir ürün çeşitliliği bulunmaktadır. Bu ürünlerin Çanakkale seramiğine özgü bir formu ve Çanakkale yeşili ve sarısı gibi ayırt edici renkleri mevcuttur. Duvar tabaklarında tek fırça olarak anılan teknikle elde edilen desenler ile yelkenli, balık, konak gibi isimlerle anılan desenler kullanılmaktadır.

14

Görsel 3.5: Soldan sağa bloklama

Bu bağlamda, JAKOT'un vazifesi üç ana başlıkta toplanır:

- *Hedef kitleyi dinlemek,*
- *İnsanların kaygıları konusundaki tedbirlerin alınmasına katkı sunmak amacıyla vatandaşı kaygılandıran hususları karakol komutanına iletmek ve*
- *Yersiz kaygıları gidermek amacıyla alınan tedbirler konusunda gerekli mesajları hedef kişilere anlatmaktır.*

Bu görevleri kısaca "dinle-ilet-anlat" şeklinde özetlemek mümkündür.

Bu özellikleri itibariyle JAKOT, Toplum Odaklı Kolluk Yaklaşımı'na ait yukarıda açıklanan problem çözme tekniklerine yoğunlaşma ve toplumsal fikir birliği sağlama gayretlerini yerine getirmeyi hedefleyen ve önleyici kolluk hizmetlerinin destekleyicisi ve bütünleyicisi olan bir birimdir. Ayrıca, Jandarma personelinin uyguladığı davranış biçimlerinin Jandarmanın Halkla İlişkiler ve İletişim konsepti doğrultusunda gözlemlenmesi ve kontrol altında tutulmasını sağlamak bakımından karakol yönetiminin bütününde önemli bir etkisi olacağı öngörülmektedir.

Dinle

Suç eğilimi olmayan insanlar doğal olarak suçtan korkarlar (Lee ve Farrall, 2008). Bu korkunun (veya kaygının) giderilebilmesi için öncelikle bu kaygıların kaynağının doğru anlaşılması gerekir. Bunun için toplumun her kesiminden, mümkün olduğu kadar çok kişiye (ideal olarak herkese) kulak verilmesi, toplumun bu konudaki düşüncelerinin anlaşılması bakımından önemlidir. Dinleme eyleminin hayatın olağan akışı içinde, doğal bir hâl alması gerekir. Böylece, her şeyden önce eğer varsa sorunların sebebi anlaşılacak, muhtemel çözüm yollarının geliştirilmesi için gerekli adımlar atılabilecektir.

Şubat 2023 | 13

Görsel 3.6: İki yana bloklama

Kırmızı Kategori

Bu yiyecekleri çocukların çok fazla tüketmesini istemiyoruz. Çünkü bunlar sizin gelişiminize en çok zarar veren yiyeceklerdir. Çocuk programlarında çikolata, cips, dondurma, meyveli buzlar, fındık ezmesi gibi abur cubur reklamlarının yapılmadığını fark ettiğinizi düşünüyorum.

Turuncu Kategori

Turuncu kategoride ise mısır gevreği, meyveli yoğurt, sucuk, salam gibi işlenmiş yiyecekler yer alıyor. Bu gıdaların çocuk programlarındaki reklamlarına, Sağlık Bakanlığınca taşınmaları gereken besin değerlerine yönelik belirlenen sınırlamalara uymaları koşuluyla izin veriyoruz.

17

Görsel 3.7: Aynı sayfada soldan sağa, sağdan sola bloklama

f) **Renk Seçimi:** Dergi sayfalarının okunabilirlik özelliği açısından doğru renk seçimi son derece önemlidir. Araştırmalar, beyaz zemin üzerinde siyah yazının en iyi okunabilirlik özelliğine sahip olduğunu göstermektedir (Görsel 3.8). Bunun yanında hedef kitle de dikkate alınarak renk seçimine yazı puntosuyla birlikte karar verilmelidir.

Elbette, başta Karakol Komutanı olmak üzere önleyici devriye; trafik, kadın ve çocuk suçlarını önleme gibi görev ve sorumlulukları olan birimlerin vatandaşı dinleme görevlerinin olduğu açıktır. Ancak burada önemle üzerinde durulması gereken husus; etkileşim içinde olduğu şahsa birkaç gün sonra idari veya cezai bir işlem yapmak durumunda kalmayacak, suç araştırma ve suç önleme sorumluluğu bulunmayan bir Jandarmanın vatandaşı dinlemesidir. Böylece, vatandaşı dinlerken tarafsızlık ilkesi mümkün olduğunca korunarak sorunlar daha objektif bir şekilde anlaşılabilecektir.

İlet

JAKOT, halkla etkileşimi ve sorumluluk bölgesinde yaptığı gözlemleri sonucu sorumluluk bölgesinin toplumsal dinamikleri ile suç potansiyeli hakkında derin bir öngörüye ve bilgiye sahip olacaktır. Bu konuda, bireysel hakların ve dokunulmazlıkların korunmasını gözeterek Karakol Komutanını bölgede alınması gereken kolluk tedbirleri konusunda sürekli olarak aydınlatacaktır. Sunduğu raporlarla hem komutanların vatandaşın kaygıları ve beklentileri konusunda öngörü sahibi olmasını sağlar, hem de bölgede suç işlenmesini engellemek için yeni tedbirler geliştirmesine yardımcı olur. Böylece yukarıda da ifade edildiği gibi, JAKOT'un faaliyetlerindeki önleyici kolluk hizmetlerinin destekleyicisi ve bütünleyicisi olma fonksiyonu tam olarak yerine getirilir.

Anlat

JAKOT faaliyetlerinin nihai aşaması yapılan kolluk faaliyetlerinin suç kaygısına çözüm olduğunu veya olacağını vatandaşa en etkili lisanla ve yöntemle anlatmaktır. Buradaki anlatım sözlü, sözsüz, yazılı ve görsel tüm imkânlardan istifade edilerek gerçekleştirilmelidir.

Her ne kadar anlat deyince ilk akla gelen sözlü anlatım olsa da JAKOT'un tüm iletişim boyutlarını (Mar ve Sall, 1999) etkili bir şekilde kullanabilmesi gerekir. JAKOT; mesajların doğru, zamanında ve etkili aktarılması konusunda uzmanlaşmış bir çekirdek kadro olarak arzu edilen hedefe ulaşma imkânını ve ihtimalini artıracağı değerlendirilerek oluşturulmuş bir birimdir.

Bunun için JAKOT'un öncelikle görüşme planlarına ihtiyacı olacaktır. Bu planı kendi tecrübelerine dayanarak oluşturabileceği gibi Karakol Komutanının veya diğer personelin görüşlerini değerlendirerek de oluşturabilir. Yine de JAKOT, durumsal yaklaşım çerçevesinde anlık görüşmeleri de planına dâhil etmesi gerekebileceğini aklından çıkarmamalıdır. Çünkü insan davranışları ve buna bağlı olarak insan ilişkileri, doğası gereği kimi durumlarda öngörülemeyen bir yapıya sahiptir (Scriven, 1964; Turnaturi, 2007) bu nedenle insan ilişkilerinin yönetimi, gelişen koşullara ayak uyduracak esnekliğe sahip olmayı gerektirir.

Bu çerçeveden bakıldığında JAKOT'un görev alanının keskin sınırlarla belirlenmesi her ne kadar insan ilişkilerinin doğası ile uyuşmuyor gibi görünse de etkileşim faaliyetlerinin karakol idaresinin içinde bulunduğu güvenlik ortamındaki belirsizlik (Tarık, Avaner ve Özgür, 2019, s. 28) içinde kaybolmaması amacıyla bu sınırların ifade edilmesinde fayda görülmüştür.

Görsel 3.8: Beyaz zemin üzerine siyah yazı

g) **Yazıların Et Kalınlığı:** Basılmış bir yazının gözle algılanabilen kalınlığına **et kalınlığı** denir. Et kalınlığına karar verilirken yazının okunabilirliğinin engellenmemesine ve derginin basılacak kâğıdına uygun olmasına özen gösterilmelidir. Örneğin 3. hamur kâğıda baskı yapıldığında mürekkebin biraz dağılma ihtimali vardır ve bu durumda fazla kalınlıkta seçilen karakter baskıda daha kalın çıkabilmektedir. Kuşe kâğıda baskı yapılacaksa bu tür bir sorunla karşılaşılması ihtimali çok düşüktür.

h) Serifler: Karakterlerin başlangıç, bitiş ve köşelerinde yer alan çıkıntılara **serif** denir. Serifli ve serifsiz karakterlerin dizgi içinde okumaya çok büyük etkisi bulunmaktadır. Serifli yazılar, göz satır boyunca metni takip ettiği için serifsiz yazıya göre daha kolay okunur (Görsel 3.9, 3.10 ve 3.11).

Görsel 3.9: Serifsiz yazı karakterlerinin kullanıldığı mizanpaj örneği

Görsel 3.10: Serifli yazı karakterlerinin kullanıldığı mizanpaj örneği

Görsel 3.11: Hem serifli hem de serifsiz yazı karakterlerinin kullanıldığı mizanpaj örneği

ı) **Harf ve Satır Arası Boşluklar:** Harfler arasındaki boşluk dergi tasarımı açısından oldukça önemlidir. Gerek kelimeler gerekse harfler arasındaki boşluk gözü yormayacak şekilde ayarlanmalıdır. Birbirine çok yakın olan kelimelerde göz bir kelimeden diğerine geçerken kelimeleri ayırt etmekte zorlanabilir. Aynı şekilde kelimeler arasındaki gereksiz boşluklar da kelimelerin arasındaki bağlantıyı koparabilmektedir. Harfler arasındaki boşluklar, harflerin ayaklarının büyüklükleri dikkate alınarak belirlenmelidir. Alfabemizde M ve A harfleri büyük; "E, F, T ve L" harfleri ise ayakları kısa olduğundan küçük harf olarak kabul edilir. Harflerin bu tipografik yapısı dikkate alınmalıdır. Harfler arasındaki boşluklara özellikle başlıklarda dikkat edilmelidir.

Satır aralığı, dizgi satırları arasında bulunan düşey uzaklıktır. Çoğunlukla bir satırın tabanından diğer satırın tabanına kadar olan mesafe olup punto terimiyle ölçülür. Birden çok satırlı yazılarda, satırlar; birbirine ne çok yakın ne de çok uzak olmalıdır. Mizanpajlarda çoğunlukla puntonun 1,5 katına yakın olmalıdır (Görsel 3.12). Ancak seçilen yazı karakteri ve puntoya bağlı olarak bu değişkenlik gösterebilir.

Görsel 3.12: Satır aralığının puntonun 1,5 katı olduğu mizanpaj örneği

i) **Satır Uzunluğu:** Satır uzunluğu, dergi sayfalarının okunabilir olabilmesi için okuyucunun göz hareketinin devamlılığında önemli bir paya sahiptir. Satırlar ne çok kısa ne de çok uzun olmalıdır. Kısa satırlarda göz hareketinde kısalma olacaktır. Uzun satırlarda da gözün doğru ve düzgün olarak alttaki satırın başına kayması zorlaşacaktır. Ortalama bir satır 55-60 harften oluşmalıdır.

1. ETKİNLİK

Sınıfa dünyadan ve ülkemizden dergi örnekleri getiriniz. Getirdiğiniz dergi örneklerini inceleyiniz. İncelemenizi aşağıda sayfada verilen kriterlere uygun olarak yapınız.

Dünyadan Dergi Örneği	Türkiye'den Dergi Örneği
Derginin Adı:	**Derginin Adı**: .....
Boyutları: a) Boyu: ..... **b) Eni**:	**Boyutları: a) Boyu:** ..... **b) Eni**: .....
Sayfa Sayısı:	**Sayfa Sayısı:** .....
Kâğıdının Cinsi:	**Kâğıdının Cinsi:** .....
İçeriği:	**İçeriği:** .....
Görsel Yazı Planlaması:	**Görsel Yazı Planlaması:** ....
Yazı Karakteri Seçimi:	**Yazı Karakteri Seçimi:** .....

SÜRE: 120 DAKİKA

2. UYGULAMA — ÖRNEK DERGİ SAYFASINA BAKARAK SAYFA DÜZENLEMESİ YAPMA

Amaç: Ülkemizden veya dünyadan bir derginin örnek sayfasına bakarak sayfa düzenlemesi yapmak.

Yönerge: Bu uygulamada sizden örnek dergi sayfasına bakarak sayfa düzenlemesi yapmanız beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Kullanılacak Araç Gereç: Dergi, bilgisayar, dergi tasarımı programı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Sınıfa bir dergi getiriniz.
3. Getirdiğiniz dergiyi inceleyiniz.
4. Derginin sayfa ebatlarını ölçünüz.
5. Derginin sayfalarından birini belirleyiniz.
6. Bilgisayarınızda tasarım yapmak için mizanpaj programını açınız.
7. Belirlediğiniz sayfadaki renk seçimini, sütun sayısını, bloklama ve diğer özellikleri göz önünde bulundurarak mizanpaj programında sayfanızı düzenleyiniz.
8. Çalışmanızı arkadaşlarınızın çalışmalarıyla karşılaştırınız. Farklılıklar ve benzerlikler üzerinde tartışınız.

Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

ÖRNEK DERGİ SAYFASINA BAKARAK SAYFA DÜZENLEMESİ YAPMA UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ

SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:	
	Ölçütler		**Evet**	**Hayır**
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.			
2	Sayfa düzenlemesi yapmak için sınıfa getirdiği dergiden bir sayfa belirledi.			
3	Mizanpaj programını açıp boyutlarına göre sayfa ayarlarını yaptı.			
4	Mizanpaj yaparken derginin sütun, bloklama, görsel-yazı uyumu vb. özelliklerini göz önünde tuttu.			
5	Sayfa düzenlemesini örnek dergi sayfasıyla karşılaştırdı.			
6	Çalışmasını arkadaşlarıyla paylaştı.			
"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."				

3.3. İÇ SAYFA HAZIRLAMA

Dergi iç sayfaları hazırlanırken derginin içeriğindeki planlamaya bağlı kalmak gerekir. Sayfalarda yer alan bilgiler olabildiğince anlaşılır olmalı, akıcı ve okumayı kolaylaştıracak şekilde düzenlenmelidir.

İç sayfalar hazırlanırken aşağıdaki işlemlere uygun hareket edilmelidir:

⇨ **Bilgilerin Düzenlenmesi:** Sayfadaki bilgi, haber ve metinler kolay okunacak şekilde, anlaşılır bir tasarımla yer almalıdır (Görsel 3.13).

Görsel 3.13: Kolay okunan iç sayfa mizanpajı

⇨ **Bilgilerin Derecelendirilmesi:** Derginin sayfaları ve sayfalardaki bilgi, haber ve metinler önem sırasına göre derecelendirilerek verilmelidir. Örneğin TÜBİTAK yayını olan Bilim Çocuk dergisinin ilk sayfalarında, hitap ettiği çocukların ilgisini çeken haberlere yer verilir (Görsel 3. 14).

Görsel 3.14: Bilim Çocuk dergisinin iç sayfaları

⇨ **Yazı-Görsel Dengesi:** Mizanpaj gözü yormayacak bir şekilde yapılmalıdır. Anlaşılmaz görsellerden, gözü yoran renklerden, yoğun yazıdan ve karışıklıktan kaçınılmalıdır (Görsel 3.15).

Karayel Test Uçuşunu Başarıyla Tamamladı

Sabit Deniz Şamandıralarıyla Meteorolojik Gözlem

Görsel 3.15: Yazı-görsel dengesinin uygulandığı mizanpaj

⇨ **Mizanpajın Özgün Olması:** Mizanpaj yapılırken başka yayınların sayfa tasarımlarından farklı olmasına özen gösterilmelidir. Sayfa tasarımı, derginin kimliğini yansıtacak şekilde olmalıdır (Görsel 3.16).

Beyin Bilgisayar Arayüzü Ne Anlam Taşıyor?

Bu Arayüzler Nasıl Çalışıyor?

Görsel 3.16: Derginin kimliğini yansıtan sayfa tasarımı

Dergileri tasarlayanlar, yayın politikalarına göre iç sayfalarını hazırlarlar. Derginin türü ne olursa olsun ilk birkaç sayfada künye bilgilerine yer verilir (Görsel 3.17). Bazı dergilerde künye bilgilerinin yanında içindekiler bölümü, bazılarında da derginin yayın yönetmeninin veya editörünün derginin o sayısında ele alınan konular hakkındaki yazısı yer alır.

Görsel 3.17: Derginin künye bilgilerinin yer aldığı sayfa

Derginin türüne bağlı olarak o sayıda önemli bulunan haberler, metinler veya röportajlar ilk sayfalarda yer alır.

Derginin bazı sayfaları; bazı temalar, bazı yazarlar veya konular için ayrılmış olur. Genel olarak her sayıda bu sayfalar aynı şekilde düzenlenir.

2. ETKİNLİK

Bazı akademik ya da kültür-sanat dergileri, her sayıda bir dosya konusuna yer verir. Dosya konusunun olduğu sayfaların sayısı derginin üçte birine ya da yarısına denk gelebilmektedir. Alanında uzman kişilerin görüşlerine, deneyimlerine ya da gözlemlerine yer verildiği bu sayfalarda görseller yazıya oranla daha az yer kaplar.

Dosya konusuna yer veren dergilerden birini araştırınız. Dosyanın konusunu, yer aldığı sayfa sayısını, görsel ve yazı dengesini inceleyiniz. Elde ettiğiniz bilgileri arkadaşlarınızla paylaşınız.

TÜBİTAK'ın hazırladığı Bilim ve Teknik dergisinin 4 ve 5. sayfalarında okurlardan gelen mesajlara (Görsel 3.18), 6 ve 7. sayfalarında bilim teknik haberlerine (Görsel 3.19) yer verilir.

Bilim ve Teknik ile Büyüdüm

Dr. Özlem Ak [*TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi*

Okurlarımızın *Bilim ve Teknik* dergisinin hayatlarındaki yerini, onlara neler kattığını, geleceklerine yön verirken nasıl bir rol oynadığını bizimle paylaştıkları mektuplarını yayımlamaya devam ediyoruz.

***Bilim ve Teknik* ile ilgili anılarını, duygu ve düşüncelerini bizimle paylaşan okurlarımıza çok teşekkür ediyor, "*Bilim ve Teknik* bilimi sevmemde ve kariyerimi seçmemde rol oynadı" diyen okurlarımız için adresimizi hatırlatıyoruz:**

bteknik@tubitak.gov.tr

Bilim ve Teknik Ekim 2020

"Bilime dair..."

Sevgili *Bilim ve Teknik* Ailesi,

Ailenizle üçüncü sınıfta tanıştım. *Bilim Çocuk* dergisine arkadaşım aboneydi. Onun dergilerinden birini ödünç alıp okudum. Çok hoşuma gitti. Ben de bayilerden satın almaya başladım. İçerikleriniz bana çok ilginç ve çok güzel geliyordu. Böylece her ay okumaya başladım. Altıncı sınıfta *Bilim ve Teknik* dergisiyle tanıştım. İçeriği biraz daha derin ve yoğundu. Bir süre okudum. Bir dönem ara verdim ve eksikliğini hissettim. Yedinci sınıfta tekrar *Bilim Çocuk* aldım. Sonra ise *Bilim ve Teknik* dergisini tekrar almaya başladım. Sekizinci sınıfta, sınav senesi olduğu için ara verdim. Ama şimdi yeniden başlıyorum ve yeniden büyük bir tutkuyla okumaya başlayacağım.

Tüm ekibinize bana bilime dair güzel şeyler kattığınız için sonsuz teşekkür ederim...

Zeynep Altun

"Bilgi hazinem"

Merhaba,

İlk olarak onuncu sınıfta okumaya başladığım *Bilim ve Teknik* dergisini şu an hâlâ merakla ve heyecanla alıp okuyorum. O zamanlar arkadaşlarım "Neden böyle şeylerle uğraşıp paranı harcıyorsun?" derlerdi. Ama bilimle ilgili konular açıldığında da "Sen bu kadar şeyi nerden biliyorsun?" demeden geçemezlerdi. Tabii ki benim bilgi hazinem her zaman *Bilim ve Teknik* dergisi olmuştur.

Her ay ülkemizde bilimi seven insanların sayısını artıran ve bilime daha çok merak duymamızı sağlayan böyle bir dergiye şükranlarımı sunuyorum. Ayrıca bu güzel çalışmaların emektarları olan *Bilim ve Teknik* dergisi çalışanlarına da çok teşekkür ediyorum, iyi ki varsınız.

Ömer Karagöz,
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi,
5. Sınıf Öğrencisi

"Karanlığı bilimle aydınlatmaya devam edin!"

Merhaba *Bilim ve Teknik* Ailesi,

TÜBİTAK dergileriyle tanışmam ilkokul yıllarımda *Bilim Çocuk* dergisi ile oldu, lise ve üniversite dönemlerinde de *Bilim ve Teknik* okumaya başladım. Bu bilim serüveninin içinde olmamda büyük önem taşıyan siz TÜBİTAK ailesine en içten duygularımla teşekkür ederim. Bilime olan ilgimi ve biyolojiye olan merakımı sürekli canlı tuttuğunuz için bugünkü meslek seçimimdeki etkiniz büyüktür.

Her ay bilim ve teknoloji dünyasında neler olduğunu derleyip okurlarına sunan *Bilim ve Teknik* ailesine teşekkürlerimi sunarım. Karanlığı bilimle aydınlatmaya devam edin!

Beyza Yıldırım,
İnönü Üniversitesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü,
2. Sınıf Öğrencisi

"Bilgiye ve bilime dokunmak"

Merhaba,

Coğrafya öğretmeni olmam ve sosyal bilimlere merakım dergiyi sahiplenmemdeki en büyük etken. *Bilim ve Teknik* dergisi hem sosyal hem de sayısal alanlara hitap ediyor. Öğrencilere ve çevreme de bu güzel çalışmayı öneriyorum. Fiyatının uygun olması da çok güzel. Coğrafya alanında güncel bilgilerin olması, bilgi birikimimi arttırması benim için büyük bir zenginlik. Bu yıl senelik abone oldum genel ağ üzerinden. İyi ki de olmuşum, her ay keyifle okuyorum dergiyi. Temmuz ayındaki sayıda küresel ısınma hakkındaki geniş kapsamlı yazı muhteşemdi.

Dergi çalışanlarına, akademik yazılar yazan yazarlara emekleri için çok teşekkür ederim. Gelecek sayılarda da bu güzelliklerin aynı ivme ile ve aynı kaliteyle devam edeceğini umarak merak uyandırıcı yeni gelişmeleri sabırsızlıkla bekliyorum.

Süleyman Tombak,
Fethiye Final Okulları, Coğrafya Öğretmeni

"İnsan hayatı bilim üzerine oturur"

Değerli *Bilim ve Teknik* Ailesi,

İlkokul yıllarımdan beri TÜBİTAK'ın yayınlarıyla heyecanlı ve meraklı bir şekilde ilgileniyorum. *Bilim Çocuk* dergisi ile başlayan bu tutkulu serüvenim *Bilim ve Teknik* dergisi ile devam ediyor. Yaklaşık 3 senedir *Bilim ve Teknik* dergisini okuyorum, derginin hayatıma ve iç dünyama birçok keşifler sunduğunu söylemek istiyorum.

Düşünmek ve okumak en büyük zevklerim. *Bilim ve Teknik* dergisini okurken tamamen bu zevklerin esiriyim. Şunu belirtmek isterim ki, insan hayatı bilim üzerine oturur. Düşünmek ise oluş ve akışın yapı taşıdır. Bu sebeple yapmakta olduğunuz bu mükemmel iş için size müteşekkirim.

Özellikle gençlerin benliklerini ve düşüncelerini bilimle beslediğiniz için *Bilim ve Teknik* dergisinde emeği geçen herkese saygı ve sevgilerimi iletirim.

Nisa Nur Altınöz, Ankara

TÜBİTAK

5

Görsel 3.18: Bilim ve Teknik dergisi 4 ve 5. sayfalar

Haberler

Evcil Hayvanlar COVID-19 Riski Altında mı?

Özlem Ak

SARS-CoV-2 ile enfekte olan evcil hayvanların sayısında artış var. Peki bu evcil hayvan sahiplerini endişelendirmeli mi? Diğer yandan evcil hayvanlardan insanlara virüsün bulaşması olası mı? Bilim insanları bu sorulara yanıt bulmaya çalışıyor.

SARS-CoV-2 ile enfekte olan ve bu durumu doğrulanan ilk evcil hayvan vakası şubat ayında Hong Kong'da sahibinden virüsün bulaştığı bildirilen Pomeranian cinsi bir köpekti. O zamandan beri, dünya çapında evcil kedi ve köpeklerde en az 26 doğrulanmış vaka oldu. Ancak Pennsylvania State Üniversitesinden Suresh Kuchipudi, hayvanlar üzerinde kapsamlı testler yapılmadığı için gerçekten kaç evcil hayvanın enfekte olduğunun bilinmediğini belirtiyor.

Huazhong Ziraat Üniversitesinden Qiang Zhang ve Çin Bilimler Akademisinden Huajun Zhang liderliğinde gerçekleştirilen küçük bir araştırmada, Çin'in Wuhan kentindeki hayvan barınaklarında ve evcil hayvan hastanelerinde test edilen 102 kediden 11'inde, SARS-CoV-2 ile enfekte olduklarına işaret eden antikorlar tespit edildi.

Bu arada, Texas A&M Üniversitesinden Sarah Hamer tarafından yürütülen ve hâlihazırda devam eden bir çalışma, COVID-19'a yakalanan 50 evcil hayvan sahibinin hayvanlarına test yapıldığında 3 kedinin ve 1 köpeğin SARS-CoV-2 ile enfekte olduklarını gösterdi. Hamer, COVID-19 pozitif kişilerle temas hâlinde olan bu hayvanların yüksek risk altında bulunmalarına rağmen haziran ayından bu yana yalnızca 4 evcil hayvanın enfekte olduğunu bulduklarını söylüyor. Bu nedenle Hamer'a göre evcil hayvanların hasta olmaları yaygın olarak görülen bir durum değil. Neyse ki, SARS-CoV-2 enfeksiyonları doğrulanmış çoğu evcil hayvan sadece hafif semptomlar gösterdi. Örneğin, Hamer'in ekibi tarafından tespit edilen enfekte olmuş dört evcil hayvandan ikisinde saptanabilir semptom yoktu, biri hapşırdı ve diğeri normalden daha uykulu görünüyordu.

Kansas State Üniversitesinden Jürgen Richt'e göre, virüsün yaşlı evcil hayvanlarda veya diyabet gibi altta yatan sağlık sorunları olanlarda daha ciddi hastalığa yol açma ihtimaline rağmen elde edilen sonuçlar iyiye işaret. Hong Kong City Üniversitesinden Angel Almendros, COVID-19 geçiren evcil hayvan sahiplerine tedbir amaçlı olarak hayvanlarından uzak durmalarını ve mümkünse hayvanlarının bakımını bir başkasının yapmasına izin vermelerini öneriyor.

Kritik başka bir soru işareti ise SARS-CoV-2 ile enfekte olmuş evcil hayvanların virüsü başka kişilere bulaştırma riskinin olup olmadığı. Richt ve meslektaşları tarafından yapılan laboratuvar deneyleri, enfekte kedilerin virüsü diğer kedilere geçirebildiğini, bununla birlikte kedilerden insana bulaşma üzerinde çalışmanın daha zor olduğunu gösterdi. Ekip şu anda SARS-CoV-2 virüsünde, enfeksiyonun bir kediden gelip gelmediğini ortaya çıkarabilecek genetik imzalar arıyor. Kuchipudi, evcil hayvanlardan COVID-19 bulaşma riskinin muhtemelen çok düşük olduğuna inanıyor ancak daha fazla bilgi edininceye kadar fiziksel mesafe kurallarını hayvanlara da uygulamak gerektiğini düşünüyor. Yani kedileri içeride tutmak, başkalarının evcil hayvanlarını okşamamak ve yürüyüşe çıktığınızda kendinizi ve köpeğinizi diğer insanlardan ve onların köpeklerinden uzak tutmak gibi önlemleri almak hem kendinizi hem de evcil hayvanınızı korumak için büyük önem taşıyor. ■

Not Defterinizi Tablete Dönüştürmek İster misiniz?

Özlem Ak

Mühendisler, herhangi bir kâğıt veya karton ambalajı bir klavye, tuş takımı veya kullanımı kolay diğer bilgisayar ara yüzlerine dönüştürebilen basit bir baskı süreci geliştirdiler.

Purdue Üniversitesinden araştırmacılar, *Nano Energy* dergisinde yayımlanan çalışmalarında geliştirdikleri yeni teknolojiler sayesinde, kâğıt sayfalarının müzik çalar ara yüzüne dönüştürülebileceğini, gıda ambalaj paketlerinin de etkileşimli hâle geçebileceğini umuyor. Purdue Üniversitesinden Ramses Martinez kâğıdı yüksek oranda florlanmış moleküllerle kaplayarak su, yağ ve toz tutmamasını sağladıklarını ve bu yolla ilk kez kendi kendine çalışan kâğıt tabanlı bir elektronik cihaz geliştirilmesini mümkün kıldıklarını belirtiyor. Bu omnifobik (yağ ve su tutmayan) kaplama, mürekkebin bir katmandan diğerine bulaşmadan çoklu elektronik devre katmanlarının kâğıda yazdırılmasına olanak tanıyor.

Büyük ölçekli baskı işlemleriyle uyumlu olan bu yeni teknoloji, geleneksel karton ambalajı veya kâğıdı akıllı ambalaja veya akıllı bir insan-makine ara yüzüne hızlı bir şekilde dönüştürmek için kolayca uygulanabiliyor.

Martinez bu teknolojiyi, gıda ambalajı ile kullanıcının etkileşimini kolaylaştırmak, gıdanın tüketilmesinin güvenli olup olmadığını doğrulamak veya kullanıcıların kendilerini ürünün sahibi olarak doğru şekilde tanıtmak üzere parmaklarını kutunun üzerinde sürükleyerek eve gelen pakete kolayca "imza" atmalarını sağlamak için tasarladıklarını belirtiyor. Araştırma ekibi çalışma kapsamında, bir not defterinden alınan basit kâğıt sayfaların, kullanıcıların şarkı seçmesi, çalması ve ses seviyesini değiştirmesi için müzik çalar ara yüzlerine dönüştürülebileceğini de gösterdi. ■

Purdue University/Ramses Martinez

Purdue Üniversitesinden mühendisler, herhangi bir kâğıt veya karton ambalajı bir klavye, tuş takımı veya diğer kullanımı kolay bilgisayar ara yüzlerine dönüştürebilen basit bir baskı işlemi geliştirdi.

İşitme Kaybı ve Demans Arasındaki Bağlantı

Özlem Ak

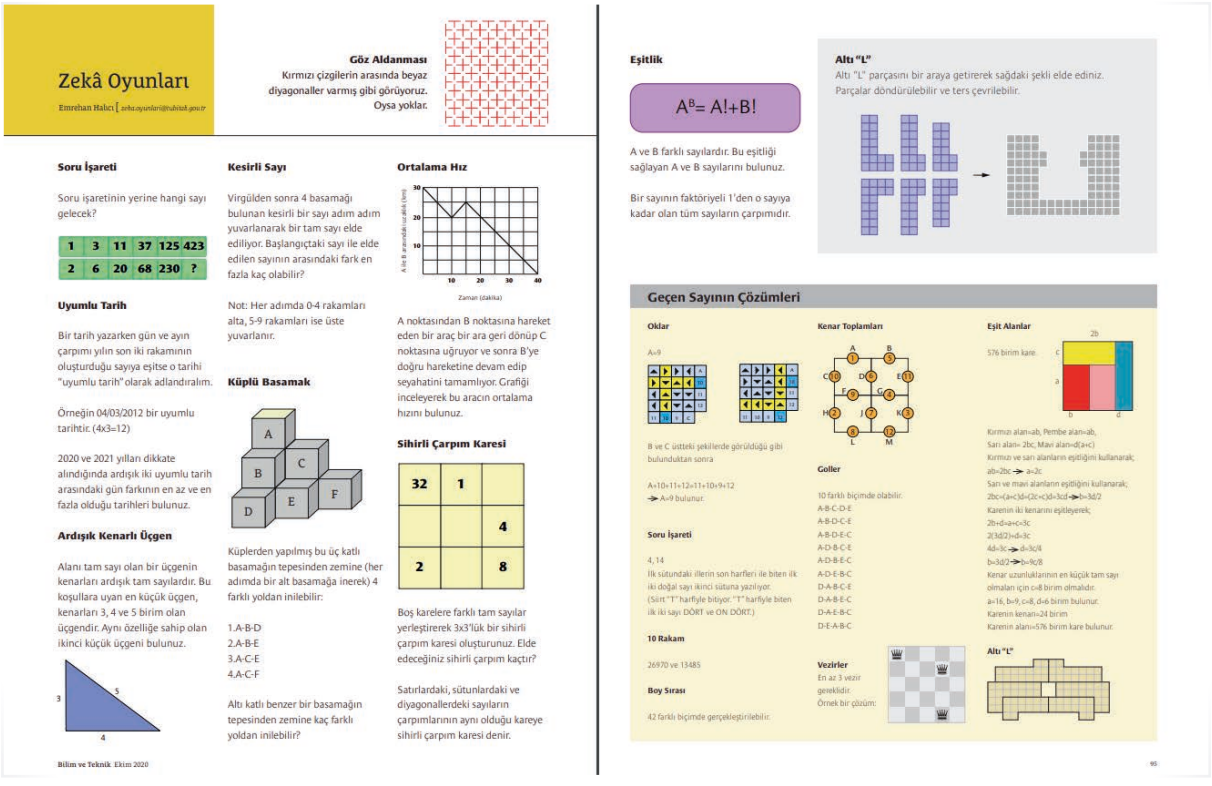
Bilim insanları, işitme kaybının nasıl bunamaya neden olabileceğine dair yeni bir kuram geliştirdi. Böylece bu duyusal bozukluğun erken aşamada çözülmesinin, demansın önlenmesine de yardımcı olabileceği umudu doğdu. İşitme kaybının epidemiyolojik çalışmalarda bunama ile bağlantılı olduğu ve dünya

Bilim ve Teknik Ekim 2020

7

Görsel 3.19: Bilim ve Teknik dergisi 6 ve 7. sayfalar

Bilim ve Teknik dergisinin dosya konusuna daha geniş sayfalar ayrılır. Bunun dışında her sayıda okurun ilgisini çeken çizgi romanlar da aynı sayfalarda verilir. Derginin sondan bir önceki iki sayfasında zekâ oyunları bölümü (Görsel 3.20) yer alırken son sayfada da yayın dünyasından kitap tanıtımlarına (Görsel 3.21) yer verilir.

Görsel 3.20: Bilim ve Teknik dergisinin "Zekâ Oyunları" sayfaları

Görsel 3.21: Bilim ve Teknik dergisinin yayın dünyasından haberlere yer verdiği sayfa

Kültür-sanat, spor, ekonomi, dekorasyon, siyaset ya da magazin türündeki dergilerde de benzer bir işleyişin olduğu söylenebilir.

Bazı dergilerde yazılar daha yoğunken bazılarında görseller ön plana çıkar. Kültür-sanat, ekonomi, siyaset dergileri ve akademik dergilerde yazılar yoğundur. Dekorasyon, spor, araba, magazin türündeki dergilerde ise görseller ön plandadır.

3. ETKİNLİK

Sınıfa düzenli yayımlanan bir dergi getiriniz. Bu derginin sayfalarını inceleyiniz. Ardından aşağıdaki soruların cevaplarını verilen boşluklara yazınız.

a) Derginin türü nedir?

.....

b) Derginin künye bilgileri hangi sayfada yer almaktadır?

.....
.....
.....

c) Derginin düzenli şekilde yer verdiği sayfalar nelerdir? Bu sayfalarda hangi bilgilere yer verilmektedir?

.....
.....
.....
.....

ç) Derginin ilk sayfalarında hangi haber, metin, bilgi veya konulara yer verilmiştir?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

d) Dergide ele alınan en geniş konu nedir? Bu konuyla ilgili görseller ve yazı dengesi nasıl sağlanmıştır?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

e) Dergide hangi sayfaların tasarımını daha başarılı buldunuz? Neden?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

SÜRE: 120 DAKİKA

3. UYGULAMA — SEÇİLEN DERGİ TÜRÜNE UYGUN DERGİ İÇ SAYFALARI HAZIRLAMA

Amaç: Belirli bir türde seçilen dergi için iç sayfaları hazırlamak.

Yönerge: Bu uygulamada sizden seçilen dergi türüne uygun dergi iç sayfaları hazırlamanız beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Kullanılacak Araç Gereç: Dergi, bilgisayar, dergi tasarımı programı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. İç sayfaların tasarımını, yapacağınız derginin türüne göre belirleyiniz.
3. Belirlediğiniz sayfalarda yer alacak yazı ve görselleri seçiniz.
4. Bilgisayarınızda tasarım yapmak için mizanpaj programını açınız.
5. Belirlediğiniz sayfalardaki renk seçimini, sütun sayısını, bloklama ve diğer özellikleri göz önünde bulundurarak sayfaları mizanpaj programında düzenleyiniz.
6. Çalışmanızı arkadaşlarınızın çalışmalarıyla karşılaştırınız. Benzerlikler ve farklılıklar üzerinde tartışınız.

Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, uygulama sonunda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

SEÇİLEN DERGİ TÜRÜNE UYGUN OLARAK DERGİ İÇ SAYFALARI HAZIRLAMA UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ

SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:	
	Ölçütler		**Evet**	**Hayır**
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.			
2	Derginin türünü belirledi.			
3	Dergide tasarımını yapacağı sayfaları seçti.			
4	Mizanpaj yaparken derginin sütun, bloklama, görsel-yazı uyumu vb. özelliklerini göz önünde tuttu.			
5	Sayfalarda yer alacak görsel, materyal ve yazıları belirledi.			
6	Belirlediği yazı ve görselleri programda, sayfalara başarılı bir şekilde yerleştirdi.			
7	Çalışmasını arkadaşlarıyla paylaştı.			
"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."				

3.4. FARKLI KONULARDA DERGİ ÖN KAPAĞI HAZIRLAMA

Dergi ön kapağı, derginin en önemli unsurudur. Kapak, derginin hem kimliğini hem de içeriğini yansıtmalı; görseller, yazılar ve renkler ilgi çekici bir tasarımla verilmelidir.

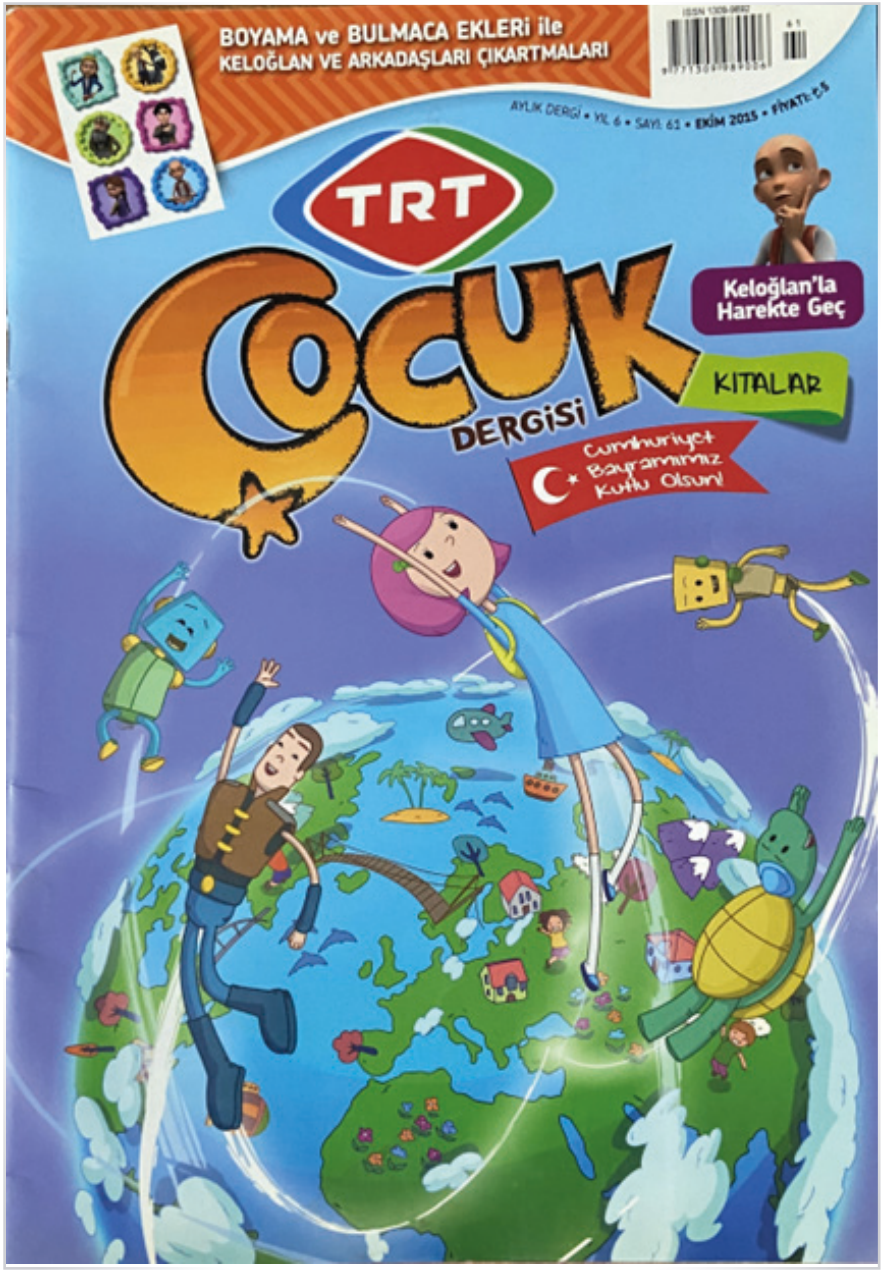
3.4.1. Dergi Ön Kapağının Önemi

Basılı dergiler, çoğunlukla belirli bir alanda sergilenir. Sergilenen yerlerde dergilerin ön kapakları görünür. Bu yüzden dergiyi yayımlayanlar ön kapağını, diğer dergilerden farklı ve ilgi çekici olacak şekilde tasarlamalıdırlar. Özellikle aynı hedef kitleye hitap eden dergilerde bu çok daha önemlidir.

Dergi kapağı, okuyucuyu dergiyi satın alması için ikna edici olmalıdır. Bu yüzden hedef kitleyi ikna edebilmek için derginin logosundan, içeriğindeki yazılar hakkında verilen bilgilerden, görsellerden ve renklerden doğru şekilde yararlanılmalıdır.

Derginin ön kapağı hazırlanırken şunlara dikkat edilmelidir:

- Tasarım, derginin içeriğini yansıtırken kimliğini de yansıtacak ögeler barındırmalıdır. Derginin logo veya sembolünün kapakta yer alması, derginin hafızalarda yer etmesini sağlar (Görsel 3.22).

Görsel 3.22: TRT Çocuk Dergisi'nin kapağında logo

- Sayfanın üzerinde yer alacak yazı, kenar boşlukları gibi detaylar önceden belirlenmelidir. Bu uygulama aynı zamanda tasarımı yaparken zamandan tasarrufu sağlar.
- Görsel ögeler, hedef kitlenin beklentisine ve içeriğine uygun olarak seçilmelidir.
- Tasarım çarpıcı ama sade olmalıdır. Karmaşık ve göz yoran tasarımlar, okuyucunun ilgisini azaltır.
- Derginin türüne, içeriğine ve hedef kitlesine göre uygun renkler kullanılmalıdır. Bilim, kültür ve sanat konulu dergilerde canlı renkler kullanılmazken spor, magazin, araba, dekorasyon ya da güzellik konulu dergilerde canlı renkler kullanılır. Çocuk dergilerindeyse canlı renklerin kullanımı çok daha önemlidir.

Dergiler, türlerine göre farklı kapak tasarımlarıyla çıkar. Siyaset konulu dergilerde haber ön plandayken dekorasyon, giyim konulu dergilerde görsellerle desteklenmiş yenilikler, sanat dergilerinde konular ve sanatçılar, spor dergilerinde sporcularla ilgili bilinmeyenler ve gelişmeler, magazin ve güzellik dergilerinde de tanınmış kişilerin yaşantıları ve kullandıkları ürünler ön planda olabilmektedir.

Çocuk dergilerinde, çocukların gelişim düzeyleri de dikkate alınarak ilginç konular büyük görsellerle desteklenir (Görsel 3.23).

Görsel 3.23: Çocuk dergisi

BİLGİ KUTUSU

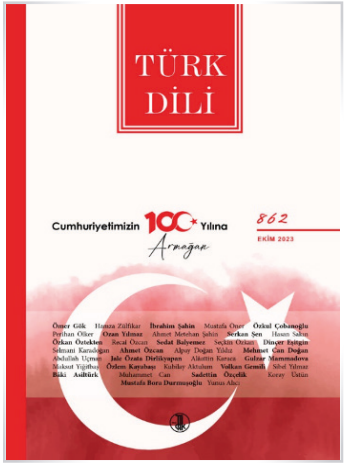
Yapılan araştırmalarda, 7-11 yaş grubunun en sevdiği renklerin kırmızı, sarı ve mavi olduğu görülmüştür.

4. ETKİNLİK

a) Aşağıda yer alan dergi kapaklarını inceleyiniz.

Görsel 3.24: Bilim teknoloji dergisi

Görsel 3.25: Edebiyat dergisi

Görsel 3.26: Tarih dergisi

Görsel 3.27: Kültür dergisi

Görsel 3.28: Üniversite öğretim üyeleri için akademik dergi

Görsel 3.29: Jandarma aktüalite dergisi

Görsel 3.30: Çocuk dergisi

Görsel 3.31: Gençlik dergisi

b) Aşağıdaki soruları incelediğiniz dergi kapaklarına göre cevaplayınız. Cevaplarınızı soruların altlarındaki noktalı yerlere yazınız.

1. İlginizi en çok çeken dergi hangisidir?

.....

.....

.....

2. Büyük görsellerin kullanıldığı dergiler hangileridir?

.....

.....

.....

3. Ön kapağında içerikle ilgili en çok bilgi veren dergiler hangileridir?

.....

.....

.....

4. Tasarımı en sade dergiler hangileridir?

.....

.....

.....

5. Kapağında logo veya sembol kullanan dergiler hangileridir?

.....

.....

.....

6. Renklerin en uyumlu kullanıldığı dergiler hangileridir?

.....

.....

.....

SÜRE: 120 DAKİKA

4. UYGULAMA

FARKLI KONULARDA DERGİ ÖN KAPAĞI HAZIRLAMA

Amaç: Belirli bir türde seçilen dergi için ön kapak hazırlamak.

Yönerge: Bu uygulamada sizden farklı konularda dergi ön kapağı hazırlamanız beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Kullanılacak Araç Gereç: Dergi, bilgisayar, dergi tasarımı programı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Ön kapak tasarımını yapacağınız dergilerin türlerini belirleyiniz.
3. Dergilerin içeriğinde yer vereceğiniz haber, bilgi ve söyleşileri belirleyiniz.
4. Belirlediğiniz içeriklere göre kapak tasarımında kullanacağınız renkler, görseller ve yazılar için çalışma yapınız.
5. Dergilerin ölçüsünü belirleyiniz.
6. Mizanpaj programını açınız ve boyutuyla ilgili belirlediğiniz ölçüleri giriniz.
7. Bir türdeki dergi kapağını gerekli teknik özelliklerine (ebat, çözünürlük, taşma payı, sırt payı vb.) uygun olarak karşılıklı sayfa olacak şekilde ayarlayınız.
8. Gerekli düzenlemeleri yaparak sayfanıza logoyu, ana görseli, başlıkları, yazılar, çizgiler ve renkleri yerleştiriniz.
9. Sayfanın çıktısını alarak kontrolünü yapınız.
10. Çalışmanızı arkadaşlarınızla paylaşınız.
11. Bu işlemleri diğer türlerdeki dergilerin arka kapağı için yapacağınız çalışmada da kullanınız.
12. Uygulamanızı arkadaşlarınızın çalışmalarıyla karşılaştırınız. Benzerlikler ve farklılıklar üzerinde tartışınız.

Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

FARKLI KONULARDA DERGİ ÖN KAPAĞI HAZIRLAMA UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ

SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:	
	Ölçütler		**Evet**	**Hayır**
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.			
2	Dergilerin türlerini belirledi.			
3	Dergilerin içeriğinde yer alacak bilgi, görsel ve haberleri belirledi.			
4	Kapakta yer alacak yazılar, görseller ve renkler için çalışma yaptı.			
5	Derginin ebatlarını belirledi.			
6	Belirlediği ölçüleri mizanpaj programına girerek sayfasını hazırladı.			
7	Teknik özelliklerine uygun olarak derginin tasarımını karşılıklı sayfa şeklinde ayarladı.			
8	Ön kapakta yer alacak yazı, bilgi ve görselleri tasarladı.			
9	Çıktı alarak tasarımını gözden geçirdi.			
10	Son düzeltmeden sonra yeni bir çıktı alarak arkadaşlarıyla paylaştı.			
11	Bir türdeki dergi için yaptığı çalışmayı, belirlediği diğer türlerdeki dergilerin arka kapakları için de gerçekleştirdi.			
"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."				

3.5. FARKLI KONULARDA DERGİ ARKA KAPAĞI HAZIRLAMA

Çıkarılan ilk dergiler bilgi vermek amacı taşırken günümüzde dergiler bilgi verirken dikkat çekmek ve akılda kalıcı olmak gibi hedefler taşımaktadır. Bir dergi özellikle ön ve arka kapağıyla dikkat çeker.

Dergilerin ön ve arka kapakları çoğunlukla aynı anda tasarlanır. Ön ve arka kapak özellikle renklerin ve görsellerin kullanımı açısından bütünlük içinde tasarlanmalıdır.

3.5.1. Dergi Arka Kapağının Önemi

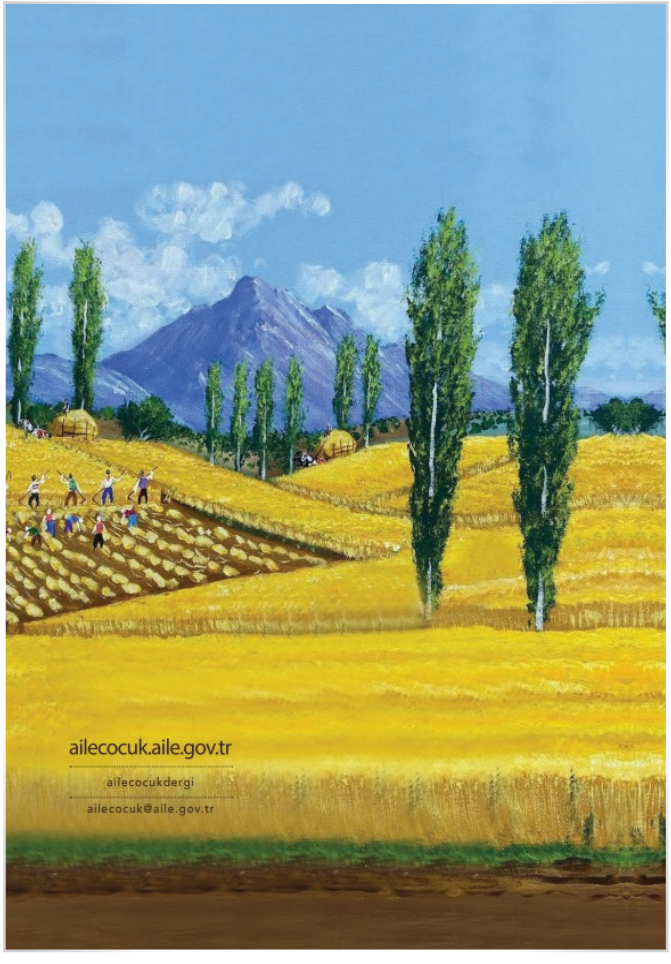
Dergilerde ön ve arka kapak birbiriyle uyumlu olmalıdır. Derginin ön kapağını bir evin ön kapısı, arka kapağını da arka kapısı şeklinde düşünmek mümkündür. Aslında iki kapı da nasıl ki evin girişi olarak kabul edilirse dergilerin ön ve arka kapakları için de aynı şey söylenebilir.

Dergi arka kapakları derginin türüne ve içeriğine göre değişiklikler gösterir. Magazin, kültür-sanat, spor vb. türlerdeki dergilerin arka kapaklarında çoğunlukla önemli haberler, bilgiler veya metinler bulunur. Bunlar, derginin türüne bağlı olarak görsellerle desteklenir.

Bazı çok satan dergiler arka kapağına reklam amaçlı ilan alırken bazı dergiler de arka kapağında amaca uygun olarak bağlı olduğu kuruluşun veya kurumun işleyişi hakkında bilgiler verir.

5. ETKİNLİK

Aşağıda yer alan dergi arka kapak görselini inceleyiniz. Arka kapağın tasarımı ve burada yer verilen bilgilerin amacı hakkında arkadaşlarınızla tartışınız.

Görsel 3.32: Dergi arka kapağı

6. ETKİNLİK

Aşağıda yer alan RTÜK'ün yayın organı olan Medya ve Çocuk dergisinin arka kapağını inceleyiniz. Arka kapakta yer alan bilgilerin hangi amaçla verildiğini tartışınız.

Görsel 3.33: Dergi arka kapağı

7. ETKİNLİK

Sınıfa farklı türlerde dergiler getiriniz. Üçerli gruplara ayrılarak bir türdeki derginin arka kapağını inceleyiniz. Ardından aşağıdaki bilgileri incelediğiniz derginin arka kapağına göre doldurunuz.

Derginin Adı: .....

Türü: .....

Basıldığı Kâğıt: .....

Arka Kapakta Yer Alan Bilgiler: .....

.....

.....

Arka Kapakla Ön Kapağın Uyumu: .....

a) Görsel Açıdan: .....

.....

.....

.....

b) Renklerin Uyumu Açısından: .....

.....

.....

.....

.....

c) Boşluklar ve Zemin Uyumluluğu Açısından: .....

.....

.....

.....

Arka Kapakla İçerik Uyumu: .....

.....

.....

.....

Reklam Alınmışsa Yayın Politikasına Uygunluğu: .....

.....

.....

.....

Arka Kapağın Dergiyi Çıkaran Kuruluşun ya da İşletmenin Tanınırlığına Etkisi: .....

.....

.....

.....

Arka Kapağın Derginin İçeriğiyle ve Türüyle Uygunluğu: .....

.....

.....

SÜRE: 240 DAKİKA

5. UYGULAMA — FARKLI KONULARDA DERGİ ARKA KAPAĞI HAZIRLAMA

Amaç: Belirli bir türde seçilen dergi için arka kapak hazırlamak.

Yönerge: Bu uygulamada sizden farklı konularda dergi arka kapağı hazırlamanız beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Kullanılacak Araç Gereç: Dergi, bilgisayar, dergi tasarımı programı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Arka kapak tasarımını yapacağınız derginin türünü belirleyiniz.
3. Daha önce ön kapak uygulamasındaki çalışmalarınızı hazırlayınız.
4. Derginin türüne bağlı kalarak ön kapakla uyumlu olması için arka kapakta yer vereceğiniz görseller, bilgiler ve renkler için çalışma yapınız.
5. Mizanpaj programında arka kapak için hazırladığınız unsurları tasarımda kullanınız.
6. Sayfanın çıktısını alarak kontrolünü yapınız.
7. Çalışmanızı arkadaşlarınızla paylaşınız.
8. Aynı işlemleri farklı türlerdeki dergiler için hazırlayacağınız arka kapak çalışmanızda da uygulayınız.
9. Çalışmalarınızı arkadaşlarınızın çalışmalarıyla karşılaştırınız. Benzerlikler ve farklılıklar üzerinde tartışınız.

Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, uygulama sonunda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

FARKLI KONULARDA DERGİ ARKA KAPAĞI HAZIRLAMA UYGULAMASI KONTROL LİSTESİ

SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:	
	Ölçütler		**Evet**	**Hayır**
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.			
2	Dergilerin türlerini belirledi.			
3	Ön kapak hazırlama uygulamasındaki sayfayı açtı.			
4	Arka kapakta yer alacak yazılar, görseller ve renkler için çalışma yaptı.			
5	Belirlediği ölçüleri mizanpaj programına girerek sayfasını hazırladı.			
6	Arka kapakta yer alacak yazı, bilgi ve görselleri tasarladı.			
7	Çıktı alarak tasarımını gözden geçirdi.			
8	Son düzeltmeden sonra yeni bir çıktı alarak arkadaşlarıyla paylaştı.			
9	Bir türdeki dergi için yaptığı çalışmayı, belirlediği diğer türlerdeki dergilerin arka kapakları için de gerçekleştirdi.			

"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."

3.6. MİZANPAJI YAPILMIŞ DERGİNİN SAYFA ORGANİZASYONU

Bir derginin mizanpajı yapılırken yayımlanan dergilerin gözden geçirilmesinde fayda vardır. Böylelikle tasarım açısından iyi unsurlar belirlenirken olumsuz olarak görülen ögelerin kullanılmaması da sağlanır.

Dergilerin sayfa tasarımları incelenirken şu soruların cevapları aranmalıdır:

- Haberler, metinler veya bilgiler sayfalarda önem sırasına göre yer almış mıdır? (Bunun için Görsel 3.34'teki İÇİNDEKİLER sayfasını inceleyebilirsiniz.)

Görsel 3.34: Derginin içindekiler sayfası

- Yazı-görsel dengesi sağlanmış mıdır?
- Görseller, yazıları destekleyecek nitelikte midir (Görsel 3.35)?

okul sevinci

Yazar: Arzu AKGÜN
Çizer : Gökhan ÖZDEMİR

Bugün okula başlıyorum. O kadar mutluyum ki, çünkü artık ben de anneme heyecanlı okul hikayelerimi anlatmak istiyorum. Ağabeyim Ali benden iki yaş büyük ve iki yıl önce okula başladı. Onu çok seviyorum ama bir o kadar da imreniyordum. Çünkü ağabeyim iki yıldır okuldan her gelişinde heyecanlı bir şekilde okulda olanları anneme anlatmaya başlıyordu. Ben de ağzım açık onun anlattıklarını dinliyordum.

Canım ağabeyim okuldaki günlerini o kadar güzel anlatıyordu ki, okula başlamayı iple çekiyordum.

- Biliyor musun anne, bugün o kadar heyecanlı bir gündü ki. Öğretmenimiz bize bir sürü değişik bilmece, bulmaca öğretti. Sonra hep birlikte bunlarla oyunlar oynadık...
- Anneciğim inanamazsın bugün çok keyifli geçti. Teneffüste arkadaşlarımla saklambaç oynarken beni bulamadılar ve beni kim buldu biliyor musun? Öğretmenim buldu, elimden tuttu ve birlikte sınıfa gittik...
- Anne, anne bugün neler oldu bir bilsen. Sınıfta ilk kez tahtaya kalktım. Çok zor bir işlemi ben yaptım. Sınıfta herkes beni alkışladı.
- Bugün neler oldu bilin bakalım? Okuma yarışması yaptık. Veee, been ikinci oldum! Öğretmenimiz bizlere kitap hediye etti. İşte bakınnn...

Bu anlattıklarım ağabeyimin heyecanlı okul günlerinden sadece birkaçı. Canım ağabeyim bunları o kadar güzel anlatıyordu ki, okula başlamayı iple çekiyordum. Ama artık bu güzel günleri yaşama sırası bende. Şu an sınıfa girmek için öğretmenimiz önde biz arkada sıra olduk. Önce İstiklal Marşımızı okuduk. Hepsini bilmiyorum ama öğreneceğim. Annem arkamda bana bakıyor. İşte, öğretmenimiz gülerek bizi çağırıyor.

- Çocuklar buradan gelir misiniz?

Anneme el salladım ve öğretmenimi takip etmeye başladım. Çocuklardan biri annesine sarılmış, ağlıyor mu ne? Neden acaba? Sınıfımıza girdik, ne kadar da büyük bir sınıf. Öğretmenimiz istediğiniz yere oturun çocuklar, dedi. İlk sıra hemen kapılınca ben de ikinci sıraya geçtim. Öğretmenimiz sırayla yanımıza gelip adımızı soruyor ve sarılıyor. İşte bana doğru yaklaşıyor. Sanırım anneme anlatacağım ilk heyecanlı hikayem başlıyor. Şimdi anladınız mı, neden bu kadar sevinçli olduğumu?

Görsel 3.35: Tasarımda yazıyı destekleyen görseller

- Yazılar ve görseller gözü yoracak şekilde mi tasarlanmıştır?
- Yazı karakteri, puntosu ve satır boşlukları okumayı kolaylaştırıcı nitelikte midir?
- Başlık seçimi doğru mudur?
- Bloklama gözü yormayacak şekilde mi uygulanmıştır?
- Sayfalarda kullanılan renk seçimi okunabilirliği artırmakta mıdır?
- Derginin basıldığı kâğıdın cinsi uygun mudur?
- Yazılarda dil bilgisi kurallarına uyulmuş mudur?
- Derginin tasarımı, içeriğini yansıtmada başarılı mıdır?

3.6.1. Tasarımı Farklı Formatlarda Kaydetme

Derginin baskısı dikkate alınarak birçok formatta kaydetme işlemi uygulanabilir. Kaydetme formatı belirlenirken dergide kullanılan görseller, renkler, vektörel çizimler, tablolar vb.ni dikkate almak gerekir.

Belli başlı formatlar şunlardır:

- **EPS (Encapsulated Postscript):** Bu format vektörel tabanlı olup içinde hem vektör hem de bitmap grafiklerini barındırır. Bu formatın kullanılmasının amacı, grafik tasarımlarının çıktı olarak alınmasında fayda sağlamasıdır.
- **TIFF (Tagged- İmage Format):** Taranmış görüntüleri kaydetmekte kullanılan bir formattır. En belirgin özelliği fotoğraf üzerinde çalışmaya uygun programlarda doğrudan açılır olmasıdır. Bir başka özelliği de sıkıştırılabilir olmasıdır.
- **JPEG (Joint Photographic Experts Group Document Format):** Bu format türü hem kayıt hem de sıkıştırma için kullanılır. Çoğu internet kullanıcısının kullandığı bu format, taranmış görüntüleri siteye göndermek için oldukça kullanışlıdır. Bu formatı kullanarak yakınlaştırma da yapılabilmektedir. Ancak bunun kalite görüntüsünü düşürme durumu söz konusudur. Saydam arka planları da pek desteklememektedir.
- **GIF (Graphic Interchange Format):** Görsellerin boyutlarından tasarruf etmek için kullanılır. Aynı zamanda resimleri sıkıştırma özelliği de vardır. Bu formattaki dosyalar şeffaf bir arka planla da oluşturulma özelliği taşır.
- **PDF (Portable Document Format):** Taşınabilir dosyalar için kullanılan bir formattır. Bu formattaki dosyalar birçok yazılım veya programa uygun geliştirilmiştir. Taşınan dosyaların bozulmasını engellediğinden günümüzde en sık kullanılan formatlardandır.
- **PSD Uzantılı Dosya Formatı:** Katmanlı görsellerin uzantısı için geliştirilmiş bir formattır. Dergi tasarımında zamanla en çok kullanılan formatlardan olmuştur.
- **AI Uzantılı Formatlar:** Bu format, farklı dosya türlerinde ve farklı boyutlarda dosyalar oluşturmak için geliştirilmiştir. Temelinde vektörel dosyalar vardır.

8. ETKİNLİK

Sınıfa farklı türlerde dergiler getiriniz. Getirdiğiniz dergilerin sayfa tasarımlarını inceledikten sonra aşağıdaki soruların cevaplarını verilen boşluklara yazınız.

Tasarımını en beğendiğiniz derginin adı nedir? .....

Dergide tasarım açısından öne çıkan sayfaların numarası ve bu sayfalarda işlenen konular nelerdir?

.....

.....

Derginin içeriğiyle tasarımı uyumlu mudur? .....

.....

Seçtiğiniz dergiyi diğerlerinden ayıran tasarım özellikleri nelerdir? .....

.....

SÜRE: 360 DAKİKA

6. UYGULAMA SAYFA ORGANİZASYONU YAPARAK FARKLI FORMATLARDA BİLGİSAYARA KAYDETME

Amaç: Belirli bir türde seçilen derginin sayfa organizasyonunu yaparak farklı formatlarda bilgisayara kaydetmek.

Yönerge: Bu uygulamada sizden sayfa organizasyonu yaparak farklı formatlarda bilgisayara kaydetmeniz beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Kullanılacak Araç Gereç: Dergi, bilgisayar, dergi tasarımı programı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Sınıfa getirdiğiniz dergilerden birini belirleyiniz.
3. Derginin sayfalarını inceleyiniz.
4. Mizanpaj programında derginin sayfa organizasyonunu yapınız.
5. Sayfa organizasyonunu bitirdiğiniz çalışmanızı farklı formatlarda kaydediniz.
6. Çalışmanızı arkadaşlarınızın çalışmalarıyla karşılaştırınız. Benzerlikler ve farklılıklar üzerinde tartışınız.

Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, uygulama sonunda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

SAYFA ORGANİZASYONU YAPARAK FARKLI FORMATLARDA BİLGİSAYARA KAYDETME KONTROL LİSTESİ

SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:	
	Ölçütler		**Evet**	**Hayır**
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.			
2	Sayfa organizasyonunu yapacağı dergiyi belirledi.			
3	Derginin sayfalarının tasarımını inceledi.			
4	Mizanpaj programında derginin sayfa organizasyonunu yaptı.			
5	Sayfa organizasyonunu bitirdiği çalışmayı farklı formatlarda kaydetti.			
6	Çalışmasını arkadaşlarıyla paylaştı.			
"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."				

3.7. E-DERGİ HAZIRLAMA

Teknolojideki hızlı değişim ve gelişim kitle iletişim araçlarının dönüşümünü hızlandırmıştır. Bu değişim ile birlikte basılı olarak yayımlanan dergiler de dijital ortama aktarılmaya başlanmıştır.

3.7.1. E-Derginin Önemi

Bilgisayarda veya mobil cihazlar üzerinden okunabilen dergilere **e-dergi** (elektronik dergi) denir. Dijitalleşmenin hız kazandığı bir zamanda pek çok yayın organı gibi dergiler de e-dergi olarak yayınlanmaktadır.

E-dergiler, dijital medyacılığın bir parçası olarak geleneksel medyaya göre büyük avantajlar sunmaktadır.

Bu avantajlar şöyle sıralanabilir:

- Dergiye ulaşmak daha hızlı ve kolaydır.
- Bilginin depolanması, arşivlenmesi pratiktir.
- Dergi anlık olarak güncellenmeye uygundur.
- Sayfa ve yer sıkıntısı yoktur.
- Baskı maliyetleri olmadığı için düşük bütçelidir.
- Görüntülü medya araçlarının da kullanılması, haber ve işlenen konu içeriğini zenginleştirir.

9. ETKİNLİK

Aşağıda karekodları verilen kamu kurumlarına ait e-dergileri inceleyiniz. Dergilerin içeriğinin zenginleştirilmesi için başka neler yapılabileceği üzerine düşüncelerinizi açıklayınız.

a) İzmir İl Millî Eğitim Müdürlüğünün yayını olan 81 Çalıkuşu İzmir E-Dergi 9. Sayısına ulaşmak için

https://izmir.meb.gov.tr/www/81-calikusu-izmir-e-dergi-9sayi/icerik/3032

b) Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansının (TGA) e-dergisine ulaşmak için

https://tga.gov.tr/faaliyetler/e-dergi/

c) Radyo Televizyon Kurumunun (RTÜ) yayın organı olan RTÜK Medya ve Çocuk Dergisi'ne ulaşmak için

https://www.rtuk.gov.tr/rtuk-medya-ve-cocuk-dergisi/4444

ç) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının Aile ve Çocuk Dergisi'nin 6. sayısına ulaşmak için

https://ailecocuk.aile.gov.tr/media/9740/aile-%C3%A7ocuk-dergisi-6-say%C4%B1.pdf

3.7.2. Dergi Taslağını E-Dergiye Dönüştürme

E-dergi, baskıya hazır hâldeki bir dergi tasarımının baskı yerine genel ağa uygun formata dönüştürülmüş.

Mizanpaj programlarında tasarlanan dergiler önceki sayfalarda sözü edilen formatlar kullanılarak e-dergiye dönüştürülür. Flash destekli eklentiler ile XML hizmeti veren uygulamalar için en çok tercih edilen format JPG'dir.

SÜRE: 720 DAKİKA

7. UYGULAMA — **FARKLI EBATLARDA VE SAYFA SAYILARINDA E-DERGİ HAZIRLAMA**

Amaç: Farklı ebatlarda; 16, 24 ve 32 sayfalı e-dergi hazırlamak.

Yönerge: Bu uygulamada sizden farklı ebatlarda ve sayfa sayılarında e-dergi hazırlamanız beklenmektedir. Uygulamanızı işlem basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Kullanılacak Araç Gereç: Dergi, bilgisayar, dergi tasarımı programı.

İşlem Basamakları

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.
2. Tasarlayacağınız derginin türünü belirleyiniz.
3. 16 sayfa olacak şekilde derginizi tasarlayınız.
4. Derginizin içeriğinde yer alacak görsel, yazı ve haberleri belirleyiniz.
5. Mizanpaj programında derginin sayfa organizasyonunu yapınız.
6. Sayfa organizasyonunu bitirdiğiniz çalışmanızı farklı formatlarda kaydediniz.
7. Tasarladığınız dergiyi e-dergiye dönüştürünüz.
8. Çalışmanızı arkadaşlarınızla paylaşınız. Benzerlikler ve farklılıklar üzerinde tartışınız.
9. Aynı işlem basamaklarını 24 ve 32 sayfalık e-dergi çalışmalarınız için de yapınız.

Değerlendirme: Yaptığınız çalışma, aşağıda verilen kontrol listesine göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken bu ölçütleri dikkate alınız.

FARKLI EBATLARDA VE SAYFA SAYILARINDA E-DERGİ HAZIRLAMA KONTROL LİSTESİ

SINIF:	NO:	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	TARİH:

	Ölçütler	Evet	Hayır
1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aldı.		
2	Tasarlayacağı derginin türünü belirledi.		
3	16, 24 ve 32 sayfalık dergilerini tasarladı.		
4	Mizanpaj programında derginin sayfa organizasyonunu yaptı.		
5	Sayfa organizasyonunu bitirdiği çalışmayı farklı formatlarda kaydetti.		
6	Çalışmasını arkadaşlarıyla paylaştı.		

"Hayır olarak işaretlenen ölçütler için konu tekrarı yapınız."

3. ÖĞRENME BİRİMİ DERGİ MİZANPAJI

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A) Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

1. (…) Günümüzde dergiler sadece içerik açısından değil, periyotları ve ebatları açısından da çeşitlilik gösterir.

2. (…) Popüler konu ve haberlere yer veren dergiler, akademik dergilere göre daha uzun periyotlarla yayımlanır.

3. (…) Tasarım, dergiyi görünür kılarken ona bir kimlik kazandırır.

4. (…) Derginin tasarımı yapılırken boyutu önemlidir.

5. (…) Mizanpaj yapılırken öncelikle "Dosya" menüsünden "Yeni" komutu seçilir.

B) Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru kelimeleri yazınız.

6. Sayfanın dikey ya da yatay tasarlanacağına karar vermek için mizanpaj programında ..... bölümünden ayarlama yapılır.

7. Tasarımda ..... bir dergide yazıların ve görsellerin nasıl olacağına önceden karar verilmesidir.

8. Yazı karakterlerinin başlangıç, bitiş ve köşelerinde yer alan çıkıntılara ..... denir.

9. Dergi tasarımında satırlar arası boşluk puntonun ..... katı olmalıdır.

10. Derginin sayfaları; bilgi, haber ve metinler ..... göre derecelendirilerek hazırlanır.

C) Aşağıdaki sorularda doğru cevabı işaretleyiniz.

11. Aşağıdakilerden hangisi derginin tasarımını belirleyen unsurlardan değildir?

A) Hedef kitlenin yaşı
B) Hedef kitlenin öğrenim durumu
C) Derginin mali sınırı
D) Derginin yayımlanma periyodu
E) Tasarımcının yaratıcılığı

12. Aşağıdakilerden hangisi derginin mizanpajı yapılırken diğerlerine göre daha büyük öneme sahiptir?

A) Derginin boyutları
B) Derginin basılacağı kâğıt türü
C) Yazı karakteri
D) Görsel altı yazıların puntosu
E) Bloklama

13. Dergi tasarımında ortalama bir satır kaç harften oluşmalıdır?

A) 35-40
B) 40-45
C) 45-50
D) 50-55
E) 55-60

MİZANPAJ

14. Derginin iç sayfaları hazırlanırken aşağıdakilerden hangisi diğerlerine göre daha sonra yapılır?

A) Bilgilerin düzenlenmesi
B) Bilgilerin derecelendirilmesi
C) Yazı-görsel dengesi
D) Mizanpajın özgün olması
E) Sayfa sayısı fazla konuların belirlenmesi

15. Aşağıdakilerden hangisi bir derginin yeni bir okuyucu kazanması için öncelikle tasarımına dikkat edilmesi gereken bölümdür?

A) Ön kapak
B) İçindekiler sayfası
C) Dosya konusu
D) Arka kapak
E) İç kapak

Ç) Aşağıdaki soruları okuyunuz ve soruların cevaplarını altlarında verilen boşluğa yazınız.

16. Derginin ön kapağı hazırlanırken nelere dikkat edilmelidir?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

17. Çocuk dergilerinde görsellerin ve renklerin kullanımı nasıl olmalıdır?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

18. Dergi tasarımında PDF ve JPEG formatlarının önemi nedir?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

MİZANPAJ

19. **E-dergilerin, geleneksel dergilere göre avantajları nelerdir?**

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

20. **Dergi taslağı, e-dergiye nasıl dönüştürülür?**

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

MİZANPAJ

1. ÖĞRENME BİRİMİ: BİLGİSAYARDA SAYFA DÜZENLEME

A) Doğru-Yanlış		B) Boşluk Doldurma		C) Çoktan Seçmeli	
1	D	4	mizanpaj–sayfa düzenleme	7	E
2	D	5	nesne	8	D
3	Y	6	infografik	9	A
				10	C
				11	A
				12	B
				13	A
				14	C
				15	E

2. ÖĞRENME BİRİMİ: GAZETE MİZANPAJI

A) Doğru-Yanlış		B) Boşluk Doldurma		C) Çoktan Seçmeli	
1	Y	5	spot başlık	8	A
2	Y	6	simetrik denge	9	E
3	D	7	modüler sistem	10	D
4	D				

3. ÖĞRENME BİRİMİ: DERGİ MİZANPAJI

A) Doğru-Yanlış		B) Boşluk Doldurma		C) Çoktan Seçmeli	
1	D	6	yönlendirme	11	C
2	Y	7	planlama	12	A
3	D	8	serif	13	E
4	Y	9	1,5	14	C
5	D	10	önem sırası	15	A

KAYNAKÇA

- ADIGÜZEL, Abdullah, Türkiye'de Gazete Tasarımında Yazının Kullanımı, İstanbul Arel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Grafik Tasarımı Ana Sanat Dalı Programı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2019.
- AKCA, Fadim, Anadolu Ajansı İnfografik Uygulamalarının Haber Tasarım Cemiyeti (Socıety For News Desıgn) Ölçütleriyle Değerlendirilmesi, (Yüksek Lisans Tezi), Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Grafik Ana Sanat Dalı Kütahya, 2018.
- ALAN, Azize, Yerel Gazetelerde Sayfa Tasarımı: İstanbul Örneği, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazetecilik Anabilim Dalı, Erzurum, 2019.
- BAYRAKTAR, Selma, Gazetelerin Magazin Sayfalarının Biçim ve İçerik Analizi, Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basın Yayıncılık Anabilim Dalı, Eskişehir, 2001.
- BIYIK, Ahmet, Yazılı Basında Görsel Unsurların Haber Dizaynındaki Önemi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Halkla İlişkiler Anabilim Dalı, Araştırma Yöntemleri Bilim Dalı, Konya, 2007.
- CANDEMİR, Tülin, Gazete Sayfa Tasarımı / Sayfa Düzeni / Mizanpaj ve Antalya Yerel Gazete Ana Sayfa Çözümlemeler, Akdeniz Üniversitesi.
- ÇELİK, Tolga, Indesıgn 2022 ile Sayfa Tasarımı.
- CEYLAN, Handan Sema, İletişim Teknolojilerinin Günlük Ekonomi Gazetelerine Etkileri, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Gazetecilik Anabilim Dalı, 2008.
- ÇUBUKÇU, Gökçin, DOĞAN, İsmail, Gazete Tasarımlarında Hiyerarşi ve Düzenin Sağlanması, İnternational Journal Of Interdisciplinary And Interculrural Art, 2019.
- ÇUBUKCU, Gökçin, DOĞAN, İsmail, Sayfa Tasarımı Nedir? Beykent Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, İletişim ve Tasarım Bölümü, Okan Üniversitesi, Meslek Yüksekokulu, Grafik Tasarım Programı, İstanbul, 2019.
- DAĞLI, Tuğbars, Simetrik ve Asimetrik Denge Bağlamında Oluşturulan Sanatsal Dil, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, ORCID: 0000-0003-4025-545, 2022.
- DALKIRAN, Bünyamin, Gazetelerde Kullanılan Tipografik Öğelerin Sayfa Tasarımı Prensiplerine Göre İncelenmesi (Konya İli Örneği), Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Grafik Anabilim Dalı, Konya, 2022.
- GÜMÜŞTEPE, Yavuz, Indesign İnteraktif Eğitim Seti, 2. Baskı, Kodlab Yayınları, İstanbul, 2016.
- GÜRKAN, Osman, Indesign CS5.5, Nirvana Yayınları, Ankara, 2012.
- KAZAN, Hüseyin, YÜKSELEN Aslı, Gazetelerin Birinci Sayfalarının Tasarım İlkeleri Bağlamında İncelenmesi (Araştırma Makalesi), İstanbul Aydın Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, 10.33404/anasay.971807, 2021
- KIZIL, Özlem, Etkili Gazete Sayfa Tasarımında, Grafik Tasarımın Önemi, İstanbul Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Grafik Tasarım Ana Sanat Dalı Programı, Yüksek Lisans Tezi, 2013.
- KOYUNCU, Serhan, Gazete Mizanpajının Okuyucu Algısı Üzerindeki Belirleyiciliği, Abant Kültürel Araştırmalar Dergisi (AKAR), 2016.
- KÜTÜKCÜ, Özgür, Türkiye'de E-Gazete Uygulamaları ve Geleceği, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2021.
- ÖZÇAĞLAYAN, Mehmet, Gazetelerin Gelişimi ve Gazeteciliğin Geleceği (Yeni Teknolojiler ve Medya Ekonomisi Açısından Genel Bir Değerlendirme), Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi.
- PELVAN, Aysun, Haber Kağıdından İnternete Gazete Tasarımı, Marmara Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Grafik Anasanat Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2010.

- SOMUNCU, Burak, Adana Yerel Gazetelerinin Gazete Tasarım İlkelerine Göre Değerlendirilmesi, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 2016.
- UĞUR, Engin, Gazete Manşetlerinin Tipografik Tasarım Teknikleri Açısından Yorumlanması Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi/ Sayı: 20, 2019.
- TANER, Mehmet Kerem, Gazete ve Dergi Reklamlarında Tipografi Kullanımı ve Tasarım Farklılıkları Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İletişim Bilimleri Anabilim Dalı, Yüksek Lisans, Elâzığ, 2018.
- TDK Güncel Türkçe Sözlük.
- TDK Yazım Kılavuzu.
- ŞENEL, Sibel, Türkiye'deki Gazetelerin Grafik Tasarım Yönünden İncelenmesi, Haliç Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Grafik Tasarım Anasanat Dalı, Grafik Tasarım Programı, Yüksek Lisans Tezi, 2013.
- YAĞBASAN, Mustafa, DEMİR, Ümit Basın Dili ve Gazete Manşetlerinin Dilbilimsel Analizi, Fırat Üniversitesi, Elâzığ, 2008.
- YILDIZ, İlkay, Bingöl İlinde Yayınlanan Gazetelerin Manşetlere Göre İçerik Analizi (Bingöl Gazetesi Örneği), Bingöl Üniversitesi, Çağrı merkezi Hizmetleri Programı, Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, 2017.

GENEL AĞ KAYNAKÇASI VE GÖRSEL KAYNAKÇASI

Materyalin genel ağ kaynakçası ve görsel kaynakçasına buradan ulaşılır.

Karekoda ulaşılamaması durumunda aşağıdaki linki kullanabilirsiniz.
http://kitap.eba.gov.tr/karekod/Kaynak.php?KOD=2065

* Kaynakça, TDK yazım kuralları ve kaynak gösterme biçimi esas alınarak hazırlanmıştır.